

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE

Megbízó:

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOGÁRMESTERI HIVATAL

Készítette:

FŐKERT

Kiemelten közhasznú Nonprofit Zrt.

2008. október

A STRATÉGIA KIDOLGOZÁSÁBAN RÉSZT VETTEK:

A megbízó képviselőiben:

Hagyó Miklós	főpolgármester helyettes (BFFH)
Radnóczy Péter	környezetvédelmi alosztályvezető (BFFH)

A megbízott képviselői:

Albrecht Ute	ügyvezető igazgató (BFVT Kft.)
Kocsis László	vezérigazgató (Főkert Nonprofit Zrt.)
Tőrőcsik Éva	kertészeti vezérig. h. (Főkert Nonprofit Zrt.)

A stratégia kidolgozói:

Bardóczy Sándor	Zöldfa Stúdió Kft.
Dományi Bálint	BFVT Kft.
Erdősné Győrffy Márta	Főkert Nonprofit Zrt.
Gábor Péter	Zöldfa Stúdió Kft.
Lelkes Mihály	BFVT Kft.
Lendvai Gábor	Főkert Tervezési Stúdió Kft.
Nagy Dénes	Főkert Nonprofit Zrt.
Niedetzky Andrea	BFVT Kft.
Pető László	BFVT Kft.
Pogány Aurél	BFVT Kft.
Pintér Ferenc	BFVT Kft.
Román Péter	BFVT Kft.
Szalkai Adrienne	Főkert Tervezési Stúdió Kft.

Közreműködők:

Bajor Zoltán	Magyar Madártani Egyesület
Boncz András	Főkert Nonprofit Zrt.
Fazekas Péter	Főkert Nonprofit Zrt.
Kövér Edit	Főkert Nonprofit Zrt.
Pálfi Ferenc	Zöldfa Stúdió Kft.

Szerkesztette:

Bardóczy Sándor, Gábor Péter

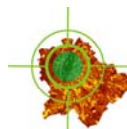
Kiemelten Közhasznú
Nonprofit Zrt.

BFVT Kft.

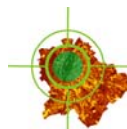

Zöldfa Stúdió Kft.

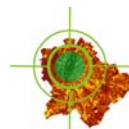
TARTALOMJEGYZÉK

ÁBRAJEGYZÉK.....	6
TÁBLÁZATJEGYZÉK.....	7
BEVEZETŐ.....	8
1. A STRATÉGIA KOHERENCIÁJA, KONZISZTENCIÁJA.....	9
1.1. ÖSSZHANG A FŐVÁROS ÉS AZ ÉRINTETT KERÜLETEK SZÁNDÉKAIVAL.....	9
1.1.1. A város zónarendszeréhez viszonyított szerep.....	9
1.1.2. A város zónarendszeréhez igazodó speciális feladatok.....	10
1.1.3. Összhang a Podmaniczky programmal.....	12
1.1.4. Összhang egyéb releváns térségi, fővárosi vagy kerületi jelentőségű fejlesztési dokumentumokkal.....	13
1.2. STRATÉGIA ÁLTAL ÉRINTETT TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA.....	23
1.2.1. Stratégiával közvetlenül érintett terület.....	23
1.2.2. A Margitsziget tehermentesítésébe bevonható területek.....	27
1.3. STRATÉGIAI TERV IDŐBENI ÉRVÉNYSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA.....	30
1.4. STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁS RÉSZTVEVŐI KÖRÉNEK MEGHATÁROZÁSA.....	31
1.4.1. Megvalósításban résztvevő partnerek.....	31
1.4.2. Egyeztetésben résztvevő partnerek.....	31
1.4.3. Véleményezésben, értékelésben résztvevő partnerek.....	32
2. HELYZETFELTÁRÁS, -ELEMZÉS.....	33
2.1. KÖRNYEZETI, TERMÉSZETI, TÁJÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	34
2.1.1. Környezeti jellemzők.....	34
2.1.2. Vízrajzi viszonyok.....	38
2.1.3. Tájépítészet.....	41
2.2. AZ INFRASTRUKTÚRÁK RENDSZERÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	43
2.2.1. Közmuellátás.....	43
2.2.2. Közlekedés.....	44
2.2.3. Üzemi területek.....	49
2.3. VÁROSSZERKEZET, ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG, KARAKTER.....	49
2.3.1. Városszerkezeti jellemzés.....	49
2.3.2. Területhasználat – övezetek.....	50
2.3.3. Műemléki védettségű épületállomány.....	51
2.3.4. Védettségek.....	52
2.3.5. Történeti áttekintés, régészeti elemzés.....	54
2.4. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) SZOLGÁLTATÁSOK.....	56
2.4.1. Turisztikai és kulturális kínálat.....	56
2.4.2. Meglévő sport és rekreációs szolgáltatások.....	58
2.4.3. Kiépített, de használaton kívüli létesítmények.....	61
2.5. TÁRSADALMI, HASZNÁLATI VONATKOZÁSOK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	62
2.5.1. Területhasználati konfliktusok.....	62
2.5.2. Társadalmi jellemzők, megítélés.....	63
2.5.3. Parkhasználati jellemzők.....	68
2.6. FŐVÁROSI KAPCSOLÓDÓ RENDELETI HÁTTÉR ÖSSZEFOGLALÁSA.....	70
2.6.1. A 14/1993. (IV.30) Főv. Kgy. Rendelet.....	70
2.6.2. Az 59/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet.....	70
2.6.3. A 60/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet.....	71
2.6.4. A 10/2005. (III.8.) Főv. Kgy. Rendelet.....	71
2.6.5. A 19/2005. (iv. 22.) Főv. Kgy. Rendelet.....	71
2.6.6. A 74/2007. (xii. 28.) Főv. Kgy. Rendelet.....	73

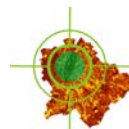

2.7. SWOT ANALÍZISEK.....	73
2.7.1. környezeti, táji, tájépítészeti SWOT.....	73
2.7.2. közlekedés és egyéb infrastruktúrák SWOT elemzése.....	77
2.7.3. építészet és karakter SWOT elemzése.....	82
2.7.4. társadalmi, rekreációs, kulturális SWOT.....	86
2.7.5. szabályozás, fenntartási háttér SWOT elemzése.....	89
2.8. PROBLÉMAFA - CÉLFA.....	91
2.8.1. Táj- természeti- környezeti.....	91
2.8.2. Infrastruktúra, közlekedés.....	92
2.8.3. Építészet, karakter.....	93
2.8.4. Parkhasználat, rekreáció, közbiztonság.....	93
2.8.5. Szabályozás, fenntartás, kooperáció.....	94
2.9. A TERÜLETEN MEGJELENŐ KONCEPCIONÁLIS, ÁGAZATOK KÖZÖTTI KONFLIKTUSOK.....	95
2.9.1. A tematikus parkrészek körülkerítése.....	95
2.9.2. Kerékpáros-gyalogos területhasználat konfliktusa.....	95
2.9.3. A szigeti öntözővíz hálózat kérdése.....	96
2.9.4. Közterületi parkolás.....	97
2.9.5. Szigeti parkoló területek kérdése.....	97
2.9.6. A szigetet a várossal összekötő gyaloghidak kérdése.....	97
2.9.7. Szennyvízkezelés.....	98
2.9.8. Észak-Déli Regionális Vasút (M5) megálló.....	98
2.9.9. A Margitsziget beépítettségének változása.....	99
2.9.10. Az ásványvíz palackozó üzemi területének szerepe a szigeten.....	100
2.9.11. Versenysport célú területek hasznosítása, bővítése.....	100
2.9.12. Védett történelmi kertté nyilvánítás.....	101
2.9.13. A Margitszigeti Szabadtéri Színpad és Margitszigeti Víztorony fejlesztése.....	101
2.9.14. A Palatinus strand területén belüli fejlesztések kérdése.....	102
2.9.15. Közparki rendezvények számának korlátozása.....	103
2.9.16. A közparki területek fenntartásának finanszírozása.....	103
3. CÉLKITŰZÉS ÉS PRIORITÁSOK.....	105
3.1. TÁJÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE, A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT JAVÍTÁSA PRIORITÁS.....	106
3.2. INFRASTRUKTURÁLIS ELLÁTOTSÁG ÉS AZ ELÉRHETŐSÉG JAVÍTÁSA PRIORITÁS.....	106
3.3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG VÉDELME, A SZIGET ARCULATÁNAK JAVÍTÁSA PRIORITÁS.....	106
3.4. SZÍNVONALAS SPORT ÉS KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA PRIORITÁS.....	107
3.5. A FENNTARTÁS RENDSZERÉNEK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS JAVÍTÁSA PRIORITÁS.....	107
4. STRATÉGIAI DÖNTÉSEK.....	109
4.1. TÁJÉPÍTÉSZETI, KÖRNYEZETVÉDELMI ELHATÁROZÁSOK.....	110
4.2. INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSI ELHATÁROZÁSOK.....	110
4.3. VÁROSÉPÍTÉSZETI, ÉPÍTÉSZETI, ELHATÁROZÁSOK.....	110
4.4. KULTURÁLIS, SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS ELHATÁROZÁSOK.....	111
4.5. SZABÁLYOZÁSSAL, FENNTARTÁSSAL KAPCSOLATOS ELHATÁROZÁSOK.....	111
4.6. ÁGAZATI CÉLOK KÖZÖTTI KONFLIKTUSOKAT FEOLDÓ OPERATÍV DÖNTÉSEK.....	112
5. CSELEKVÉSI TERV MEGHATÁROZÁSA.....	113
5.1. TÁJÉPÍTÉSZET, KÖRNYEZETVÉDELMI FEJLESZTÉSEK.....	114
5.1.1. A környezeti állapot javítása.....	114
5.1.2. Árvízvédelem.....	115
5.1.3. Magas színvonalú közpark kialakítása.....	115
5.2. INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK.....	118
5.2.1. Közműhálózat fejlesztése.....	118
5.2.2. A tömegközlekedés fejlesztése.....	118
5.2.3. A gépjárműforgalom korlátozása.....	119
5.2.4. A gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.....	120

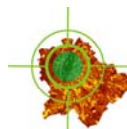

5.3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGGEL, ARCULATTAL KAPCSOLATOS BEAVATKOZÁSOK.....	120
5.3.1. Az épített örökség védelme, színvonalas épített környezet kialakítása.....	120
5.3.2. Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése.....	121
5.4. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) FEJLESZTÉSEK.....	122
5.4.1. Színvonalas sportolási és rekreációs lehetőségek biztosítása.....	122
5.4.2. Világörökséghez méltó szabadidős szolgáltatások.....	123
5.4.3. Közbiztonság növelése, rendezet közterület-használat.....	123
5.5. SZABÁLYOZÁSI, FENNTARTÁSI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI INTÉZKEDÉSEK.....	125
5.5.1. A megőrzés és fejlesztés szabályozási hátterének biztosítása.....	125
5.5.2. Együttműködés Budapest „tündérkertjének” fenntartásában.....	126
5.6. CSELEKVÉSI TERVEK ÖSSZEFÜGGŐ RENDSZERÉNEK ÁBRÁZOLÁSA.....	127
5.7. IDŐBENI ÜTEMEZÉS.....	134
6. AZONNALI INTÉZKEDÉSEK.....	139
6.1. TÁJÉPÍTÉSZETI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET RENDEZÉSE, FEJLESZTÉSE.....	139
6.2. INFRASTRUKTÚRA.....	139
6.3. VÁROSÉPÍTÉSZET, ÉPÍTÉSZET, KARAKTER.....	140
6.4. KULTURÁLIS ÉRTÉKEK, SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK.....	140
6.5. SZABÁLYOZÁS.....	140
6.6. EGYES FŐVÁROSI RENDELETEK MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK.....	141
7. MONITORING.....	142
8. MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS FELADATOK.....	145
8.1. A MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓ TÁRGYA.....	145
8.2. MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS ALAPELVEK.....	145
8.3. A MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG CÉLRENDSZERE.....	146
8.4. A MARKETING KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG CÉLCSOPORTJAI.....	146
9. PÉNZÜGYI FORRÁSOK RENDSZERÉNEK, LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE.....	147
9.1. ÖNKORMÁNYZATI FORRÁSOK.....	147
9.2. TERÜLETHASZNÁLATI, REKLÁM ÉS SZPONSZORI BEVÉTELEK.....	147
9.3. EU PÁLYÁZATI FORRÁSOK.....	148
FORRÁSJEGYZÉK.....	153
MELLÉKLETEK.....	154
1. SZ. MELLÉKLET: TULAJDONOSOK, HASZNÁLÓK, ÜZEMELTETŐK, KEZELŐK.....	155
2. SZ. MELLÉKLET: TULAJDONOSOK, HASZNÁLÓK, ÜZEMELTETŐK, KEZELŐK ELÉRHETŐSÉGEI.....	163
3. SZ. MELLÉKLET: TERVIRATOK.....	165

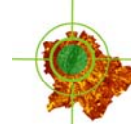
ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: A város zónarendszere	9
2. ábra: A közparkok és a nagy forgalmat vonzó létesítmények a Hungária körút és a Duna tengely mellett.....	11
3. ábra: részlet a BATrT-ből.....	14
4. ábra: kivonat a Budapesti TSZT-ből	15
5. ábra: A XIII. kerület főbb funkciócsoportosulásai és fejlődési irányai.....	21
6. ábra: A XIII. kerületi zöldhálózat fejlesztési térségei és tengelyei (forrás: Angyalzöld).....	22
7. ábra: földrészlet tulajdonvizsgálat	25
8. ábra: Gyalogos főirányok a Duna mentén	26
9. ábra: Álomsziget fejlesztési elképzelés a Hajógyári szigeten	28
10. ábra: modellkép a 2002-ben a szigetcsúcsra készült településszerkezeti tervből (forrás: BFVT)	29
11. ábra: A Kopaszi-gát és a kapcsolódó irodaház fejlesztési elképzelések látványterve (forrás: Öböl XI. Kft.)	30
12. ábra: A Margitsziget zajterhelése, közúti forgalom konfliktus nappal (határérték túllépés - Fővárosi Zajtérkép)	34
13. ábra: Az ÉDV (M5 metró) tervezett nyomvonala és a szigeti vízbázis konfliktusa	40
14. ábra: a sziget megközelítési lehetőségei tömegközlekedéssel.....	47
15. ábra: A margitszigeti bejáró tervezett forgalmi átalakítása és új úrszelvény kiosztása	48
16. ábra: A Margitsziget területén 2008-ban meglévő intézmények, szolgáltatások, közterület-foglalások áttekintő térképe	59
17. ábra: a fővárosi parkok kedveltsége (forrás: Capital Research, 2007).....	64
18. ábra: budapesti parkok látogatottsága (forrás: Capital Research, 2007).....	64
19. ábra: budapesti nagyparkok kedveltsége (forrás: Capital Research, 2007)	65
20. ábra: A budapesti nagyparkok imázsa (forrás: Capital Research, 2007)	66
21. ábra: A Margitsziget melyik része tetszik a legjobban? (forrás: FŐKERT Zrt, 2008)	67
22. ábra: A Margitszigetet érintő legfontosabb kérdésekre adott válaszok megoszlása (forrás: FŐKERT Zrt, 2008).....	67
23. ábra: Milyen gyakran járnak az emberek a Margitszigetre? (forrás: Főkert Zrt, 2008)	68
24. ábra: Átlagosan mennyi időt töltenek az emberek a szigeten? (forrás: Főkert Zrt, 2008)....	69
25. ábra: Miért jönnek az emberek a Margitszigetre? (forrás: Főkert Zrt, 2008)	69
26. ábra: Milyen szolgáltatásokat vesz igénybe a Margitszigeten? (forrás: Főkert Zrt, 2008).....	70
27. ábra: részlet a margitszigeti csomópont forgalmi elképzeléseiből az átépítés utáni időszakban	77
28. ábra: az M5 tervezett nyomvonalai és megállói	78
29. ábra: Hajózásfejlesztési elképzelések	80
30. ábra: A margitszigeti stratégiai célok rendszere.....	108
31. ábra: A Margitsziget közparki, intézményi és üzemi területei, javasolt helyszínek rendezvények számára	124
32. ábra: a cselekvési terv térbeli beavatkozási pontjai, időbeli ütemezése.....	127

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: A KVSZ 35. sz. táblázata	19
2. táblázat: a Margitsziget helyrajzi számai, területi és tulajdonosi szerkezete (2008.08.12. állapot)	24
3. táblázat: a park növényfelületi komponensei jelenleg	38
4. táblázat: A Margitsziget vízarchitektúráinak 2008-as állapota, intézkedési javaslatok	42
5. táblázat: behajtási és várakozási engedélyek éves megoszlása (forrás: Parking Kft, 2008) .	45
6. táblázat: A három budapesti nagypark közvélekedés szerinti vonzó és taszító tulajdonságai (forrás: Capital Research, 2007)	65
7. táblázat: Védett övezetbe érvényes hozzájárulások díjai	73
8. táblázat: táji és természeti SWOT összefoglalása /1.	75
9. táblázat: táji és természeti SWOT összefoglalása /2.	76
10. táblázat: A vonaljárat menetrendje 2008-ban	79
11. táblázat: infrastrukturális, közlekedési SWOT összefoglalása	81
12. táblázat: országos védelem alatt álló műemlékek jegyzéke	82
13. táblázat: építészet, karakter SWOT összefoglalása	85
14. táblázat: társadalmi, kulturális adottságok SWOT összefoglalása /1	87
15. táblázat: társadalmi, kulturális adottságok SWOT összefoglalása /2	88
16. táblázat: szabályozási, fenntartási háttér SWOT összefoglalása	90
17. táblázat: táji és természeti adottságok problémái és célok	91
18. táblázat: infrastrukturális és közlekedési problémák és célok	92
19. táblázat: építészet, karakter problémák és célok	93
20. táblázat: társadalmi, rekreációs, kulturális problémák és célok	93
21. táblázat: szabályozási és fenntartási problémák és célok	94

BEVEZETŐ

A **Margitsziget** különleges adottságú rekreációs terület, a főváros arculatát alapvetően meghatározó városrész, országos jelentőségű természeti-építészeti érték. A Margitsziget egyúttal Budapest legnépszerűbb városi közparkja, mely éppen a népszerűsége következtében igen jelentős használati terhelésnek van kitéve. A stratégia készítésének célja **megtalálni az egyensúlyt** a terület széleskörű társadalmi használatának és az épített és természeti környezet színvonalas fenntartásának olykor egymással ellentétes szempontjai között.

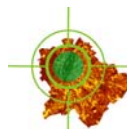
A Margitsziget különböző területeinek és intézményeinek a fenntartása több kézben van. A feladatok megoszlanak a fővárosi önkormányzat érintett ügyosztályai, a területen tulajdoni illetve használati joggal rendelkező intézmények és szervezetek között. Mindezig **nem készült** olyan **integrált fejlesztési elképzelés**, mely az egyes szereplők illetve ágazatok által megfogalmazott részcélokat együttesen vizsgálta volna. Jelen dokumentum egyik fontos feladata, hogy a **fenntartással, fejlesztéssel kapcsolatos ellentmondásokat, a konfliktusokat feltárja**, valamint azok feloldásának lehetőségeit bemutassa.

A területen építéssel járó fejlesztéseket addig megvalósítani nem lehet, míg nem készül kerületi szabályozási terv (KSZT) a területre. A Stratégia készítés célja a KSZT készítését megelőző adat és problémafeltáró feladatok elvégzése, valamint azoknak **a céloknak és prioritásoknak a meghatározása, amelyek a szabályozási terv kereteit kijelölik.**

A főváros közgyűlés 238/2008. határozata értelmében a Margitsziget Stratégiai Terv célja:

„a sziget értékmegőrző jövőképe, védelme és fenntartása: különös tekintettel a sziget kulturális, rekreációs és sporthagyományait, idegenforgalmi fejlesztését célzó, uniós források felhasználásával tervezett fejlesztésekre.”

1. A STRATÉGIA KOHERENCIÁJA, KONZISZTENCIÁJA

1.1. ÖSSZHANG A FŐVÁROS ÉS AZ ÉRINTETT KERÜLETEK SZÁNDÉKAIVAL

1.1.1. A város zónarendszeréhez viszonyított szerep

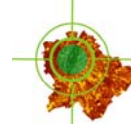
A városfejlesztési koncepcióban megfogalmazott zónarendszer szerint a Margitsziget a Belső Zóna és a Duna Menti Zóna metszéspontján helyezkedik el.

A **belső zóna** a kiterjesztett történelmi belváros térségét foglalja magába. Legfontosabb feladat e zónában a funkcionális komplexitás biztosítása mellett a lakófunkció megtartása, valamint a történelmi karakter megőrzése mellett a szerkezet fellazítása, a park- és térrendszer fejlesztése, valamint az átmenő és a célforgalom korlátozása.

1. ábra: A város zónarendszere

A **Duna menti zóna** a fővárost átszelő folyószakasz melletti, összefüggő térséget jelent. Elsődleges feladat a partszakaszok megnyitása a mögöttes lakóterületek irányából, a rekreációs funkciók lehetőségének biztosítása. A Duna menti zónát szigeteivel együtt, karakteres városszerkezeti elemmé szükséges és lehetséges

fejleszteni, ahol elsősorban a rekreáció valamint az idegenforgalom új térségei alakíthatók ki zöldterületi jelleggel a jelenlegi ipari és alulhasznosított területek helyén.

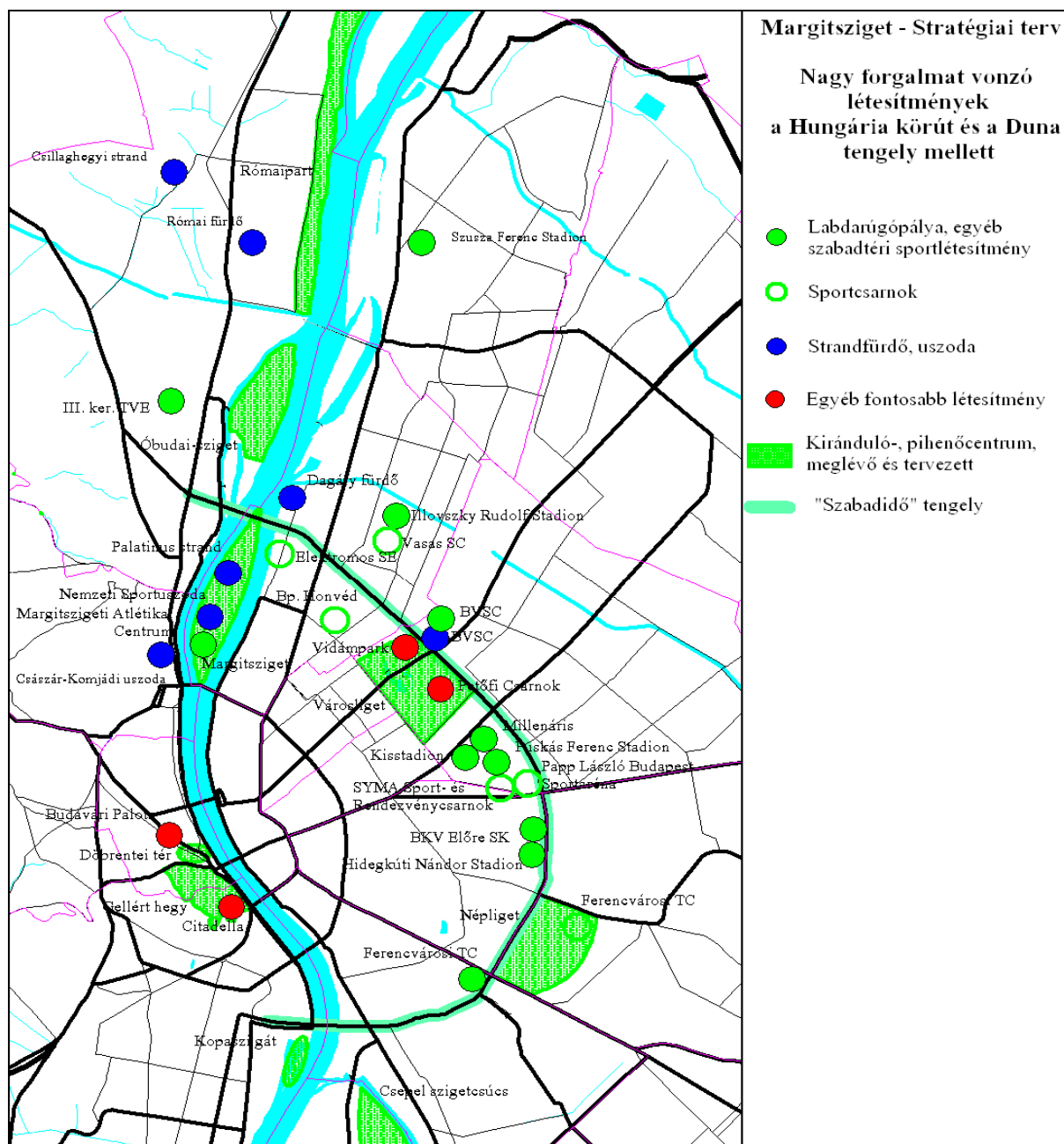
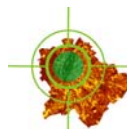
1.1.2. A város zónarendszeréhez igazodó speciális feladatok

Megkülönböztetett figyelmet igényelnek a térség természeti területei, a Duna szigetei, a part menti erdősávok, a belső zónára eső szakasz városépítészeti öröksége a kiépített rakpartokkal és Duna-parti házsorokkal. A belvárost lefedő városközpont finom mikroszerkezetének megtartása mellett a meghosszabbított belvárost „rá kell fordítani” a Dunára. Ezzel összefüggésben elérendő cél a természeti környezet „bevezetése” a sűrű városi szövetbe.

A rakparti utaknak a várost a víztől elválasztó jellege az Árpád híd és a Lágymányosi híd között olyan történeti adósság a városlakók felé, amelyet minden lehetséges eszközzel törleszteni kell. A rakpartok fejlesztésénél a közlekedési és rekreációs funkciók összhangját kell megteremteni úgy, hogy maga a folyó és partja válhasson a főváros új „zöld tengelyévé”. Ezt a közösségi közlekedés, különösképpen a vízi közlekedés előtérbe helyezése is indokolja. A hajózás fejlesztéséhez azonban elengedhetetlen a kikötőhelyek konfliktusmentes megközelítése.

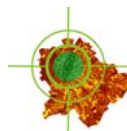
A belváros déli és északi irányú kiterjesztésének elvével összhangban a partok mentén olyan területeket kell biztosítani, melyek lehetőséget adnak városközponti jellegű országos és nemzetközi intézmények, közintézmények, sportlétesítmények elhelyezésére. Ily módon a térség ma is egyedülálló természeti adottságai hangsúlyozottabban érvényesülhetnek.

2. ábra: A közparkok és a nagy forgalmat vonzó létesítmények a Hungária körút és a Duna tengely mellett

Területi fejlesztés szempontjából a pesti oldalon a Lágymányosi hídig tarthat a kiterjesztett belváros, mely a Kvassay hídtól nyugatra eső part menti területeken keresztül kapcsolódik a Csepel északi részén tervezett új, nagy városi közpark területéhez. A budai oldalon a hídtól délre eső területek is felfűzhetők a városközponti térségre, összekötve a Kopaszi-gát természeti területeivel.

1.1.3. Összhang a Podmaniczky programmal

A Podmaniczky Program¹ Budapest Középtávú Városfejlesztési Programja, amely a 2005-2013 közötti városfejlesztés alapidokumentuma. Szorosan kapcsolódik a 2003 márciusában elfogadott **Városfejlesztési Konceptióhoz**, Budapest jövőképehez. Az alábbiakban e fejlesztési dokumentum hatásait elemezzük a Margitsziget Stratégiai Tervére.

A DUNA-PART REVITALIZÁCIÓJA

A Duna, mint a Podmaniczky Program egyik hangsúlya megtalálható részleteiben minden, a városfejlesztési programban kiemelt fejlesztési térségben. Tematikus kiemelését az indokolja, hogy a vízzel kapcsolatos témakörök, a város és a folyó együttélése térbeli vetületein túl horizontális kérdéseket vetnek fel. A Duna egyszerre városszervező, közlekedési, szabadidős, turisztikai, környezetvédelmi és kulturális kérdéskör, a főváros legnagyobb – bár részben kihasználatlan, alulbecsült – értéke. A fővárosi szakasza részét képezi a kormányzati szinten megfogalmazott, komplex programként definiált Beszédes Programnak.

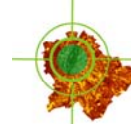
A Duna, mint a városi lélettér jelentős elemének életre keltésében kiemelt feladatot jelent a belvárosi urbánus szakaszán a Duna és a város kapcsolatainak erősítése, a rakpartok városképi jelentősége miatti **minőségi közterület-fejlesztések** kérdése. Az északi és déli szakaszokon a Duna zöld partok rekreációs hasznosítása kap prioritást, a Dunához, a Duna völgyhöz köthető rehabilitációs tevékenységek, vizes élőhelyek és természeti környezet megóvása, a víz fenntartható hasznosításának komplex fejlesztései. **Kiemelt védelmet kell biztosítani a Duna-szigeteknek és a vízparti zöldfelületeknek** (Margitsziget, Óbudai-sziget, Háros-sziget, Palotai-sziget, Népsziget). Prioritást kapnak a partszakaszok **szabályozási és az árvízvédelmi feladatai**.

A koherens, hosszú távú zöldfelület fejlesztési stratégia szükségessége kapcsán a Podmaniczky Programban szerepel egy kialakítandó Duna menti promenád (Zöld Duna) program is.

KÖZÖSSÉGI ÉS KÖRNYEZETBARÁT KÖZLEKEDÉSI ELEMEL FEJLESZTÉSE

A **Margit híd** felújítása a főváros hídfelújítási programjának kardinális eleme. A Podmaniczky program tartalmazza a legrrosszabb állapotban lévő fővárosi híd rekonstrukciójának és a villamosközlekedés feltételeinek javításának programelemeit. A készülő tervekben a kerékpáros közlekedés az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kap, megoldottá válik a sziget kerékpáros megközelítése az É-i oldalon történő kerékpársáv kiépítésével.

¹ A Fővárosi Közgyűlés az 1451/2005. (VI.29.) Főv.Kgy.sz. határozatával fogadta el Budapest Középtávú Városfejlesztési Programját, egyidejűleg megállapította, hogy a program képezi minden városfejlesztési dokumentum felülvizsgálatának, kialakításának alapját. A Fővárosi Közgyűlés az 1096/2006.(VI.29.) és 1451/2006.(VI.29.) Főv.Kgy.sz. határozataival fogadta el a program módosítását.

A ZÖLDFELÜLETEK FEJLESZTÉSE

A Podmaniczky Program a *Települési környezetvédelem, a városi zöldterületek és zöldfelületi elemek fejlesztése* c. témakörében tesz említést néhány kiemelt **zöldfelület** fejlesztéséről. Ezek közül kiemeli egy új, jelentős kiterjedésű városi park létrehozását a **csepeli szigetcsúcson**, illetve javasolja az **Orczy kert** még nem átadott területeinek közparkként való átépítését. Indokoltnak tartja a program a jelentősebb közparkok, dunai szigetek és félszigetek fejlesztését és védelmét is, amelyekre programelem vonatkozik a Magprogramon belül (Népliget, Városliget, **Margitsziget** funkcióáthelyezése uniós forrásból).

KULTURÁLIS ÉS REKREÁCIÓS INFRASTRUKTÚRAFEJLESZTÉSEK

A Podmaniczky Program kulturális infrastruktúra fejlesztések fejezete megállapítja, hogy a magántőke erőteljes bevonása szükséges a jelenleg közösségi tulajdonban lévő kulturális intézmények rekonstrukciójához, bővítéséhez, használatához. Igaz ez a természetileg védett környezetbe ágyazott **Margitszigeti Szabadtéri Színpadra**², a piacilag rendkívül értékes belvárosi objektumokra, és a nagy turisztikai potenciált hordozó világörökségi épületekre, városrészekre.

1.1.4. Összhang egyéb releváns térségi, fővárosi vagy kerületi jelentőségű fejlesztési dokumentumokkal

BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE (BATrT)

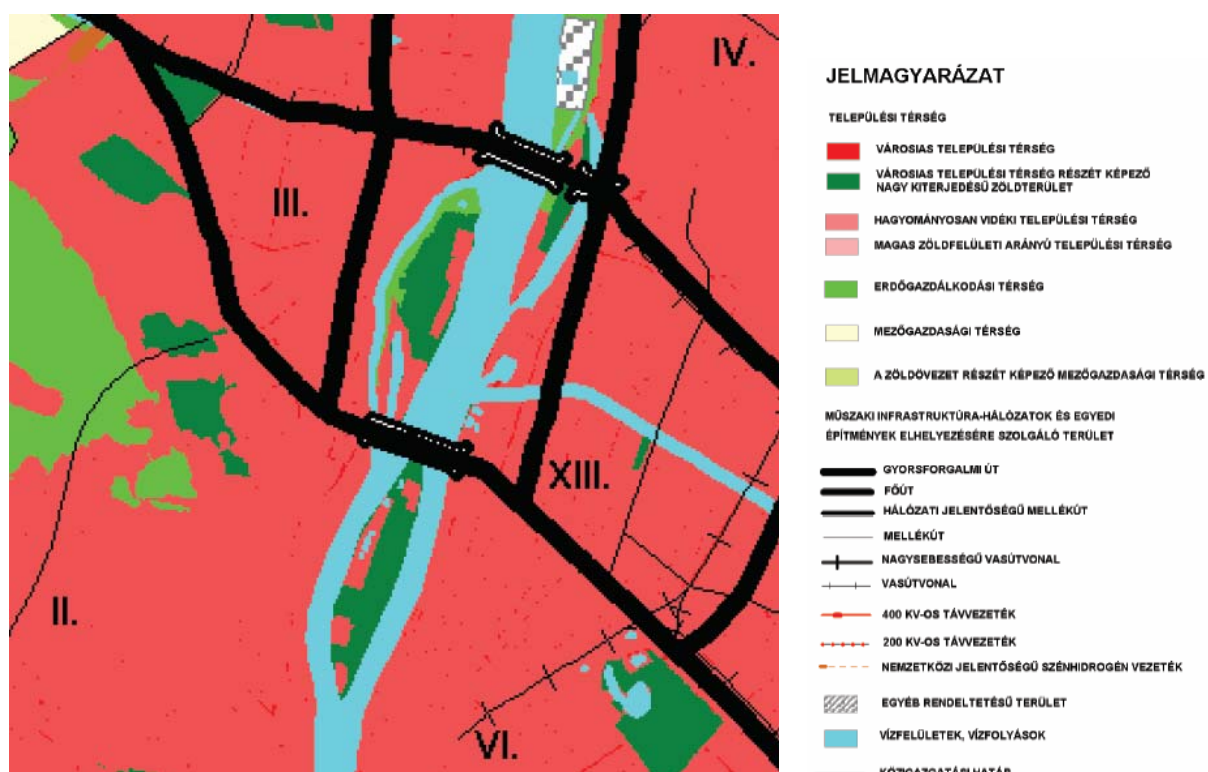
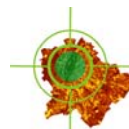
A BATrT 2/1. számú melléklete szerint a Margitszigetet két övezet érinti. A terület nagy része a **városias települési térség részét képező, nagy kiterjedésű zöldterület**, négy kisebb egységben pedig a városias települési térség övezetébe tartozik. (ld. 3. ábra)

A 3/2. számú melléklet tartalmazza a térség övezeti terveit. A sziget nyugati oldalán lévő három, városias települési térség övezetébe tartozó területen kívül az egész sziget (a szállodák területe is!) az ökológiai hálózat övezetén belül **ökológiai zöldfolyosó övezet**be tartozik. Ezen az övezet nem minősíthető át beépítésre szánt területté.

3/5. számú melléklet **tájkép-védelmi terület** övezete magába foglalja a szigetet. Az előírások között szerepel a tájképet zavaró építmények és területfelhasználási módok tilalmára, illetve az építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályok meghatározásának kötelezettsége.

3/6. számú melléklet szerint a sziget a **vizek védelme érdekében védendő területek** övezetébe tartozik.

² Azóta a Margitszigeti Szabadtéri Színpad megújítására EU pályázat került beadásra, amelyben a főváros saját hatáskörben (magántőke bevonása nélkül) kívánja a rekonstrukciót uniós forrás igénybevételeivel realizálni.

3. ábra: részlet a BATrT-ból

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE (TSZT)

A főváros területére vonatkozó, hatályos **Településszerkezeti Tervet** (TSZT) a Fővárosi Közgyűlés 1125/2005. (V.25.) számú határozatával fogadta el. A Budapesti TSZT szerkezeti terve szerint a Margitsziget jelentős része zöldterület, fennmaradó részei pedig nagy kiterjedésű sportolási, szabadidő, rekreációs célú különleges területek, a területén lévő Thermal Hotel pedig Központi vegyes területbe sorolt. (Ld. 4. ábra). A Budapesti TSZT funkcionális szerkezeti tervlapja a Margitsziget egészét összvárosi jelentőségű közparkként jelöli meg, és egyben zöldfelületi fejlesztési területként definiálja. A közlekedési vonatkozásban a TSZT-ben tervezett sugárirányú kötöttpályás közforgalmú elemként szerepel az ún. 5-ös metró nyomvonala (a jelenlegi ágazati elképzelések szerint egy margitszigeti megállóval).

A TSZT-ben Jóváhagyandó elemként feltüntetve:

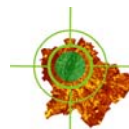
- Városszerkezeti, városképi szempontból kiemelten védendő karakterű, összvárosi jelentőségű terület,
- Magas építmények elhelyezhetősége szempontjából kiemelten védett terület,

A TSZT-ben tájékoztató elemként feltüntetve:

- Műemléki jelentőségű terület
- Védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek.

Ez utóbbi kivételével – amelyhez csak a Nemzeti Sportuszoda területe nem tartozik – mindegyik védettség teljes egészében lefedi a szigetet.

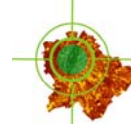

Ugyanezen térképsorozat 4. számú (Zöldterület-, víz és természetvédelem) lapján jóváhagyandó elemként érintett a teljes sziget területe, mivel mozaikosan lefedi a szigetet a „védett és védelemre javasolt közpark” és a „védelemre javasolt jelentős zöldfelületű intézménykert”. Ezen a lapon tájékoztató elemként került feltüntetésre a szigetet érintő hidrogeológiai védőterület is.

4. ábra: kivonat a Budapesti TSZT-ből

BUDAPEST VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT ÉS FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV (BVKSZ és FSZKT)

Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatot (BVKSZ) a 47/1998. (X. 15.) számú, és a **Fővárosi Szabályozási Kerettervet** (FSZKT) a 46/1998. (X.15.) számú a Fővárosi Közgyűlés rendelete hagyta jóvá. (Mind a terv, mind a szabályzat a 2005-ben elfogadott TSZT alapján jelenleg felülvizsgálat és átdolgozás alatt áll, ezért jelenleg az FSZKT-n a TSZT-hez képest ellentmondások is felfedezhetők.)

A Fővárosi Szabályozási Keretterv a BATrT-nak és a TSZT-nek megfelelő lehatárolással a terület két övezetbe sorolja a sziget területét: a sziget nagyobb része **Városi park** Z-VP, kisebb részben **Jelentős zöldfelületű intézményterület** IZ keretövezetbe tartozik. A Z-VP keretövezetbe a 10 ha-nál nagyobb összvárosi jelentőségű, komplex funkciójú zöldterületek soroltak. A zöldfelületi arány ebben a zöldterületi keretövezetben a legmagasabb (75 %). A jelentős zöldfelületű intézmények legkisebb zöldfelületi mértéke szintén magasabb (50 %) az egyéb intézményi keretövezeteknél.

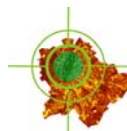
Az említett keretövezetek BVKSZ-ben szereplő előírásai a következők:

IZ Jelentős zöldfelületű intézményterületek- övezetre vonatkozó, fontosabb előírások összegezve az alábbiak:

- A keretövezet a vegyes területek szabadban álló beépítési mód szerint beépíthető jelentős zöldfelületet igénylő intézmények elhelyezésére szolgáló része, illetve olyan intézményi épületek elhelyezésére alkalmas terület, amely a városszerkezetben való elhelyezkedése miatt jelentős zöldfelület kialakítását, megőrzését vagy biztosítását igényli.
- A keretövezet területén építési telket, építési területet kialakítani és azokon új építményt elhelyezni csak KSZT alapján és a keretövezeti, építési övezeti előírásoknak megfelelően szabad.
- A keretövezet területén nem helyezhető el: 1500 m²-t meghaladó bruttó szintterületű kereskedelmi célú épület, nagykereskedelmi létesítmény, üzemanyag-töltő állomás.
- A Margitsziget területén kijelölt IZ keretövezetben lakásfunkciót is megengedő építési övezetet nem lehet kijelölni.
- Új épület elhelyezése esetén a parkolást telken belül: terepszinten fásított parkolóban vagy terepszint alatt, vagy épületben kell megoldani.
- A sportolás és a strandfürdők létesítményei számára önálló építési övezetet kell meghatározni, amelyek szabályozási határértékeit KSZT-ben kell rögzíteni.
- A keretövezet általános határértékeitől eltérni csak meglévő sportterületek átépítéskor, bővítéskor lehet, amely esetben a beépítés paramétereit KSZT határozhatja meg.
- A keretövezet területén a legnagyobb megengedett beépítés mértéke 35 %, a szintterületi mutató 2,4 m²/m², legkisebb zöldfelület mértéke 50%.

A Z jelű, zöldterületek - övezetre vonatkozó, fontosabb előírások összegezve az alábbiak:

- A keretövezetben telket kialakítani, és azon közutat, gyalogutat, gépjárművárakozó-helyet létesíteni, valamint épületet, építményt - köztárgyak kivételével - elhelyezni csak kertépítészeti munkarészt is tartalmazó KSZT alapján lehet.
- A keretövezet területén lakóépületet, önálló intézményi és szolgáltatási épületet, ipari létesítményt, raktározási építményt, üzemanyag-töltő állomást, bányaterületet elhelyezni, meglévő épület használati módját e célra megváltoztatni nem lehet.
- A területen: vendéglátó épület, pihenést, testedzést szolgáló építmény, ismeretterjesztés építményei, a terület fenntartásához szükséges építmények, nyilvános illemhelyek, terepszint alatti építmények helyezhetők el.
- A fásított parkolót csak a zöldterületet igénybevevők számára előírt parkolóférőhely elhelyezése céljára szabad létesíteni.
- Mélygarázs létesítésénél a meglévő fák védelme érdekében előírható a bányászati módszerek alkalmazása.

A Z-VP (városi közparkra) vonatkozó, további előírások:

- A területbe tartoznak 10 ha-nál nagyobb zöldfelületi létesítmények, melynek legkisebb oldalmérete legalább 200 m.
- A városi park területén játszókertet, sportkertet, pihenőkertet lehet létesíteni.
- A területen telket kialakítani a 15 ha-t meghaladó összterület esetén lehet.
- A területen az épületek által elfoglalt terület a közpark összterületének 2%-át, a közhasználat elől elzárt terület az 1 ha területet nem haladhatja meg.
- A legkisebb zöldfelület mértéke nem lehet kevesebb 75%-nál.
- Az önálló terepszint alatti létesítmény nem lehet nagyobb az összterület 5%-ánál és legalább 2,5 m bolygatatlan földréteg megtartásával alakítandó ki.

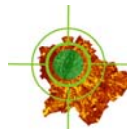
A BVKSZ tartalmaz olyan általános előírásokat is, a melyek egyrészt a városkép szempontjából, másrészt a növényzet értéke szempontjából jelentenek szabályt.

A városkép szempontjából kiemelt területekre vonatkozó fontosabb rendelkezések:

- A világörökség területén, valamint a városkép szempontjából kiemelt, a műemléki és helyi védettségű területeken, az ilyen védettség alatt álló építmények környezetében a városkép előnyösebb kialakítása, illetve megóvása érdekében különös gondot kell fordítani:
- az építmények és az építési telkek, építési területek közterületről látható részének (homlokzat és tetőforma, üzletek, árkádok, portálok, reklámok, árubemutató-szekrények, kerítések és támfalak kialakítása, növényzet stb.), valamint a Dunán elhelyezett vízi létesítmények városképi megjelenésére,
- a közterületek burkolatának, műtárgyainak, köztárgyainak, növényzetének, továbbá a díszvilágító és hirdető-berendezések kialakítására, elhelyezésére, folyamatos jó karbantartására és megfelelő állapotára.

A természet és a növényzet védelme szempontjából fontos rendelkezések:

- A főváros zöldterületi rendszerének - a városkép, a növényzet értéke, továbbá az idegenforgalom szempontjából - védett közparkjai területein építési tevékenység - a köztárgyak elhelyezésének kivételével - csak a környezetre is kiterjedő és kertépítészeti munkarészt is tartalmazó KSZT szerint végezhető.
- A főváros közigazgatási területén fokozott gondot kell fordítani a faállomány megóvására, az összefüggő zöldfelület fenntartására. Ha fák kivágása (kivétel gyümölcsfa) az építmény elhelyezése vagy kertészeti szakvélemény által is igazolt egyéb okból elkerülhetetlenül szükséges, azok pótlásáról - jellegüknek és értéküknek

megfelelően legalább a törzsátmérő mértékéig - a helyi önkormányzat által meghatározott módon gondoskodni kell.

Az FSZKT védelmi és korlátozási területeit ábrázoló tervlapján a területi lehatárolások kissé eltérnek a TSZT-n szereplőkről. A fővárosi jelentőségű védett közpark alakja kis mértékben más, a nyugati oldalon magában foglalja a Palatinus strandot, a tenisztelepet és a megszűnt napközis tábort is. Ugyanakkor nem takar rá a keleti parton húzódó, BM tenisztelepre.

A térkép tartalmazza a műemléki jelentőségű területet, mint egyben a világörökség kiterjesztett területét (a teljes szigetet lefedve), az egyedi műemléki objektumokat, és a – TSZT-vel azonos lehatárolással – a régészetiileg védett területet is.

BUDAPEST FŐVÁROS KÖRNYEZETI PROGRAMJA³

A főváros környezeti programja bemutatja a legfontosabb környezeti problémákat, és azok középtávon megvalósítható mérséklésére intézkedési tervet dolgozott ki. Az anyag törekvése, hogy eleget tegyen az EU 6. Környezetvédelmi Akcióprogramjának keretében kidolgozott Városi Környezet Tematikus Stratégia (COM(2005)718) irányelveinek.

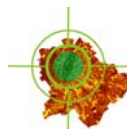
A zöldfelület-gazdálkodás fejezet a Margitszigetre is vonatkozóan azt a megállapítást teszi, hogy „*a belső városi térség parkjai és fásított közterei túlhasználtak*”. A városi jelentőségű közparkok összterülete az anyag kimutatásai szerint kb. 380 hektár, s ez hét parkból tevődik össze. A lakóterületi parkok, a közkertek nagysága összesen 560 hektár, a fásított közterek kiterjedése összesen 60 hektár, így a közcélú zöldfelület összesen kb. 1100 hektár területű. A Városliget, **a Margitsziget** és a Gellért-hegy túlterhelt, miközben a legnagyobb területű közpark, a Népliget – attrakció és reális kapcsolatok híján – alulhasznosított. A Margitszigetet a program a zöldfelület-fejlesztési projektek között, **a városi jelentőségű park felújítása** kategóriában szerepelteti.

Az ellátásjavító intézkedések között a program említi a Duna menti promenád (Zöld-Duna) programot: azaz a Duna menti területek és a vízfelület turisztikai, rekreációs célú zöldfelületi, szabadterei fejlesztését.

A rendkívüli környezetveszélyeztetések elhárítása fejezetben a program leszögezi, hogy a **Margitszigeten városképvédelmi okokból nem épülhetett védőműrendszer**, ezért a terület megvédése egyedi megoldásokat kíván és mértékadóhoz közeli, vagy azt meghaladó vizek ellen a mély fekvésű parkrészek nem védhetők meg teljes biztonsággal.

A környezet-egészségügy fejezetben az anyag az életmóddal összefüggő teendők között irányozza elő, hogy a Városligetben és minden 10 hektárnál nagyobb közparkban létre kell hozni **a margitszigetihez hasonló** futópályát.

³ Jóváhagyva Budapest Főváros Közgyűlésének 1931/2007 (XI.29.) határozatával

BUDAPEST XIII. KER. KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI SZABÁLYZATA (KVSZ)

A XIII. kerület Városrendezési és Építési Szabályzat (KVSZ) a Margitszigetet **Z-VP-XIII** övezetbe, „Városi jelentőségű Margit-szigeti közpark” övezetbe sorolja. Az övezetre vonatkozó, fontosabb előírások:

- A Z-VP-XIII közpark területén játszókertet, sportkertet és pihenőkertet lehet létesíteni.
- A kerület területén az övezetbe tartozó területeken további telket alakítani nem lehet.
- Az övezet területén közhasználat elől elzárt területet kialakítani csak KSZT alapján lehet, melynek
- nagysága nem haladhatja meg a sziget teljes közpark területének 20%-át.
- Az övezet területén az elhelyezhető építmény bruttó beépített alapterülete nem lehet nagyobb 300 m²-nél.
- meglévő építmény alapterülete ennél nagyobb mértékűre nem bővíthető.
- Az övezet területén önálló **terepszint alatti építmény** nem létesíthető.
- Az övezet területén építményként illetőleg épületként KSZT alapján a BVKSZ-ben megengedett épületek és építmények helyezhetők el.
- A Z-VP-XIII övezet területén a beépítés legnagyobb mértékét, terepszint alatti beépítés megengedett legnagyobb mértékét, kötelezően előírt legkisebb zöldfelület mértékét és a területen építhető építmény építménymagasságának előírt legkisebb vagy legnagyobb értékét a KVSZ 35. sz. táblázat alkalmazásával kell meghatározni.
- A KSZT az 35. számú táblázat határértékeit szigoríthatja, ha a kialakult állapot, illetőleg a városkép kedvezőbb kialakítása, vagy egyéb műszaki szempontok azt indokoltá teszik.

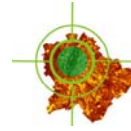
	a terület					az épület		
	legkisebb kialakítható		legnagyobb megengedett			Legkisebb kötelező	Legkisebb kötelező	Legnagyobb megengedett
	területe	Szélessége	beépítési mértéke	Szint területi mutatója	terepszint alatti beépítési mértéke	Zöldfelületi mértéke	építménymagassága	
Az építési övezet jele	m ²	m	%	m ² /m ²	%	%	m	
Z-VP-XIII	KSZT	200	1	0,015	0	75	4,5	6,0

*KSZT határozza meg

7. táblázat: A KVSZ 35. sz. táblázata

A KVSZ **különleges rendelkezéseket** is tartalmaz a Margitsziget területére:

- A Margitsziget teljes területére vonatkozó KSZT-ben a sziget gyalogos körbejárási lehetőségét közterületi sávval biztosítani kell.
- A sziget közterületein illetőleg épületeinek közterületről látható homlokzatain önálló vagy a homlokzatra felszerelt rekláamberendezést, köztárgyakon

reklámcélú felületet kialakítani, fényreklámot elhelyezni - az egyes létesítmények fényfeliratú cégéreinek kivételével – nem lehet.

- A sziget közterületein közterületi pavilon, fülke nem létesíthető, a vendéglátó pavilonok kivételével, melyek 20 m-es körzetében vendéglátó teraszt kell létesíteni, az illemhely biztosításával együtt.
- Üzemanyagtöltő a sziget területén nem létesíthető.

BUDAPEST XIII. KERÜLETÉNEK INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA⁴

A főváros XIII. kerületének jelenleg egyeztetés alatt álló Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) a Margit szigetet önálló kerületrészként mutatja be, mely fővárosi szinten kiemelkedő értéket képviselő zöldfelület, ami fölött a XIII. kerület hatósági, illetve sok esetben szakhatósági felügyeletet gyakorol.

A kerület középtávú stratégiai céljai hármas prioritás mentén kerülnek megfogalmazásra:

- 1. Fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában**
- 2. A kerület, mint az élhető, értékőrző és innovatív nagyvárosi környezet**
- 3. Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása**

A 2. prioritás hangsúlyosan foglalkozik a kerületi zöldfelületek, ökológiai folyosók szerepével:

„A nagyvárosi környezet Angyalföldön kiemelkedő ökológiai folyosókat, zöldfelületeket, rekreációs zónákat tár a lakói és használói felé, vagy épp rejt ma még tetszalott állapotban, mint a Népsziget. E területek átgondolt zöldfelületi és környezeti stratégia mentén történő megújítása, összekapcsolásuk adhatja meg az intenzív lakókörnyezeti hangsúlyok és a barnamezőből irodai és szolgáltató szektorra váló Váci út térségének ellenpontját, átszellőzött, zöld komplementerét.”

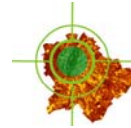
A városrész stratégiai célja: Rekreációs funkciók megtartása és a zöldfelületi rendszer fejlesztése a további beépítések elkerülésével

A dokumentum (az AngyalZÖLD programmal összhangban) a következő fejlesztéseket, intézkedéseket tartja a legfontosabbaknak:

- **Zöldfelületek védelme;** a sziget a világörökség részévé nyilvánítása
- **A kerület és a Margitsziget kapcsolatának erősítése;** a sziget autómentes övezetként való megőrzése, Dráva utca menti gyalogos és kerékpáros híd létesítése.
- **Szabadtéri színpad és más épületek rekonstrukciója;** a Margitsziget lerobbant épületállományának (Kaszinó, Szabadtéri Színpad, Víztorony) megújítása, úgy hogy az nem eredményezi az autóforgalom növekedését a szigeten, nem csökkenti a zöldterületeket. Ebben a vízi közlekedés

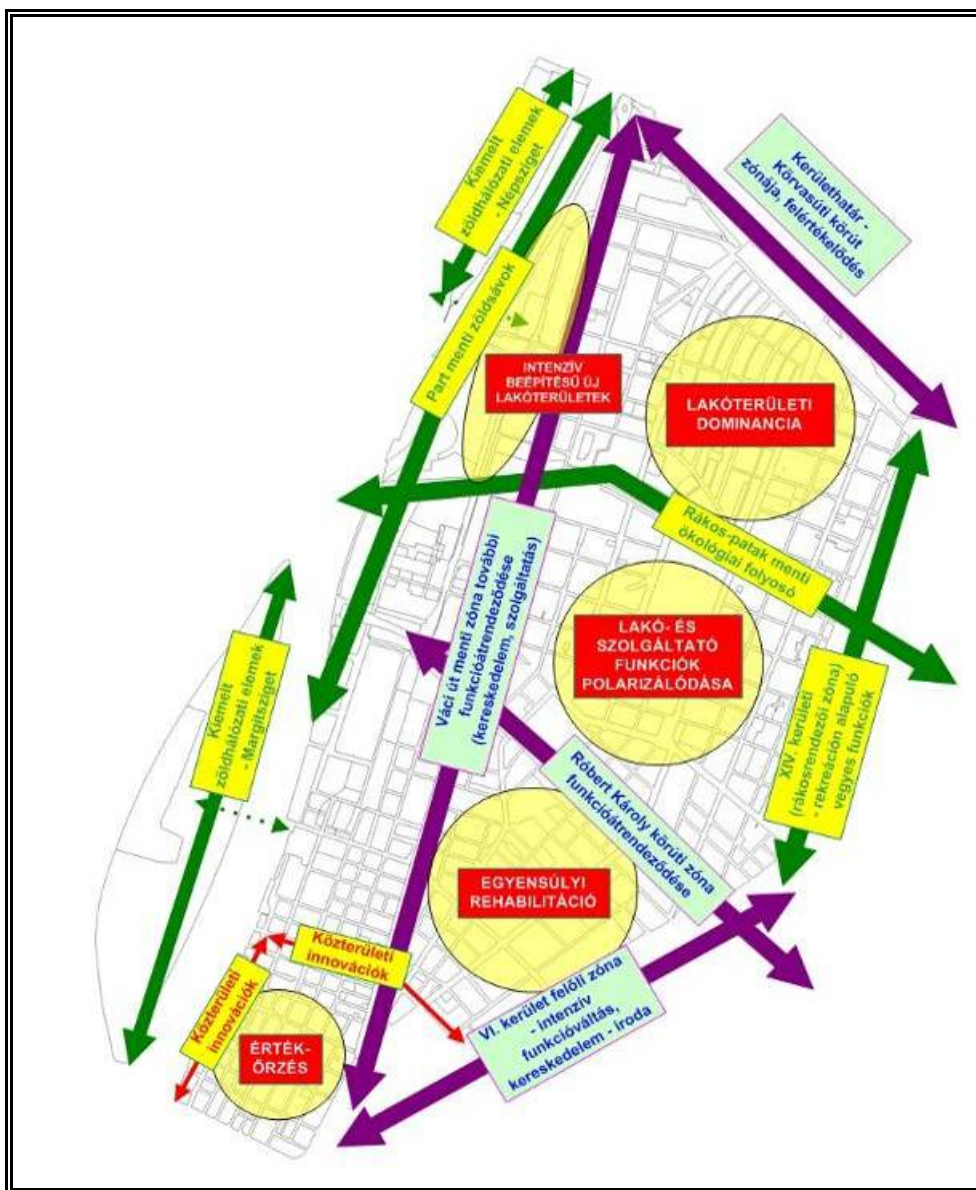
⁴ 2008 július, egyeztetési anyag

http://www.bp13.hu/files/DownloadFile?topic=editor\files.nsf&did=0533783304E35C46C125748E004DF2A6&filename=13ker_ivs_080718.pdf

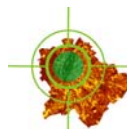
szerepének növelése nagy szerepet játszhat. A sziget szerepének növelése a főváros kulturális életében. .

- **UTE teniszstadion rekonstrukciója;** további sportolási lehetőséget teremtve a Margitszigetre látogatóknak.
- **Parkolási lehetőség bővítése a Margitsziget bejárájánál;** lehetséges parkolási célra is hasznosítható terület az Árpád híd lejárójánál a Fővárosi Közterület Felügyelet használatában lévő, a híd alépítményében lévő terület.
- **A Margitsziget megközelítésének megkönnyítése;** a kerület nagyon támogatja a vízi közlekedés fejlesztését, a margitszigeti hajójáratok sűrítését. A hosszútávon megvalósuló észak-déli regionális gyorsvasút esetében megfontolandó a megálló nem a szigeten, hanem a pesti oldalon a Dráva utca vonalában, amelytől gyalogoshíd vezetne a szigetre.

5. ábra: A XIII. kerület főbb funkciócsoportosulásai és fejlődési irányai

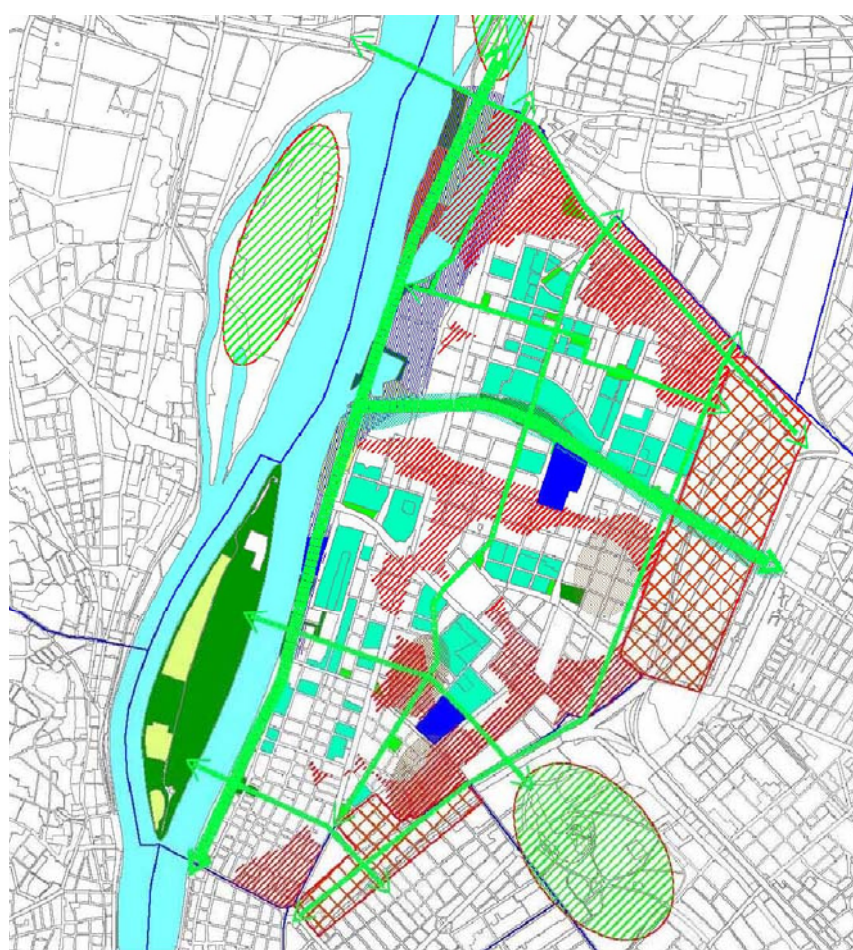

ANGYALZÖLD - A XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA ÉS ZÖLDHÁLÓZAT FEJLESZTÉSI PROGRAMTERVE⁵

A XIII. kerületi önkormányzat célja a zöldfelületi stratégia1 megalkotásával, **széles körű társadalmi konszenzuson alapuló** hosszú távú fejlesztési elképzelés megfogalmazása volt a kerületi zöldfelületek jövőjével kapcsolatban. A programkészítés még nem zárult le, az anyagnak az egyeztetési változata ismeretes.

Az anyag tanulsága szerint a kerületrészek között **jelentős eltérés mutatkozik** a zöldfelületi intenzitás szempontjából. A legintenzívebb zöldfelületeket a **Margitsziget** közparki területei tartalmazzák, azonban a Margitszigetnek igen limitáltak a kerülettel való kapcsolatai, megközelíthetősége a kerület felől.

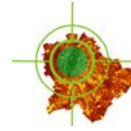

<p>Jelentős zöldfelülettel rendelkező területfelhasználási egységek (KVSZ szerint)</p> <ul style="list-style-type: none"> Közpark Közkert Erdő Üdülőterület (60%) Lakótelep (40-60%) Jelentős zöldfelületű int. (50%) Sportterület (35%) 	<p>Fejlesztési térségek és zöldfelületi tengelyek</p> <ul style="list-style-type: none"> Zöldfelületi főtengely Zöldfelületi folyosó Komplex rehabilitáció Vegyes funkciójú megújulás Zöldfelület hiányos terület Duna menti zóna fejlesztése Zöldelővő 	<p>Zöldfelületi kapcsolati fejlesztési lehetőségek a szomszédos kerületekkel</p> <ul style="list-style-type: none"> Kerülettel határos városi közpark Barnamezős rehabilitációs terület, jelentős zöldfelület fejlesztési lehetősége
---	--	---

6. ábra: A XIII. kerületi zöldhálózat fejlesztési térségei és tengelyei (forrás: Angyalzöld)

⁵ 2008 május, egyeztetési anyag

Érezhető a **magas minőségű szabadtéri szolgáltatások** (vendéglő teraszok, minőségi játszó és közterek) iránti igény növekedése, a szabadtéri rendezvények népszerűvé válása. A **közterületek magasabb építészeti színvonalú** kialakítására irányuló igénye mellett a **biztonságosabb kialakításra** (megvilágítás, körülkerítés, kamerával való megfigyelés) való igény is erőteljesebbé vált. Ennek ellenére, a közterületek **nem rendeltetésszerű** (pl. szállás célú) használata illetve rongálása továbbra is jellemzi a városi zöldterületeket.

Az anyag jövőképében és prioritásban megfogalmazza, hogy zöldfelületeink, parkjaink, vízfolyásaink, szigeteink, játszótereink, fasoraink a kerület pótolhatatlan természeti értékei és az élhető települési környezet nélkülözhetetlen elemei. **A Duna és a Margitsziget** egyedülálló természeti kincs. A program 1. prioritásként a **Kerületi zöldterületek, zöldfelületek fejlesztését, fenntartását** jelöli meg, ahol a Térségi jelentőségű zöldfelületek (Margitsziget, Rákospatak, Népsziget) esetében a **megújításában való együttműködést** (illeszkedési programokat) célozza meg. A Zöldfolyosó- és fasorfejlesztési programban említésre kerül egy **folytonos folyóparti zöldsétány** kialakítása a Duna parton.

A program kétségkívül egyik legizgalmasabb eleme a hosszútávon kialakítandó **zöldfelületi főtengelyek és folyosók hálózata**, amelyben szerepel **két gyaloghíd** átkötés is a kerület felől a Margitsziget felé, amely egyrészt a Margitsziget és Városliget keresztirányú gyalogos-kerékpáros kapcsolatait, másrészt a Margitsziget és a kerületi rozsdazóna gyalogos-kerékpáros kapcsolatait erősítené. (A kerületi egyeztetésben felvetődött a Budai oldal és a Margitsziget gyalogos híddal történő átkötése is.)

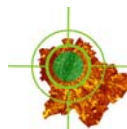
1.2. STRATÉGIA ÁLTAL ÉRINTETT TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSA

A Margitsziget különleges értékének megőrzése, szerepének, küldetésének beteljesítése érdekében a stratégia megvalósításának területi értelmezése szükséges. A stratégia ún. direkt beavatkozási zónája elviekben ugyan csak a Margitszigetet, illetőleg tágabban értelmezve annak közvetlen városi kapcsolódási területeit jelenti, de a teljes célrendszer megvalósítása a főváros területén található egyéb olyan zöldfelületek, városi parkok, illetőleg ezekhez kapcsolt funkcionális egységek bevonásával lehetséges, amelyek a szigeten jelenleg található bizonyos funkciókat kiváltására alkalmasak. A stratégia által érintendő területek meghatározását követően részletes elemzés nyomán kell a Margitszigeten belül az akcióterületeket kijelölni.

1.2.1. Stratégiával közvetlenül érintett terület

MARGITSZIGET

A Margitsziget területe 96,5 ha, ebből parkosított zöldterület 66,7 ha. Hossza 2500 m, legnagyobb szélessége 500 m. A Margitszigetet 1908-ban vásárolta meg a magyar állam a korábbi tulajdonos Habsburg főhercegi családtól és gondozásra a Fővárosi Közmunkák Tanácsának adta. A FŐKERT Kiemelten Közhasznú Nonprofit Zrt

jogelődjeivel mintegy 100 éve gondozza a sziget zöldterületeit. A Margitszigeten az óta rendelkezik önálló telephellyel, az ott tartózkodó szervezeti egységüknek önálló költségvetése van, a zöldfelület fenntartást évente készülő aktuális technológiai terv alapján végzi. A Margitsziget a földhivatali nyilvántartás szerinti helyrajzi számokat tekintve a következő területeket jelenti:

HELYRAJZI SZÁM	TERÜLET (m ²)	TULAJDONOS	TULAJDONI HÁNYAD
23800/1	109706	Fővárosi Önkormányzat, Magyar Állam	106457 3260
23800/2	124881	Fővárosi Önkormányzat Fővárosi Önkormányzat Budapest-Esztergom Főegyházmegye	119127 5412 354
23800/3	178255	Fővárosi Önkormányzat	1/1
23800/4	183675	Fővárosi Önkormányzat Fővárosi Önkormányzat	176363 7330
23800/5	104312	Fővárosi Önkormányzat Magyar Állam (HM)	102858 1465
23800/6	100774	Magyar Állam Fővárosi Önkormányzat	10245 90541
23800/7	78242	Magyar Állam Fővárosi Önkormányzat Fővárosi Önkormányzat	1664 60123 2468
23800/8	73138	Fővárosi Önkormányzat	1/1
23801	13511	Magyar Állam	1/1

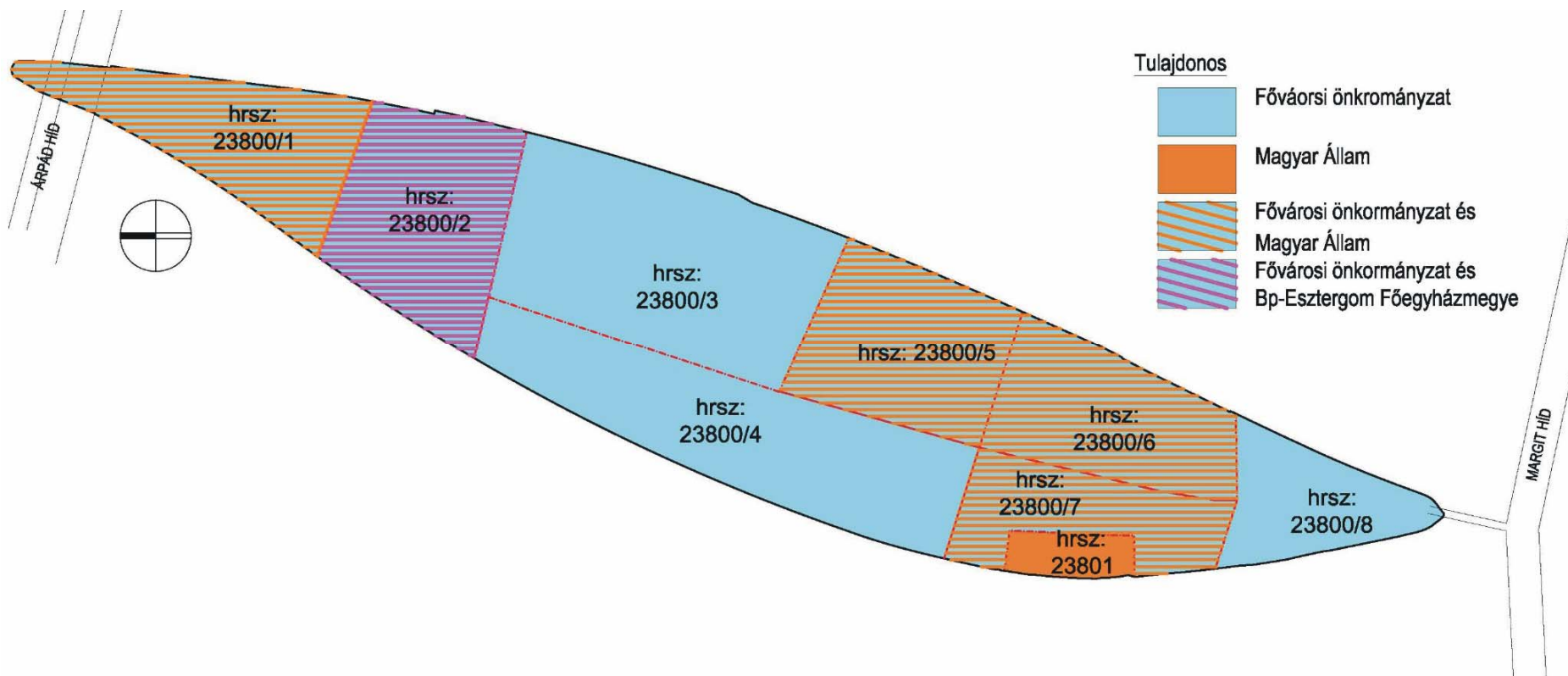
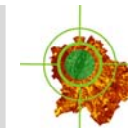
2. táblázat: a Margitsziget helyrajzi számai, területi és tulajdonosi szerkezete (2008.08.12. állapot)

A földtulajdon viszonylag kevés tulajdonos között oszlik meg. A felépítmények tulajdonosi, fenntartói, kezelői feladatai ennél sokkal összetettebb képet mutatnak (1. számú melléklet)

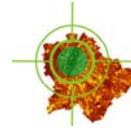
A **Margitszigeti közpark** kialakítására 1808-50 között került sor, a tulajdonos József Nádor és főkertészének Tost Károly munkája eredményeként. A parkot Jókai szavaival „Budapest tündérkertjeként” tartották számon, sokáig az arisztokrácia és a nagypolgárság „társalgási” kertjeként funkcionált. 1908-ban nyilvánították közkertté, de csak 1919 után törölték el a belépési díjat. A sziget – mely eredetileg egy nagyobb és több kisebb szigetből állt – mai területe feltöltések eredményeképpen alakult ki.

KAPCSOLÓDÓ HIDAK

A Margithíd 2010-ben kezdődő átépítésével a sziget elérhetősége gyalogos és kerékpáros szempontból javul, ezzel növekszik a sziget rekreációs értéke. A másik szigeti bejárat az Árpád-hídról lecsatlakozó szárnyhíd, illetőleg a kerékpáros megközelítést is biztosító spirál rámpa szolgáltatja. További fejlesztési potenciál jelentkezik az Árpád-hídi hídfőben található, eddig katonai célokat szolgáló raktárterület kapcsán, ahol a mostani felszíni parkolás átszervezésével a hídban parkoló alakítható ki. Szükséges a szárnyhidak kapcsán felülvizsgálni a jelenlegi beléptető rendszereket a területen fellépő visszasságok, és a hatékonyabb gépjármű forgalomkorlátozás érdekében.

7. ábra: földrészlet tulajdonvizsgálat

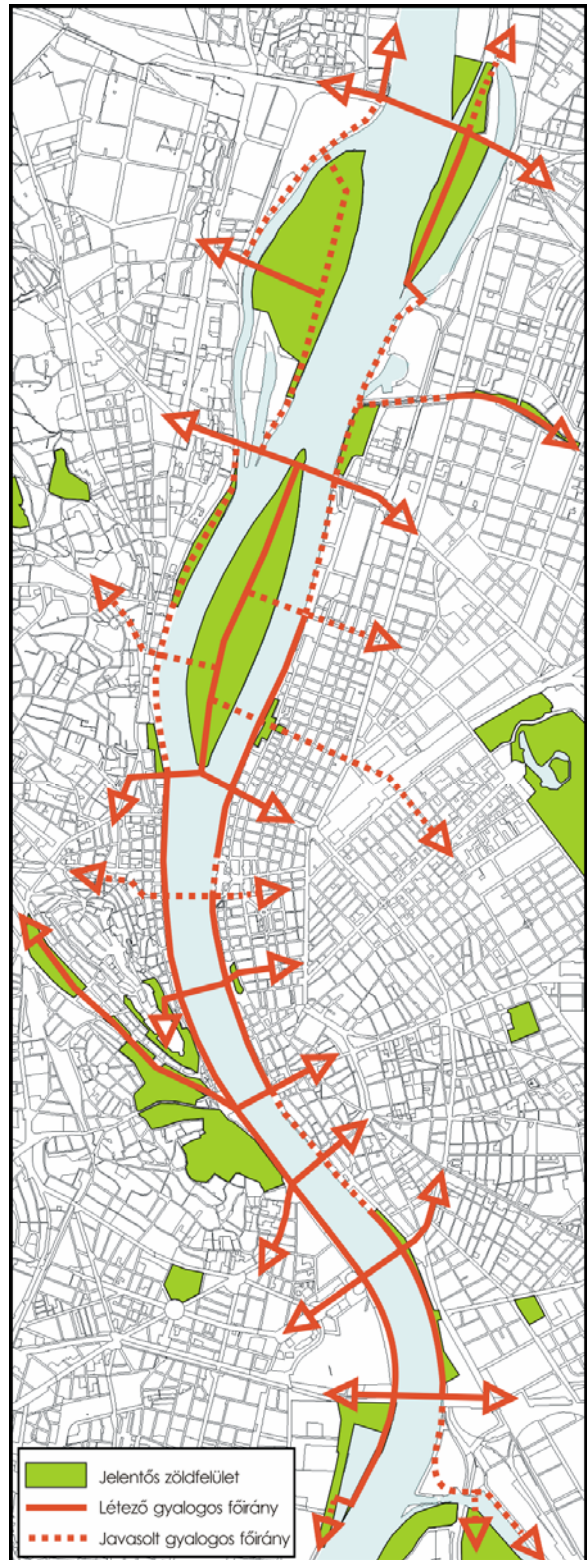
KAPCSOLÓDÓ DUNA MENTI RAKPARTI ZÓNÁK

A parti sáv a szárazföldi területeket is magában foglalja, mind magán a szigeten, mind a szomszédos budai és pesti rakpartokon. A közlekedési műtárgyak ma a folyó mindkét partján szinte hermetikusan elzárják a mögöttes területeket a folyótól, amely így egy-szerű látványelemmé degradálódik ahelyett, hogy a város fő „ütőereként” a természettel való kapcsolat élményét nyújthatná a városlakóknak. Minden lehetséges eszközzel enyhíteni kell ezt az elszigeteltséget, mert ekkor a Margitszigetre nehezedő nyomás is enyhül.

A mellékelt ábrán a Margitsziget, mint a belvárosi Duna-szakasz környezetét át-szövő, a zöldterületek szerves kapcsolódását biztosító gyalogos-kerékpáros hálózat kulcseleme látható.

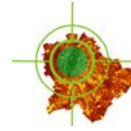
Több fővárosi jelentőségű program is formálódóban van a Duna és a város kapcsolatrendszerének újrafogalmazása, humanizálása érdekében, amelyet a közmű és közlekedési célú prioritások eddig jelentősen behatároltak. A probléma megoldása a fővárosnak a 2020-as nyári olimpiai játékok megrendezésére vonatkozó aspirációival is összhangban van, hiszen a sportrendezvények fő tengelye maga a folyó volna, pontonokra helyezett létesítményekkel, parti kioszkokkal és hajóközlekedéssel.

Hajózási szempontból a Margitsziget speciális lehetőségeket hordoz magában, partján ma is négy kikötő található. Az agglomerációban néhány éven belül 90.000 fővel nő a Duna-menti lakosság létszáma. A gyakori torlódásoktól gátolt szárazföldi tömegközlekedés mellett a személyhajózás versenyképes alternatívává nőheti ki magát mind ebben a viszonylatban, mind a Budapesten belüli szállításban, ehhez azonban az eddigieknél összehangoltabb intézkedésekre van szükség.

8. ábra: Gyalogos főirányok a Duna mentén

1.2.2. A Margitsziget tehermentesítésébe bevonható területek

A stratégia teljes megvalósításához, a Margitsziget rangjának, méltó helyének visszaállításához a főváros területén található más városi közparkok bevonása szükséges. Azon a funkciók kiváltása javasolt, amelyek a sziget tervezett szerepköréhez nem illeszkednek, jelenleg túlzott terheltséget eredményeznek és nem a szigethez kötődnek, tehát a város egyéb területein is elhelyezhetők.

Rendszerben, városszerkezetben gondolkodva, a Margitsziget tehermentesítését ellátó területek javaslatunk szerint egyrészt a **Hungária körút gyűrűje mentén**, másrészt az észak-déli irányú szervező elemként, a város főutcájaként megjelenő **Duna-tengelyhez kapcsolódva** jelölhetők ki. Ilyen nagyobb, a fenti kritériumnak megfelelő városi közparkok a **Hajógyári sziget**, a **Népliget**, **Csepel szigetcsúcs tervezett parkja**, **Lágymányosi öböl – Kopaszi-gát parkja**, **Duna menti szabad terek pedig a rakpartok és arra fűződő nagyobb zöldfelületek**. A Hungária körút melletti közpark-rendszerhez tartozó Városliget részvétele a tehermentesítésben nem javasolt, hiszen a park ma is túlterhelt, további funkciók ráhordása nem javasolt.

NÉPLIGET

A Margitsziget és a Városliget tehermentesítése érdekében a területhasználók Népligetbe való „átcsábításának” lehetőségeit szükséges vizsgálni, azaz a fővárosi nagyparkokra nehezedő használati terhelés jobb elosztását szükséges véghezvinni.

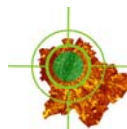
A Népliget történeti hagyományából és a meglévő létesítményekből következően a szabadidős tevékenységek színtere lehetne, bár sajnos jelenlegi állapotában erre nem alkalmas. Egységes, kerületi és fővárosi szinten felvállalt elképzelés és döntés szükséges a hajdani Liget újjáélesztéséhez, a Margitszigeti kiváltandó funkciók befogadásához.

A mai állapotában a Népliget alkalmatlan arra, hogy az őt övező alulhasznosított városi területeket összefűző csomópontként, városi szempontból jelentős nagyparkként funkcionáljon, vagy intenzív megújulási folyamatokat indukáljon térségében. Alkalmatlanságának oka hármas:

- Nincsenek szerves kapcsolatai a szomszédos városrészekkel, nincs átlátható és jól értelmezhető térstruktúrája.
- A Népliget leromlott környezeti minősége, közparki szolgáltatásainak alacsony színvonala nem teszi rekreációs, szabadidős, társadalmi funkciók vonzó színterévé.
- A Népligetről kialakult kedvezőtlen társadalmi vélekedés mind a közvetlen területhasználatára mind szomszédságának megítélésére kihat.

E három hiány oldását (de nem megoldását) célozza meg a Népliget akcióterületi tervére épülő Népliget - indító beruházás c. EU pályázat (promenáda, játszótér felújítás, nagyvendéglő rekonstrukció, részleges közművesítés, PR tevékenység), illetőleg az erre épülő távlati, városszöveti integrációs elképzelések (Zöld tengely a belváros felé, kerékpáros kapcsolatok, a X. kerület és a Népliget elszigeteltségének oldása a vasúti töltés gyalogos, kerékpáros áttörésével).

HAJÓGYÁRI-SZIGET

A Hajógyári sziget jelenleg is ellát a Margitszigeten kiváltásra javasolt funkciókat. A legismertebb Sziget fesztivál mellett, több nagyrendezvény és tömegsport esemény is helyet kap. A Hajógyári-sziget közparki fejlesztése releváns, potenciális terheléscsökkentést jelenthet a Margitszigetre nehezedő nyomás mérséklésében. A fejlesztési elképzelések között található közúti kapcsolatfejlesztéssel feltárható a sziget egyébként is intenzív, terhelt része, amely megfelelő fogadó állomása lehetne a közparki infrastruktúrát igénybe vevőknek. A hajógyári szigetnek egyre nagyobb a renoméja, a Sziget Fesztivál egyfajta felértékelődést hozott a sziget rekreációs megítélésében. Ugyanakkor a fenntartási és pénzügyi problémák, és a nagy rendezvények okozta károk itt is jelen vannak, ezért a margitszigeti finanszírozás politika megvalósuló elemeit itt is alkalmazni lehet majd. A közparki fejlesztések finanszírozására jó esélyt nyújt a sziget déli részén elinduló ún. „álomsziget” fejlesztés.

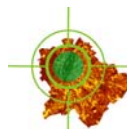
9. ábra: Álomsziget fejlesztési elképzelés a Hajógyári szigeten

A tervek a Hajógyári-sziget déli, 32 hektáros területének (a régi hajógyár helyszínének) átalakításával, mintegy 400 milliárd forintértékben, ezen felül pedig mintegy 15 milliárd Forint értékben közérdekű fejlesztéseket vállalt el a beruházó a környéken. A beépítendő terület a teljes sziget mindössze 22 %-át érinti. A fejlesztők szándéknyilatkozataikban vállalják a főváros tulajdonában lévő területek (tehát a sziget közparki területének) kertészeti átalakítását, gondozását is, valamint a sziget közbiztonságának jelentős javulását ígérik. A Hajógyári sziget tehát elsőszámú tehermentesítőjévé válhat a Margitszigetnek már középtávon.

CSEPEL SZIGETI ÚJ KÖZPARK

A Csepel sziget északi részén található Budapest legnagyobb, kb. 200 hektár nagyságú összefüggően beépítetlen területe. A Fővárosi Önkormányzat rövid távú terveiben szerepel a központi szennyvíztisztító megépítése a szigetcsúcs nyugati oldalán, és e térségben kíván kijelölni egy új, legalább 30 hektáros városi közparkot is. Egy új, városi jelentőségű nagypark kialakítása ezen a területen régóta a városi tervek része, azonban eddig nem realizálódott a fejlesztés. A fejlesztés nevesítve van a Podmaniczky Programban is.

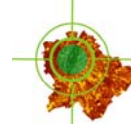
10. ábra: modellkép a 2002-ben a szigetcsúcsra készült településszerkezeti tervből (forrás: BFVT)

A Csepel északi szigetcsúcson létesítendő tervezett közpark előnyös helyzetű. A Margitszigethez hasonló adottsága a közvetlen vízparti kapcsolat lehetősége. A park nagyobbik része (nyugati és északi fele) aktív igénybevételre tervezett, keleti részén inkább a jelenlegi adottságokhoz (ligeterdősáv) igazodó, kevésbé terhelő funkciók részesítendőek előnyben. A terhelhetőbb részen elhelyezhető sportterület (sportpályákkal, sportcsarnokkal), játszóterek, rendezvénytér mely kulturális, szórakoztató (pl. majális, szigetfesztivál) események színteréül szolgálhat. Annyi bizonyos, hogy a szigetcsúcson létrehozandó nagyparkra a közparki túlterheltség miatt nagy szükség van, és az új park helye jól illeszkedik mind az átmeneti zóna gyűrűjében található nagyparki hálózatba, mind pedig a Duna tengelyének zöld koncepciójába. A terület része az átmeneti zónának és a Duna menti zóna metszéspontjánál karéjszerűen elhelyezkedő dél-budapesti térségnek, amely az utóbbi időszakban kiemelt fejlesztési célterületté vált. A terület a fővárosi zöldfelületi gyűrű és az észak-déli irányú zöldfelületi és ökológiai kapcsolatok találkozási pontjában helyezkedik el. A közeli DunaCity beruházási elképzelés, és a csepeli szigetcsúcs tervezett beépítése (vagy újabban, mint a Budapesti Olimpia lehetséges helyszíné) megfelelő vonzáskörzetet jelenthet a rekreációt keresők számára.

KOPASZI GÁT

A közelmúltban létesült Kopaszi-gát parkja igényes, kisebb szabadterei rendezvények megtartására alkalmas terület. A félsziget adottságai kínálják a lehetőséget vízkapcsolattal színesített, vízkapcsolatot igénylő események megrendezésére (pl. sárkányhajó verseny). A megrendezhető események skáláját befolyásolhatja, illetve korlátozhatja, hogy a terület magántulajdonban van. A terület Budapest legnagyobb kerületében, Újbudán, a Gellérthegytől délre eső Lágymányosi öbölben és környékén található. A Kopaszi gáti oldal 750 m, az északi oldal 330 m hosszú, déli bejárata 50 m széles, felülete 11,2 ha. Az öböl és környezetének adottságai nagyon jók, egyedi jelleget ad a Duna parti közvetlen kapcsolata, az öböl egyedi hangulata. A közterületi, közparki fejlesztések az elmúlt évben kerültek átadásra.

Jelenleg közhasználatra átadott magánterületként funkcionál, ahol a fenntartás és az őrzés is megoldott. A területén létrehozott pavilonok lassan kezdenek benépesülni,

a Duna menti zöldterületek tehermentesítőjeként egyértelműen számba vehető terület, megközelítése azonban tömegközlekedéssel körülményes. Kerékpáros kapcsolata megoldott, bejáratánál viszonylag nagy kapacitású személygépjármű parkoló található, amely azonban nagyrendezvény során nem elégséges.

11. ábra: A Kopaszi-gát és a kapcsolódó irodaház fejlesztési elképzelések látványterve (forrás: Öböl XI. Kft.)

EGYÉB LEHETŐSÉGEK

A tehermentesítést szolgáló további beavatkozási területek nemcsak a városi szintű közparkok lehetnek, hanem az olyan nagy forgalmat vonzó, nagyobb tömegek befogadására alkalmas létesítmények is, mint a stadionok, sportcsarnokok, sportpályák. Ezek vizsgálatba történő bevonása tovább növeli a lehetőségek tárházát.

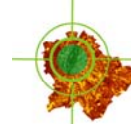
1.3. STRATÉGIAI TERV IDŐBENI ÉRVÉNYESSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA

A stratégiai tervezésben az Európai Unió tervezési-stratégiai ciklusait vettük alapul, mivel a Margitsziget egészét és a további beavatkozási területeket érintő fejlesztések az EU által biztosított kohéziós és strukturális alapok segítségével, mint elsődleges anyagi input felhasználásával képzelhetőek el. Ennek megfelelően a stratégia három időtávlatot céloz meg:

Rövidtáv 2013-ig

Középtáv 2013-2020-ig

Hosszútáv 2020 után

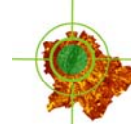
1.4. STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁS RÉSZTVEVŐI KÖRÉNEK MEGHATÁROZÁSA

1.4.1. Megvalósításban résztvevő partnerek

- Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal
- Budapest, XIII. ker. önkormányzata
- Magyar Állam
- Felépítmény tulajdonosok
- Főkert Kiemelten Közhasznú NZrt.
- Önkormányzati Minisztérium – Turisztikai Szakállamtitkárság
- Budapesti Történeti Múzeum
- Támogatók (alapítványok, vállalatok, magán személyek)

1.4.2. Egyeztetésben résztvevő partnerek

- Budapest Főváros Önkormányzatának szakbizottságai
  - BFFH - Városfejlesztési és Városképvédelmi Bizottság
  - BFFH - Városüzemeltetési és Környezetgazdálkodási Bizottság
- Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal
  - BFFH - Környezetvédelmi Ügyosztály
  - BFFH - Közlekedési Ügyosztály
  - BFFH – Sport Ügyosztály
  - BFFH- Főépítész Iroda
  - BFFH- Települési Értékvédelmi Ügyosztálya
  - BFFH– Kereskedelmi, Turisztikai és Értékvédelmi Ügyosztálya
  - BFFH– Jogi Ügyosztálya
  - BFFH– Városüzemeltetési és Vagyongazdálkodási Főpolgármester helyettesi Irodája
  - BFFH– Vállalkozási és Vagyonkezelési Ügyosztály
  - BFFH– Rendészeti és Védelmi Ügyosztály
  - BFFH– Kommunális Ügyosztály
  - BFFH– Vagyonnyilvántartási Ügyosztály
  - BFFH– EU Ügyek Irodája
  - BFFH– Városrendezési Ügyosztály
  - BFFH– Városarculati Tanácsnoki Iroda
  - BFFH– Városrendezési Ügyosztály
- Budapest XIII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
- Budapest II. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
- Budapest III. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
- Budapest V. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
- Önkormányzati Minisztérium (ÖM)
- Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium (NFGM)
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KvVM)
- Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium (KHEM)
- Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM)
- Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

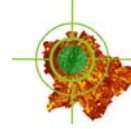

- Budapesti Történeti Múzeum
- Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
- Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Felügyelőség
- Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság
- Országos Környezetegészségügyi Intézet

1.4.3. Véleményezésben, értékelésben résztvevő partnerek

- Közép-magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal Állami Főépítész
- Fővárosi Vízművek Zrt. Mérnökszolgálati osztály
- Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
- ÁNTSZ Budapest V.-XIII. Kerületi Intézete
- Fővárosi Tűzoltóparancsnokság Észak-pesti Tűzmegeelőzési Régió
- Nemzeti Közlekedési Hatóság Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága
- Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Felügyeleti Igazgatóság Fővárosi Iroda
- Budapest 1. számú Körzeti Földhivatal
- Budapest 2. számú Körzeti Földhivatal
- Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Növény és Talajvédelmi Igazgatóság
- Honvédelmi Minisztérium Hadművelési és Kiképzési Főosztály
- Budapesti Rendőr-Főkapitányság XIII. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály
- Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
- Budapesti Bányakapitányság Földtani- és Adattári Osztály
- Nemzeti Közlekedési Hatóság Légi közlekedési Igazgatóság
- Honvédelmi Minisztérium Katonai Légügyi Hivatal Légiforgalmi és Repülőtér Felügyeleti Osztály
- Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.
- Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság
- Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
- Parking Kft.
- Margitszigeti Atlétikai Centrum
- Budapest Gyógyfürdői Zrt.
- Fővárosi Állat- és Növénykert
- Tíz évszak Kft.
- Bringóhintó Kkt.
- Elektromos Autó Kft.
- Szabadtér Színház Kht.
- Fővárosi Közterület-felügyelet
- Szeretem Budapestet Mozgalom
- Budapest Városvédő Egyesület
- Levegő Munkacsoport
- Magyar Kerékpáros Klub
- Védegylet

2. HELYZETFELTÁRÁS, -ELEMZÉS

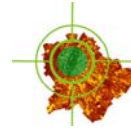

A Margitsziget **Budapest turisztikai vonzereje** szempontjából meghatározó helyszín. Európa **jelentős dendrológiai értékű parkja**, **számos műemlék helyszíne**, természeti adottságai, klímája egyedülálló. Elhelyezkedése a városszerkezetben Budapest egész területét tekintve csaknem központi. A Margitsziget ezen túl – kivételes adottságaiból adódóan – **a főváros egyik roppant értékes vízbázisa is**, a park mentén elhelyezkedő csápos kutakból a fővárosi lakosok elláthatók, szinte további feldolgozást alig igénylő kristálytisza ivóvízzel. A sziget termál kútjai táplálják a margitszigeti dísz- és fürdőmedencéket.

A Margitsziget **kulturális kincs és infrastruktúra**; az idegenforgalom, a hazai turizmus, a vidékiek Budapesti látogatása, a fővárosiak munkanapi és hétvégi szabadidős programjainak, és rekreációs lehetőségek szempontjából. Ebben az esetben a költségek megtérüléséről és a hasznokról azok közvetlen és közvetett társadalmi hasznosságának vonatkozásában beszélhetünk. A Margitsziget **másrészt piaci lehetőség** (persze egy elegáns közterület vonatkozásában) a tervezett alaprendeltetéshez kapcsolódó piacképes szolgáltatások kialakításával, ami a jelenlegi közterület-használati díjakat meghaladó, gazdasági haszonnal is kecsegtethet. A jelenleg nem közterületen lévő, gazdasági hasznot termelő létesítmények a Thermal Hotel Margitsziget, a Ramada Grand Hotel, a Palatinus strandfürdő, a Sportuszoda és az Atlétikai centrum.

A Margitsziget egyre gyakrabban nagy tömegeket vonzó **szabadidős rendezvények** helyszíne, ugyanakkor a **közbiztonsági helyzet bizonytalansága** – a FŐKERT vizsgálata szerint – rontja a látogatók közérzetét. Ennek további következménye:

- *A nem rendeltetés szerű parkhasználat és vandalizmus* nyomaival nap, mint nap találkozhatunk a Sziget több pontján.
- A kitelepült *árusok* tevékenységét gyakorlatilag senki sem ellenőrzi (élelmiszerbiztonság, jogosultság a tevékenység folytatására, foglalt terület)
- Az árusok és más vállalkozók nem gondoskodnak a tevékenységük során képződő hulladékok gyűjtéséről és elszállításáról.
- Nagy számban – életvitelszerűen – laknak *hajléktalanok* a Szigeten

- Az engedély nélkül behajtó illetve parkoló járművek is növelik a környezet terhelését.
- A Nagyrendezvények idején a Sziget nem tudja felvenni a terhelést, komoly problémát jelent, hogy habár a rendezvényre kijelölt helyszínen a szervezők többé-kevésbé elvégzik a rendezvény utáni helyreállítást, a rendezvény negatív hatásai (szemetelés, rongálás) az egész szigetre kiterjednek.

Növekvő ellentmondást jelent a rendelkezésre álló forrás évek óta tartó folyamatos csökkenése és az egyre intenzívebb parkhasználat. A park egyes létesítményei tönkrementek, nem működnek, illetve rendszeres felújítás hiányában elhasználódtak. Az illemhelyek hiánya miatt a parklátogatók a parkot kénytelenek használni. A szezonális szórakozóhelyek sok esetben nem illeszthetők be a park rekreációs funkciójának körébe, sok a lakossági panasz a zajterhelés miatt. Tulajdonjoggal vagy kezelői joggal a szigeten működő intézmények, létesítmények környezete, az épületek, építmények állaga nem minden esetben méltó, sőt, kifejezetten méltatlan a sziget értékéhez képest. A Margitsziget területén működő intézmények, társaságok, közszolgáltatók általában nem rendelkeznek aktuális információkkal, a szigetet érintő kérdésekben, mely alkalmanként rendelkezésszerű működésüket is akadályozza.

2.1. KÖRNYEZETI, TERMÉSZETI, TÁJÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK ÖSSZEFOGLALÁSA

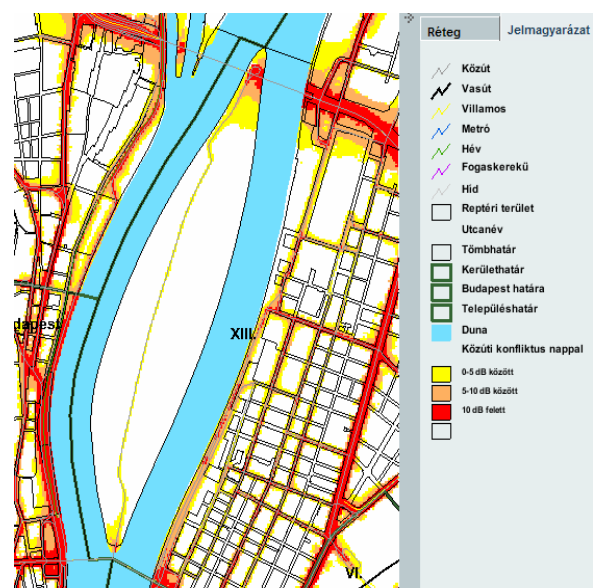
A Margitsziget Földtörténeti-földrajzi szempontból Budapest egyik legfiatalabb felszíne. Természetes állapotában a nyugati fele magasabb, a keleti része alacsonyabb ártéri szinthez tartozik. A földtörténeti jelenkor elején a Duna hordaléklerakó tevékenysége során, több ágra szakadva számos zátonyt épített, a sziget e zátonyok fokozatos összeolvadásából jött létre; kezdetben 3 vagy 4 szigetből állt.

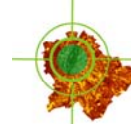
2.1.1. Környezeti jellemzők

ZAJÁLLAPOT

A Budapestre elkészült, forgalomszámlálási alapokon számítással előállított 2007-es stratégiai zajtérkép a Margitsziget két hídbejárója környezetében lokalizál határérték fölötti, közlekedési eredetű zajkonfliktust, illetőleg a buszos átközlekedés vonalában egy 0-5 dB feletti határérték túllépéssel számol. A zajtérkép azonban az egyes nagyrendezvények zaját nem veszi figyelembe.

12. ábra: A Margitsziget zajterhelése, közúti forgalom konfliktus nappal (határérték túllépés - Fővárosi Zajtérkép)

LEVEGŐÁLLAPOT

A főváros levegőjének is jellemző szennyezőanyagai a nitrogén-oxidok (NO_2 , NO_x) és a por ($10\ \mu\text{m}$ -nél kisebb, PM_{10}), ezek esetében fordulnak elő legtöbbször a megengedett koncentrációt meghaladó értékek. Más szennyezőanyagok koncentrációja általában határérték alatti. A fő szennyező forrás a közúti közlekedés. Budapest légszennyezettségét mérő automata állomások nem alkotnak sűrű hálózatot, a legközelebbi két mérőállomás a BP2- Széna téri (I. kerület) és a BP7- Honvéd sporttelep (XIII. ker. Dózsa Gy. U. 53.) alatt található. A két mérőpont közlekedésileg terhelt forgalmi zónában fekszik, ezért a Margitsziget levegőállapotáról csak célzott mérések tudnának átfogó tájékoztatást nyújtani. Mérések hiányában csak valószínűsíthető, hogy a Margitsziget levegőállapota a Duna levegőátmosó hatásának, illetőleg a sziget növényzetének, valamint az erősen forgalomcsillapított zónának köszönhetően a környező belvárosi területekétől sokkal jobb állapotú.

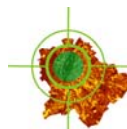
FELSZINI VIZEK ÁLLAPOTA

Mai formáját a sziget a Duna pesti szakaszának szabályozásával egyidejűleg, a XIX. sz. közepén nyerte el. Ekkor az északon levő Fürdő-szigetet részben elkotorták, részben a déli Festő-szigettel, ill. Budai - szigettel együtt, töltéssel a főszigethez (Palatinus-sziget) kapcsolták. Ezzel és a kő partfalak kiépítésével megállították azt a korábbi természetes folyamatot is, melynek során a Duna a szigetek északi végét állandóan koptatta, pusztította, a délit pedig hordaléklerakással növelte. Az 1870-es évek elején közel azonos szélességűre alakították ki a sziget két oldalán a Duna ágait is. A budai ág 250 m, a pesti ág 220 m széles, középvízállásnál 4, ill. 3 m mély.

A Duna-folyam a terület ökológiai és gazdasági állapotát jelentősen befolyásolja, így komplex vízgazdálkodási problémát jelent. A magas szennyvízterhelés és a szélsőséges vízjárás hatással van a folyam ökológiai állapotára tovább a partszűrésű vízbázisok vízoldali minőségére és mennyiségére is.

A területen kitermelt termálvizet a használat után a közeli felszíni vízfolyásokba (a Dunába) helyezik el. A termálvíz kémiai összetétele folytán jelentős ásványi anyagterhelést okoz. Problémát jelent még a bevezetett használt termálvíz hőmérséklete is.

Margitszigeten keletkező és közcsatornán összegyűjtött szennyvizek jelenleg teljes egészében tisztítatlanul kerülnek a Dunába a sziget déli csúcsánál. A keletkező szennyvizek túlnyomó része a szállodáktól, a Palatinus strandról, illetve a Sportuszodából származik. A tisztítatlanul elvezetett szennyvíz éves mennyisége meghaladja a $250,000\ \text{m}^3$ -t, amely napi átlagban $700\ \text{m}^3$ szennyvízmennyiségnek felel meg. A szennyvízkibocsátás éves átlagértéke – a kibocsátó intézmények sajátosságaiból adódóan – igen nagy szezonális eltérést takar, a nyári csúcsidőszakban a szigeten keletkező szennyvíz napi mennyisége elérheti a $1,500\ \text{m}^3$ értéket is.

FELSZÍN ALATTI VIZEK ÁLLAPOTA

A szigeten 10 db parti szűrésű ivóvíztermelő kút található. A kutak által termelt víz minősége jó. A Margitsziget intenzív, uralkodóan rekreációs területhasználata miatt a vízbázis őrzésvédelme igényel fokozott figyelmet. A Margitszigetről átvezetett vizet a Radnóti utcai galéria emeli a pesti oldalon a hálózatba. Budapest területei általánosságban véve szennyezettnek mondhatók. Főként Budapesten és az agglomerációban jelentős mértékű és nagyszámú felszín alatti vízszennyezések az ivóvízbázisokat is veszélyeztetik. Budapest, Vác, Fót, Szentendre, stb. vízbázisainak egy részén szennyezés már kimutatható, ezért elengedhetetlenül fontos e vízbázisok védőterületeinek kijelölése.

1866-ban József főherceg kezdeményezésére Zsigmondy Vilmos fúrásokat végzett a szigeten, innen ismerjük a pontos rétegvizonyokat. 119, 51 m mélységből tör fel napi 1,5 millió liter víz, amely ként, kalciumot, magnéziumot és szénsavat tartalmaz. Erre a 43, 2 Celsius fokos gyógyvízre épült az 1869-ben megnyitott Szent Margit Gyógyfürdő. A Szent Margit Gyógyfürdő épülete a II. világháborúban súlyos károkat szenvedett, végül az 1956-os árvíz után bontották le. A fürdő lebontásával a szigeten a gyógyászati funkció megszűnt. Később azonban a *Thermal Hotel* megépülésével ez a funkció visszatért, és a hotel világszerte elismert gyógyászati központtá vált, e mellett a szálloda funkciót is erősítette a szigeten.

Az egyik legismertebb forrásnak számít Magyarországon a Margitszigeti Kristályvíz forrása, amelynek feltárását József főherceg kezdeményezte 1866-ban. A szénsavval dúsított vizet a Palatinus-víz, majd Szt. Margitszigeti ásványvíz néven palackozta a Szent Margitsziget Rt. A sziget a század elején a főváros tulajdonába került, a palackozást pedig a Fővárosi Ásványvíz Vállalat vette át. A sziget déli részén lévő Magda-kutat 1936-ban tárták fel, s ennek a vizét is az időközben megépült sportuszoda melletti ásványvíztöltő üzembe vezették. Az államosítás után az üzemet összevonták a jéggyárral, az immár Fővárosi Ásványvíz és Jégipari Vállalat a szikvíz mellett 1968-tól Margitszigeti Kristályvizet is forgalomba hozott, melyet a szigeti üzemben palackoznak.

A jelenlegi öntözőhálózatok és ivókút rendszer egyaránt az ivóvízhálózatot használja, mely jelentős természeti érték pocsékolást és anyagi többletköltséget jelent.

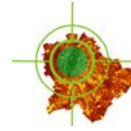
TALAJÁLLAPOT

Mivel a sziget egykor több szigetből álló hordalékkúp volt, amelyet később feltöltöttek, a terület többnyire laza kavicsos, homokos-kavicsos altalajjal rendelkezik. Sok helyen teherhordásra alkalmatlan.

HULLADÉKKEZELÉS

A Margitszigeten évente átlagosan 900-1000 m³ kommunális hulladék „termelődik”, ennek 80%-a – a májustól szeptemberig tartó – nyári szezonban gyűlik össze. A kisebb-nagyobb rendezvények idején további jelentős hulladéktöbblettel kell számolnunk. Az egyes rendezvények során jelentkező hulladéktöbblet és kártétel általában nem a rendezvényterületre korlátozódik, hanem rendszeresen a sziget egészén tapasztalható. Ennek rendszeres felszámolására nem nyújt megoldást a jelenlegi

rendszer melyben a rendezvényt szervezők kizárólag a rendezvény területének megtisztítását kell, hogy elvégezzék. A hulladékgyűjtők ürítése napi rendszerességgel történik, ennek ellenére gondot okoz, hogy a napjainkra jellemző hulladéktípusok – például pillepalackból átlag 9000 db gyűlik össze hetente – gyűjtésére nem alkalmasak a kihelyezett 'Ceglédi' típusú hulladékgyűjtők, nagyméretű konténerek elhelyezése pedig esztétikailag kifogásolható.

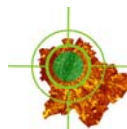
A Főváros-szerte jelenlévő megoldatlan probléma, a kulturálatlan kutyatartás helyzete a Margitszigeti parkot is érinti. Az esetek többségében a tulajdonosok nem szedik fel kutyáik után az ürüléket, amely a kellemetlen látványon túl közegészségügyi veszélyeket is hordoz. Növeli az esetleges fertőzés veszélyét, hogy a nagyterjedésű gyepfelületen a gépesített kaszálás „szétpermetezi” az ürüléket, megnövelve a kórokozók által terített felületet, és észrevehetetlenné teszi az egyébként látható vagy szagáról felismerhető elkerülendő területeket.

ÉLŐVILÁG ÁLLAPOTA

A főváros nagyarányú beépítettségének következtében jelentős feladat hárul a zöldfelületekre a város klíma-, talaj-, vízháztartás- és levegőhigiéniai adottságainak kiegyenlítésében. A Margitsziget 97 hektáros területével, központi elhelyezkedésével kiemelten fontos szerepet játszik a településökológiai viszonyok szabályozásában, a főváros környezetminőségének javításában. A sziget – növényzet számára kedvező – vízháztartási viszonyai erőteljes vegetációnövekedést tesznek lehetővé más fővárosi nagyparkokhoz képest. Ez további kedvező adottság a településökológiai hatás növeléséhez.

A Margitsziget növényállományának összetétele nagyrészt kedvező a helyi talaj, klíma és vízháztartási viszonyok kiaknázásához. A növényfajok túlnyomó része olyan mezofiton faj, amely egyedfejlődése során korlátozott alkalmazkodóképességgel rendelkezik a légköri és a talajszárazság hátrányos hatásaival szemben. A rendelkezésre álló vízzel azonban fiziológiailag szabályozott módon gazdálkodnak, s így környezetük helyi klímáját is jelentősen módosítani, befolyásolni képesek. Ebből következően az itt található növény együttesek környezetükkel szabályozott és intenzív anyag- és energiacserét tartanak fenn.

A zöldfelület településökológiai (kondicionáló) szerepét, értékét mennyiségi értelemben a biológiailag aktív felületek arányának, településen belüli eloszlásának és az aktív felület nagyságának számításával lehet értékelni. A biológiai aktivitás értéke a BFFH Környezetvédelmi Ügyosztály megbízásából 2007 októberében a Városépítési Tervező Kft. által készített összefoglaló tanulmány adatai szerint „bár a sziget 75%-a közpark, melynek nagy része a besűrűsödött faállomány következtében a 75% fölötti arányt is eléri, a terület egészére számított biológiai aktivitás érték legfeljebb 50% körül van”. Ez az érték hagyományos esetben – a főként az ötvenes-hatvanas, ill. a nyolcvanas években épült – alacsony intenzitású, lazább szerkezetű, alacsony és közép magas házakkal vegyesen beépített lakótelepekre jellemző érték.

Komponens megnevezése	Mennyiség
pázsit	383 390 m ²
cserje, talajtakaró	60 735 m ²
sövény	20 482 fm
egynyári	4 168 m ²
évelő	17 102 m ²
rózsa	603 m ²
árnyéki	32 313 m ²
kavicsfelület	97 244 m ²
homokfelület	409 m ²
vízfelület	2 028 m ²
szoliter örökzöld	1 078 db
parkfa	8 966 db
Összterület	664.353 m ²

3. táblázat: a park növényfelületi komponensei jelenleg

Összességében elmondható, hogy a zöldfelületek túlterheltek. Az egyes kiemelten használt szolgáltatások környezete teljesen leamortizálódott, a napi fenntartás ezt már nem tudja orvosolni. A rendszeres rendezvényhelyszíneken a zöldfelületek legtöbbször nem tudnak regenerálódni.

Minden évben nagymértékben károsodnak a fenyőfák és örökzöldek a lakosság által végzett folyamatos „gallyazás” miatt, mely elsősorban karácsony előtt jelentkezik. Ugyanez a tevékenység pótolhatatlan károkat okoz a különböző növénykülönlegességekben, dísnövény felületekben megakadályozva az egykor gyűjteményes kerként is egyedülálló nagyparkok minőségi utóéletét.

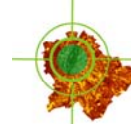
A Margitsziget faállományának napjainkra kialakult állapota két tendencia következménye: az utóbbi évtizedekben fellendült faiskolai fajtaimport a kínálatban fajtarobbanást eredményezett, melynek hatásai itt is megnyilvánulnak, valamint az egyre inkább növénybaráttá váló nagyközönség jogos vagy jogtalan felzúdulásától tartva, elmaradtak a korábban eltervezett és óhatatlanul szükségessé vált növénygyerítések és állomány-felszabadítások.

Rongálási károkból adódóan a virágágyakba kiültetett közel 100.000 db egynyári 15%-át kell pótolni évről évre Külön gond a Rózsakert, az ágyak többszöri pótlás ellenére is folyamatosan hiányosak.

2.1.2. Vízirajzi viszonyok

A teljes sziget-területre vonatkozik a 123/1997. (VII.18.) **kormányrendelet a vízbázisok védelméről**. A védőidommal, a védőterülettel, a védősávval érintett ingatlanok használatát és a védelem érdekében szükséges használati korlátozásokat fogalmazza meg a rendelet. A legfontosabb előírások a következők:

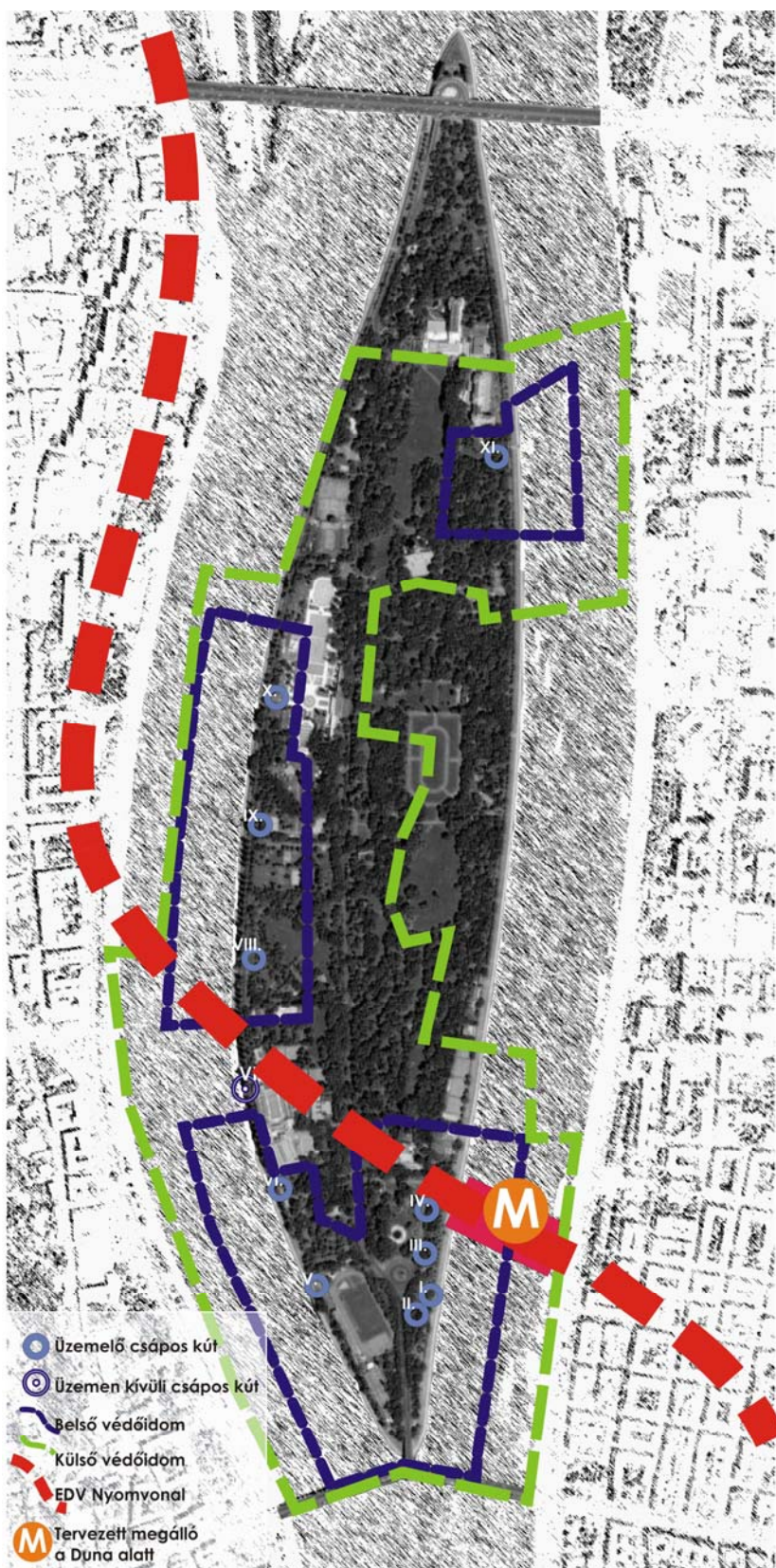
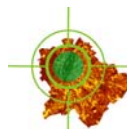
- Az egyes védőidomokban, védőterületeken olyan tevékenység végezhető, amely a kitermelés előtt álló vagy a már kitermelt víz minőségét, mennyiségét, valamint a vízkitermelési folyamatot nem veszélyezteti. (A védőterületek lehatárolását a szövegekőzi ábra mutatja.)

- A belső védőidomban és védőövezet területén csak a vízkivétel létesítményei és olyan más létesítmények helyezhetők el, melyek a vízkivételhez csatlakozó vízellátó rendszer üzemi céljait szolgálják. A létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelületre vagy a felszín alá, a vizet gyűjtő, kitermelő, szállító berendezésekbe.
- A felszín alatti vízbázisok külső védőövezetén és védőidomában olyan tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, melynek jelenléte vagy üzemeltetése következtében csökkenhet a vízkészlet természetes védeltsége, illetőleg a vízbe (20 napon belül le nem bomló) szennyező anyag, illetve élőlény kerülhet, tilos.
- A külső védőövezet területén szükség szerint tereprendezést kell végezni úgy, hogy ott pangó víz sem elöntésből, sem csapadékból ne keletkezzen.
- A meglévő áthaladó közutat és az útarokot vízzáró burkolattal kell ellátni. Az útarokot úgy kell kialakítani, hogy a vizet a külső védőterület határán kívülre vezesse. Új közút nem létesíthető. A külső védőövezeten áthaladó szakaszokon az útfenntartáshoz használatos anyagokat tárolni tilos.
- A létesítmények, így például lakóépületek, sport- és szabadidő-létesítmények, üzemek szennyvizét zárt, nyomáspróbával ellenőrzött szennyvízcsatornával kell elvezetni.
- A külső védőövezet területén (pl. a Szabadtéri színpad, Grand Hotel területén) tilos folyékony üzemanyagot vagy vegyi anyagot tárolni. A vízmű működtetéséhez szükséges üzemanyag, illetőleg vegyszer tárolását szolgáló fém, illetve műanyag tartályt olyan vízzáró betonmedencében kell elhelyezni, amely a tartály meghibásodása esetén a teljes üzemanyag-mennyiséget magában foglalja;
- A hidrogeológiai védőidomokban és a védőövezetek területén tilos olyan létesítményt elhelyezni, melynek jelenléte vagy üzeme a felszín alatti víz minőségének károsodását okozza, és tilos olyan tevékenységet végezni, amelynek következtében csökken a vízkészlet természetes védeltsége, vagy növekszik a környezet sérülékenysége.

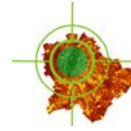
A Margitsziget termelő kútjainak diagnosztikai vizsgálata alapján elkészült a vízbázis állapotértékelési és biztonságba helyezési tervdokumentációja (Smaragd-GSH Kft, 2005), amely lehatárolja a vízbázis belső és külső védőterületeit, és „A” hidrogeológiai védőidomát. A sziget 11 kútjából a 7. számú nem üzemel, a víztermelést a Széchy Tamás Sportuszoda fejlesztés miatt kellett megszüntetni. Távlati szempontból az egész szigeti vízbázist veszélyezteti az Észak-Déli Regionális Vasút (M5 metró) fejlesztés szigetet is érintő nyomvonala.

13. ábra: Az EDV (M5 metró) tervezett nyomvonala és a szigeti vízbázis konfliktusa

2.1.3. Tájépítészet

Az utóbbi években a sziget funkcióiban a sport és strand funkció erősödött, mely szorosan összefügg a Nemzeti Sportuszoda és a Palatinus Strandfürdő felújításával, illetve bővítésével. Ezzel párhuzamosan azonban a kisebb területigényű, egyesületi tenispályák minőségi hanyatlása is megfigyelhető. Összességében elmondható, hogy a Margitszigeten ma is a közpark funkció a legerősebb, az értékes és intenzíven fenntartott zöldfelületei még mindig vonzóak mind a főváros lakói, mind a turisták számára.

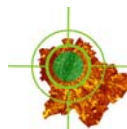
A Margitsziget napjainkra növényekkel túlzásfolttá vált. A dendrológiai anyag lényegesen gazdagabbá lett, de ennek részben a sziget térrendszere, részben pedig a meglévő növényállománya szenved kárt. A korábban szándékoltan sűrűn ültetett fák és fenyők felkopaszodnak, közöttük megindult egy öngyérülés. A Margitszigeten a növényanyag örvedetes gyarodása mellett egy nem kívánatos besűrűsödés figyelhető meg, aminek mindenképp szükséges gátat szabni. Annál is inkább, mert rengeteg az idős, balesetveszélyes fa a területen.

A cserjeszint növényállománya az intenzíven fenntartott parkrészeken és az új telepítések területén megfelelő, a sziget nagyobb részén azonban közepes vagy rossz állapotú. Itt a cserjék egy része előregedett vagy a rendszeres ifjítás hiánya miatt felnyurgult. A gyepszintet jellemzően ősgyep alkotja, állapota a túlterhelt parkrészeken megromlott, néhol a fű teljesen kikopott és a felszín földes. A park egészére jellemzőek a mai funkcióknak nem megfelelő vonalvezetésű úthálózat következményként kialakult áttaposások, melyek néhol már sétány szélességűek. Rongálási károkból adódóan a virágágyakba kiültetett közel 100.000 db egynyári 15%-át kell pótolni évről évre. Külön gond a Rózsakert, ahol az ágyak többszöri pótlás ellenére is folyamatosan hiányosak.

A Margitsziget burkolatainak nagy része elhasználódott. A szilárd, öntött burkolatok repedeztek, balesetveszélyesek. A terméskő burkolatok szintén balesetveszélyesek, helyenként megsüllyedtek, illetve a fák gyökerei felnyomták a felszínt. A szórt burkolatok elkoptak, a szegélyek eltűntek, így nincs határozott vonalvezetésük, a fenntartás is nehézkessé vált a szóródás miatt.

A napi használatból adódó rongálások elsősorban az ivókutakat, a játszószerkezet, padokat és a hulladékgyűjtőket érintik. Ennek következtében a Margitszigeten található padok, hulladékgyűjtők állapota – a közelmúltban létesült parkrészeken kihelyezett új bútorok kivételével – rossz. A padok gyakran törtek, alaptestük tönkrement, ezért instabilak és balesetveszélyesek. A játszószerkezetet érintő rongálások, lopások eredménye már az újonnan épített nagyjátsszótéren is szembeötlő.

A kerti támfalak és lépcsők terméskőből épültek, állapotuk mára megromlott, a kövek meglazultak, a fedlapok – terméskő vagy beton – gyakran töredezték. A támfalak és lépcsők általánosan felújítandók, de különösen rossz állapotúak a sziget Margit-híd felőli végén a Duna partra vezető lépcsők és környező támfalak a jobb és baloldalon is; a budai oldal parti sétányának lépcsői; az Uzsonnázó-kert lépcsői és támfalai; a Grand Hotel melletti kert, illetve az Árpád-híd melletti régi játszótér lépcsői és támfalai.

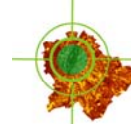
A Margitsziget változatos díszkert rendszerében több helyszínen is megjelennek az egykori tájépítészeti minőségről tanúskodó díszmedencék, csobogók. Ezek az esetek többségében a szegényes fenntartási lehetőségekből adódóan ma széttört burkolattal, szárazon vagy időszakosan, de vízgépészet nélkül manuálisan feltöltve-víztelenítve árulkodnak a fenntartási nehézségekről. Ilyen a Rózsakert két hangulatos díszmedencéje és a Grand hotel melletti árnyas kert medencéje. Mindhárom teljes műszaki felújítást igényel. A Bercsek-kertben található csobogó hiányos, törött, vízgépészete elavult, környezete nem méltó egy díszkerthez, cseréje vagy elbontása szükséges.

Vízarchitektúra	Megközelít-hetőség	Méret	Fizikai állapot	Vízgépészet	Intézkedés
Zenélő kút	jó	Nagy	Rendben	Megfelelő	Karbantartás
Szanatóriumi kert, vízarchitektúra	Jó	Nagy	Rendben	Megfelelő	Karbantartás
Grand Hotel melletti díszmedence	Jó	Nagy	Burkolat hiányos	Rossz	Teljes vízgépészeti felújítás, burkolatépítés, környezetrendezés
Japánkert, vízesés	Jó	Nagy	Rendben	Megfelelő	Karbantartás
Rózsakert, nagy díszmedence	Rossz	Nagy	Burkolat hiányos	Rossz	Teljes vízgépészeti felújítás, burkolatépítés, környezetrendezés
Rózsakert, kis díszmedence	Rossz	Nagy	Burkolat hiányos	Rossz	Teljes vízgépészeti felújítás, burkolatépítés, környezetrendezés
Bercsek-kert, csobogó	Rossz	Kicsi	Hiányos, burkolat elavult	Rossz	Teljes vízgépészeti felújítás, burkolatépítés, környezetrendezés
Nagy szökőkút	Jó	Nagy	Rendben	Megfelelő	Karbantartás

4. táblázat: A Margitsziget vízarchitektúráinak 2008-as állapota, intézkedési javaslatok

A területen jelenleg 20 db szenzoros ivókút található. Ezen kívül két darab kút a futókör mellett található. A kutak elhelyezkedése megfelelő, fontos kereszteződésekben, pihenőhelyek mentén, játszóterek közelében található. Jól megközelíthetők. Vízgépészetük megfelelő. A szenzoros vízadagoló csap meggátolja a folyamatos vízfolyást, azonban a rongálásra kifejezetten érzékeny, így gyakran szükséges az ivókutak leszerelése, és javíttatása. Az ivókút-rendszer fejlesztésére 2006. decemberében döntés előkészítő tanulmány készült a BFFH Környezetvédelmi Ügyosztályának megbízásából.

A Margitszigeten jelenleg 555 darab kerti csap van. A park látogatói közül elsősorban a kutyasétáltatók önkényesen megnyitják ezeket a csapokat, de el már nem zárják. A csapszekerények környékén ezután hatalmas pocsolyában áll a víz, nagyfelületen kiáztatva a talajt és a növényzetet. Gondot jelent továbbá, hogy az öntözőhálózatok – építésük idején nem számolva napjainkra jellemző tehergépjármű forgalommal – csőhálózat terhelés elleni védelme hiányzik, ennek következtében – például rendezvények esetén – rengeteg a csőrepedés, csőtörés. A jelenlegi öntözőhálózatok és ivókút rendszer egyaránt az ivóvízhálózatot használja, mely jelentős természeti érték pocsékolást és anyagi többletköltséget jelent.

A Margitszigeten évente átlagosan 900-1000 m³ kommunális hulladék „termelődik”, ennek 80%-a – a májustól szeptemberig tartó – nyári szezonban gyűlik össze. A kisebb-nagyobb rendezvények idején további jelentős hulladéktöbblettel kell számolnunk. A hulladékgyűjtők ürítése napi rendszerességgel történik, ennek ellenére gondot okoz, hogy a napjainkra jellemző hulladéktípusok – például pillepalackból átlag 9000 db gyűlik össze hetente – gyűjtésére nem alkalmasak a kihelyezett 'Ceglédi' típusú hulladékgyűjtők, nagyméretű konténerek elhelyezése pedig esztétikailag kifogásolható.

2.2. AZ INFRASTRUKTÚRÁK RENDSZERÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

2.2.1. Közműellátás

VÍZELLÁTÁS

A terület a Pesti alap nyomáshoz tartozik, mely zóna ellennyomó medencéje a Gellért hegyi medencerendszer. A hálózatban uralkodó nyomás értéke 3,0 bar-ra tehető. A térség vízdali betáplálásáról a Margit hídon átvezetett 2 x DN 600-as vezetékről leágazó szintén DN 600 mm átmérőjű gerinc vezeték gondoskodik. A szigeten átvezető gerincút alatt egy DN 400 és egy DN 200 mm átmérőjű elosztóvezeték található, a leágazó vezetékek jellemzően DN 100 átmérőjűek.

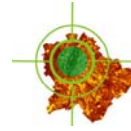
CSATORNÁZÁS

A terület egyesített rendszerben csatornázott, kivétel ez alól a Thermal Szálló és környéke, ahol már megvalósult az elválasztott rendszerű csatornázás. A szenny- és csapadékvizek befogadója közvetlenül a Duna. A területről a part mentén több bekötés vezeti a vizeket a folyóba, melyek többsége csapadékvíz kivezetés. A szennyvizet is kivezető csatornavégek száma 5 db. A csatornahálózat viszonylag kis átmérőjű vezetékkel épült ki, azaz $\varnothing 20 - \varnothing 30 - \varnothing 40$ átmérőjű körszelvényű csatornák létesültek. Az általános csatornázási tervben szerepel a sziget déli oldalán egy átemelő létesítése. Az átemelőből a vizek a Margit hídon vezetett $\varnothing 40$ -es csatorna által a Balassi Bálint úti 235/235 főgyűjtőbe kerülnek elvezetésre.

A Környezet és Energia Operatív Program pályázatra előkészítés alatt álló Budapesti komplex Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Program kitűzött céljaival indokolt a későbbi csatornahálózati fejlesztéseket összehangolni.

ÁRVÍZVÉDELEM

A sziget védvonal a keleti parton 2759 fm, a nyugati parton pedig 2873 fm hosszúságú. A védvonal magasságihiányos parti sávként jellemezhető, így árvíz esetén a sziget egésze elöntésre kerülhet. Az FCSM Zrt-vel egyeztetett vélemény szerint a terület mértékadó árvízszint +1,30 m magasságra szükséges bevédeni. A szóba jöhető megoldások közül leginkább a mobil védműves bevédelem lehetőségei fontolhatóak meg. A Fővárosi Vízművek állásfoglalása szerint az egységes árvízvédelmi rendszer a

margitszigeti ivóvíz termelő rendszer üzemeltetését is biztonságosabbá tenné. A sziget árvízvédekezésért felelős szerv a BFFH megbízásából a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.

VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS

A térség középfeszültségű ellátását 10 kV-os kábelhálózat végzi, amelynek táppontjai a Kárpát utca és Révész utca mellett lévő KŐTÉR és a Katona József utca és Kresz Géza utca mellett lévő Katona József utcai 120/10 kV-os alállomások. Az alállomások között a szigeten keresztül létesített kábelív fűzi fel azokat a 10/0,4 kV-os transzformátorokat, amelyek a területen jelentkező igényeket biztosítják. A transzformátorokból kiinduló kiefeszültségű és közvilágítási hálózat kábelként épült ki. A szigeten a közvilágítási kandeláberek többféle típusú, amelyek között megtalálható még a faoszlop, az acél kandeláber, valamint a szállodák környékén az archaizáló modern térvilágítás is.

GÁZELLÁTÁS

A szigeten jelentkező gázigényt a budai oldalon lévő nagyközépnomású rendszer biztosítja középnyomású gázvezetéken keresztül. Ez a vezeték a hídfő mellett lévő nyomásszabályzót táplálja meg, amelyből kiinduló kisnyomású vezeték szállítja a fogyasztók részére a gázenergiát.

2.2.2. Közlekedés

GÉPJÁRMŰ FORGALOM, PARKOLÁS

Az Alapkonfliktust a Margitsziget esetében az jelenti, hogy a sziget **védett övezet forgalomvonzó létesítményekkel**. A Margitsziget a legelső fővárosi forgalomtól védett terület, a személygépjármű forgalom kitiltása a motorizáció fellendülésének korai időszakában, 1973-ban került sor. Jelenleg fővárosi közterületi rendelet szabályozza a behajtás feltételeit. A 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. rendelet 1. számú melléklete szerint a Margitsziget területe védett övezet, ahová a behajtás, továbbá ahol a várakozás feltételekhez kötött, kivéve az északi parkolóhely, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel.

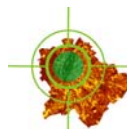
A védett övezetekbe - meghatározott kivételekkel - csak

- a) lakossági behajtási hozzájárulással,
- b) gazdálkodói behajtási hozzájárulással,
- c) áruszállítási behajtási hozzájárulással,
- d) közhasznú áruszállítási behajtási hozzájárulással szabad behajtani.

A védett övezetekbe - meghatározott kivételekkel - csak

- a) lakossági behajtási-várakozási hozzájárulással,
- b) gazdálkodói behajtási-várakozási hozzájárulással,
- c) egészségügyi behajtási-várakozási hozzájárulással,
- d) szervizszolgáltatási behajtási-várakozási hozzájárulással,

- e) ideiglenes behajtási-várakozási hozzájárulással,
 f) a rendvédelmi szervek és a Fővárosi Közterület-felügyelet behajtási és várakozási hozzájárulásával szabad behajtani és ott várakozni.

A Margitsziget északi parkolóhelye, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel várakozóhelyei.

- A várakozási övezetek időtartama szerint: időtartam korlátozás nélküli terület
- A várakozási övezetek díjtételek szerinti besorolása: I. díjtételű terület,
- A hét minden napján 0 - 24 óráig fizetni kell.

A Palatinus Strandfürdő (10.000 férőhely), a Sportuszoda (6.200 férőhely) és az Atlétikai Centrum (2.500 férőhely) az OTÉK és a fővárosi parkolási rendelet alapján számított parkolóhely-szükséglete, mintegy 3.000 parkolóhely. A Fővárosi Parkolási Rendelet szerint a Belső zóna területén 50% engedmény adható és a kiszámított járműszám 50%-a közterületen is elhelyezhető (művelődés, sport). Így a parkolási igény 1500 parkolóhely.

A margitszigeti park területe 62 ha, az övezeti besorolása (Z-VP) szerint 1.253 parkolóhelyet igényel. A Fővárosi Parkolási Rendelet szerint a Belső zóna területén 50% engedmény adható és a kiszámított járműszám 100%-a közterületen is elhelyezhető, így a parkolási igény 600 parkolóhely.

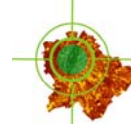
A rendeltetészerű használathoz összesen **telken belül 2100 parkolóhely létesítése lenne szükséges** a szigorú normák következtében.

Ezzel szemben a parkolók száma – északi parkolóhely, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel – amelyet a Parking kft üzemeltet, mintegy 310 férőhely. További parkolóhelyek telken belül Sportcentrum, Kertészet, HM vendégház, 150 parkoló. A behajtási és várakozási engedélyek számának alakulása és megoszlása éves átlagban naponta a Parking Kft. szerint a következőképpen alakul:

Behajtási indok	Behajtási engedély száma
Áruszállítás, romlandó áru:	150 (időkorlátozással)
Sportolók, vállalkozások, intézmények:	150 (24 órás várakozással)
Közüzemek, szervizek:	80 (időkorlátozással)
Összesen	380
Rendkívüli rendezvények, árusok és egyéb (Pl. Nők Lapja rendezvény 200 behajtási engedély)	további 420-820 (időkorlátozással)
Mindösszesen:	800-1200

5. táblázat: behajtási és várakozási engedélyek éves megoszlása (forrás: Parking Kft, 2008)

A várakozás többnyire telken belül történik eltekintve az inkább kivételnek mondható árusoktól, akik a portékájukat és eszközeiket gépkocsiban tárolják, továbbá jelenleg területi vita is folyik arról, hogy az NSU telkének számít-e az uszoda melletti Duna parti területsáv, ahol az ide behajtó kocsik állnak. Egyébként az uszoda számos, a vízi sportban érintett szövetségnek is otthont ad, jobban mondván irodát, hisz az egyes tevékenységekhez szükséges eszközöket, mint például a szinkronúszók esetében a víz alatti hangosítást minden alkalommal gépkocsin kell beszállítani a helyszínre. (Legalábbis az igénylők elmondása szerint.)

Tehát a becsült parkolóhely létesítési kötelezettséggel, a 2100 férőhellyel szemben a meglévő parkolók száma, 460 férőhely, az „egyensúlyt” a működés tekintetében a kiadott behajtási engedélyek 800-1200 teremtik meg.

Tekintettel arra, hogy a behajtás csak az Árpád hídról lehetséges, a déli területekre tartó forgalom a Margitszigeti főutat terheli. Természetesen a védett övezet jelleg miatt, ha összes parkolóhely meg lenne, rendelkezésre állna a telken belül, akkor is kellenének a behajtási engedélyek, de akkor a rendkívüli kérelmek csak rendezvényhez lehetnének kapcsolhatók.

A Margitsziget forgalmilag védett övezet, behajtás csak engedéllyel, amit a Fővárosi közgyűlés a következő rendeletekkel szabályoz:

- 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. Rendelet,
- 74/2007. (XII. 28.) Főv. Kgy. Rendelet,
- 74/2008. (XII. 28.) Főv. Kgy. Rendelet.

Lehetséges megoldások:

- A hozzáférés korlátozása
  - A célforgalom, áruszállítás stb.
  - és a szolgáltatók korlátozása (a rendkívüli esetektől eltekintve) a reggeli órákra (engedély nélkül)
- Parkoló (parkolás-pótlás) létesítése a Margit híd lehajtásnál, és az Árpád híd hídfőjében,
  - citylogisztikai elemek, tárolás, megőrzés
- A közúti forgalom kitértése a Margitszigeti főútról, az engedményes órákat kivéve

TÖMEGKÖZLEKEDÉS

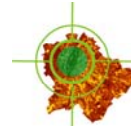
Az elérhetőség nem teljesen megoldott, a tömegközlekedés használatával északról, délről és keletről kivéve a hajózást a sziget nehezen érhető el, az elérhetőséget tekintve forgalmilag vákuumtér alakult ki, ahol a színvonalatlan szolgáltatások ütnek fel a fejüket, részben az ellenőrzés hiányában.

Autóbusz

A Margitszigeten a BKV autóbuszjáratai közül csak a 26-os busz közlekedik. A sziget megközelíthető még észak felől gyalogosan az Árpád hídon közlekedő 106-os busz „Szigeti bejáró” megállójából.

Villamos

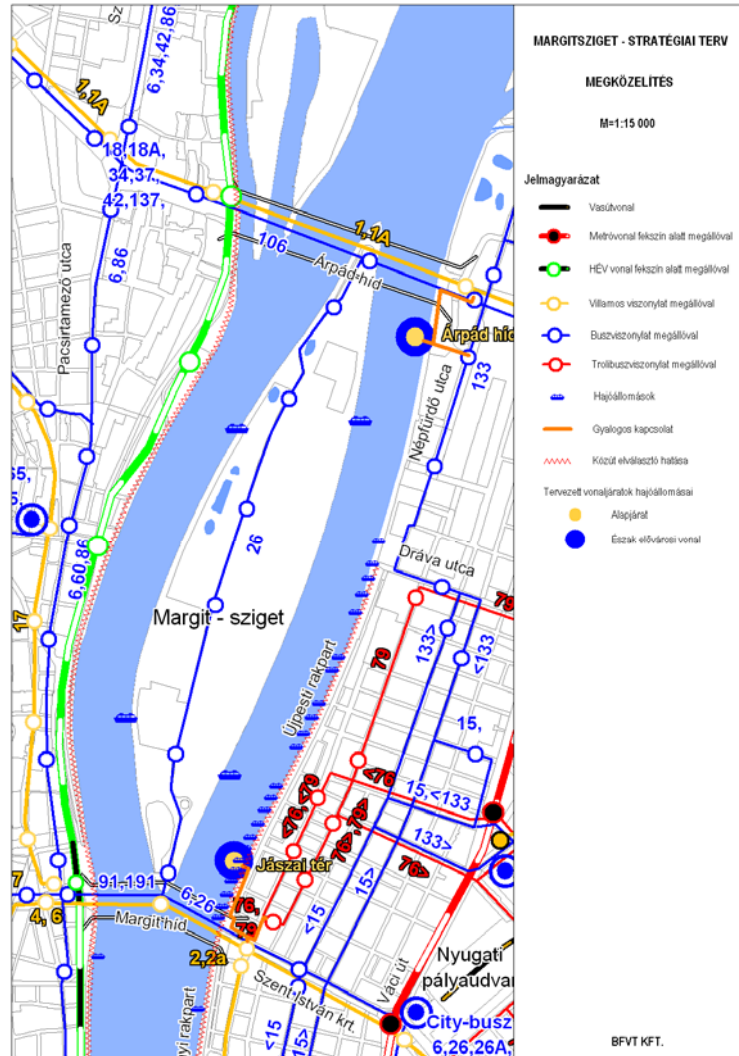
A déli szigetcsúcs felől a 4, 6 villamosokkal lehet megközelíteni a Margithídon keresztül Margitsziget megállóból. Az északi szigetcsúcsnál az 1, 1A villamosokkal az Árpád hídon nincs megállója. A legközelebbi megállók a Szentlélek téren és a Népfürdő utcánál találhatóak.

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

Kerékpárral a sziget az Árpád híd északi járdáján kiépített kerékpárút felől akadálymentesen (rámpával) megközelíthető. A Margit hídon ma nincs kiépített infrastruktúra, bár hétféle napokon az északi útpálya külső sávját kétirányú, ideiglenes kerékpárútként elkerítik. A szigeten belül kiépített kerékpárút jelenleg nincs.

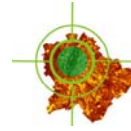
A Margit híd felújításával az eddigi 2,85 m széles sávokat 3m-re bővítik. A terv egyik leglényegesebb eleme, hogy közel két méterrel szélesebb lesz a híd északi, a Margitsziget felé eső járdája, ugyanis elkülönített, kétirányú kerékpárutat építenek ki rajta, míg a déli járdán Pest felé egyirányú kerékpársáv vezet majd. Ezáltal a sziget immáron nem csak az Árpád hídi, hanem a Margit hídi oldalról is akadálymentesen megközelíthető lesz, ami a kerékpáros átmenő forgalmat minden valószínűség szerint jelentősen növeli. A szigeten az operatív intézkedési tervek alapján a közelmúltban kerültek kiépítésre kerékpártároló rendszerek a forgalmasabb szigeti célpontok bejáratánál.

14. ábra: a sziget megközelítési lehetőségei tömegközlekedéssel

ÚTHÁLÓZAT

A sziget főútja a Margitszigeti főút, mely északon az Árpád hídnál, délen a Margit hídnál csatlakozik a fővárosi úthálózatba. A Margitszigeti főút 2 * 1 sávós, 7,00 m széles aszfaltburkolatú út, a 26-os autóbussz közlekedési útvonala. Északi és déli végén sorompó és mozgó oszlop korlátozza a behajtást. A sziget nyugati peremén húzódik a főúthoz csatlakozó Hajós Alfréd sétány, mely 2 * 1 sávós, 5,50 m – 6,00 m széles aszfaltburkolatú út, a futókör keresztezéseinél forgalomlassító küszöbökkel. A gyalogutak aszfaltburkolatúak, a sétányok murvával felszórta. Személy és tehergépkocsi behajtás csak külön engedéllyel. A Fővárosi közgyűlés 74/2008. (XII. 28.) rendeletének 1. számú melléklete szerint, a Margitsziget területe védett övezet, kivéve az északi parkolóhely, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel.

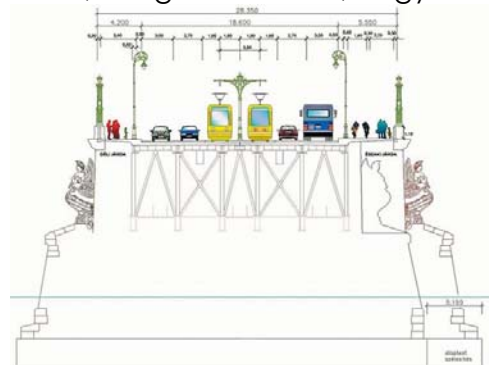

KÖZLEKEDÉSI RENDSZER

A Margitsziget közlekedési rendszerére a gyalogos közlekedés a jellemző a kiépített gyalogutakon és sétányokon. A Margitszigeti Fő úton közlekedik a 26-os autóbusz az Árpád hídtól a Margithídig, minden nap 05⁰⁵ – 23⁰⁰-ig. A BKV hajójárat kikötői a Duna pesti ágában a sziget északi és déli részén, a szállodáknál és a szökőkútnál helyezkednek el. A szomszédos hajóállomások a pesti oldalon: Jászai Mari tér, Dráva utca és a Meder utca. A Jászai Mari tér és a Margitsziget-szökőkút között átkelő járatként üzemel. A MAHART PASSNAVE hajójárat kikötői a Duna budai ágában a sziget északi és déli részén, a Palatinus strandfürdőnél és a Sportuszodánál helyezkednek el. Szigeti járat üzemel a Vigadó tét – Batthyány tér – Sportuszoda – Palatinus útvonalon.

A tervek szerint megszűnik az aluljáró a híd közepén, a járókelők és a mozgáskorlátozottak akadálymentesen, zebrán kelhetnek át a Margit-sziget felé. A jelzőlámpával szabályozott átkelés nem fogja nagymértékben zavarni a forgalmat, mert a hídfőknél levő lámpákhoz igazítják a középső rész közlekedési lámpáit.

A megmaradó kétirányú, önálló villamos peronokat kiszélesítik, akadálymentesítik. Önálló buszsávokat nem alakítanak ki, de a villamos pályát úgy erősítik meg, hogy a BKV-buszok is használhatják azt. Habár végleges döntés nincs arról, hogy a 26-os busz a Margit-szigetről kikanyarodhat-e közvetlenül Pest felé, a legvalószínűbb, hogy nem.

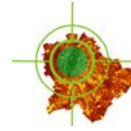

15. ábra: A margitszigeti bejáró tervezett forgalmi átalakítása és új úrszelvény kiosztása

A zaj és környezetterhelés csökkentése érdekében egy lehetséges megoldás a BKV Zrt. által már alkalmazott Solaris trolibuszok használata. Ez a típus ugyanis úgy lett kialakítva, hogy forgalmi vagy műszaki (például felsővezeték-szakadás) gond esetén **a jármű el tudja hagyni a felsővezetéket**. Így ki tudja kerülni az esemény helyét, a beépített akkumulátoros önjáró berendezése révén, amellyel körülbelül 1000 métert tehet meg folyamatosan, teljes utasterheléssel. A típus Róma helyi közlekedésében használt csuklós változata menetrendszerűen több mint 5 km-t tesz meg akkumulátoros üzemben.

Műszakilag tehát megoldható a típus továbbfejlesztett változatának üzemeltetése a Margitszigeten és az oda vezető hidakon. **A megoldás nagy előnye, hogy nem szükséges drága és városképet rontó felsővezeték-rendszert kiépíteni, de a környezetbarát üzem előnyei mégis élvezhetők.**

2.2.3. Üzemi területek

- **Ásványvíz palackozó**

A Szent Margitsziget Rt. jogutódjaként a palackozást a Sziget fővárosi tulajdonba kerülése után a Fővárosi Ásványvíz Vállalat vette át. A sziget déli részén lévő Magda-kutat 1936-ban tárták fel, s ennek a vizét is az időközben megépült sportuszoda melletti ásványvíztöltő üzembe vezették. Az államosítás után az üzemet összevonták a jéggyárral, az immár Fővárosi Ásványvíz és Jégipari Vállalat a szikvíz mellett 1968-tól Margitszigeti Kristályvizet is forgalomba hozott, melyet a szigeti üzemben palackoznak. A később Fővárosi Ásványvíz és Üdítőipari Zrt. néven tevékenykedő vállalat ma a PepsiAmericas tulajdonában van.

- **Főkert telephely**

A Palatinus strand alatti elkerített területrészen műhely és raktárépületek találhatóak. Itt történik a fenntartó eszközök és gépek raktározása.

- **Déli-gépház, Magdolna kút.**

A Főváros Gyógyfürdői és Hévízei Rt. tulajdonában lévő kútból történik a Palatinus Strand medencéinek feltöltése. A terület az Atlétikai Centrumtól Északra, a játszótér területén, elkerítve található.

- **Fővárosi Vízművek Zrt 9-es kút üzemi terület**

A Palatinus Strand Nyugati oldalán, külön területként leválasztva található kút elkerített védelmet kapott.

2.3. VÁROSSZERKEZET, ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG, KARAKTER

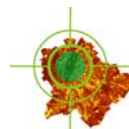
2.3.1. Városszerkezeti jellemzés

A Margitsziget kitüntetett helyet foglal el a főváros zöldfelületi rendszerében: egyszerre része a Hungária körutat kísérő városi parkok övének (Városliget, Népliget, tervezett észak-csepeli park) és a Duna mentén húzódó észak-déli tengelynek is (Palotai-, Nép-, Óbudai-sziget, Lágymányosi-öböl stb.).

A szigetet a Margit híd és az Árpád híd köti a két parthoz, amely így a város alapvető térstruktúrájához is szervesen kapcsolódik – mi több, annak idején helyzeténél fogva maga a sziget jelölte ki a Hungária körút nyomvonalát. Történelmileg azonban a „Nyulak szigete” mind Pesttől, mind Budától elkülönülő egységet alkotott, és ezt a távolságtartást a hidak építése sem szüntette meg, csupán oldotta valamelyest.

A vizsgálati munkarészekből kitűnik, hogy a Margitsziget városszerkezeti elhelyezkedése, az itt található sokféle típusú érték, és a mindebből származó magas presztízse miatt sajátos helyzetben van. Az örökségvédelmi-műemléki jellegű, azaz a művi értékek egy sajátos természeti értékkel bíró területen helyezkednek el, és mindezt teszik a város magjában. Az értékek ötvözőedéséből, és egymásra hatásából olyan egyediség származik, amelyek együttesen teszik kuriózummá a szigetet.

Ebben a kuriózumban a legjelentősebb szerepe éppen a városi parknak van, amely nem csak azért meghatározó, mert területileg a legnagyobb felületét borítja a

szigetnek, hanem azért is, mivel éppen ez a zöldfelület jelenti a századokon átívelő kapcsolatot a sziget történetében.

A város urbánus történelme során a sziget egységes kezelésben volt, és a park a kezdetektől fogva – ha nem is közhasználatúan, de - rekreációs területként működött úgy, hogy önmagában teret nyújtott a szabadidő-eltöltésre, és helyet biztosított, mintegy befogadott más szórakoztató-, sport- és vendéglátó funkciókat. A hangsúly azonban folyamatosan a rekreációs szerepen volt a múltban is. Ma is ezt őrzi a sziget, ma is ez adja sajátos értékét. A park létesítésének nádori nagyvonalúságából pedig még ma is megmaradt az az elegancia, az az egyedülállóság, amely méltán teszi ismertté a Margitszigetet.

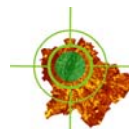
2.3.2. Területhasználat – övezetek

A sziget telkeinek építési előírások szerinti értékelését a funkciók valós területi elhelyezkedése és a keretövezetek térbeli viszonyainak jelentősen eltérő volta nehezítette. A telkenkénti értékelést a telteken belüli övezet-területi viszonyok alapján végeztük. Így egy telken belül többnyire két övezet is megjelenik, így megosztott értékelés történt.

A szigeten jelenleg IZ keretövezet és Z-VP célzott területhasználati módú terület található a hatályos FSZKT szerint.

A jelenlegi területhasználat és a jogi előírások megfelelését az alábbi telkenkénti kimutatás foglalja össze:

(23800/1) hrsz.					
IZ	beép. 51%	túlépített	zöld	13%	hiányos
Z-VP	beép. 3%	túlépített	zöld	63%	hiányos
(23800/2) hrsz.					
IZ	beép. 26%	megfelelő	zöld	48%	hiányos
Z-VP	beép. 0,4%	megfelelő	zöld	90%	megfelelő
(23800/3) hrsz.					
IZ	nincs				
Z-VP	beép. 0,6%	megfelelő	zöld	80%	megfelelő
(23800/4) hrsz.					
IZ	beép. 3%	megfelelő	zöld	38%	hiányos
Z-VP	beép. 0%	megfelelő	zöld	90%	megfelelő
(23800/5) hrsz.					
IZ	beép. 26%	megfelelő	zöld	4%	hiányos
Z-VP	beép. 0%	megfelelő	zöld	90%	megfelelő
(23800/6) hrsz.					
IZ	beép. 9%	megfelelő	zöld	1%	hiányos
Z-VP	beép. 3%	túlépített	zöld	90%	megfelelő
(23800/7) hrsz.					

IZ	beép. 10%	megfelelő	zöld	12%	hiányos
Z-VP	beép. 21%	túlépített	zöld	60%	hiányos
(23800/8) hrsz.					
IZ	beép. 8%	megfelelő	zöld	1%	hiányos
Z-VP	beép. 0%	megfelelő	zöld	90%	megfelelő
(238001) hrsz. ⁶					
IZ	beép. 78%	túlépített	zöld	1%	hiányos
Z-VP	nincs				

Általános problémaként megfogalmazható, hogy vagy a túlépítettség, vagy az elégtelen zöldfelületi arány jelent gondot. A túlépített illetve a zöldfelület-hiányos telkeken további építés a BVKSZ értelmében nem lehetséges.

2.3.3. Műemléki védettségű épületállomány

A Margitszigeten található műemléképületek a magyar építészettörténet szinte teljes vertikumát bemutatják, így egy újabb, művészeti-kulturális réteggel gazdagítják a sziget sokrétű arculatát.

a. Premontrei templom és kolostor romjai (hrsz: 23800/2, törzsszám: 15746)

A szigeten máig fennmaradt épületek közül a legrégebbi a premontrei rend Szent Mihály temploma a tatárjárást megelőző időkből származik. A premontrei konvent Óbuda területén még a tatárjárás korát megelőzően létrejött egyházi testület volt. A kápolna nemcsak az itteni premontrei szerzetes kolostor temploma hanem a hajdani Szent Pál falva plébániatemploma is volt. A romokat a Fővárosi Közmunkák Tanácsa 1923-ban ásatta ki. A XII. századból származó épület belsejében egy régibb, XI. századi kápolna falait is megtalálták mely román stílusban épülhetett. 1932-ben Lux Kálmán restaurálta, átépítette a Szent Mihály-kápolnát.

b. Domokos apácák kolostorának és templomának romjai (hrsz: 23800/3, törzsszám: 15747)

A XIII. századi gótikus templom egyhajós volt, a sekrestye ablakai még román stílusúak. A templomtól délre állt a kolostor emeletes, négyszögletű tömbje, benne kerengő s abban kútház. Ez utóbbi kettőt Roth János építész tervei alapján állították helyre, pontosan az eredeti helyükön, annak alaprajzait követve. A templom homlokzata előtt jobbra látható Árpád-házi Szent Margit sírkápolnája. A romokat 1838-tól több szakaszban tárták fel. 1250-ből származik az első feltárt kertművészeti emlékünknél, a Domokos-rendi apácakolostor kertje, amely vízvezetékekkel rendelkezett és valószínűleg főként gyümölcsös volt.

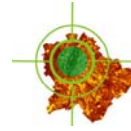
c. Ferences templom és kolostor romjai (hrsz: 23800/5, törzsszám: 15745)

A ferencesek gótikus templomát 1272-ben szentelték fel, kolostorukat pedig a század vége felé építették, a XIV. században átalakították, toronnyal bővítették. A ma álló fal a nyugati homlokzat töredéke a hozzá csatlakozó torony maradványaival.

d. Palatinus Strandfürdő fogadó-öltöző épület (hrsz: 23800/4, törzsszám: 15748)

A Fővárosi Közmunkák Tanácsának megrendelésére Janáky István és Masirevich György tervezték 1921-ben. 1938-ban Janáky István tervei alapján bővítették.

⁶ Az e telken lévő uszoda bővítése a szomszédos (23800/7) hrsz-ú telken valósult meg.

e. Nemzeti Sportuszoda, (hrsz : 23801, törzsszám: 15750)

A versenyszodát Hajós Alfréd, az első magyar olimpiai bajnok tervezte 1930-ban. Külső lelátóit 1937-ben építették, legutóbb 2006-ban bővítették egy 50 m-es medencével, műugró toronnyal és 1000 fős lelátóval.

f. Vasbeton víztorony (hrsz: 23800/3, törzsszám: 15749)

A víztorony 1911-ben Zielinsky Szilárd tervei alapján épült. A torony a szigetet látta el vízzel. 1983-ban felújították, de üzemén kívül van, kiállítóhelyként hasznosítják.

A műemlékek mellett jelentős értéket képvisel a Grand Hotel Ramada neoreneszánsz-eklektikus stílusú épülete, amely 1868-70 között épült Ybl Miklós tervei szerint, valamint az Építők sporttelep és az evezősklub modernista épületei.

2.3.4. Védelesek

A Margitszigetet jelenleg **vízbázisvédelmi, örökségvédelmi és városképvédelmi védelem** érinti. Az előbbi kettő állami szintű védelem, az utóbbi fővárosi (helyi) jelentőségű (BVKSZ) védelemet takar.

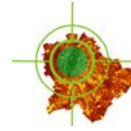
A vízbázisvédelem és az örökségvédelem műemléki jelentőségű terület kategóriája az egész szigetet érinti. Majdnem az egész szigetet – az Nemzeti Sportuszoda kivételével – lefedi a **régészeti védelem** is. A városképvédelem csak a sziget közparkjára vonatkozik.

A teljes sziget-területre a **123/1997. (VII.18.) a vízbázisok védelméről szóló kormányrendelet** alapján **vízbázisvédelem** alatt áll. A védelem részletes ismertetésére a 2.a.ii. Vízirajzi viszonyok című fejezetben került sor.

A **kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján** a műemlékek esetében az alábbi, fontosabb előírások vonatkoznak:

- A hatóság engedélyezi a következő, egyébként építési vagy más hatósági engedélyhez nem kötött tevékenységeket:
  - a) a védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken végzendő, 30 cm mélységet meghaladó földmunkával járó, illetőleg a terület jellegét veszélyeztető, befolyásoló változtatás;
  - b) régészeti lelőhelyen 30 cm mélységet meghaladó tereprendezési munkák;
  - c) a védetté nyilvánított kulturális örökségi elem jellegét, és megjelenését, érintő munkák, tevékenységek;
  - d) reklámok műemléken történő elhelyezése;
  - e) a műemlék falfelületeinek vagy szerkezeteinek, továbbá alkotórészeinek és tartozékainak tudományos vagy műszaki célú kutatására, feltárására irányuló munkák;
  - f) a műemlék funkciójának, használati módjának megváltoztatása;
  - g) műemlékhez tartozó ingatlanterületen fa kivágása, telepítése, tereprendezés;
  - h) műemlék egyes részeinek, illetve szerkezeti elemeinek elmozdítása, illetőleg szabadtéri múzeum keretében készülő rekonstrukcióba történő beépítése;
  - i) a műemlékekkel és a védetté nyilvánított kulturális javakkal kapcsolatos megóvási (konzerválási), restaurálási vagy átalakítási munkák;

- j) a műemlék jellegét és megjelenését befolyásoló fényforrás elhelyezése, illetve üzemeltetése.
- Műemlékvédelmi érdekből a hatóság a műemlék felújítási, helyreállítási munkáinak engedélyezése során az országos építésügyi szabályoktól és a kötelezően alkalmazandó nemzeti szabványoktól eltérhet.

A **városképvédelmi védettség** fővárosi **Településszerkezeti Terv**ben jelenik meg, ahol a sziget területét érintő védettségek a következők:

- *IV. A terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg befolyásoló tényezők*
1. Az épített környezet értékeinek védelme című tervlapon:

Jóváhagyandó elemként:

- o Városszerkezeti, városképi szempontból kiemelten védendő karakterű, összvárosi jelentőségű terület,
- o Magas építmények elhelyezhetősége szempontjából kiemelten védett terület,

Tájékoztató elemként:

- o Műemléki jelentőségű terület
- o Védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek.

Ez utóbbi kivételével – amelyhez csak a Nemzeti Sportuszoda területe nem tartozik – mindegyik védettség teljes egészében lefedi a szigetet.

- *IV. A terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg befolyásoló tényezők*
4. Zöldfelület-, víz- és természetvédelem című tervlapon:

Jóváhagyandó elemként:

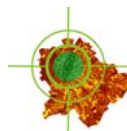
- o Védett és védelemre javasolt közpark,
- o Védelemre javasolt jelentős zöldfelületű intézménykert,

Tájékoztató elemként:

- o Hidrogeológiai védőterület

A jóváhagyandó elemek mozaikosan lefedik a sziget teljes területét. A vonatkozó előírások szerint ezek a rekreációs, illetve ökológiai, esztétikai értéket hordozó zöldterületek nem szüntethetők meg, a területük nem csökkenthető. Változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges. A jelentős zöldfelülettel rendelkező egészségügyi, nevelési, oktatási és rekreációs létesítmények esetében a védelem a túlzott beépítés és a helyi klíma módosulását előidéző, kedvezőtlen változtatások (pl. az aktív felület arányának csökkenése) korlátozását célozza.

A **Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat** 5. számú melléklete szerint a Margitsziget a „városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közpark”.

2.3.5. Történeti áttekintés, régészeti elemzés

A történeti adatok a **római uralomig** nyúlnak vissza. A II-IV. században a császárság katonai súlypontja a Duna vonalára került át, ezért megerősítették erődláncot azaz a limes vonalát, melybe a Sziget is beletartozott. A Sziget déli részén a rómaiak cölöphidat is építettek körülbelül a mai Árpád-híd vonalában, ennek maradványait az 1873-as folyamszabályozáskor robbantották föl.

KÖZÉPKOR

A XII. században az Árpádházi királyok vadaskertje lett az akkoriban Urak- vagy Nyulak szigete. A hagyomány szerint Imre király (1196-1204) itt tartotta udvarát. A **Domonkos-kolostor** alapítása szorosan kapcsolódik Árpád-házi Szent Margithoz. I A kolostorhoz kapcsolt **Szent Mihály prépostság** is a XII. században épült.

A középkorban az **esztergomi érsek** épített a szigetre **várat** az Óbuda felé eső parton. A pesti parton terült el a IV. Béla által ide telepített Szent János Vitézek, azaz a **johanniták** nagy kiterjedésű **vára**, a mai Kaszinó helyén. A ferencesek 1270-ben jelentek meg a szigeten és építették föl **kolostorukat és templomukat**.

A **török időkben** a sziget vélhetőleg háremeként működött, ezért Kijzár Adaszi vagyis a Lányok Szigete néven tartották számon. A hódoltság ideje alatt a sziget elnéptelenedett a meglévő épületállomány nagyrészt elpusztult, majd pedig a törökök kivonulásakor a maradék épületeket is felrobbantották.

1790- 1908 KÖZÖTTI IDŐSZAK

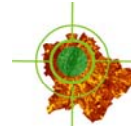
Az országgyűlés a szigetet 1790-ben Sándor Lipót főhercegnek adományozta, aki mint nádor került Budára. Ő kezdte meg a szigetet schönbrunni mintára kiépíteni. József Nádor a teljes szigetet angol kertté alakította át a fiatal Tost Károly főkertész segítségével. Az akkoriban fénykorát élő romantikus kertművészeti irányzatnak kedveztek a szigeten található romok.

A margitszigeti melegvíz-forrást már a rómaiak idejében ismerték. 1866-ban József főherceg kezdeményezésére Zsigmondy Vilmos fúrásokat végzett. Erre a 43,2 Celsius fokos gyógyvízre épült az 1869-ben megnyitott **Szent Margit gyógyfürdő**, ahol ivókúrákat is tartottak. Az épület Ybl Miklós tervei alapján épült neoreneszánsz stílusban.

A nemzetközi hírű gyógyfürdő vendégeinek elszállásolása céljából épült 1868 és 1870 között a **nagy szálló** Ybl Miklós tervei alapján.⁷

---

⁷ A szállót többször átépítették, 1926-ban Wälder Gyula műegyetemi tanár tervei szerint szanatóriumi célra szárnyépülettel bővítették, mely 1926. június 15-én nyílt meg. Halljában látható Kondor Béla festőművész Szigeti legenda c. falfestménye.

1908-ig a nádor örököseinek birtokában volt a sziget. 1871-ben megépítették a szigeti lóvasutat, mely utolsó útját 1928. április 10-én tette meg. A Festő-szigetet is megvették Buda városától és feltöltéssel a Margitszigethez csatolták. A rendezéskor a felső Fürdő-szigetet elkotorták.

1908-1940 KÖZÖTTI IDŐSZAK

1908-ban a magyar állam az évi XLVIII. törvény alapján vette meg a szigetet József nádor ükunokájától - József Ágost főherceg, tábornagytól - és átadta a **Fővárosi Közmunkák Tanácsának**, azaz a sziget a Fővárosi Pénzalap tulajdonába került.

A Fővárosi Pénzalap a sziget bérleti jogát 1913. január elsejétől a Szent Margitsziget Gyógyfürdő Rt.-re ruházta rá. A bérlőtársaság fennállása idejében a sziget fejlesztése elsősorban az Rt.-re hárult, amely köteles volt a szigetet mint **közkertet, gyógyfürdőt, üdülő- és szórakozóhelyet** magas színvonalra emelni.

Elsőnek az alsó-szigeten építették fel a **Kaszinó** egyemeletes épületét, melyet klubházként is használtak. Több vendéglő és cukrászda létesült. Az alsó-szigeten meghosszabbították a lóvasúti pályát, az I. Világháború után pedig megépítették és később továbbfejlesztették a Nádornak illetve **Palatinusnak** nevezett **strandfürdőt**.

1882-1923 között a sziget főkertésze Magyar György volt. A szigeten létesült rózsakertészetben 1400 fajta rózsát termesztettek. A főkertész vezetésével 1911-ben nagyarányú kertészeti rendezésbe kezdtek, ennek hatására létesült a szigeten a japánkert, a vadaskert, a fácános és a Művész sétány. A sziget nyugati oldalán jejenyefasort ültettek, új sétautak és virágoskertek létesültek.

1911-ben a sziget vízellátásának biztosítására megépült a vasbeton **víztorony** Zielinsky Szilárd tervei alapján.

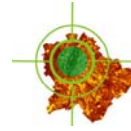
1930.- ban az alsósziget budai oldalán megépült a Nemzeti Sportuszoda Hajós Alfréd tervei alapján. A szigeten több tenispálya és lovaspóló pálya létesült

A **Zenélőkút** 1936-ban épült. Eredetijét Bodor Péter székely ezermester építette Marosvásárhelyen 1820-ban. 1936-ban határozta el a Tanács a Zsigmond-forrás környékének átalakítását, és a hévíz felhasználásával **sziklakert** létesítését. A hőforrás épületét is átalakították. A sziget déli részén 1936-ban fúrt új hévízforrás a **Magdaforrás** nevet kapta, melyre 1937-ben ivócsarnokot építettek. 1937-ben épült az új **ásványvízüzemi** épület a fedett uszodától északra.

1938-ban épült Kaffka Péter tervei szerint a 3300 személyes **szabadtéri színpad**. Ebben az időszakban rögzült a Margitsziget mai funkcióinak térbeli elhelyezkedése, és alakult ki a mai rekreációs-, gyógyászati-, üdülő- és szórakozó funkciók sajátos egyvelege.

1940-1989 KÖZÖTTI IDŐSZAK

A II. világháború a szigetet is alaposan megtépázta, több épület a sportpályák és a növényzet is megrongálódott. A Szent Margit gyógyfürdő épülete súlyos károkat szenvedett, végül az 1956-os árvíz után bontották le. A fürdő lebontásával a szigeten a

gyógyászati funkció megszűnt. A Thermal Hotel megépítésével ez a funkció visszatért, sőt világszerte elismert gyógyászati központtá vált, e mellett a szálloda funkciót is erősítve a szigeten. Diákstadion megépítésével a sport funkció is dominánsabb lett, melyet különböző egyesületi sporttelep létrejötte tovább erősített. A közpark funkció ebben az időben is meghatározó maradt, ekkor épült a Zenélő szökőkút és a Centenárium emlékmű.

1989-2007 KÖZÖTTI IDŐSZAK

A Margitsziget ma a főváros egyik legnagyobb közparkja, egyben Európa egyik legszebb műemléki-, régészeti és természeti-, értékekben bővelkedő kuriózuma. Az utóbbi években a sziget funkcióiban a sport és strand funkció erősödése érzékelhető a Nemzeti Sportuszoda és a Palatinus Strandfürdő felújításával, illetve bővítésével. Ezzel párhuzamosan azonban a kisebb területigényű egyesületi tenispályák minőségi hanyatlása is megfigyelhető. A szigeten a kulturális funkciót a szabadtéri színpad szolgálja, annak ellenére, hogy fizikai állapota igencsak leromlott. Kulturális vonzerőt jelentenek továbbá a feltárt romok is. A vendéglátási funkció magas színvonalát továbbra is kizárólag a két nemzetközi színvonalú szálloda biztosítja, e mellett a vendéglátó funkció a szigeten nagyon gyenge (magasabb színvonalú éttermek, cukrászdák hiányában). Összességében elmondható, hogy a szigeten ma is a közpark funkció a legerősebb, az értékes és intenzíven fenntartott zöldfelületei még mindig vonzóak mind a főváros lakói, mind a turisták számára.

2.4. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) SZOLGÁLTATÁSOK

2.4.1. Turisztikai és kulturális kínálat

A Margitszigetnek nem csak a közparki területei, de az itt lévő nagy múltú intézményei is jelentős vonzerőt jelentenek nem csak a Budapestiek, de a városba látogató hazai és külföldi vendégek részére.

INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÓK

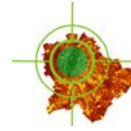
- **Szállodák**

A **Grand Hotel** 1873-ban Ybl Miklós tervei alapján (Nagyszálló) készült szálloda 1986-ban nyerte vissza eredeti formáját, majd 2000-ben történt teljes felújítása óta a Danubius hotellánc tagjaként működő 4 csillagos luxus szálloda, mely a szomszédos Thermal Hotellel földalatti folyosóval összeköttetésben áll.

A **Thermal Hotel** a világ első fővárosban épült gyógyszállodája 1979-ben nyitotta meg kapuit, majd 2001-ben került teljes felújításra és kibővítésre. A Danubius szállodalánc tagja 4 csillagos wellness és gyógyszálló. A két hotel befogadóképessége együttesen 800-900 fő.

A **Hotel Margitsziget** 3 csillagos szálloda, amely 1999 decemberében nyitotta meg kapuit a vendégek előtt. A hotel közvetlen közelében található étterem, játszótér, tenispálya valamint a Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda.

- **Szabadtéri Színpad**

1938-ban épült Kaffka Péter tervei szerint. A II. vh. alatt súlyosan megsérült, 1951-ben újjáépítették. 1991-től Szabad Tér Színház néven üzemel. Nézőtere 3300 személyes, műsorán főleg opera, operett, balett és folklór szerepelt. Kisebb megszakításokkal az ország legnépszerűbb szabadtéri játszóhelye, kulturális szolgáltatója. A színpad június 10 és szeptember 10. között a nyári szezonban üzemel. A fővárosi elképzelések szerint a színpad funkcióbővítő fejlesztése során a nézőtér időszakos befedésével kívánják az előadások szezonális jellegét még jobban kihúzni, integrálnák a víztornyot a színpad kulturális kínálatába, illetőleg a jelenlegi büfé helyén 100 fős éttermet alakítanának ki, rendeznék a színház környezetét, fogadótereit, gazdasági bejáratait, útkapcsolatait, közmű gondjait.

- **Kiállítás helyszínek**

Kilátó Galéria a Margit-szigeti víztornyban található. A kiállítóhelyre májustól október közepéig szerveznek programokat, mivel nem fűthető az 1911-ben épült ipariműemlék-épület, amely tulajdonképpen az ország első vasbeton építménye.

- **Vadaskert**

A sziget pesti oldal felé néző partján terül el, területe kb. 5.200 m², üzemeltetője a Fővárosi Növény- és Állatkert. A funkcióját tekintve egyesíti mind a házi, mind az erdei, valamint az egzotikus állatok bemutatását. A Vadaskert - az állatok bemutatása céljából - átlátható kerítéssel körülhatárolt terület. Ebből adódóan a látogatók az év minden napján felkereshetik.

- **Kaszinó** (korábban Margitszigeti Nagyvendéglő)

A XIX. század elején József nádor építtetett majort e helyen, s ennek négy épületét alakította át 1867-ben Ybl Miklós az alsószigeti nagyvendéglő számára. 1937-től Kaszinó elnevezéssel üzemelt. A II. vh. idején jelentős károkat szenvedett, 1947-48-ban hozták helyre. 1949-ben nyílt meg újra. Évek óta használaton kívül van, rekonstrukcióra vár, mellette a Holdudvar kertvendéglőként működik, visszahozva ezzel az egykori hangulatot. A tervezett rekonstrukciók után, néhány év múlva, talán régi formájában működhet újra az épületegyüttes.

- **Margit Terasz**

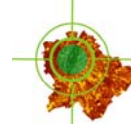
Az 1938.-ban, Kaffka Péter tervei szerint épült Margitszigeti Szabadtéri Színpad kerengőjében 1993.-tól működik a Margit Terasz Étterem. A szabadtéri színpad programjai mellett az étterem saját zenés klubesteket is szervez.

- **Büfé épületek**

Az épületek funkciója alapvetően helyes, de a szolgáltatás minősége és környezeti kialakítása nem felel meg a sziget miliójének. A parkban való egyenletesebb elosztás, egységesebb megjelenés szükséges.

MOZGÓ ÁRUSOK

- Perecárus: 2db,
- Jégkrém árus: 3-4 db,
- Fagylalt árus: 3 db,
- Vattacukor árus: 3 db.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

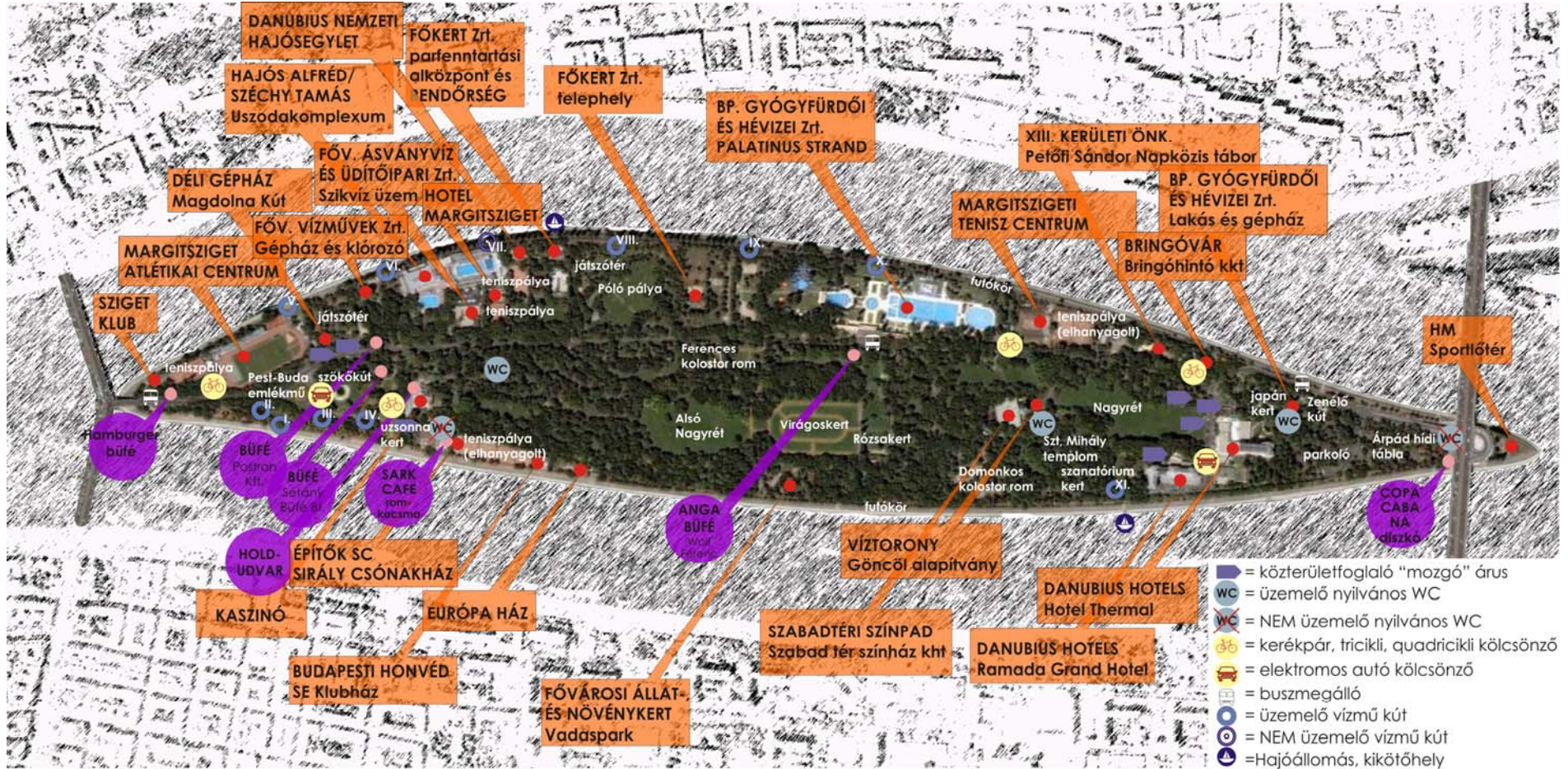
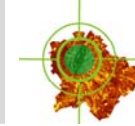
- **Sétacikli**
A Sétacikli kölcsönző 1984-ben alakult először csak néhány járművel, majd az igények növekedésével, és a folyamatos fejlesztések eredményeképpen bővült a kínálat a jelenlegi szintre. A szolgáltatás profilba tartozik kerékpármegőrzés, fekvő kerékpárok kipróbálása és szerviz szolgáltatás is. A víztoronnyal szemben, a főút mentén van a bázis, a Palatinus Strand felvonulási épületei szolgálnak a kölcsönzőhely raktárként és gyors-szervizként.
- **Bringóhintó**
A BRINGÓVÁR 1991-ben épült fel. Ez a vár ad otthont a bringóhintóknak, kerékpároknak, elektromos játékoknak, görkorcsolyáknak. A kölcsönzői tevékenység kiegészült panoráma büfével, fagylatozóval, ajándékbolttal és információs egységgel.
- **Elektromos autó és elektromos roller**
Bérlésére, kipróbálására is van lehetőség az ElektromosAutó Kft és a PS Cégszerviz Kft járműparkjából a szigeten. Előbbi a Pest-Buda emlékműnél, utóbbi a Thermal Hotelnél váltott közterület-foglalási helyet.
- **Diesel kisvonat**
Gumikerekű kisvonat, egy játékvonatra hasonlító három kocsis szerelvény. Helyi járatként üzemel a Margitszigeten, a BKV üzemeltetésében. A vonat elektromos szerelvényre cserélése ajánlatos lenne legalább középtávon.

2.4.2. Meglévő sport és rekreációs szolgáltatások

A közterület használati engedélyeket a fővárosi gyakorlattól eltérően (3 év) a Margitszigetre 1 évre adják meg. A szolgáltatásokat az elkövetkezőkben pályáztatni kívánják, a szerződéseket 3 évre akarják kötni. A nem közterületi szolgáltatásokat a Palatinus strand, az Atlétikai centrum, a szállodák és a Kaszinó nyújtja. A Palatinus és a Hajós Alfréd uszoda kőépületében működő vendéglátó egységek az ÁNTSZ és egyéb engedélyk nélkül működnek. Nagy látogatottság esetén rendezetlen körülmények között kitelepednek a közterületre. Közterületen hírlapot és újságot lehet árusítani. Az étel és ital árusításának megoldatlansága mozgóárusok működésének lehetőségeit teremti meg. A mozgóárusok 1-2 m²-en árulják portékáikat rendezetlen körülmények között.

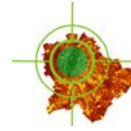

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

16. ábra: A Margitsziget területén 2008-ban meglévő intézmények, szolgáltatások, közterület-foglalások áttekintő térképe

INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÓK

- **Hajós Alfréd sport uszoda**

A fedett uszodát 1935-ben építették Hajós Alfréd tervei alapján, a külső medence és a műugró-létesítmény 1937-ben készült Csonka Pál tervei szerint. 1958-ban külső gyakorlómedencével bővítették a létesítményt. 2006-ban az EB kapcsán újabb 50 méteres külső medencével, műugró fallal és 25x25 méteres medencével bővült, az új medencékhez öltözők és 1000 főt befogadó lelátók épültek. Az új részeknek – bár nem képeznek önálló intézményt – az avatáskor a "Széchy Tamás uszoda" nevet adták. Ma ez az ország legnagyobb vízi sport centruma, ahol a nemzeti sportolóink edzenek sporteseményeikre. A kinti 50 m-es medence télen sem fedett, az öltözőkből a fedett átjárón keresztül közelíthető meg.

- **Csónakházak**

Az első magyar evezősklubot, a Hajós egyletet Gróf Széchenyi István alapította 1841-ben. Széchenyi halála után a baráti kör evezősklubba szerveződött, amelynek 1862-től engedélyezte a Helytartó Tanács, hogy viselje a Nemzet nevét, így alakult meg a Nemzeti Hajós Egylet. Csónakdjuk 1880-ban átköltözött a Margitszigetre, de csak 1937-ben épült fel a parton a székházuk. A második világháborúban a klubház és a csónakház legnagyobb része elpusztult, az evezősélet csak 1947-ben vehetett újabb lendületet. Ezt azonban a hatóságok hamar letörték, az épületet lebontották, az egyletet betiltották, és csak nem hivatalosan működhetett tovább, végleges megszűntéig. 1991 végén **Danubius Nemzeti Hajósegylet** néven alakult újjá, egy kisebb klubbal egyesülve. 1994-ben vásárolták vissza a szigeti csónakházat és Wesselényi Miklós báró, a Dunai hajós után keresztelték el.

- **Építők Kajak-Kenu Egyesület**

A margitszigeti Sirály csónakházban található. A csónakház műszaki állapota erősen leromlott. Az egyesület szolgáltatásai közé tartozik a szabadidő és versenysport gyermekek és felnőttek számára; hajótárolási és hajókölcsonzési lehetőség; vízi túra felszerelések biztosítása; konditerem, egyéni kondicionáló programok kidolgozása; vállalati sportnap szervezése, lebonyolítása; Nyári napközis táborok szervezése, lebonyolítása.

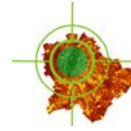
- **Palatinus strand**

A terület Duna-parti strandként 1919-ben nyitotta meg kapuit. A nagymedence megépítésével 1921-ben alakult át strandfürdővé. A Fővárosi Közmunkák Tanácsának megrendelésére Janáky István és Masirevich György tervei szerint készült. Nagy népszerűsége miatt bővíteni kellett, ezért 1937-ben építészeti pályázatot írtak ki, amelyen Janáky István terveit fogadták el. Ezek alapján készült el a mai létesítmény, melynek medencéit a Szent Margit sziget termálforrásai táplálják. Tulajdonosa a Fővárosi Önkormányzat, üzemeltető a Budapest Gyógyfürdői Zrt.

- **Atlétikai Centrum**

Az 1989-es rendszerváltást követően Budapest Főváros Közgyűlése a korábbi Úttörőstadion elnevezést felváltva az intézménynek a Margitszigeti Atlétikai Centrum nevet adta. A főváros sportkoncepciójának megfelelően 1997. őszétől nyitotta meg kapuit a Klubhálózat. A centrum lakossági sportszolgáltatások szervezésével foglalkozik. Az itt működő szakosztályoknál - atlétika, judo, labdarúgás, tájfutás - is aktív sportélet zajlik. Hétközben a környékbeli iskolák tartják itt sportnapjaikat. A Centrumot hétvégén cégek, intézmények veszik

igénybe sportos napok tartására. Különböző futóversenyek rendezői is gyakran választják a központot futóversenyek helyszínéként. A területén a 400 méteres futókörön és a gyepes focipályán kívül palánkosfoci, kézilabdapálya és a három rekortánborítású streetball pálya található. Egyéb lehetőség: szauna, 4 db salakos teniszpálya.

- **Petőfi Sándor Napközis Tábor**

A napközis tábor tulajdonosa és üzemeltetője Budapest Főváros XIII. Kerületének Önkormányzata. A tábort a XIII. Kerületi Önkormányzat általános iskolájában tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók veheti igénybe. A tábor általában júniustól augusztus végéig fogadja a tanulókat

- **Sziget Klub:** Zártkörű tenisz klub a Margit-híd lábánál a Margitszigeti Atlétikai Centrum gondozásában. 1996-ban alakult meg, intézményes alapító a Főváros és annak testületei. Egész évben üzemel, a klubházban étterem található.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

- **Futókör**

A szigeten körben 5350 méter hosszú, gumiburkolatú futópálya található. Az első szakasz megépítésére 2003. tavaszán, a második szakaszra pedig 2005. őszén került sor. 2007. májusában felújították. A Fővárosi beruházásban elkészült 1 méter széles, gumiborítású pályaszakasz nemcsak biztonságos útvonalat, de ízületkímélő sportolási lehetőséget is biztosít a Margit-szigetre járó több ezer futó és kocogó számára.

- **Lovas hintó**

Jelenleg Tóth László üzemelteti a sziget területén, két helyszínen fenntartott állomással.

- **Margitszigeti HM Lőtér**

A sportlőtér az Északi szigetspiccen üzemel a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kara az üzemeltetője. A közhasználat elől elzárt.

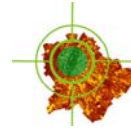
2.4.3. Kiépített, de használaton kívüli létesítmények

- **UTE teniszstadion**

A szebb napokat (pl. Davis Kupa sorozat) megélt stadion egykori lelátója életveszélyes állapotú, a gyakorlópályákon a salakot benőtte a gyom. A stadion területe 2007-ben került a Fővárosi Önkormányzat tulajdonába. Évtizedeken keresztül az Újpesti Dózsa, majd az UTE teniszszakosztálya működött a sporttelepen. Az önkormányzat Sport Ügyosztálya rövidtávon a gyakorlópályák felújítását és meghatározott idejű bérbe adását tervezi első ütemben a stadion életveszélyes területének körülkerítése mellett, majd érvényes KSZT és arra épülő építési engedély birtokában a stadion újrakezelésében gondolkodik, lelátók alatti öltöző és zuhanyzók kialakításával, a terület korlátozott közhasználatú, sport célú hasznosításával koncessziós szerződés megkötésével.

- **HM teniszpályák**

A Sirály klubház melletti, eddig a HM kezelésében lévő honvédségi területen számos gazos, használaton kívüli teniszpálya található. A területet a Magyar

állam értékesíteni tervezi, a VII. kerületi önkormányzat és a Fővárosi önkormányzat is szeretné megvásárolni, önkormányzati tulajdonba kerülés után felújítani.

- **Kalandpark (kertmozi)**

Tulajdonosa a Budapest Film Forgalmazó és Moziüzemi Nyrt. Teljes mértékben használatlan terület, az elkerített területen lévő épület bontásra érett.

- **Palatinus Strandfürdő nyugati oldali felvonulási épületek**

Rendkívül elhanyagolt képet mutató felvonulási épületek, amelyek a nyugati part összképét rombolják. Bontásukkal a beépítési százalékban jobb arányokat lehet elérni egy esetleges fejlesztés előtt.

- **Európa Ház**

A korábban a HM érdekeltségébe tartozó épület a Magyar Állam tulajdona, hosszú idő óta használaton kívül van. Az épület viszonylag jó állapotú, integrálása, funkciójának megtalálása a közparki szolgáltatások rendszerébe fontos feladat.

2.5. TÁRSADALMI, HASZNÁLATI VONATKOZÁSOK ÖSSZEFOGLALÁSA

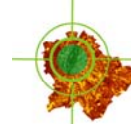
2.5.1. Területhasználati konfliktusok

Konfliktusok többek közt a használatból, túlhasználatból, célszerűtlen szomszédságból, szükségtelen környezetterhelésből, a szükséges fenntartás hiányosságából valamint „hasznosítási” törekvésekből fakadhatnak.

A terület egyes részein a lehetséges és a tényleges beépítettség nem fedi egymást, helyenként túlépítés tapasztalható és ezzel együtt (de nem csak emiatt) a megkívánt zöldfelület mértéke gyakran alatta marad a szükségesnek. Területhasználati konfliktusforrás, hogy a korlátlan közhasználat elől elzárt területek száma, mértéke elég jelentős.

A szigeten a gépkocsiforgalom jelentősen korlátozott. A nagyközönség leginkább tömegközlekedéssel érkezik. A fő „támadási pont”, a sziget főbejárata ma is a Margit-hídi lejáró. Gondot okoz, hogy a babakocsival, a kerekesszékekkel érkezők számára szinte lehetetlen a lejutás a villamosmegálló szűk, lift és rámpa nélküli aluljáróján át a szigetre. Pakolófelület a sziget északi részén, egy tömbben található. Kapacitása egy átlagos napon elegendő, de pl. rendezvények esetén, illetve a szabadtéri színpad előadásai idején nagy a torlódás. Jelenleg a menetrend szerinti vagy sétahajóval a szigetre érkezők aránya elenyésző. A fogadókapacitás ugyan biztosított, de valószínű, hogy a hajóforgalom ma még sem időben, sem anyagilag nem rentábilis módja a megközelítésnek.

A sziget zöldfelülete jelentős rekreációs terhelésnek van kitéve. A „rekreációs szolgáltatások” terén túlkínálat van, ez helyenként zsúfoltságot okoz, megfelelő háttér hiányában ez a terhelés növekedését hozza. A kiemelt fenntartás ugyan igyekszik lépést tartani a túlhasználat adta feladatokkal, de helyenként és időnként az amortizáció jelei láthatók. A Margitsziget rendszeresen rendezvényeknek ad helyet, s ezek „kiheverésére” többnyire kevés az idő, a parkterület regenerálódása hosszabb időt és még több szakmai segítséget igényelne.

A terület presztízsét nem növelik a vandalizmus nyomai sem. A vandalizmus nem csak a parkot érinti – növények rongálása az egyynyári virágfelületekről a virágtövek tömeges ellopásáig – hanem a szobrokat sem kíméli (színesfém tolvajok, graffitisek). Mindez mutatja, hogy a közbiztonság biztosítása a szigeten nem megfelelő.

A szigethez hagyományosan hozzátartozó sportterületek egy része látszólag gazdátlan. A természet megkezdte visszahódító munkáját – egy ilyen kiemelt jelentőségű területen lehangoló látvány e területek rendezetlensége. Ugyanez mondható el a volt napközis táborról és az egykor nagy hírű Kaszinóról is. Hasonló gondokkal küzd a szabadtéri színpad is, mely világhírű, az itt fellépő művészek szintén azok, de a színpad infrastruktúrája már kevésbé.

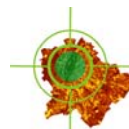
Területhasználati konfliktus forrása a palackozó üzem, melynek forgalma zavarólag hat.

Nem tesznek jót a sziget hangulatának az elaprózott, közterület-foglalásokon alapuló szolgáltatások: a mozgóárusítás, a „mozgó-szolgáltatások” sem. A parkban üzemelő Bringóhintó sem nyerte el a szigetre járók egyértelmű tetszését, mert a széles jármű számára gyakran még a burkolt sétautak sem elég szélesek.

2.5.2. Társadalmi jellemzők, megítélés

A Margitsziget társadalmi megítélésének és használatának elemzésére két friss forrás áll rendelkezésre. Az első kutatást a Capital Research készítette a Margitsziget, a Városliget és a Népliget társadalmi megítélése és használata címmel 2007-ben. A második forrás a Fővárosi Kertészeti Nonprofit Zrt. 2008. májusában készített kérdőíves felmérés, amelyet a Margitszigeten végzett a cég a látogatók elégedettségével, illetve a sziget tisztaságával, karbantartásával kapcsolatban.

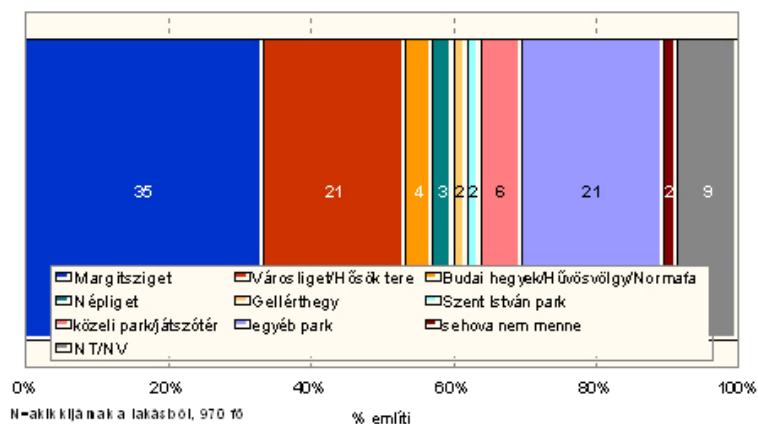
A 2007-es kutatásban arra a kérdésre, hogy melyik közparkot kedveli leginkább, a budapestiek több mint harmada említette – jellemzően elsőként – a **Margitszigetet**, mint azt a parkot, amelyet szívesen látogatna, ha zöldterületen szeretné eltölteni a szabadidejét. A **Városligetbe** a megkérdezettek negyede, a budai hegyekbe 5, míg a **Népligetbe** mindössze 4 százalékuk vágyik.

Szabadidő eltöltésére választott park

Spontán válaszok

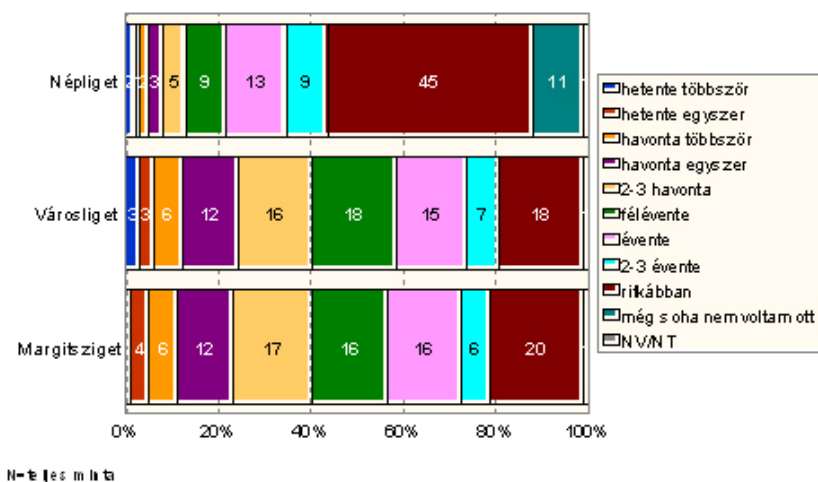
Első helyen említett park

17. ábra: a fővárosi parkok kedveltsége (forrás: Capital Research, 2007)

Ezt az eltérést tükrözi a három nagyparkot használók látogatási szokása is 2007-ben. Látogatottság szempontjából a Margitsziget és a Városliget adatai nagyon hasonlóan alakultak, **a Népliget kevésbé népszerű** a budapestiek körében.

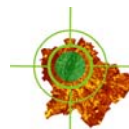
Budapesti parkok látogatottsága

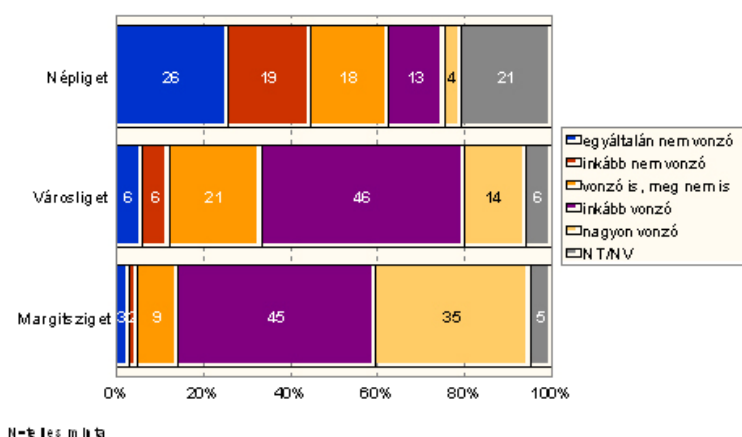
18. ábra: budapesti parkok látogatottsága (forrás: Capital Research, 2007)

A legvonzóbbnak tartott park 2007-ben a Margitsziget, a megkérdezettek mintegy négyötöde nyilatkozott pozitívan róla, s így az ötfokú verbális skálán mért átlag 4,1. A Városliget a válaszadók háromötöde számára vonzó. A Népligetet mindössze 2,3-ra minősítették a válaszadók az ötfokú skálán – a budapestiek 45%-a nyilatkozta, hogy nem tartja vonzónak a parkot, míg 21 százalékuk véleményt sem tudott nyilvánítani róla.

Budapesti parkok kedveltsége

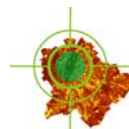
19. ábra: budapesti nagyparkok kedveltsége (forrás: Capital Research, 2007)

A parkok kedveltségének nemek szerinti elemzése azt mutatja, hogy míg a Városliget és a **Margitsziget a nők között kedveltebb**, addig a Népligetet a férfiak kedvelik inkább. Vélhetően ez szoros összefüggésben van a park közbiztonságáról kialakult sztereotípiákkal. Érdekes eredménynek tekinthető, hogy sem az **iskolai végzettség**, sem a **korosztályi hovatartozás** alapján **nincs szignifikáns** eltérés az egyes parkhasználói csoportok vélekedése között. Elmondhatjuk tehát, hogy **a múlt században még meglévő társadalmi szegregáció mára már nem figyelhető meg a parkhasználók között**, hiszen erre sem a lakóhely jellege, sem az iskolai végzettség nem enged következtetni.

	Vonzó tulajdonság	%	Taszító tulajdonság	%
Margitsziget	szép, rendezett, tiszta	32	piszkos, szemetes	11
	zöld, növények	21	park állapota,	8
	csendes, nyugodt	12	zsúfolt, forgalmas	6
	nincs ilyen	4	nincs ilyen	43
Városliget	kulturális létesítmények	26	piszkos, szemetes	21
	szép, rendezett, tiszta	15	park állapota	12
	zöld, növények	12	zsúfolt, forgalmas	11
	nincs ilyen	7	nincs ilyen	25
Népliget	zöld, növények	12	odajáró emberek	14
	csendes, nyugodt	7	park állapota	14
	sportolás, sétálás	6	piszkos szemetes	11
	nincs ilyen	30	nincs ilyen	16

6. táblázat: A három budapesti nagypark közvélekedés szerinti vonzó és taszító tulajdonságai (forrás: Capital Research, 2007)

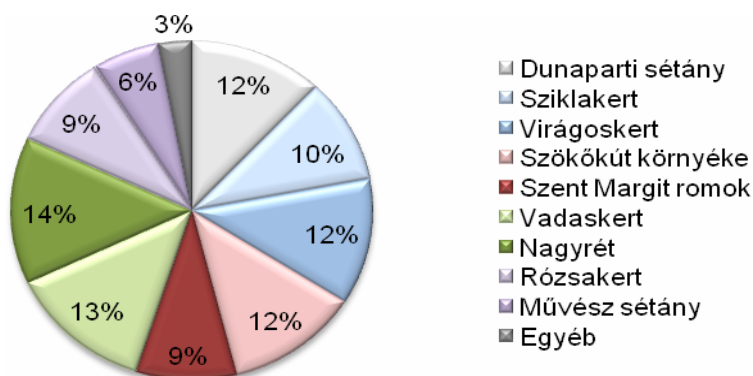
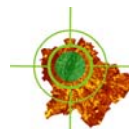
Megkértük a válaszadókat, hogy saját szavaikkal fogalmazzák meg mely tényezők vonzóak, illetve taszítóak számukra a három park esetén. A spontán válaszok alátámasztották az előzőekben kapott „népszerűséglistát”, a megkérdezettek közel **harmada semmi vonzót nem lát a Népligetben**, míg ez az arány a Városliget illetve a Margitsziget esetén elenyésző. Ugyanannyien voltak, akik nem tudtak véleményt alkotni a Népliget vonzó tulajdonságairól, ez a két arány a másik két park esetében 10 százalék alatti.

20. ábra: A budapesti nagyparkok imázsa (forrás: Capital Research, 2007)

Összefoglalva elmondható, hogy a legkedvezőbb megítélésű közpark a Margitsziget, amelynek sajátossága, hogy kellemes környezetet biztosít a különböző generációk számára (időseknek, fiataloknak, gyerekeknek). A **Margitsziget** szép, **nyugodt** liget, ahol jó levegő van, **pihenésre és sportolásra** egyaránt alkalmas, ugyanakkor a válaszadók szerint „nehezen megközelíthető”. A fővárosi nagyparkok társadalmi megítélése tehát **keveset változott** a XIX. század vége óta. A margitszigeti „**tündéerkert**” továbbra is a szépség és a béke a szó szoros értelmében vett szigete. A Városliget továbbra is együttesen szolgálja a „**corso**” és a „**vurstli**” funkcióit, vidám nyüzsgésével. A Népliget pedig a mai napig olyan terület „**ahova rendes ember nem jár**”.

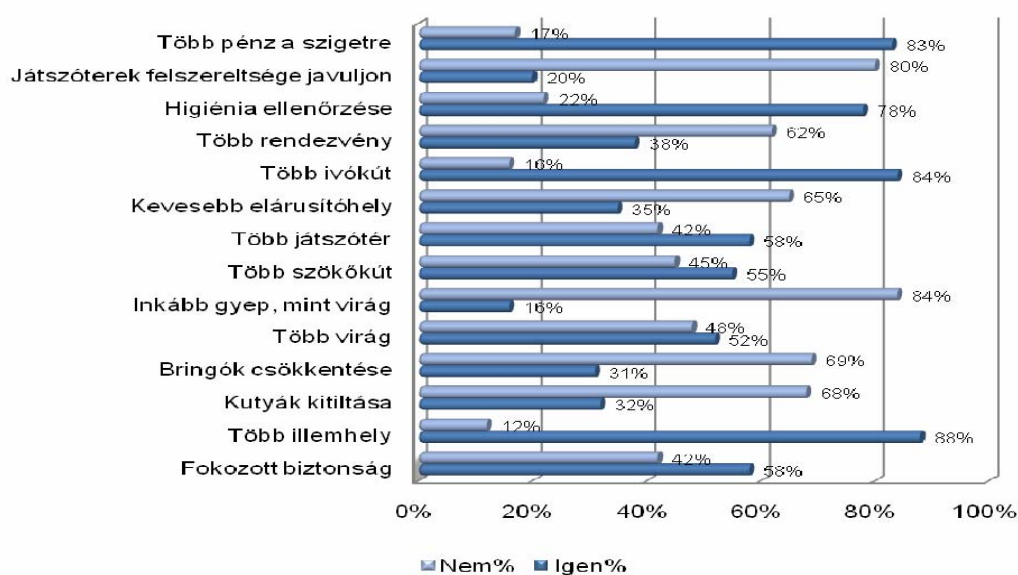
Érdekes a Margitszigeten belüli közparki területrészek megítélése kapcsán létrejött válaszadás. A sziget legszebb részéről megoszlottak a vélemények. Bár a látnivalók rangsorolásában jelentős változás nem tapasztalható, a Duna parti sétány és Sziklakert visszaesett a kedveltségi listán. Ugyancsak kevesebb százalékot kapott idén a Szökőkút és környéke. A korábbi felméréshez (1997, 2004) képest jobb helyezést ért el a Vadaskert, a Művész sétány és a Nagyrét.

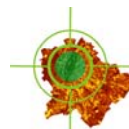
21. ábra: A Margitsziget melyik része tetszik a legjobban? (forrás: FŐKERT Zrt, 2008)

A FŐKERT 2008-as felméréséből kitűnik, hogy leggyakoribb és legsúlyosabb problémának a parkhasználók a köztisztasági problémák gyakoriságát látják, az e kérdéskörben feltett kérdésekre adott válaszok mind hiányosságokra utalnak. Gyakori probléma a rongálás, valamint a rossz közbiztonság, a szervezetlen és ritka hatósági ellenőrzés is. A növekvő számú szabadtéri rendezvények következménye a túlszűfoltásra vonatkozó negatív kritikák megfogalmazása.

Orvosolandó problémának jelölték meg a kevés és kisméretű szemetesek elhelyezését, annak ellenére, hogy a FŐKERT 2007. évben mintegy 60 db Góliát-típusú új hulladékgyűjtő edényt helyezett ki, melyek jelenleg a piacon kapható legnagyobb közterületi hulladékgyűjtők.

22. ábra: A Margitszigetet érintő legfontosabb kérdésekre adott válaszok megoszlása (forrás: FŐKERT Zrt, 2008)

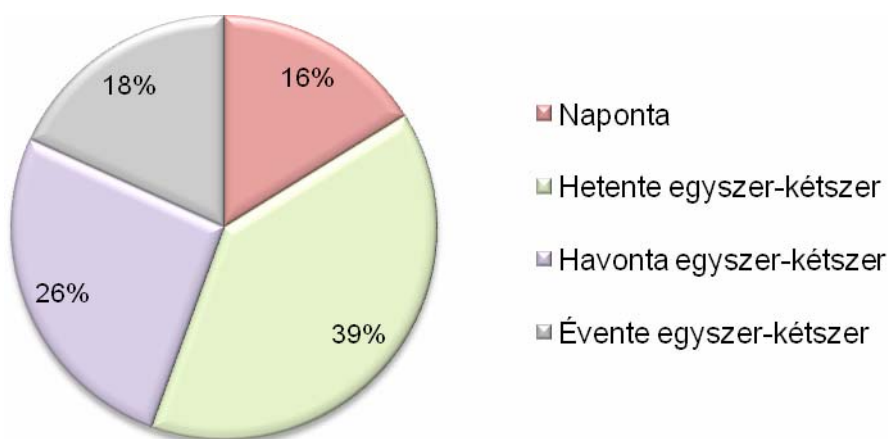

A fenti, előre megfogalmazott javaslatokra adott igen-nem válaszok megoszlásából az alábbi megállapításokat tehetjük:

- A megkérdezettek többsége szeretné, ha több pénz jutna a szigetre és több illemhely lenne.
- Sokan szeretnék több ivó kutat.
- Fontos helyen szerepel a higiénia ellenőrzése és a játszóterek felszereltségének javítása
- A játszóterek korszerűsítésénél — Európai Unió szabványoknak megfelelően — a lakossági igényeknek eleget tettünk, melyet a válaszadók véleménye is tükröz.

2.5.3. Parkhasználati jellemzők

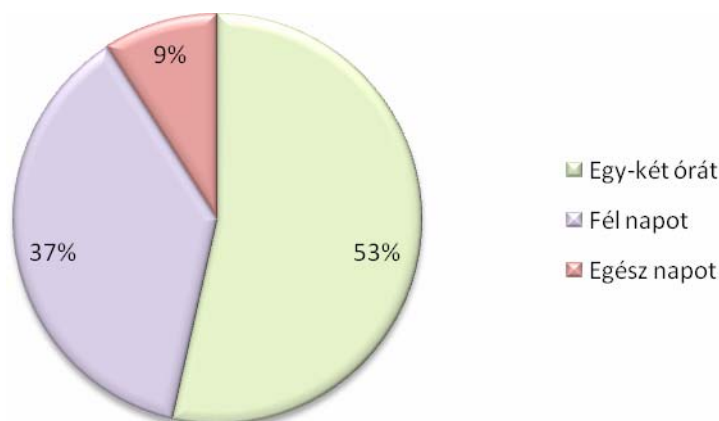
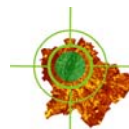
A FŐKERT Zrt. 2008-as felmérése szerint a Margitszigetre látogatók számának 84%-a a fővárosból, 16%-a vidékről érkezik. Ez az adat összehasonlítva a 2004-es adatokhoz képest a fővárost érintően (79%) növekedett, míg az 1997-ben mért 92%-hoz képes csökkent. A fővárosból érkező látogatók döntő hányadát a zöldfelületekkel nem, vagy csak kis mértékben ellátott kerületekből — így az V.-VI.-VII.-VIII.-IX. kerületből — a 6-os villamossal érkező lakosság adja. A kerületi megoszlásnál évek óta legtöbbször a szigettel szomszédos XIII. kerületből érkeznek. Idén ez az arány 18,1%. Ezt követi a II. és III. kerület, míg legkevesebben a XXII. (0,6%) és a XXIII. (0,3%) kerületből érkeznek.

23. ábra: Milyen gyakran járnak az emberek a Margitszigetre? (forrás: Főkert Zrt, 2008)

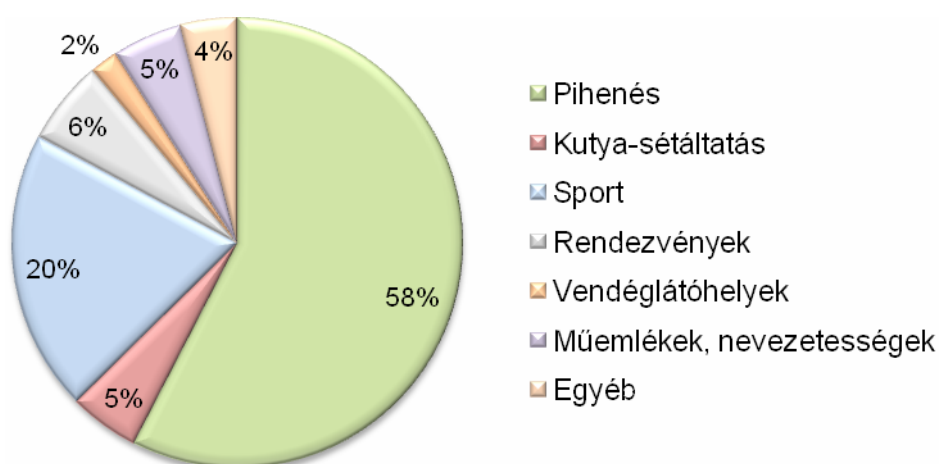
A fenti diagramból jól kivehető, hogy az emberek 16%-a naponta keresi fel a szigetet, amely adat a legutóbbi (2004-es) felméréshez képest visszaesést mutat.

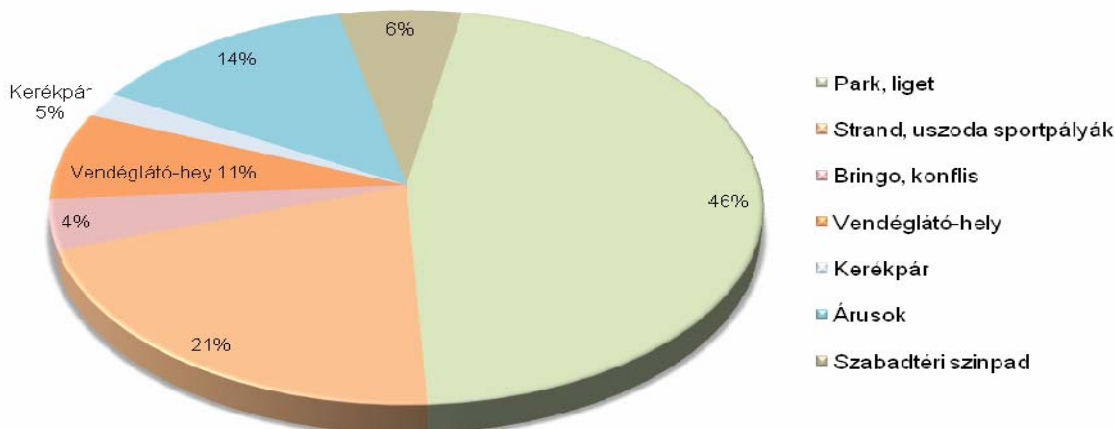
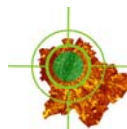
24. ábra: Átlagosan mennyi időt töltenek az emberek a szigeten? (forrás: Főkert Zrt, 2008)

A látogatók 53%-a csupán 1-2 órát, míg 9%-uk tartózkodik egész nap a szigeten. Ez utóbbi adat egy jelentős visszaesést jelent a korábbi felméréshez (2004) viszonyítva.

25. ábra: Miért jönnek az emberek a Margitszigetre? (forrás: Főkert Zrt, 2008)

Legtöbben, 58% pihenés miatt látogat a szigetre, mely adat folyamatosan növekvő tendenciát mutat. feltett kérdésre adott válaszok egyértelműen rávilágítanak arra, hogy a többi közparkkal ellentétben /pl.: Városliget/ a Margitszigetet még mindig a látogatók annak pihenőpark jellege miatt keresik fel. A közparkok minden ember számára ingyenesen kínálják a kikapcsolódási, pihenési lehetőségeket. Ezért fontos olyan szabályozást kidolgozni, ami biztosítja, hogy a Margitsziget, mint a Főváros egyik kiemelt zöldfelülete valóban a pihenésre vágyók kedvelt parkja legyen.

26. ábra: Milyen szolgáltatásokat vesz igénybe a Margitszigeten? (forrás: Főkert Zrt, 2008)

Az szolgáltatás felmérés 2008-as eredménye a 2004-ben végzett eredményekhez képest 1-2%-os eltérést mutat, jelentős változás csak az árusok szolgáltatási területén következett be. Ez az adat 2004-ben csupán 5% volt, míg jelenleg 14%.

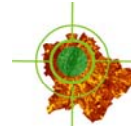
2.6. FŐVÁROSI KAPCSOLÓDÓ RENDELETI HÁTTÉR ÖSSZEFOGLALÁSA

2.6.1. A 14/1993. (IV.30) Főv. Kgy. Rendelet

A kiemelt közcélú zöldterületekről szóló fővárosi rendelet az alapja a Budapesti jelentősebb zöldterületeken történő fővárosi gazdálkodásnak, rögzítve e területek közcélú, kiemelten fontos szerepét. A rendelet melléklete nevesíti a Margitszigetet, mint kiemelt közcélú zöldfelületet, amelyről 1. §-ában kimondja, hogy (a többi felsorolttal egyetemben) „*fenntartásáról és fejlesztéséről a kerületi önkormányzatokkal együttműködve a Fővárosi Önkormányzat gondoskodik.*”

2.6.2. Az 59/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet

A fővárosi közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló rendelet a főváros területén található valamennyi közterületre kiterjed. A gépjármű közterületi parkolását a rendelet külön rendelet hatálya alá helyezi. A rendelet kimondja, hogy Közterület-használati hozzájárulás csak ideiglenes jelleggel - meghatározott időtartamra vagy meghatározott feltétel bekövetkeztéig - adható. Rögzíti azokat az eseteket, amikor az engedély megkérése kötelező. Rögzíti az engedély megkérésének részleteit, módját, a hozzájárulás eljárásrendjét, a hozzájárulás megszűnését, a közterület használati díj megállapításának és a díjtól való mentességnek a szabályait. A közterületi szabálysértéseket a közterület felügyelet állapítja meg, a szabálysértési eljárás lefolytatása az ő feladata.

2.6.3. A 60/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet

A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában levő közterületek használatáról és rendjéről szóló rendelet a főváros tulajdonában lévő közterületekre vonatkozó előírások gyűjteménye. A rendelet az I. kiemelt közterületi övezeti kategóriában nevesíti a Margitszigetet az 1. sz. mellékletében, és a 2. sz. mellékletben ehhez mért közterület-foglalási és használati díjakat állapít meg, 3. sz. mellékletében pedig az engedélykérelemhez szükséges formanyomtatványt közli. A rendelet 5. §-a kimondja, hogy „közterület-használati ügyekben - a (2), (3) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével - a Fővárosi Közgyűlés Várostervezési és Városképvédelmi Bizottsága dönt”, amely

- a 3 évet meghaladó engedély kérelmeket (itt a közgyűlés a döntnök)
- a taxiállomásokon kihelyezett reklámokat, utcabútorokat (itt a Kereskedelmi és Turisztikai Bizottság a döntnök)
- egyéb, az 59/1995. (X. 20.) Főv. Kgy. rendelet 4. § (2) bekezdés i) pontjában foglalt esetben (építési munkák közterület foglalásaikor) konténer elhelyezésekor, valamint ugyanezen jogszabályhely k) (filmforgatás, televízió-, videó-, hangfelvétel készítésekor, ha az a közterület használatot 30 percnél hosszabban akadályozza) és p) pontjában (24 órát meghaladó konténer kihelyezés) meghatározott minősített esetekben a döntési jogkör a főpolgármesteré.

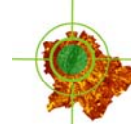
Az I. közterületi kategóriában évenként legfeljebb tíz darab közterületi futó, kerékpáros és görkorcsolya sportesemény rendezhető meg, amelyet az Ifjúsági és Sport Bizottság által kiírt pályázati eljárás keretében lehet nevesíteni, a Várostervezési és Városképvédelmi Bizottság pozitív döntése után.

A megállapított közterület-használati díj csökkentésére számos minősített esetben ad lehetőséget a rendelet. Ugyanakkor a rendelet lehetőséget ad pályázati eljárás keretében meghirdetett közterület-használati elbírálásra is, amelynek eljárásrendjét rögzíti. A rendelet nem hoz létre önálló alapot a közterület-használati díjak számára.

2.6.4. A 10/2005. (III.8.) Főv. Kgy. Rendelet

A fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről szóló rendelet a 14/1993 (IV.30). Főv. Kgy. Rendeletbe hatálya alá tartozó zöldfelületek nevesítésével egyúttal a Margitszigetet is nevesíti, közszolgáltatói jogkörrel ruházza fel a Fővárosi Kertészeti Vállalatot, és meghatározza a rendelet hatálya alá eső zöldfelületeken a kezelések, karbantartások, felújítások, rekonstrukciók, beavatkozások, szolgáltatások módját és szabályait, a parkosítást és a zöldfelületi szolgáltatást, a megóvásra és használatra vonatkozó szabályokat, a bírságot (30.000 Ft-ig terjedő pénzüsszeg meghatározásával).

2.6.5. A 19/2005. (iv. 22.) Főv. Kgy. Rendelet

Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról A rendelet 1. számú melléklete szerint a Margitsziget területe védett övezet, kivéve az északi parkolóhely, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel. A védett övezetek az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés n) pontjában meghatározott módon kijelölt, és e rendelet 1. számú mellékletével megállapított olyan területek, ahová a behajtás, továbbá ahol a várakozás feltételekhez kötött.

A védett övezetekbe - meghatározott kivételekkel - csak

- a) lakossági behajtási hozzájárulással,
  - b) gazdálkodói behajtási hozzájárulással,
  - c) áruszállítási behajtási hozzájárulással,
  - d) közhasznú áruszállítási behajtási hozzájárulással
- szabad behajtani.

A védett övezetekbe - meghatározott kivételekkel - csak

- a) lakossági behajtási-várakozási hozzájárulással,
- b) gazdálkodói behajtási-várakozási hozzájárulással,
- c) egészségügyi behajtási-várakozási hozzájárulással,
- d) szervizszolgáltatási behajtási-várakozási hozzájárulással,
- e) ideiglenes behajtási-várakozási hozzájárulással,
- f) a rendvédelmi szervek és a Fővárosi Közterület-felügyelet behajtási és várakozási hozzájárulásával szabad behajtani és ott várakozni.

A védett övezetekbe hozzájárulás nélkül behajthat:

- a) a figyelmeztető jelzést használó jármű,
- b) az út és közmű építésére vagy fenntartására, köztisztasági és közegészségügyi feladat vagy postai gyűjtő- és kézbesítőszolgálat ellátására szolgáló jármű, ha ez a feladat ellátása érdekében elkerülhetetlen, de a munka végeztével a járművel a védett övezetet haladéktalanul el kell hagyni.

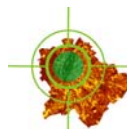
A védett övezetekbe hozzájárulás nélkül behajthat és ott időtartam korlátozás nélkül várakozhat:

- a) a mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító személy) járműve, amennyiben úti célja a védett övezet területén van vagy csak a védett övezeten keresztül közelíthető meg, ha a mozgásában korlátozott személy eredeti és érvényes parkolási igazolványát a gépjármű első szélvédője mögött úgy helyezték el, hogy előlapja az érvényesség és a jogosultság ellenőrzése céljából látható;
- b) a megkülönböztető fény- és hangjelzéssel jogszerűen felszerelt gépjármű.

A Margitsziget északi parkolóhelye, a Thermal Hotel Margitsziget és a Ramada Grand Hotel várakozóhelyei.

- A várakozási övezetek időtartama szerint: időtartam korlátozás nélküli terület
- A várakozási övezetek díjtételek szerinti besorolása: I. díjtételű terület,
- A hét minden napján 0 - 24 óráig fizetni kell.

2.6.6. A 74/2007. (xii. 28.) Főv. Kgy. Rendelet

Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról.

Védett övezetbe érvényes hozzájárulások díjai⁸ (Óbudai Fő tér környéke, Római-part, Óbudai-sziget, Népliget, Normafa környéke, **Margitsziget**, Városliget)

	személy gépkocsi	3,5 t-6 t tgc.	6 t-12 t tgc.	12 t-16 t tgc.	16 t-24 t tgc.	24 t-32 t tgc.	32 t felett tgc.
Gaz. beh. hj.	9 600	-	-	-	-	-	-
Ász. beh. hj.	9 600	9 600	15 360	15 360	32 256	69 120	115 200
Köz. ász. beh. hj.	9 600	9 600	15 360	15 360	32 256	69 120	115 200
Szsz. beh-vár. hj.	11 520	11 520	19 200	19 200	38 976	82 944	138 240
Ide. beh-vár. hj.	96 000	96 000	153 600	153 600	322 560	691 200	1 152 000
Lak. beh-vár. hj.	14 400	-	-	-	-	-	-
Gaz. beh-vár. hj.	144 000	-	-	-	-	-	-
Kizárólagos vh.	240 000	-	-	-	-	-	-

7. táblázat: Védett övezetbe érvényes hozzájárulások díjai

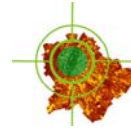
2.7. SWOT ANALÍZISEK

2.7.1. környezeti, táji, tájépfészeti SWOT

A Margitsziget **földrajzi elhelyezkedéséből és földtani viszonyaiból** az alábbi megállapítások adódnak:

- Központi elhelyezkedése lehetőséget ad egy európai szinten is referencia értékű park létrehozására megfelelő korlátozások mellett, hiszen a központi fekvés és az ehhez tartozó nagy vonzáskörzet könnyen túlterhelést, túlhasználtságot eredményezhet, különösen, ha a nagy látogatói létszám kultúrátlan parkhasználattal párosul.
- A Dunán való elhelyezkedése miatt nagyon jók a klimatikus viszonyok és jó az átszellőzés, mely fokozza a rekreációs lehetőségeket. Ugyanakkor az alacsony partfalak miatt veszélyt jelentenek az árvizek, melyek a vízkár mellett jelentős szennyezéssel is fenyegethetnek.
- A természetes földtani alapokon nyugvó Margitsziget geológiai törésvonal mentén fekszik. Ebből adódó egyik természeti kincse a gyógyhatású termálvíz, mely gyógyászati jelentőséget és turisztikai vonzerőt kölcsönöz. A természetes hordalékos talajszerkezet szennyezés érzékenysége viszont veszélyeket rejt magában, ami fokozott figyelmet kíván.
- Kedvező adottsága, hogy természetes ökológiai folyosó része (vonuló útvonal), mely fokozza a természetbarát látogatók érdeklődését. A mesterségesen bevédett természetes növénytakaró nélküli partszakaszok átépítése korszerű mérnökböiológiai technikák alkalmazásával növelhetné a vizes élőhelyek számát és a növény

⁸ A táblázatban megállapított díjak forintban értendők és tartalmazzák az általános forgalmi adót.

borítottságból adódóan erősítené a Margitsziget természetes védekezőképességét a szennyezésekkel szemben.

Összefoglalva a Margitsziget **természeti adottságainak** vizsgálatát elmondhatjuk, hogy

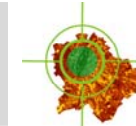
- elhelyezkedése és élővilága pozitív lehetőséget teremt egy elegáns, minta értékű közpark létrehozásához,
- A természeti értékek bármilyen intézkedés során nagy odafigyelést igényelnek, hiszen ezek is, mint maga a Margitsziget egyediségük, különlegességük folytán rendkívül sérülékenyek.

A Margitsziget **növénytani és állattani analízise** az alábbi megállapításokat eredményezte:

- A kiöregedett, olykor balesetveszélyes növények irtásával teret nyerhetnek az állomány értékes elemei. Az új telepítésekkor ezek fajszámának, fajgazdagságának gyarapításával lehetőség nyílik egy exkluzív közkert létesítésére.
- A nagyfelületű virágágyak intenzívebbé tétele kétnyáriak és hagymások nagyobb arányú alkalmazásával hozzájárulnak a Margitsziget eleganciájához és gazdagítanák a látóvilág sorát.
- A hagyományos tematikus kertek (pl. Japánkert, Rózsakert stb.) felújítása, fejlesztése dendrológiai sokszínűségük mellett különleges hangulatot teremtenek a szigetre látogatók részére.
- Az emberhez szokott megfigyelhető állatvilág hozzájárul a Margitsziget egyediségéhez. A természetes élőhelyek koncepcionális támogatása a nem kívánatos domesztikált állatfajok kirekesztése a Margitszigetről hozzájárulna a nyugalom, háborítatlanság élményéhez.

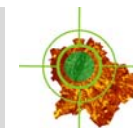
A Margitsziget **település-klimatológia és biológiailag aktív felületarány** tekintetében az alábbi megállapítások adódnak:

- A Margitsziget Budapest központi helyén fekvő oxigént termelő, nagy, egybefüggő zöldterület, ahol jelenleg a beépítettségi arány alacsony. Ezt az alacsony beépítettséget meg kell őrizni, illetve a zöldfelületek felújításával, területének növelésével a jelenlegi arány a zöldfelületek minőségi és mennyiségi növelését eredményezi.
- A Duna közelsége és a jelenlegi növényállomány sajátos mikroklímát eredményez, mely több különleges faj, fajta alkalmazását teszi lehetővé.
- A növényzet szélvédeklő hatása további védelmet biztosít, az erdős területeket érdemes ezért védeni, illetve az akcióterületek kijelölésekor figyelembe kell venni a (többszintű) védősávok megtartását, kiépítését.
- Hiányosságnak tekinthető, hogy nincs kapcsolat a Dunával, mindenhol magas, kiépített a partvonal. Javasolt mérnökbiológiai módszerekkel tájba illesztett, természetközeli partszakaszokat kialakítani, mely további egyediséget, különlegességet kölcsönöz a Szigetnek.
- Az évelő és kétnyári növények alkalmazása indokolt, valamint a tematikus kertek felújítása – és védhetővé tétele – a Sziget egyediségét növeli. A védelem különösen fontos feladat, mert a nem megfelelő parkhasználat, a rongálások, vagy a túlhasználat veszélyezteteti a Sziget fenntarthatóságát.

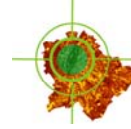
	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Táji, természeti SWOT analízis/1	Természeti, környezeti adottságok			
	<ul style="list-style-type: none"> • központi elhelyezkedése, nagy vonzáskörzet • egybefüggő zöldterület • vízközelség • egyedi, kiegyenlített klíma • Háromszintes növényállomány • átszellőzés • geológiai törésvonal (termálvíz, víznyerő hely) • sziget jelleg – védett hely • természetes alapokon nyugszik a sziget • természetes zöld- (ökológiai) folyosó része 	<ul style="list-style-type: none"> • belvárosi fekvése miatt nagy fokú igénybevétel • gyomos, elhagyott területek • idős cserje- és gyeppálmány • faállomány idős, pusztuló egyedei • sziklakert jelenlegi állapota • szennyezésre érzékeny környezet • árvízveszély • természeti értékeit tekintve földtanilag bolygatott • nincs természetes növénytakaró a partvonalon 	<ul style="list-style-type: none"> • fővárosi zöldközpont, zöld-szív, • új épületek megjelenése • évelő növények, kétnyáriak hiánya • túlhasználat csökkentése • a zöldfelületi arány megőrzése és növelése • különleges fajok fajtáinak bemutatása • fa- és cserjeállomány ütemezett felújítása • tájba illesztett partszakasz kialakítása • állóvíz-felületek kialakítása • mérnök biológiai módszerekkel bevédett part 	<ul style="list-style-type: none"> • túlhasználat • klimatikus változások okozta betegségek megjelenése • új épületek megjelenése • nem megfelelő parkhasználat – rongálás, lopás, túlhasználat • fapótlás-hiánya • víz-, levegő-, talajszennyezés, zaj • parti szűrési kutak megszüntetése • árvíz
	Vízrajzi viszonyok			
<ul style="list-style-type: none"> • Margitszigeti ásványvíz palackozása – csak itt palackozható – egyediség • Védőidomokban, védőterületen megengedhető funkciók, tevékenységek a zöldfelületi jelleg fenntartását szolgálják • Környezetvédelem – vízvédelem – sziget jövőképehez illeszkedik 	<ul style="list-style-type: none"> • Környezetterhelő hatások (szállítói forgalom), elszigeteltség • Vízvédelem szempontjából a meglévő funkciók terhelést jelenthetnek • A sziget árvédelme nem megoldott 	<ul style="list-style-type: none"> • „funkcionális integráció” – szolgáltatásbővítés: pl. ivócsarnok létesítése – unikális jellegű erősítő • Szabadidős létesítmények létesíthetősége a hidrogeológiai védőidomon belül csatornahálózatra történő rákötéssel • Mobil árvízvédelmi berendezések alkalmazása • Vízkapcsolat erősítése, vízfelület jobb megközelíthetőségének biztosítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Ásványvíz palackozás szállítói forgalmának növekedése – környezetterhelés növekedése • Árvíz idején a sziget víz alá kerülhet 	

8. táblázat: táji és természeti SWOT összefoglalása /1.

	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Táji, természeti SWOT analízis/2	Növény és állatvilág			
	<ul style="list-style-type: none"> • idős, értékes növényállomány • hagyományos tematikus kertrészletek • növényállomány klíma • jelentős zöldfelületi borítás • fontos vonuló-fészkelő táplálkozó hely • vadas-park • vízhez kötődő állatfajok nagyszámú előfordulása • sokszínű madárvilág • gazdag gerinces fauna • emberhez szokott, megfigyelhető állatvilág • kiserdő 	<ul style="list-style-type: none"> • sok idős, kiöregedett, balesetveszélyes fa • újtelepítések hiánya • kevés örökzöld • ifjítások-telepítések hiánya • elöregedő, túlterjedt cserjeállomány • vadas-park állatállomány szegénysége • természetes növény- és állatállomány hiánya • ritkás az aljnövényzet • Duna parti élőhelyek szerepe limitált • zömmel zavarást tűrő állatfajok • kutyák, urbanizálódott állatfajok kártétele • felhagyott területeken ruderális növény megjelenése • civilizációs betegségek • elszegényedett mesterséges élőhelyek 	<ul style="list-style-type: none"> • idős, fajgazdag élővilág megőrzése, visszaállítása, továbbgazdagítása • őshonos és egyedi, különleges növények bemutatása • gazdagabb állatállomány bemutatása a Vadas-parkban, háborítatlan, természetes élőhelyek növelése • part menti részek természetközeli állapotba hozatala • természetvédelmi berendezések számának bővítése • kutyák kitiltása a Margitszigetről • kutyafuttatók kiépítése a szigethez kapcsolódó lakóterületek környékén 	<ul style="list-style-type: none"> • növények elöregedése, baleseti és egyéb káresemények • betegségek, növekedése • talajuntság • nem megfelelő állatállomány tartása • adventív fajok betelepülése
	Tájépítészeti, kertészeti jellemzők			
	<ul style="list-style-type: none"> • nagy felületen látványos virágágyak • fajgazdag telepített növényállomány • alacsony beépítettség arány • idős és nagy lombtömegű faállomány • növényzet szélvédeklő hatása • tematikus kertek • zenélő kút és szökőkút • korszerű, korosztályos játszóterek • nagy gyepes területek • tematikus kertek 	<ul style="list-style-type: none"> • öntözőhálózat hiányossága ütemezett felújítások hiánya • Intenzívebb virágágyások – kényáriak, hagymások hiánya • behurcolt állatfajok (vakond) kártétele • medencék kihasználhatatlansága 	<ul style="list-style-type: none"> • kényári és hagymások kiültetésének növelése • hagyományos, tematikus kertek megőrzése, gazdagítása, felújítása • a közcélú zöldfelület növelése a felhagyott területek visszaparkosítása • burkolatok felújítása • fenntartással foglalkozók számának növelése • fedett hulladékgyűjtők 	<ul style="list-style-type: none"> • nem rendeltetésszerű parkhasználatból adódó pusztulások • nem parkba illő berendezések megjelenésének gyarapodás • megnövekedő fenntartási igény • felszíni parkolók területi növekedése • forráshiány

9. táblázat: táji és természeti SWOT összefoglalása /2.

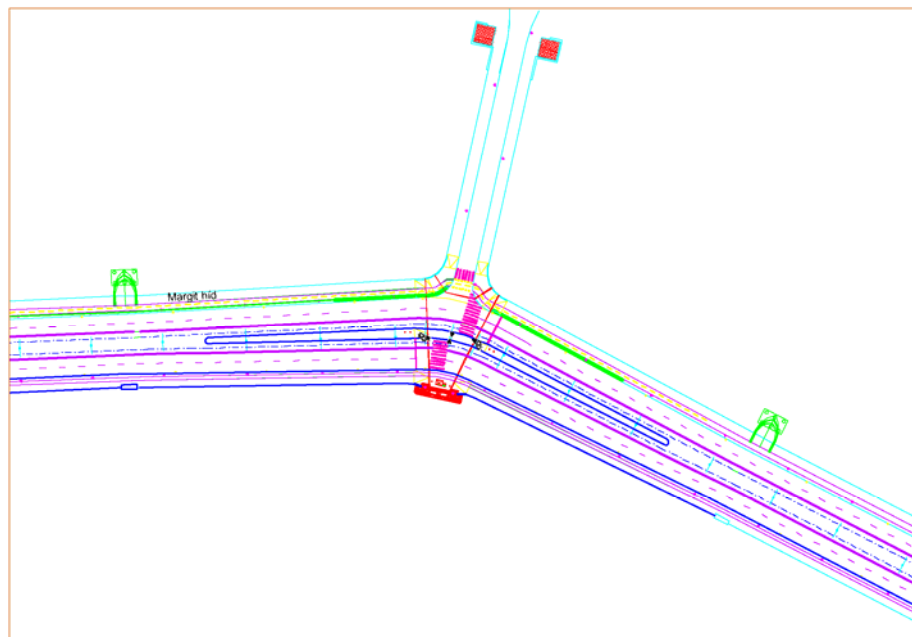
2.7.2. közlekedés és egyéb infrastruktúrák SWOT elemzése

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A közúti közlekedés tekintetében a problémát összefoglalva a következők jelentik:

- A forgalomvonzó létesítmények szigeten, értékes zöldfelületi rendszerben közlekedési védett övezetben vannak.
- A behajtás korlátozott – egy-egy behajtóról, jobb kisíves kanyarodásokkal érhető el a sziget.
- Tekintettel arra, hogy a behajtás csak az Árpád hídról lehetséges, a déli területekre tartó forgalom a Margitszigeti főutat terheli.
- Parkolóhelyek hiánya

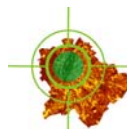
A közeljövőben a megközelítés tekintetében, preferálva a gyalogos és kerékpáros közlekedési formákat a beavatkozási kulcspont a Margit híd felújítása lesz. A Margit híd felújításával a 4-6-os villamosok megállója szintbeni gyalogos megközelítése lehetővé válik. A villamosok túlmennek a jelzőlámpán, és a középen elhelyezett megállóban történik az utas csere. Az akadálymentes közlekedést teszi lehetővé a Margit híd felújításával gyalogos átkelőhely felfestése és jelzőlámpával történő szabályozása a villamosmegállóból. A híd északi oldalán kerékpárút kerül kiépítésre.

27. ábra: részlet a margitszigeti csomópont forgalmi elképzeléseiből az átépítés utáni időszakban

A feltárási 26-os autóbusszjárat viszonylata a Pesti oldallal biztosít kapcsolatot a Nyugati tér – Árpád híd metróállomás között. A szigetre történő be- kihajtás, csak jobb kisívből lehetséges mindkét lehajtónál. Környezetvédelmi szempontból a járat gépjárművének meg kell felelnie az Euró 5 szabványnak.

GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

A gyalogos közlekedés jelenleg a kiépített gyalogutakon, járdákon és a sétányokon történik. A sziget körbejárása gyalogosan biztosított. A gyalogosok közlekedését nehezíti, zavarja, hogy a kerékpárosok, Bringóhintó, elektromos kisautó és a kisvonat egyaránt használják korlátozás nélkül. Gyakran leszorítják a gyalogosokat a járdákról, gyalogutakról. Kiépített kerékpárút nincs a szigeten.

„M5” TÁVVALTI ELKÉPZELÉSE

A budapesti regionális gyorsvasút rendszerbe illeszkedő elem az É-D regionális gyorsvasút II. ütemű (Kaszásdűlő - Astoria közötti, mélyvezetésű) szakaszának megépítése, ami a távlati tervek szerint 2021-2027 között realizálható, hosszú távú elképzelés. Az E-D-i regionális gyorsvasút megvalósulásával a Margitszigetnek gyorsvasúti kapcsolata lesz a 2. metróval (Astoria), 3. metróval (Lehel tér) és az északi irányú folytatása az Aquincum megállóhelytől a Szentendrei HÉV vonala.

28. ábra: az M5 tervezett nyomvonalai és megállóí

VÍZI KÖZLEKEDÉS

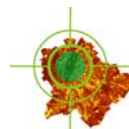
Budapest közúti közlekedésére a gépjárművek számának ugrásszerű növekedése és az utak, illetve az alattuk futó közművek elhasznált állapotából adódó problémák miatt jellemzővé vált az állandó torlódások, forgalmi dugók kialakulása. Ugyanakkor a Duna, mint a Fővárost kettészelő természetes útvonal tömegközlekedési szempontból kihasználatlan.

A Dunai hajózásnak jelenleg minimális a szerepe a városkörnyéki és városon belüli tömegközlekedési kapcsolatok biztosításában, a dunai vízi közlekedésben jelenleg és középtávon a „vonali”, hosszirányú személyhajózás elsősorban idegenforgalmi jelentőségű.

Ugyanakkor a hajózás fellendülése és a tömegközlekedés vízi útra terelése kisebb részben tehermentesíteni tudná az amúgy túlszűfolt fővárosi közlekedést.

A közúthálózat zsúfoltsága és a Duna Budapesti szakaszán létesülő beruházások befejezése a közeljövőben várhatóan előtérbe helyezi a közforgalmú kistérségi (városi és városkörnyéki) hajózás fejlesztését.

A nemzetközi hajóforgalom az északi és déli Duna- szakaszt egyaránt igénybe veszi. A járatok és ellátására jelenleg Budapesten 78 közforgalmú kikötő van, a más vízi létesítmények (állóhajók) kiszolgálása 7 további kikötőről történik, az üzemi kikötők száma 8. A sétahajók, az élményt adó járatok, a szabadidő eltöltéssel és a kultúrával összefüggő hajózás és létesítmények ellátására a fővárosi Duna-szakasz számos új, vagy meglévő de új funkciójú kikötő létesült. A vonali –hosszirányú- belföldi személyhajó forgalom feljövő ágazata a konferencia és rendezvényhajózás, illetve a városnéző különhajózás.

A jacht-forgalom várható növekedése a jelenlegi három kikötő a Hajógyári sziget, a Meder utca, és a Hárosi-öböl fejlesztését, valamint ellátottságának javítását igényli. A budapesti agglomeráció növekedése, a mobilitási igények fokozódása és az egyéni közlekedés térnyerése megköveteli a közösségi közlekedés előnyben részesítését, részarányának növelését. Bár a kötöttpályás rendszerek egységes szemléletű fejlesztése összességében igen előnyös változásokat hozhat, a beruházások költségigénye miatt erre legfeljebb középtávon lehet számítani. Észak-déli irányban azonban adott egy olyan folyosó, a Duna, amely e célra jelenleg szinte kihasználatlan. Pedig a folyami hajózásban rejlő lehetőségeket kiaknázva viszonylag nem nagy költséggel megvalósítható az agglomeráció és Budapest belvárosának gyors és menetrendszerű összeköttetése.

BKV HAJÓJÁRATOK

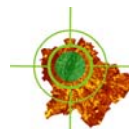
A BKV Rt. tulajdonában jelenleg 11 db hajó, 1 db 16 tonnás komp és 1 db úszó munkagép van. A Vonaljárat 05.01-09.01-ig a Boráros tér és Római part között közlekedik mindennap – hétköznap 2 hajós menetrenddel, hétvégén 3 hajós menetrenddel. **2008-ban a hajójárat meghosszabbításra került északi irányban Pütkösdűfőig.** 1996-tól a Sailor Kft. Üzemelteti, az üzemeltetés jogát meghívásos pályázaton nyerte el.

Hajóállomás	HAJÓINDULÁS							
	V2	V1	V3	V2	V1	V3	V2	V1
Boráros tér	-	08:45	10:00	11:35	13:10	14:20	16:00	17:35
Petőfi tér	-	09:05	10:20	11:55	13:30	14:40	16:20	17:55
Batthyány tér	-	09:15	10:30	12:05	13:40	14:50	16:30	18:05
Margitsziget szökőkút	-	09:25	10:40	12:15	13:50	15:00	16:40	18:15
Jászai Mari tér	08:00	09:30	10:45	12:25	14:00	15:10	16:45	18:20
Margitsziget szökőkút	08:05	09:35	10:50	12:30	14:05	15:15	16:50	-
Dráva utca	08:15	09:45	11:00	12:40	14:15	15:25	17:00	-
Margitsziget szállodák	08:20	09:50	11:05	12:45	14:20	15:30	17:05	-
Meder utca	08:35	10:05	11:20	13:00	14:35	15:45	17:20	-
Óbuda sziget	08:45	10:15	11:30	13:10	14:45	15:55	17:30	-
Hableány	08:55	10:25	11:40	13:20	14:55	16:05	17:40	-
Rómaifürdő (Rozgonyi P. utca)	09:05	10:35	11:50	13:30	15:05	16:15	17:50	-
Csillaghegy Holiday Beach Budapest	09:20	10:50	12:05	13:45	15:20	16:30	18:05	-
Pütkösdűfő	09:35	11:05	12:20	14:00	15:35	16:45	18:20	-

10. táblázat: A vonaljárat menetrendje 2008-ban⁹

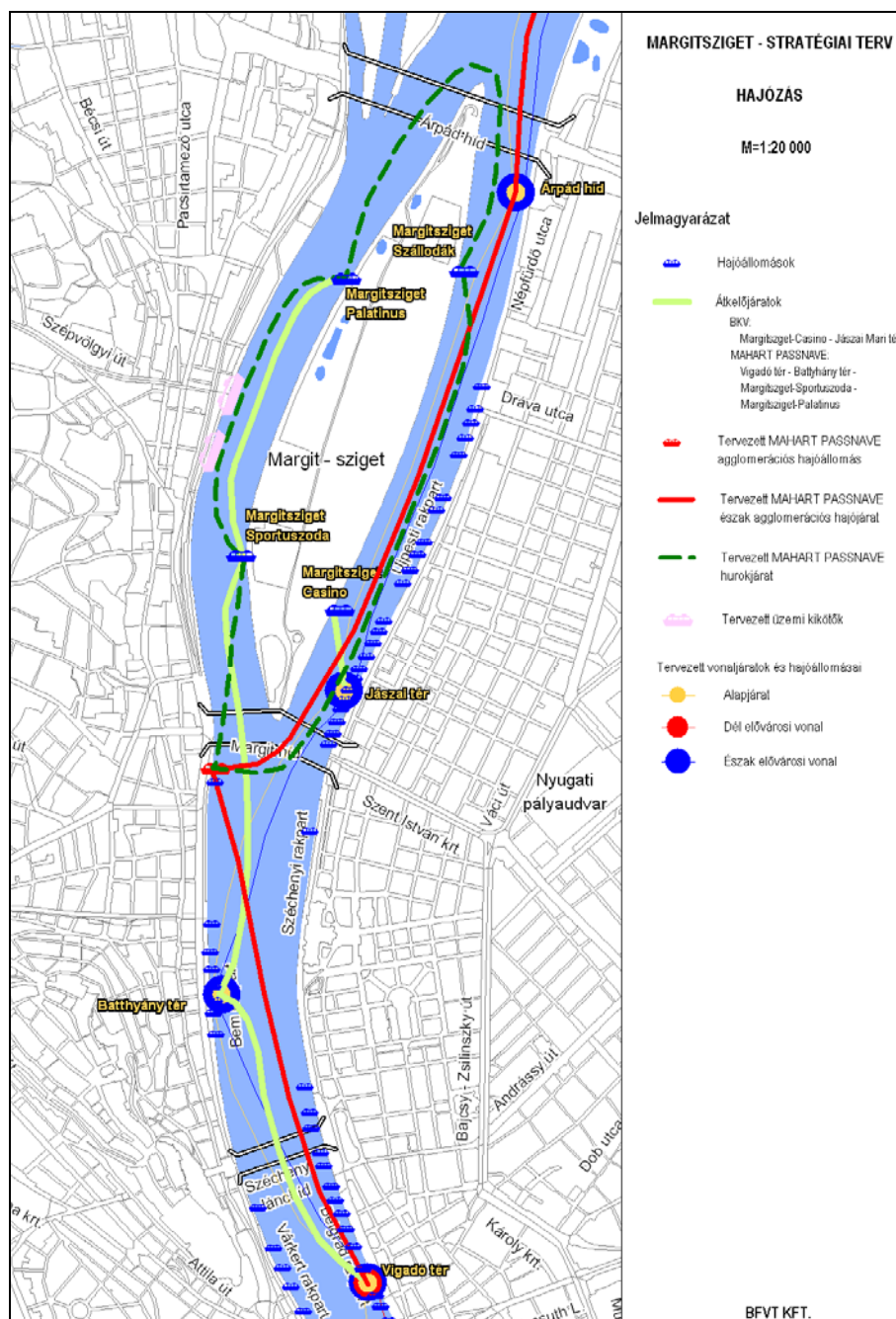
A Petőfi tér - Margitsziget, Szökőkút közötti jelenlegi BKV szigeti hajójárat utazási ideje kedvezőtlenebb, mint BKV tömegközlekedéssel a Petőfi tér – Jászai Mari tér – Margit híd – Margitsziget, Szökőkút. Az átszállási és várakozási idők a BKV tömegközlekedéssel: 2 perc. A ki-be szállás ideje a Batthyány téri hajóállomásnál: 3 perc.

⁹ A **V1 és a V2** járatok 2008. április 12 és 30 között, szeptember 1 és október 12 között csak hétvégén és ünnepnapokon közlekedik. A **V1 és a V2** járatok 2008. május 1 és augusztus 31 között minden nap közlekedik A **V3** járat 2008. május 1 és augusztus 31 között csak hétvégén és ünnepnapokon közlekedik.

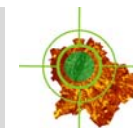
MAHART PASSNAVE

A MAHART PassNave Személyhajózási Kft. a legnagyobb és leghosszabb múlttal rendelkező személyhajózási vállalkozás Magyarországon. Szolgáltatási palettája folyami személyszállításból, hajós rendezvények szervezéséből, valamint a MAHART Tours Utazási Iroda tevékenységéből áll össze. A MAHART PASSNAVE Margitszigeti hajóállomásai a MAHART-I. hajóállomás és a MARGITSZIGET SPORTUSZODA hajóállomás.

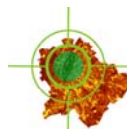
29. ábra: Hajózási fejlesztési elképzelések

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

	erőségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Infrastrukturális, közlekedési adottságok SWOT analízise	Közműellátottság			
	<ul style="list-style-type: none"> A sziget vízellátása, csatornázottsága, villamos energia és gázellátása megoldott A kifeszültségű és térvilágítási hálózat földkábelként épült ki 	<ul style="list-style-type: none"> Körvezetékes ivóvíz betáplálás hiánya: csak a sziget déli oldalán a Margit-hídtól van kiépített leágazás A csatornahálózat által összegyűjtött vizek tisztítatlanul a Dunába kerülnek bevezetésre Az árvédelmi védvonal csak magasságihiányos parti sáv 	<ul style="list-style-type: none"> Árpádhídon vezetett ivóvíz gerincvezeték kiépítése a kétoldali betáplálás biztosításának céljából Az általános csatornázási terv alapján a vizek áttemelével és nyomócsővel történő elvezetése a Margit-hídon keresztül a Pesti közcsatorna hálózatba Élőgépes szennyvíztisztítás A meglévő hálózat kismértékű kapacitástartalékkal rendelkezik 	<ul style="list-style-type: none"> Csőtörés vagy üzemzavar esetén az egyoldali betáplálás következtében vízhiány léphet fel Árvíz idején a sziget víz alá kerülhet A járműforgalom által használt burkolatokról elvezett csapadékvizek tisztítás nélküli bevezetése a Dunába további szennyezést okozhat
	Tömegközlekedés			
	<ul style="list-style-type: none"> gyakori buszjárat 4-6-os villamosjárat 	<ul style="list-style-type: none"> nincs akadálymentes megközelítési lehetőség a 4-6-os villamos megállójánál autóbuszok zaj és légszennyezés 	<ul style="list-style-type: none"> szintbeni gyalogos átjáró a 4-6-os villamos szigeti megállójánál autóbuszok szennyezésének mérséklése M5 regionális gyorsvasút fejlesztése szigeti, vagy Ujlipótváros megállóval 	<ul style="list-style-type: none"> a tömegközlekedési fejlesztések következtében a sziget túlhasználata fokozódik
	Gépjármű, kerékpáros és gyalogos forgalom			
<ul style="list-style-type: none"> forgalmat vonzó létesítmények korlátozott gépkocsi behajtás áruszállítás időbeni korlátozottsága 	<ul style="list-style-type: none"> közlekedéstől elzárt övezet parkolóhelyek hiánya kerékpárutak hiánya a délre tartó forgalom a szigeti főutat terheli egymást zavaró közlekedési eszközök (gyalogos, kerékpár, Bringóhíntő) 	<ul style="list-style-type: none"> behajtási, parkolási rend újragondolása behajtási engedélyek korlátozása parkolóhelyek létesítése a sziget szomszédságában parkolóhelyek létesítése az Árpád-híd hidődjében kerékpárút létesítése a Margit-hídon és a szigeten gyalogos hídi kapcsolat kialakítása a XIII. kerület irányába differenciált úthálózat kialakítása gyalogutak fejlesztése a kitaposások figyelembevételével margitszigeti kisbusz járat korszerűsítése, fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> telken belüli parkolóhelyek létesítése gyalogos, kerékpáros, görkorcsolyás forgalom egymást zavaró növekedése a pihenést zavaró mértékű forgalom kialakulása 	
Hajózás				
<ul style="list-style-type: none"> meglévő hajóállomások a gépjármű-közlekedés és a megközelíthetőség korlátozottsága miatt a hajózás valós alternatíva az intenzív közparki használat időszakai hajózható időszakba esik turisztikai szempontból jelentős célterület, vízi megközelítés népszerű alternatíva lehet Duna, mint közlekedési folyosó környezetbarátabb közlekedési mód 	<ul style="list-style-type: none"> a hajózás jelenleg csak turisztikai hasznosítású alacsony tömegközlekedési célú hasznosítás rakparti utak elválasztó hatása lassú hajók időszakos használhatóság 	<ul style="list-style-type: none"> a szárazföldi tömegközlekedés valódi alternatívájának kialakítása EU-s pályázati lehetőségek közlekedési módok közötti váltás elősegítése Batthyányi és Jászai Mari téri hajóállomások fejlesztése intermodalitás erősítése P+R parkolókhöz való csatlakozás vízi közlekedéssel egységes tömegközlekedési tárfarendszer 	<ul style="list-style-type: none"> vízi közlekedés által kínált lehetőségek kihasználatlanul maradása 	

11. táblázat: infrastrukturális, közlekedési SWOT összefoglalása

2.7.3. építészet és karakter SWOT elemzése

- Épületek

A Margitsziget épületállománya vegyes képet mutat. A műemléki védettség alatt álló kolostorromok és épületek (lásd lent) állapota megfelelő. A Grand Hotel épülete 2000-ben, a Thermal Hotel 2001-ben került teljes felújításra. A XX. század első felében épült Szabadtéri színpadot utójára 1976 és 1984 között renoválták, bővítésére 2007 nyarán készültek építészeti tervek. A közelmúltban került sor az Atlétikai Centrum épületeink és létesítményeinek felújítására. Rossz állapotban van jelenleg az egykori Kaszinó épületegyüttese, melynek felújítási tervei 2006 őszén készültek el és a tervek szerint 2011-re elkészül a teljes rekonstrukció. Elhanyagolt és kihasználatlan a pesti oldalon található Építők Kajak Klub és MTK Vízi telep épülete, a Honvédség kezelésébe tartozó épület és az un. Európa Ház. A szigeten található egyéb kisebb intézményi épületek állapota megfelelő.

A kiszolgáló épületek (árusító pavilonok, büfék, szórakozóhelyek és illemhelyek) nem egységesek, különböző stílusjegyeket mutatnak, változatos állapotban vannak. A vegyes, szabadjára engedett esztétikai minőségű és állagú pavilonok, árusító bódék csökkentik a park látványértékét, növelik a hajlandóságot a hasonlóan igénytelen parkhasználatra.

HRSZ	CÍM	MEGNEVEZÉS
23800/2	Margitsziget	Premontrei templom és kolostor romjai
23800/3	Margitsziget	Domonkos apácák kolostorának és templomának romjai
23800/3	Margitsziget	Vasbeton víztorony
23800/4	Margitsziget	Palatinus strandfürdő fogadó-öltöző épület
23800/5	Margitsziget	Ferences templom és kolostor romjai
23800/7	Margitsziget	Nemzeti Sportuszoda

12. táblázat: országos védelem alatt álló műemlékek jegyzéke

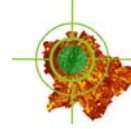
- Burkolatok

A Margitsziget burkolatainak nagy része elhasználódott. A szilárd, öntött burkolatok repedezettek, balesetveszélyesek. A terméskő burkolatok szintén balesetveszélyesek, helyenként megsüllyedtek, illetve a fák gyökerei felnyomták a felszínt. A szórt burkolatok elkoptak, a szegélyek eltűntek, így nincs határozott vonalvezetésük, a fenntartás is nehézkessé vált a szóródás miatt.

A nemrégiben kiépített Nagyjátsszótér, a Felnőttek-játsszóttere, és a Domonkos kolostorhoz csatlakozó új kertrész területén a burkolatok jó állapotúak, de ezek sajnos a park összes burkolatának csak elenyésző részét képezik, s a felújított burkolatok gyakran elégtelen állapotú útrendszerbe csatlakoznak be.

A nagyparkok mindegyikére jellemző egy sajátos történeti útszerkezet, mely általában megfelelő hierarchikus, ugyanakkor könnyen értelmezhető és a tájékozódást is segítő rendszerben, összefüggő egységben jelölte ki a közlekedési felületeket a park területén. Ez a parkterületek funkcióinak változásával általában felbomlott, s egyes útszakaszok megszüntetésével, új útszakaszok egységes

koncepció nélküli kialakításából adódóan a mai napra szinte felismerhetetlenné vált, megnehezítve a tájékozódást. A korábbi tervezési elvekre jellemző volt a gyalogos és gépjármű használatú közlekedési felületek teherbírás szempontjából eltérő kialakítása. A jelenlegi használatra nem jellemző ennek betartása, sem betartatása, akár az időszakos rendezvényeket kiszolgáló elenyésző gépjárműforgalom is elegendő egy gyalogos használatra kiépített út burkolatának tönkretételére. Ennek hatása a park teljes területén jelentkezik.

- Utca és parkbútorozás

A napi használatból adódó rongálások elsősorban az ivókutakat, a játszószerkeket, padokat és a hulladékgyűjtőket érintik. Ennek következtében a Margitszigeten található padok, hulladékgyűjtők állapota – a közelmúltban létesült parkrészekben kihelyezett új bútorok kivételével – rossz. A padok gyakran törtek, alaptestük tönkrement, ezért instabilak és balesetveszélyesek. A játszószerkeket érintő rongálások, lopások eredménye már az újonnan épített nagyjátsszótéren is szembeötlő.

Az utcabútorok mennyisége azok jó minősége esetén a mindennapokra elegendő lenne, de a rendezvények alatt megjelenő nagy embertömeg kiszolgálására már kevésnek bizonyulnak, különös tekintettel a kis űrtartalmú hulladékgyűjtőkre.

- Pergolák, támfalak, lépcsők

A szigeten egy pergolasor található, mely a Rózsakertet határolja az északi oldalán. A pergola minősége megromlott, megtartása esetén felújításra szorul. A kerti támfalak és lépcsők terméskőből épültek, állapotuk mára megromlott, a kövek meglazultak, a fedlapok – terméskő vagy beton – gyakran töredezettek. A támfalak és lépcsők általánosan felújítandók, de különösen rossz állapotúak a sziget Margit-híd felőli végén a Duna partra vezető lépcsők és környező támfalak a jobb és baloldalon is; a budai oldal parti sétányának lépcsői; az Uzsonnázó-kert lépcsői és támfalai; a Grand Hotel melletti kert, illetve az Árpád-híd melletti régi játszótér lépcsői és támfalai.

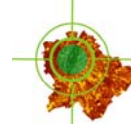
- Vízarchitektúrák

A Margitszigeten számos vízarchitektúra található, melyek közül jelenleg csak néhány működőképes, azok is kisebb-nagyobb hiányosságokkal bírnak.

A terület déli részén található margitszigeti Nagy szökőkút az egyik leglátogatottabb látványeleme a szigetnek. A hang- és fényjátékkal kibővített szökőkút Budapest legnagyobb szökőkútja, 2006-ban lett felújítva. Környezete az elmúlt évek során egyre erősödő igénybevételnek nem megfelelő. A látogatók intenzív jelenléte, területhasználata, a megközelítés kialakításának hiánya és a víz kijutása a szökőkút területéről együttesen jelentősen rontja a helyszín összképét.

Jelenleg rendeltetésszerűen működik, de folyamatos karbantartást igényel a Zenélő kút és a szanatórium-kerti vízarchitektúra, valamint a Japánkert vízesése.

Napjainkban folyamatosan romlik a Japánkertben lévő közkedvelt halastó állapota, mivel költségkímélés céljából a forrásról érkező melegvíz-ellátást lekapcsolták, de a

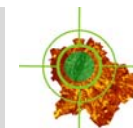

tó meleg vizet igénylő élővilágát ezzel együtt nem telepítették át, így az pusztulásra van ítélve.

A Margitsziget változatos díszkert rendszerében több helyszínen is megjelennek az egykori tájépítészeti minőségről tanúskodó díszmedencék, csobogók. Ezek az esetek többségében a szegényes fenntartási lehetőségekből adódóan ma széttört burkolattal, szárazon vagy időszakosan, de vízgépészet nélkül manuálisan feltöltve-víztelenítve árulkodnak a lehetőségek és a valóság közötti különbségről. Ilyen a Rózsakert két hangulatos díszmedencéje és a Grand hotel melletti árnyas kert medencéje. Mindhárom teljes műszaki felújítást igényel. A Bercsek-kertben található csobogó hiányos, törött, vízgépészete elavult, környezete nem méltó egy díszkerthez, cseréje vagy elbontása szükséges.

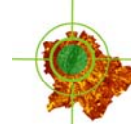
- Ivókutak

A területen jelenleg 20 db szenzoros ivókút található, mely a Főkert Nonprofit Zrt. fenntartása alatt működik. Ezen kívül két darab kút a futókör mellett található. A kutak elhelyezkedése megfelelő, fontos kereszteződésekben, pihenőhelyek mentén, játszóterek közelében található. Jól megközelíthetők. Vízgépészetük megfelelő. A szenzoros vízadagoló csap meggátolja a folyamatos vízfolyást, azonban a rongálásra kifejezetten érzékenyebb, így gyakran előfordul az ivókutak leszerelése, és javíttatása. Az ivókút-rendszer fejlesztésére 2006. decemberében Döntéselőkészítő tanulmány készült a BFFH Környezetvédelmi Ügyosztályának megbízásából.

	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Építészeti, karakter SWOT analízise	Épített örökség			
	<ul style="list-style-type: none"> történeti kert tematikus kertrészek műemlék épületek (templom- és kolostorromok, Sportuszoda, Víztorony, strandfürdő) a sziget közel egésze régészetiileg védett terület vízmű (Magda forrás) ipari műemlék, csápos kutak 	<ul style="list-style-type: none"> a Szabadtéri Színpad elavult infrastruktúrájú a Széchy Tamás Sportuszoda lelátói befejezetlenek a vandalizmus veszélyezteti a műemlékeket (kolostor) 	<ul style="list-style-type: none"> középkori romterület minél teljesebb feltárása, korhű bemutatása Szabadtéri Színpad korszerűsítése Széchy Tamás Sportuszoda befejezése 	<ul style="list-style-type: none"> az új beépítésekkel, bővítésekkel nő a sziget terhelése
	Egyéb épületek, építmények			
	<ul style="list-style-type: none"> nívós, jól karbantartott szállodák (Thermal Hotel, Grand Hotel) Felújított, stílusában ideillő vadaskerti épületek 	<ul style="list-style-type: none"> használaton kívüli és/vagy leromlott épületek, zárványterületek elzárt kiszolgáló területek 	<ul style="list-style-type: none"> kaszinó, csónakházak felújítása részben új funkciókkal teniszstadion, gyermektábor korszerűsítése, közhasználat számára való megnyitása 	<ul style="list-style-type: none"> intézkedések híján megmaradó leromlott zárványok
Karakter				
<ul style="list-style-type: none"> különböző stílusok és korok komplex rétegződése magas nivójú épületállomány 	<ul style="list-style-type: none"> árusítóhelyek heterogén megjelenése közparki bútorok vegyes jellege hiányos tájékoztató táblarendszer parkoló járművek zavaró látványa 	<ul style="list-style-type: none"> egységes arculatú pavilonok egységes arculatú utcabútorok egységes tájékoztató rendszer a javasolt III. és XIII. kerület felé vezető gyaloghidak karakteres építészeti elemekké válhatnak 	<ul style="list-style-type: none"> beépítettség növekedése intézkedések híján a vásári jelleg fokozódása 	

13. táblázat: építészeti, karakter SWOT összefoglalása

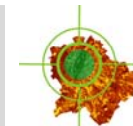

2.7.4. társadalmi, rekreációs, kulturális SWOT

A Margitsziget park- és parthasználat, valamint a területhasználati konfliktusok analízise az alábbi megállapításokat eredményezte:

- A Margitsziget történeti kert, valamint műemléki, kulturális értékei is jelentősek. A központi fekvése, jó megközelíthetősége régen is és napjainkban is fontos turisztikai látogatóhely.
- A termálvíz és szikvíz megléte további lehetőségeket kínál: ivócsarnok (újra)építésére.
- A hagyományos tematikus kertek (pl. Japánkert, Rózsakert stb.) felújítása, fejlesztése dendrológiai sokszínűségük mellett különleges hangulatot teremtenek a szigetre látogatók részére.
- A meglévő parki elemek mennyiségét növelni célszerű (pl. ivókutak, játszóterek). Továbbá szükséges nyilvános vizesblokk és WC kiépítése is, hiszen az egyik fő funkció, a sporttevékenység, a komfortosabb, európai szintű használathoz meglétük hozzátartozik.
- A rendezvények számát fontos korlátozni, mert komoly károkat okoznak a túlhasználattal a parkban. A Szigeten jelenlévő intézmények között pedig nincs egységes érdekképviselő, pedig szükséges az egységes arculat, használat kialakítása.
- Érdemes a fenntartási költségek csökkentése érdekében a saját kutas öntözés kiépítése, és automata öntözés biztosítása a teljes területen. Ugyanakkor a területek felújításával a megnövekedett fenntartási igényhez a létszám növelése is szükséges.
- A Sziget nagy látogatottsága miatt kiemelt helyen kell kezelni a környezettudatos „népnevelést”, így szükséges szelektív hulladékgyűjtők kihelyezése, a behajtási engedélyek minimalizálása, elektromos autók (tömegközlekedés) használata.
- Egységes megjelenésű árusítóhelyek, mozgóárusok kialakítása a park eleganciáját, hangulatát emelik, ezzel párhuzamosan a vendéglátó egységek mennyiségének racionalizálására is sor kerül.

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

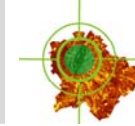

	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Társadalmi kulturális adottságok SWOT analízise 1. rész	Parkhasználat			
	<ul style="list-style-type: none"> Város történeti, építészeti, régészeti, kerttörténeti értékek dendrológiai értékek (növényritkaságok) több korosztály számára vonzó park kulturális események rendezvények strandok, uszodák, termásvíz, melegvizes tó Budapest egyetlen futóköre Bringóhintó szolgáltatás görkorcsolya kölcsönző vadaspark fizető parkoló vendéglátóegységek rendszeres, visszatérő parkhasználok (thai chi, foci, stb.) Margitszigetért Egyesület melegvizes tó, szökőkutak jó megközelíthetőség 	<ul style="list-style-type: none"> nem megfelelő parkhasználat – rongálás, lopás, túlhasználat magas használati terhelés hajléktalanok tájékoztatás hiánya túl sok rendezvény leromlott csónakházak elhanyagolt sportpályák kevés, nem minden korosztály számára elérhető játszótér kevés és elhanyagolt evezős kikötőhely Bringóhintó másokat zavaró használata nincs kerékpárkölcsönző nincs görkorcsolyapálya útburkolatok minősége nem megfelelő vadas-park felszereltsége, állatállománya kevés hulladékgyűjtő hely kevés vizesblokk túl engedékeny behajtási lehetőségek kristályvíz szállítása (kamionok) éjszakai szórakozóhelyek zavaró hatása sok ellenőrizetlen mozgó árus kommunális hulladékelszállítás árusok és rendezvények után part alacsony kihasználtsága nyilvános illemhelyek hiánya sok kihasználatlan, elhanyagolt épület kevés ivókút közterületi rongálások, bűncselekmények, szabálysértések Életvitelszerű tartózkodás a sziget közterületein (hajléktalanok) és az ezzel okozott környezeti, társadalmi problémák engedély nélküli gépjármű behajtás közvilágítás hiányosságai 	<ul style="list-style-type: none"> környezeti nevelés erősítése több rendőr és közterület felügyelő jelenléte játsszótérek és tematikus kertek zárhatóságának biztosítása információs táblák kihelyezése sportpályák felújítása tematikus kertek felújítása szociális program kidolgozása a hajléktalan kérdés kezelésére felsőszintű parkolóhelyek mélygarázzsal történő kiváltása zuhanyzási és öltözői lehetőség a tömegsportolók részére szigeti szórakozóhelyek használatának rendezése nyilvános illemhelyek kialakítása szелеktiv hulladékátrolók kialakítása Görkorcsolyapálya kialakítása elhanyagolt, elhagyott területeken játszótérek kialakítása gyógyhely, gyógyturizmus vízpart megközelíthetőségének javítása Sportszerkölcsönző közterületek felügyeletének, őrzésének javítása, térfigyelő rendszer kialakítása saját kutas öntözés útvonalak differenciált használata környezetvédelmi szempontból kontrollált termékárusítás 	<ul style="list-style-type: none"> Bringóhintó által okozott konfliktusok növekedése túlzott közterület használat rendezvények céljára közterület-használat túlzott korlátozása használatai terhelés további növekedése mozgó árusok számának növekedése rendezvények számának növekedése kristályvíz üzem megszüntetése, vagy bővítése
	Kulturális intézmények			
<ul style="list-style-type: none"> Víztorony + kilátó + kiállító-helyiség Szabadtéri színpad + vendéglátás 	<ul style="list-style-type: none"> intézmények közötti együttműködés hiánya Szabadtéri színpad avult infrastruktúrája 	<ul style="list-style-type: none"> Szabadtéri színpad és kiszolgáló létesítményeinek felújítása, a szabadtéri karakter megőrzésével 	<ul style="list-style-type: none"> szezonális megszűnése (köszínház építése) karaktervesztéssel jár, valamint további infrastruktúra igényel, illetve további terheléssel 	

14. táblázat: társadalmi, kulturális adottságok SWOT összefoglalása /1.

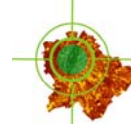

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Társadalmi kulturális adottságok SWOT analízise 2. rész	Sportintézmények, rekreációs szolgáltatások			
	<ul style="list-style-type: none"> • Atlétikai Centrum a parkba jól illeszkedik • Hajós Alfréd NSU • Palatinus strand hagyományos rekreációs érték, felújítva, bővítve • tenisz stadion • napközis tábor • sport lőtér (Trapp, Skeet) + Copacabana bár • Thermal hotel funkciója • Grand hotel – Ramada • futóút 	<ul style="list-style-type: none"> • tenisztelep rossz állapota • Hajós Alfréd uszoda befejezetlen bővítése • XIII. ker. tul./kezel. Nem indokolt ittléte • sportlőtér • kevés ivókút 	<ul style="list-style-type: none"> • Atlétikai Centrum közvetlen környezetének felújítás • Hajós Alfréd NSU előtti tér kertészeti felújítása-rendezése • Kristályvíz üzem elfedése, izolálása • Tenisztelep felújítása • Görkori, gördeszka, kerékpár útvonal létesítés • Ivókutak létesítése • Bemelegítő terület a kocogóknak • További öltözési mosdási lehetőség a kocogóknak 	<ul style="list-style-type: none"> • biológiailag aktív felületek csökkenése
Egyéb szolgáltatások				
	<ul style="list-style-type: none"> • sziget klub terasz (kínálat) • bicikli és bringó, gyermekbringó kölcsönző • kristályvíz lelőhely • „bringóvár” + fiakker állomás + vendéglátóhely • zenélőkút, többnyelvű ismertető • Japánkert (népszerű) + vizesblokk + etetőhely • Vadaskert • „Europa” ház HM sport • „Re Creatio” HM sportlétesítmény • Holdudvar, működő vendéglátás • őrzött parkoló 	<ul style="list-style-type: none"> • alacsony átlagos színvonal, büfé színvonal • kölcsönzőhelyek rendezetlen környezete • nincs elkülönülő útvonal a ringóhintónak • kristályvíz üzem, szállítása (kamionok), terhelő forgalma • vadás-park túlszűfolt, nehezen áttekinthető • vízmű rendezetlen állapota • főbejárat térsége méltatlan, a déli terület rész sportkertje felhagyott • bringóvár vegyes szolgáltatása • Europa ház, Re Creatio avult állapot, használaton kívül, közhasználat elől elzárt terület használaton kívül • kevés nyilvános WC • mozgó árusok szolgáltatási színvonala 	<ul style="list-style-type: none"> • szelektív hulladékgyűjtés • napközis tábor részleges megnyitása közhasználatra • „Bringóvár” térségének rendezése • Japánkerti vízjáték és burkolatok felújítás • sportlőtér megszűnése esetén „szigetcsúcs” étterem, vendéglátás, szórakozóhely létesíthető • Vadaskert eredeti jellegének visszaállítása • szigeti szolgáltatások üzemeltetési rendjének áttekintése (Europa ház, Re Creatio) • Kaszinó teljes felújítása • arculatot rontó pavilonok megszüntetése • parkolófelújítás • nyilvános illemhelyek kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • szolgáltatások elvesztése • Arpád- és Margit-hidak forgalma zavarhatja a szigetcsúcsi területhasználatokat

15. táblázat: társadalmi, kulturális adottságok SWOT összefoglalása /2

2.7.5. szabályozás, fenntartási háttér SWOT elemzése

A Margitszigeten a közbiztonság ellátását a szigeten működő Rendőrség és a kerület rendjét felügyelő polgárőrség végzi. A terület kiterjedtségéből és a nem túl hangsúlyos rendészeti jelenlétből adódóan a lopások, kártételek mellett sötétedés után a közbiztonság érzete sem kielégítő, különös tekintettel a külterjesen fenntartott erdős-bozótos zöldfelületek térségében. A jelenleg kivilágított fő közlekedési útvonalon kívül elenyésző a közvilágítással ellátott területek mennyisége. Az éjszakai szórakozóhelyek megnyitása növelte a park népszerűségét, de az illuminált állapotban történő parkhasználat a kártételek, rongálások, szemetelés mennyiségét is.

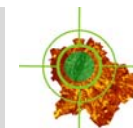
Jelentős problémaforrás a nagyrendezvények elszaporodása az utóbbi két évben, ami a parkfenntartást hozza rendkívül kényelmetlen helyzetbe. A rendezvények korlátozása, a közterület-használati díjak emelése, a díjrendszer és a többlet finanszírozás kapcsolatának megteremtése szabályozási-fenntartási kérdés is egyben.

A meglévő térszerkezet hiányossága, hogy nincsenek hangsúlyos fogadóterek. A keleti oldal laza láncolatot alkotó területi és funkcionális egységeit nem fűzi fel kiszámítható hierarchikus sétányhálózat. Az egyes – eltérő hangulatú – térsejtek a növényzet koncepciótlan gyarapodása és sűrűsödéséből adódóan s az egyes terek leromlott állapotának következtében gyakran összefolynak, rendszerük felismerhetetlen. A Duna-folyóra ritkán nyílik átlátás – a parti sétányok kivételével – a kerítéssel zárt intézmények hosszú sora, illetve a néhol túl sűrű növényzet miatt. A sziget területhasználatára átfogó Használati-zonációs terv kidolgozása szükséges összhangban a Tájépítészeti, közlekedési, stb. szakterületekre vonatkozó fejlesztési tervekkel összhangban. A keleti oldalon lévő leromlott állapotú sportpályák egy résznek visszaparkosítása, rekreációs felületté alakítása kívánatos. Javasolt, hogy a Margitsziget szabályozásában a kidolgozott területhasználati struktúra nyerjen teret.

A hajléktalanok betelepődését csökkentené a zöldfelületek cserjeállományának, és eloszlásának felülvizsgálata és átalakítása sűrűség, átláthatóság, térszerkezet, szempontjából. Az épített elemek részletes felülvizsgálata is hasonlóképpen szükséges, az egyedi helyszínekre egyedi beavatkozás kidolgozásához. Az átláthatatlan cserjés zugok megszüntetésével könnyebben gondozható, tisztántartható, minőségi eredményt hozó parkfenntartásra nyílik lehetőség, és egyben a hajléktalanok letelepedésére alkalmas helyszínek, hulladékkal feltöltött zugok is megszűnnének.

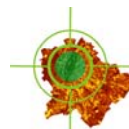
A kulturált kutyatartás elérésével ez a problémakör lényegében megszüntethető, ez azonban nem könnyű feladat. A szabályok nélküli kutyasétáltatás következményeit pontosan meg kell ismertetni a sziget használóival, melynek legjobb eszköze a határozott célzott PR és marketing tevékenység. Addig azonban, míg eszközökben nem biztosított az ürülék megfelelő elhelyezése, ez nem is kérhető számon. A jelenlegi helyzet javítását kutyaurülék-gyűjtő edények kihelyezésével lehet elérni. Egyben a kulturált közterületi kutyasétáltatást elősegítő információs táblák kihelyezését, s az ellenőrzés intenzitásának növelését is szükségesnek tartjuk.

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

	erősségek (S)	gyengeségek (W)	lehetőségek (O)	veszélyek (T)
Szabályozási, fenntartási háttér SWOT analízise	Fenntartás intézményi, szabályozási rendszere			
	<ul style="list-style-type: none"> közpark egésze egységes fenntartás alatt van a sziget döntő részben önkormányzati illetve állami tulajdonban van a sziget közparki értékeinek megőrzésével kapcsolatos széles konszenzus 	<ul style="list-style-type: none"> közterület-használati döntések nem veszik figyelembe a terhelhetőséget a közterület-használati döntések közterület felügyeleti, közbiztonsági együttműködés hiánya szigeten működő intézmények közötti koordináció hiánya intenzív parkhasználat miatti többlet fenntartási forrás hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> tulajdonosi, kezelői feladatok áttekintése, szükség esetén jogszabályalkotás a rendezett, színvonalas parkfenntartás érdekében tulajdonjoggal vagy kezelői joggal rendelkező intézmények működésének, környezetének ellenőrzése közbiztonsággal kapcsolatos együttműködés kialakítása önkormányzati rendelet a közterület-használat korlátozásáról a szigeti területhasználati bevételek közvetlen visszacsatolása a parkfenntartásba hajléktalan kérdés rendezése parkfenntartás többlet finanszírozásának biztosítása együttműködési fórum, tulajdonosok, civil szervezetek, egyéb érintettek közötti rendszeres egyeztetések rendszeres tájékoztatás a főváros részéről az intézmények részére a jogszabályokról, eseményekről, tervekről licit rendszer megvalósítása a közterületi rendezvényekkel kapcsolatban szezonális szórakozóhelyek engedélyeinek, üzemeltetésének felülvizsgálata 	<ul style="list-style-type: none"> forráshiány beruházói nyomás érvényesülése a sziget intenzívebb beépítésére
	Építészeti szabályozás			
<ul style="list-style-type: none"> a sziget területe a BATrT szerint az ökológiai zöldfolyosó övezetbe tartozik a vízbázisvédelem és az örökségvédelem műemléki jelentőségű terület kategóriája az egész szigetet érinti majdnem az egész szigetet – az Nemzeti Sportuszoda kivételével – lefedi a régészeti védettség is BVKSZ szerint a Margitsziget a városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közpark. a szigeten, amely kiemelt fővárosi zöldfelület, a zöldfelület-fenntartás jogszabályi háttére biztosított a szigetre jelenleg 7féle védettség van hatályban 	<ul style="list-style-type: none"> A területre nincs hatályos KSZT A műemléki jelentőségű terület nem veszi figyelembe azt, hogy a szigeten zöldfelületi-, kerttörténeti fejlődési vonulat is jelen van az építéshatósági feladat megosztott a terület egyes részein a lehetséges és a tényleges beépítettség nem fedi egymást a közterületek egy része beépített terület a korlátlan közhasználat elől elzárt területek száma, mértéke nem felel meg a vonatkozó előírásoknak a védettségek betartatása problémás, jogszabályi harmonizáció problémái 	<ul style="list-style-type: none"> egységes városképi védelem, BVKSZ módosítási javaslatában sziget teljes területére kiterjeszteni a városképi védettséget a világörökség területének kiterjesztése a Margitszigetre az FSZKT szerint FSZT-s terület, a főváros az összvárosi érdekeket tudja képviselni új védettség bevezetése: történeti kert, mint örökségvédelmi kategória alkalmazása a parkterületre illetve a sziget egészére részletesebb szabályozás biztosítása az FSZKT-ban kiemelt jelentőségű, városi közparkokra szabályozási terv készítése a teljes szigetterületre 	<ul style="list-style-type: none"> átmeneti finanszírozási gondok felléphetnek, így a jó szándékú jogszabályi háttér nem biztos, hogy érvényesülhet hidrogeológiai védőidom és meglévő funkciók ellentéte – a BATrT szerint a vizek védelme érdekében védendő területek övezetébe tartozó szigeten a kijelölt külső védőterületen belül csak olyan külterjes hasznosítás engedhető meg, amely nem jár a terület beépítésével az FSZKT szerint FSZT-s terület, a főváros és kerület között feszülő ellentéteknek negatív hatása lehet parkolási probléma megoldása: védett zöldfelületen vagy a hidrogeológiai védőidomon belül nem engedélyezhető mélygarázs létesítése 	

16. táblázat: szabályozási, fenntartási háttér SWOT összefoglalása

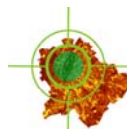
2.8. PROBLÉMAFA - CÉLFA

A helyzetelemzés eredményeinek illetve a SWOT analízisek során feltárt gyengeségek és lehetőségek figyelembevételével került megfogalmazásra a Stratégiai Probléma-Célfa rendszere. A felmerült problémák megoldását célzó tennivalók a helyzetfeltárás fejezetei szerint kerültek csoportosításra.

2.8.1. Táji- természeti- környezeti

	Problémák	Tennivalók	Célok
Természeti, környezeti adottságok	Előregedő fa és cserjeállomány, új telepítések hiánya	Fa- és cserjeállomány ütemezett felújítása, új telepítések	A környezeti és természeti állapot javítása
	Klímaváltozás okozta betegségek, növénypusztulások	Alkalmazkodás a változásokhoz az új telepítések során	
	A növényzet faj és fajtagazdagsága alacsony	Őshonos, egyedül és különleges növények telepítése	
	Természetes társulások hiánya	Természetes társulásokat bemutató parkrészlet kialakítása, felújítása	
	Elhagyatott, gyomosodó területek jelenléte	Közhasználatú zöldfelületek növelése, a felhagyott területek visszaparkosítása	
	Ruderális növényzet terjedése felhagyott területeken	Gyomtalanítás, ifjítás	
	A gazdag madárvilág számára kevés természetvédelmi berendezés biztosított	Madáretetők, itatók kialakítása	
	Vadspark állatállománya szegényes	Vadspark állatállományának gazdagítása	
Víz-rendezés	Zöldfelületi kitaposások	A területhasználatokhoz, az igénybevételhez igazodó burkolat kialakítás	Víz-rendezés
	A szigeten keletkező hulladék kezelése	Integrált szemléletű hulladéktárolási és kezelési program	
	Árvízi veszély	Árvízvédelmi terv	
Kertészeti, tájépítészeti jellemzők	Vízfelületek alacsony aránya és színvonala	Vízfelületek felújítása, bővítése	Magas színvonalú közpark kialakítása
	Erózió károsítása	Erózióval veszélyeztetett területek rendezése (Szigeti bejáró)	
	Hagyományos tematikus kertek rossz állapota	Tematikus kertek felújítása	
	Intenzív parkrészletek nem rendeltetésszerű használata	Intenzív használatú parkrészletek körülkerítése	
	Öntözőhálózat hiányosságai	Öntözőhálózat felújítása, automata öntözőhálózat bővítése	
	Fejlesztések következtében lecsökkent zöldterület	A meglévő zöldterületek megőrzése, bővítése	
	Művész sétány rossz állapota	Művész sétány felújítása	
	Hosszabb időn át díszítő virágfelületek (egy és kétnyári) hiánya	Évelő és kétnyári kiültetések növelése	
	Jelentős terhelési igénybevétel	A gyepfelületek intenzív fenntartása	
	Lépcsők, támfalak rossz állapota	Lépcsők, támfalak felújítása	
	Sziget bejárók rendezetlen környezet	A sziget bejárati térségeinek igényes rendezése	
	Játszóterek, tematikus kertek rongálása	Játszóterek, tematikus kertek zárhatóságának biztosítása	
Margit-hídi, Árpád-hídi fogadóterület elhasználtsága	Fogadóterületek rendezése		
Hajós Alfréd uszoda környezetének rendezetlensége	Hajós Alfréd uszoda környezetének rendezése		
Belső úthálózat differenciálatlansága, egymást zavaró közlekedési eszközök	Gyalogos, futó, kerékpáros úthasználati konfliktusok oldása differenciált fejlesztéssel		

17. táblázat: táji és természeti adottságok problémái és célok

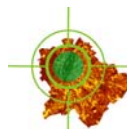

2.8.2. Infrastruktúra, közlekedés

	Problémák	Tennivalók	Célok
Közmű-ellátottság	A szennyvízelvezetés hiányosságai	Szennyvízcsatornázás, ivókutak bekötésének megoldása	Közműhálózat fejlesztése
	A szennyvizek kezeletlenül jutnak a Dunába	Szennyvíztisztítás megoldása a sziget területén vagy azon kívül	
	A parti szűrésű vízbázis érzékenysége	A parti szűrésű vízbázis védelme	
	A futókör teljes kivilágításának hiánya	A futókör teljes kivilágítása	
	Díszkivilágítás hiányosságai	Látványosságok díszkivilágítása	
Tömegközlekedés	A parti szűrésű kutak környezetének szennyezés-érzékenysége	Parti szűrésű kutak védőterületeinek kijelölése, helyrajzi számhoz rendelése	A tömegközlekedés, az elérhetőség javítása
	A termálvíz vagyon érzékenysége	A termálvíz hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása	
	Akadálymentes elérhetőség hiánya a Margit-híd irányából	Szintbeni átkelő kialakítása a Margit-hídnál	
	Uszodai sportrendezvények idején jelentősen megnövekedő forgalom	Buszjáratok sűrítése	
Gépjármű közlekedés	Autóbuszjáratok zaj és légszennyezése	Környezetkímélőbb járművek alkalmazása	Gépjárműforgalom korlátozása
	Kapcsolat hiánya a metró vonalakkal	M5-ös metró, regionális gyorsvasút fejlesztése során sziget közeli megálló kialakítása	
	A vízi közlekedés jelenleg tömegközlekedés céljára kihasználatlan, a hajók lassúak	Menetrendszerű hajójáratok sűrítése a tavaszi-őszi időszakban, hajópark korszerűsítés	
Gyalogos, kerékpáros közlekedés	Átszállás nehézségei a szárazföldi tömegközlekedésről a vízi járművekre	Intermodális erősítése a vízi szárazföldi járatok között	Gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
	Illegális behajtások, engedély nélküli	Illegális behajtások, engedély nélküli parkolások csökkentése	
	A forgalmi rend hiányosságai	Forgalomrendezés,	
	Burkolatok rossz állapota	Közúti burkolatok felújítása	
Gyalogos, kerékpáros közlekedés	É-D útvonal használatának rendezetlensége	É-D-i vegyes forgalmú út jelölése	Gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
	Kerékpártárolók hiánya	Kerékpártárolók létesítése	
	A sziget nem 100%-os mértékben akadálymentes	Közterületi akadálymentesítés, a főváros első akadálymentes parkjának kialakítása	
Gyalogos, kerékpáros közlekedés	Tömegközlekedési infrastruktúra hiányai	Tömegközlekedési megállók rendezése, akadálymentesítése)	Gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
	Csak két ponton lehetséges a megközelítés	Gyalogos-, kerékpáros-híd létesítése a XIII. kerület és Buda irányába	

18. táblázat: infrastrukturális és közlekedési problémák és célok

2.8.3. Építészet, karakter

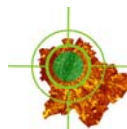
	Problémák	Tennivalók	Célok
Épített örökség	Leromlott állapotú épületek	Leromlott állapotú épületek és környezetük felújítása, balesetveszélyes építmények bontása	Az épített örökség védelme, színvonalas épített környezet
	Alacsony építészeti színvonalú, ideiglenes épületek zavaró hatása	Alacsony építészeti színvonalú, ideiglenes épületek bontása	
	Romterületek feltáratlansága, állapota Gyalogosan nehezen megközelíthető Duna part	Romterületek feltárása, védelme és környezetrendezése A Duna part gyalogos megközelíthetőségének javítása	
Karakter	Margitszigettel kapcsolatos információk nehezen elérhetőek	Integrált Margitsziget honlap kialakítása	Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése
	Információs iroda hiánya	Információs pont létesítése	
	Tájékoztató táblák hiánya	Tájékoztató táblák kihelyezése	
	Árusító helyek nem egységes megjelenése	Egységes karakterű árusítóhelyek kialakítása, arculatrontó pavilonok bontása/felújítása	
	Közterületi pavilonok vegyes karaktere, színvonala Közparki berendezési tárgyak nem egységes, nem elkülönülő karaktere	Közterületi pavilonok egységes színvonalas megjelenése Margit sziget egészére egységes megjelenésű közterületi berendezési tárgyak telepítése	

19. táblázat: építészet, karakter problémák és célok

2.8.4. Parkhasználat, rekreáció, közbiztonság

	Problémák	Tennivalók	Célok	
Parkhasználat	Nyilvános illemhelyek hiánya elégtelen száma Kevés ivókút	Nyilvános illemhelyek létesítése, nem üzemelők megnyitása Ivókutak fenntartása, számuk növelése (Árpád híd)	Színvonalas sportolási és rekreációs lehetőségek	
	Használaton kívüli sportterületek	Sportterületek felújítása, megnyitása közhasználatra		
	A nagyszámú kocogó számra kevés öltöző, bemelegítő terület van biztosítva	Újabb bemelegítő terület, öltöző és csomagmegőrző biztosítása a kocogóknak		
	Játszóterek elégtelen száma, nem minden korosztályt kielégítő berendezések	Játszóter-felújítás az Árpád-hídnál		
	Játszószerek kölcsönző nincs	Játszószerek kölcsönző létesítések támogatása		
	Közhasználat elől elzárt napközis tábori terület	XIII. kerületi napközis tábor részleges megnyitása közhasználatra		
Rekreációs szolgáltatások	Kávézó, cukrászda hiánya	Kávézó cukrászda létesítése	Világörökséghez méltó szabadidős szolgáltatások	
	Szabadtéri színpad kihasználatlansága, avult berendezései	Szabadtéri színpad és kiszolgáló létesítményeinek intenzívebb hasznosítása		
	A sziget múltjához, történelméhez kapcsolódó programok hiánya	A sziget múltjához, történelméhez kapcsolódó programok megvalósítása		
	Nincs WiFi hálózat	Ingyenes WiFi hálózat kiépítése		
	Közbiztonság	Éjszakai szórakozóhelyek zajterhelése	A vendéglátóhelyek zajterhelésének mérséklése	Közbiztonság, rendezett közterület-használat
		Éjszakai szórakozóhelyek zavaró hatása Rongálások, lopások	Időszakos szórakozóhelyek felügyelete, problémák kezelése Közterület felügyeletének erősítése, térfigyelő rendszer kialakítása Környezeti neveléssel kapcsolatos programok	
		Rongálások, lopások, bűncselekmények	Térfigyelő rendszer kiépítése	
		Életvitelszerű tartózkodás a szigeten	Hajléktalan kérdés integrált kezelése	

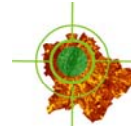
20. táblázat: társadalmi, rekreációs, kulturális problémák és célok

2.8.5. Szabályozás, fenntartás, kooperáció

	Problémák	Tennivalók	Célok
Építésszabályozás, fenntartás finanszírozás	Nincs szabályozási terv a szigetre	Szabályozási terv készíttetése	A megőrzés és fejlesztés szabályozási háttérének biztosítása
	A közparki terület nem védett történelmi kert	A közparki terület egészének, vagy értékes részeinek védett történelmi kertté nyilvánítása,	
	A sziget nem része a világörökségi területeknek A sziget egésze nem áll városképvédelmi oltalom alatt	Világörökségi terület kiterjesztése a sziget egészére A BYKSZ módosításában a sziget egészére kiterjeszteni a városképi védettséget	
	Beépítési veszély	Közparki terület csökkenésének megakadályozása	
	Rendezvények jelentős terhelő hatása	Rendezvények számának csökkentése	
	Kutyasétáltatás, kerékpárhasználat zavaró hatása Közterületi parkolás	A kutyák sétáltatás, kerékpározás szabályozása, a szabályok betartatása A behajtási engedélyek telken belüli parkolóhelyek számához kötése	
	Adományok nem szerepelnek a finanszírozási források között	Szponzorációs lehetőségek kialakítása a parkfenntartás finanszírozásához való hozzájáruláshoz	
	Az intenzív parkhasználat miatt szükséges többletforrások hiány	Többlet forrás biztosítása az önkormányzat költségvetéséből A területen keletkező bevételek egy részének direkt visszacsatolása a parkfenntartásba	
Pénzügyi források elégtelensége	Külső pénzügyi források igénybevétele a sziget fenntartásához, fejlesztéséhez		
Együttműködés	Társalmi együttműködés hiánya a Margitsziget fenntartása ügyében	Társadalmi együttműködési háló kialakítása	Együttműködés Budapesti „tündérfüvés” fenntartásában
	Fenntartói, közterületi felügyeleti, rendőrségi együttműködés hiányosságai	Fenntartói, közterületi felügyeleti, rendőrségi együttműködés javítása	
	Szigeten működő intézmények és a főváros közötti koordináció hiánya A tulajdoni, üzemeltetői, vagyongazda viszonyok rendezetlensége, Közterület-használati döntések nem veszik figyelembe a terhelhetőséget	Tulajdonosi, fenntartói együttműködés, egyeztetési fórum kialakítása Tulajdoni, kezelői, vagyongazda szerepkörök áttekintése, rendezése Közterület használati engedélyek számának a terület terhelhetőségéhez igazítása közgyűlési rendelettel.	

21. táblázat: szabályozási és fenntartási problémák és célok

2.9. A TERÜLETEN MEGJELENŐ KONCEPCIONÁLIS, ÁGAZATOK KÖZÖTTI KONFLIKTUSOK

A Margitsziget fejlesztésével kapcsolatban eddig nem készült integrált, az érintett ágazatok és szereplők, valamint a meglévő programok célkitűzéseit együttesen, azok egymásra való hatásait vizsgáló koncepció. Ennek következtében a terület fejlesztési elképzelései között egymással egyeztetetlen, konfliktusos tervek is megfogalmazódtak. Jelen stratégia egyik fontos feladata, ezeknek az ellentmondásoknak a feltárása, a lehetséges alternatívák bemutatása és a Margitsziget fejlesztési prioritásaihoz igazodó fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A következőkben a fejlesztési célok és lehetőségek konfliktusait mutatjuk be, felvázolva a lehetséges döntések skáláját, az egyes alternatívák előnyeit és hátrányait. Az egyes alternatívák közül kiemelve szerepel a tervezők szerint legkedvezőbb megoldás.

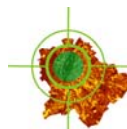
2.9.1. A tematikus parkrészek körülkerítése

A Margitsziget intenzív fenntartású tematikus kertészeinél (Japán-kert, Rózsakert, Virágos-kert, romterületek) a díszkerti gyalogos parkhasználatot kerékpárosok, egyéb járművel a területen közlekedők zavarják. Az értékes parkrészek fenntartását a rongálások, a kutyák által okozott károk, a parkot szállásként használók nehezítik.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Jelen állapot fenntartása	Nincs beruházási költség. Korlátlan közhasználatúság.	Szándékos rongálások megmaradása. Területhasználati konfliktus fennmaradása vagy intenzív őrzés és munkaigényesebb, költségesebb fenntartás
2	Az intenzív fenntartású területek 2 m-es kerítéssel való körülkerítése	A gyalogos használat kizárólagossá tétele. Rongálások, nem rendeltetészerű használat kizárása.	Közhasználatúság időszakos korlátozása Jelentős vizuális hatás.
3	Az intenzív fenntartású területek 1 m-nél alacsonyabb kerítéssel való körülkerítése	A gyalogos használat kizárólagossá tétele. Korlátlan közhasználatúság. Mérsékelt vizuális hatás. A nem rendeltetészerű parkhasználatot csökkenti.	Szándékos rongálások ellen nem jelent megoldást, a terület őrzését állandó jelenléttel, vagy térfelügyelő kamerákkal szükséges kiegészíteni, amely tetemes költséget jelent.

2.9.2. Kerékpáros-gyalogos területhasználat konfliktusa

A Margitsziget közparki területein lévő séta és gyalogutakat használó gyalogos közönség számára zavaró tényezőt, esetenként veszélyforrást jelent a szintén ezeket a közlekedési felületeket megjelenő kettő illetve többkerekű kerékpáros forgalom, valamint az egyéb járművek.

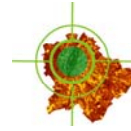

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Jelen állapot fennmaradása	Nincs beavatkozási költség	A gyalogos közlekedők és egyéb járművek területhasználati konfliktusa fennmarad
2	A kerékpárok és egyéb járművek kitiltása a közparki területekről	A kerékpáros-gyalogos területhasználati konfliktus megszűnik.	A nagyterületű közparkon belüli környezetkímélő közlekedés lehetőségei csökkennek. Nehezen ellenőrizhető és betartható intézkedés.
3	A közparki úthálózat differenciált fejlesztése, a gyalogos és kerékpáros közlekedés szétválasztása	A kerékpáros-gyalogos területhasználati konfliktus jelentősen mérséklődik. A kerékpáros területhasználat nem szorul ki a sziget közparki területeiről.	Jelentős költségű, komplex beavatkozás.

2.9.3. A szigeti öntözővíz hálózat kérdése

A sziget zöldfelületeit jelenleg az ivóvízhálózattól öntözik, amely jelentős anyagi ráfordítás mellett az ivóvíz minőségű víz pazarló felhasználását is jelenti. Egy költséghatékonyabb megoldás feltétele azonban az öntözővíz hálózat elkülönített rendszerű kiépítése és ezzel egyidejűleg új, alacsonyabb költségvonzatú vízforrás felkutatása.

	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Öntözés a jelenlegi módon az ivóvízhálózattól	Nem jelentkezik nagy beruházás igény.	A hálózat korszerűsítése ebben az esetben is szükséges. Az ivóvízhálózat üzemeltetése jelentős költséggel jár, pazarló vízgazdálkodást jelent.
2	Elválasztott öntözőhálózat kiépítése, öntözés saját kútból	Az üzemeltetés olcsóbb.	A saját kút létesítése és az elválasztott rendszer kiépítése magas költségigényű.
3	Elválasztott öntözőhálózat kiépítése, öntözés a jelenleg nem termelő (Széchy Tamás uszoda kiépítése miatt lezárt) 7-es kútból	A beruházási igény és az üzemeltetés olcsóbb.	Az elválasztott rendszer kiépítése magas költségigényű.
4.	Elválasztott öntözőhálózat kiépítése, öntözés közvetlen Duna víz felhasználásával	A szivattyútelep létesítése olcsóbb, mint egy saját kút megfúrása.	A rendszer szivattyútelep és szűrő rendszerek kiépítését és az elválasztott rendszer kiépítését igényli magas költségigénnyel. Drága üzemeltetés, közegészségügyi és zaj (légszennyezés) problémák jelentkezhetnek a szivattyútelep környezetében.

2.9.4. Közterületi parkolás

A Margitszigetre való behajtási engedélyek száma közterületi parkolásra is jogosít. A kiadott engedélyek száma magasabb, mint az intézményterületeken lévő belső parkolóhelyek száma, így a parkoló gépjárművek közterületeket, helyenként zóldsávokat vesznek igénybe.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Jelen állapot fennmaradása	Status quo változatlan maradása.	A közterületeket a gépjárművek továbbra is használják parkolásra.
2	Parkolási engedélyek számának teleken belüli parkolóhelyekhez igazítása.	Közterületi parkolás megszűnik.	Hajós Alfréd uszoda gépjárművel való megközelítése korlátozódik.
3	Parkolási engedélyek számának telken belüli parkolóhelyekhez igazítása, a Hajós Alfréd uszoda kivételével.	Közterületi parkolás mérséklődik. A Hajós Alfréd uszoda továbbra is megközelíthető lesz a sportolók részére gépkocsival.	A szigeti intézmények nem egyenlő szempontú kezelése (Hajós Alfréd uszoda előnyben részesítése)

2.9.5. Szigeti parkoló területek kérdése

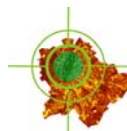
A kerületi városrendezési szabályzat egyértelműen rendelkezik arról, hogy mélygarázs a Margitszigeten nem létesíthető. Ugyanakkor az Árpád híd szigeti hídfőjében található raktárhelyiségek egy része vagy egésze alkalmas lehet teremgarázs kialakítására.

	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1	A jelenlegi felszíni parkolók megtartása, a hídfőben lévő helyiségek sziget funkciójához illeszkedő más célú hasznosítása.	Nincs beruházási igény	A felszíni parkolók nagysága nem csökkenthető.
2	A hídfőben található helyiség teremgarázként történő hasznosítása, ezzel arányos a felszíni parkolók csökkentése.	Nő a sziget zöldfelületi aránya.	Beruházási igény.
3	A hídfőben található helyiség teremgarázként történő hasznosítása, a felszíni parkolók jelenlegi számának megtartása.	Nő a sziget parkoló kapacitása, csökken a területileg előírt parkoló deficit	Beruházási igény. Terhelésnövekedés.

2.9.6. A szigetet a várossal összekötő gyaloghidak kérdése

Új gyaloghíd létesítésének igénye merült fel XXI. Kerületi Városfejlesztési Konceptióban, illetve a kerület Zöldfelületi Stratégiájában (AngyalZöld) hosszú távú célkitűzésként, több nyomvonal alternatívaként, amely a város és a sziget sokkal szorosabb gyalogos-kerékpáros kapcsolatrendszerét erősítené, és új zöldhálózati tengelyek elemeit képezné.

	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	A gyaloghidak ötletének elvetése	Nincs beruházási igény	A turisztikai fejlesztési igény háttérbe szorul, az idényjelleg megmarad.
2.	Gyaloghíd létesítése a Dráva utca meghosszabbításaként, a Vadaskert fölötti terület rész szigeti oldali érintésével.	Új városi Zöld Tengely (közvetlen kerékpáros és gyalogos kapcsolat) a Margitsziget és a Városliget között.	Óriási beruházási igény.
3.	Gyaloghíd létesítése a Szent István Park meghosszabbításaként, a Kaszinó magasságában.	Új városi Zöld Tengely (közvetlen kerékpáros és gyalogos kapcsolat) a Margitsziget és Szent István Park (távlatosan a Hunyadi tér) között.	Óriási beruházási igény.
4.	Gyaloghíd létesítése Buda felé Újlak (Szépvölgyi út) irányában, a Palatinus magasságában.	Új városi Zöld Tengely (közvetlen kerékpáros és gyalogos kapcsolat) a Margitsziget és a Budai oldal (rakpart) irányába.	Óriási beruházási igény. HÉV vonal, mint gát.

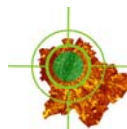
2.9.7. Szennyvízkezelés

A Margitszigeti intézmények kommunális szennyvizei jelenleg nem kerülnek tisztításra. A tisztítás megoldásával kapcsolatban több fejlesztési alternatíva létezik.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	A kommunális szennyvizek a Margit-hídon vezetett főgyűjtő vezetéken keresztül, a szigeten kívül kerülnek tisztításra.	Nem válik szükségessé szennyvíztisztító létesítmény elhelyezése a szigeten. Nem merülhetnek fel kapacitás problémák.	Nyomott hálózat kiépítésére van szükség, amelynek üzemeltetése költséges. Élőgépes bemutatóhely nem létesül (tervezett EU mintaprojekt nem jön létre a sziget területén)
2.	Élőgépes tisztítótelep létesül a sziget területén	Potenciális látványosság, szennyvíztisztító üvegház létesítése.	Sziget közhasználatú zöldfelületeit csökkentheti a beruházás. Az élőgépes tisztítás korlátozott kapacitású, érzékeny rendszer.
3.	Élőgépes tisztítótelep létesül uszályon.	Nem csökken a sziget közhasználatú zöldfelülete. Potenciális látványosság, szennyvíztisztító üvegház létesítése.	A Duna vízjárása, téli zajlások által okozott potenciális problémák. Kapacitás korlátozottság.

2.9.8. Észak-Déli Regionális Vasút (M5) megálló

A főváros hosszú távú fejlesztési elképzeléseiben az M5-ös metró margitszigeti megállója a Pest-Buda emlékmű közelében szerepel. A terület a margitszigeti ivóvíz utak belső védőövezetéhez tartozik.

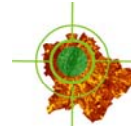

	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Metrókijárat a Jászai Mari-tér területén	A sziget déli részének terhelése sem a metróépítés ideje alatt, sem az üzembe helyezés után nem lesz túlterhelt.	Nincs közvetlen margitszigeti kijárat, bővített tömegközlekedési lehetőség a szigeten. A sziget vízbázisa a nyomvonal által jelentős mértékben sérülhet.
2	Metrókijárat a Jászai Mari téri és a Margitszigeti területeken	Közvetlen szigeti kijárat létesül. Új gyalogos kapcsolat (a Duna alatt) a sziget és Újlipótváros között.	Az ivóvíz kutak külső és belső védőterületét, magát a vízbázist az építés irreverzibilis módon befolyásolhatja. A sziget használati terhelése jelentősen növekedhet.
3	Metrókijárat a Dráva utcánál, gyaloghíddal a szigetre, M5 nyomvonal korrekció	Az ivóvíz kutak belső védőterületén nincs beavatkozás. A Szabadéri-színpad számára új tömegközlekedési kapcsolat létesül. Új kapcsolat a Margitsziget és Vizafogó között.	Nincs közvetlen margitszigeti kijárat. A 180 napos elérési idejű külső védőterületen belül húzódik a feltételezett nyomvonal. A nyomvonalterv módosításra szorul.
4.	Az ÉDV (M5) új, a szigetet teljesen elkerülő, a sziget kútjainak belső és külső védőterületét nem érintő nyomvonal kijelölése	A sziget alatti vízbázisok sérülékenysége nem nő a beruházás által, a vízbázis hosszú távú működése biztosított marad.	Magasabb szintű tervek módosítását követeli meg az intézkedés.

2.9.9. A Margitsziget beépítettségének változása

A Margitszigeten lévő kulturális, szabadidős, sport célú intézmények területén lévő épületek közül több felújításra, korszerűsítésre szorul. Ezen felül igény jelentkezhet új szabadidős, sport funkciójú épületek kialakítására, a beépítés intenzitásának növelésére. A Margitsziget közparki karakterét az új beépítések jelentősen megváltoztathatják, a sziget jelenleg is magas használati terhelését, a forgalom nagyságát tovább növelhetik.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Új beépítések lehetővé tétele	A sziget újabb, korszerű szabadidős, sport célú funkciókkal gazdagodik.	A Margitsziget jelenlegi karaktere megváltozik. A beépítési százalék és/vagy a szinterület mutató nő. A sziget használati terhelése és a közhasználat elől részben vagy egészben elzárt területe tovább növekszik.
2	A beépített területek beépítési arányának változatlanul tartása.	A sziget beépítetlen karaktere változatlan marad. Használati terhelés nem növekszik. A leromlott állapotú épületek, épületrészek bontására, újjáépítésére, átépítésére vonatkozóan megnő az igény.	A sziget turisztikai, idegenforgalmi fejlesztése korlátok közé szorul.

3	A beépített területek beépítési arányának kis mértékű növekedésének engedélyezése.	A sziget beépítetlen karaktere csak kismértékben változik. Használati terhelés jelenősen nem növekszik.	A szigeten lévő tradicionális rekreációs és sport célú területek színvonalas felújítása, kismértékű bővítése megvalósulhat.
---	--	---	---

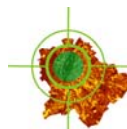
2.9.10. Az ásványvíz palackozó üzemi területének szerepe a szigeten

A Fővárosi Ásványvíz Zrt. a Margitszigeten tradicionálisan jelen lévő üzemi terület. A Közhasználat elől elzárt terület nem kapcsolódik a sziget szabadidős és rekreációs funkciójú területeihez. Az üzemben palackozott ásványvizet tehergépjárművekkel szállítják, ezt a forgalmat azért, hogy a közparki területhasználatot ne zavarja az éjszakai órákban bonyolítják le.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
2	Jelenlegi állapot fennmaradása.	A szigeten tradicionálisan jelenlévő ásványvíz üzem fennmaradása.	Szabadidős, rekreációs funkcióhoz nem kapcsolódó, elzárt üzemi terület fennmaradása. Éjszakai tehergépjármű forgalom fennmaradása.
1	A szigeti ásványvíz palackozó kitelepítése a szigetről	Közhasználatú területek arányának potenciális növekedése. Szabadidős, rekreációs funkcióhoz nem kapcsolódó üzemi létesítmény megszűnése	A szigeten tradicionálisan meglévő funkció megszűnése.
3	Ásványvíz palackozó területén palackozást bemutató terület, nyilvános kút létesítése.	A szigeten tradicionálisan jelenlévő ásványvíz üzem fennmaradása. Az ásványvíz készítés bemutatása a közönség számára. Részlegesen közhasználatú terület létesítése	A palackozó területének kismértékű átalakítása szükségessé válhat.

2.9.11. Versenysport célú területek hasznosítása, bővítése

A Margitszigeten lévő Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda a magyar úszósport fontos létesítménye. Az uszoda bővítése során kialakított medencék mentén mobil lelátók biztosítják a helyet a nézőközönségnek versenyek idején közparki területen. A mobil lelátók építése és bontása valamint a versenyek idején megugró látogatottság jelentősen terheli a sziget zöldfelületeit.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Jelen állapot fennmaradása	Az uszodabővítés verseny célú hasznosítása fennmarad.	A közparki területek károsodása versenyek idején.
2	Mobil lelátó használatának megszüntetése, versenyek más helyszíneken való megrendezése.	A zöldfelületi károsodása megszűnik.	Az uszodabővítés eredménye részleges marad.
3	A mobil lelátók helyének átadása az uszoda számára egyéb, jelenleg nem közparki területtel kompenzálva a zöldterület csökkenést.	Az uszodabővítés verseny célú hasznosítása fennmarad. Zöldfelületek károsodása mérséklődik. Zöldterületek nagysága nem csökken.	Jelenlegi területhasználatba beavatkozás történik.

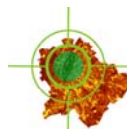
2.9.12. Védett történelmi kertté nyilvánítás

A margitszigeti nagy múltú közparki terület mind tájépítészeti mind dendrológiai értékei révén méltó a védett történelmi kertként való megbecsülésre. A történelmi kerti védettség segítséget nyújthat a közparki fenntartáshoz illetve fejlesztéshez EU források megszerzéséhez. A történelmi kerti státusz, mint műemlékvédelmi kategória révén, a védett terület építési hatósága a XIII. kerület építési hatósága helyett a KÖH lesz.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	Jelen állapot fenntartása	Nincsen a védettséggel járó többlet adminisztrációs igény fejlesztési beruházások során. A sziget egésze egy építési hatósághoz tartozik.	A Margitsziget történelmi kertje nem részesül rangjához méltó védelemben. Lehetséges EU forrásoktól esik el a sziget.
2.	A sziget egészének védett történelmi kertté nyilvánítása	A sziget egésze egy építési hatósághoz tartozik. A sziget egészére elérhetővé válhatnak védett területekre kiírt pályázatok.	Az építési engedélyezési folyamatok újabb szereplővel bővülnek.
3.	A közparki területek védett történelmi kertté nyilvánítása	A közparki területek egésze egy építési hatósághoz tartozik. A közparki területek egészére lehívhatók védett területekre kiírt pályázatok.	Az építési engedélyezési folyamatok közparki területen újabb szereplővel bővülnek.
4.	A tematikus kertrészek (japánkert, rózsakert, virágoskert) védett történelmi kertté nyilvánítása	A sziget legértékesebb kertrészei tájépítészeti értékűként is védetté válnak.	A védett területek nem alkotnak egységes területet, fejlesztések kezelése nehezkesebbé válik.

2.9.13. A Margitszigeti Szabadtéri Színpad és Margitszigeti Víztorony fejlesztése

A színpad, a víztorony és környezetének komplex rehabilitációját a Főváros több fejlesztési dokumentumban is kiemelt feladatként szerepel, pályázatot szándékozik benyújtani a fejlesztésre vonatkozóan az Európai Unió strukturális alapjához e tárgykörben.

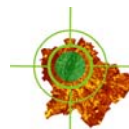
	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	A jelenlegi funkciókat és állapotot konzerváló, minőségi felújítás	Közepes beruházási igény	Idényjelleg és funkciók megmaradnak.
2.	A nézőtér és színpad mobil lefedése nyári szezonban szabadtér jelleggel üzemelő módon, a színpad környezetének integrált fejlesztése, a büfé étteremmé fejlesztése	Kitolható a színházi szezon. Igényesebb vendéglátóhely kialakulása. Infópont, időszaki kiállítási helyszín.	Magas beruházási igény. Nagyobb szigeti terhelés, jelentősebb tömegközlekedési igény, időszakosan megváltoztatott látvány karakter.
3.	A nézőtér és színpad végleges befedése, színpad környezetének integrált fejlesztése, a büfé étteremmé fejlesztése	Egész éves színházi szezon. Igényesebb vendéglátóhely kialakulása. Infópont, időszaki kiállítási helyszín.	Nagy beruházási igény. Jelentős, egész évre kiterjedő szigeti terhelés, jelentős tömegközlekedési igény, véglegesen megváltoztatott látvány karakter.

2.9.14. A Palatinus strand területén belüli fejlesztések kérdése

A fürdőigazgatóság jelzése szerint a strand látogatottsága csökken, amelyet a leromlott épületállag, a szezonális jelleggel és a jegyárak emelkedésével indokolnak. Középtávon, a KSZT esetleges felhatalmazása alapján tervezik új szállodaépítmény létesítését, a strand téliesítését. Ugyanakkor a főváros illetékes ügyosztályai és szakbizottságai a beépítési intenzitás növelésének kérdésében inkább „a sziget zöldfelületei nem csökkenhetnek” elvet kívánja érvényesíteni.

	Döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	A Palatinus meglévő épületeinek színvonalas felújítása, a kihasználatlan épületrészek, építmények, városképrombóló felvonulási épületek bontása. A kihasználatlan zöldfelületek egy részének visszavezetése a közparki (közhatalmatú) szerepkörbe.	Közepes beruházási igény, A sziget karakterét javító, erősítő alternatíva. A sziget nagy zöldfelületű intézményének zöldfelületi aránya javul, a szigeti terhelés nem nő. A közhatalmatú területek nagysága nő.	A turisztikai fejlesztési igény háttérbe szorul, az idényjelleg megmarad.
2.	A Palatinus meglévő épületeinek színvonalas felújítása, a strand téliesítése.	Kitolható szezon.	Magas beruházási igény. Nagyobb szigeti terhelés, jelentősebb tömegközlekedési igény, időszakosan vagy véglegesen megváltoztatott látvány karakter.
3.	A Palatinus meglévő épületeinek színvonalas felújítása, a strand téliesítése, új szálloda létesítése.	Egész éves szezon.	Magas beruházási igény. Jelentős, egész évre kiterjedő szigeti terhelés, jelentős tömegközlekedési és gépjármű forgalmi igény, véglegesen megváltoztatott látvány karakter.

2.9.15. Közparki rendezvények számának korlátozása

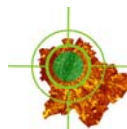
A Margitszigeti nagy volumenű rendezvényei jelentős többletterhelést jelentenek a közparki terület számára, melyet követően a zöldfelületek nehezen tudnak regenerálódni. A közparki tömegrendezvények zavarják a területet pihenési, csendes kikapcsolódási céllal felkeresőket. Ugyanakkor a szigeten megrendezésre kerülő sport és szabadidős rendezvények a város fontos, az egészséges életmódot népszerűsítő eseményei.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1.	Jelen állapot fenntartása	Nem szorulnak ki rendezvények a szigetről. A Margitsziget, mint tömegsport rendezvények helyszíne továbbra is jelentős tömegeket vonz.	A zöldfelületek túlhasználása fennmarad. A túlhasználat káros következményei az eddigieknél jóval nagyobb anyagi ráfordítással kompenzálható.
2.	A tömegrendezvények kitiltása a közparki területekről	A zöldfelületek időszakos túlhasználata megszűnik. A parkfelületek fenntartására szánt anyagi ráfordítás a jelenlegi szinten tartható.	Fontos egészséges életmódot népszerűsítő rendezvények számára új helyszín kijelölése válik szükségessé. A turisztikai vonzóerő csökken.
3.	A tömegrendezvények számának csökkentése.	A zöldfelületek időszakos túlhasználata mérséklődik, a zöldfelületi regenerálódásra jut idő. A legjelentősebb tömegrendezvények a területen maradhatnak, a turisztikai vonzóerő és a terület fenntarthatósága egyensúlyba kerül.	A rendezvényekkel járó terhelés megköveteli az eddigieknél nagyobb anyagi ráfordítást a sziget közparki értékeinek szinten tartása érdekében. A szigetről kizoruló rendezvények a város egyéb területein terhelik majd a zöldfelületeket.

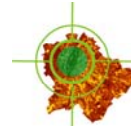
2.9.16. A közparki területek fenntartásának finanszírozása

A margitszigeti közparki terület mind tájépítészeti mind dendrológiai értékei révén méltó a védett történeti kertként való megbecsülésre. A történeti kerti védettség segítséget nyújthat a közparki fenntartáshoz illetve fejlesztéshez EU források megszerzéséhez. A történeti kerti státusz, mint műemlékvédelmi kategória révén, a védett terület építési hatósága a XIII. kerület építési hatósága helyett a KÖH lesz.

	döntési alternatívák	előny	hátrány
1	Jelen állapot fenntartása, a közpark fenntartásának finanszírozója a fővárosi önkormányzat, a területen keletkező bevételek (parkolási és területhasználati díjak) és a fenntartási költségek között nincs közvetlen kapcsolat.	A fenntartás önkormányzati kötelezettség, költségvetési keret rendszeresen biztosított.	Szűkös, a fenntartás és fejlesztés együttes feladataira elégtelen források. A területhasználati bevételek és a fenntartási források között nincs kapcsolat.

2	Az önkormányzat költségvetési támogatásán felül a szponzori támogatások is hozzájárulnak a fenntartáshoz.	A fenntartás önkormányzati kötelezettség. Költségvetési keret rendszeresen biztosított. Szponzori támogatások többletbevételt jelentenek.	A sziget összképét a szponzori logók negatívan befolyásolják. A szponzori támogatások kezelése egyelőre még nem kidolgozott.
3	Az önkormányzat költségvetési támogatásán felül a szponzori támogatások is hozzájárulnak a fenntartáshoz. A területhasználati díjak elkülönített Margitsziget alapba kerülnek.	Önkormányzati kötelezettség, költségvetési keret rendszeresen biztosított. Szponzori támogatások többletbevételt jelentenek. A területhasználati díjak automatizmusok útján biztosítják a többlet fenntartási forrásokat, igazodva a használat intenzitásához.	A szponzori támogatások kezelése egyelőre még nem kidolgozott. A területhasználati bevételek nem fordíthatóak egyéb területek fenntartására.

3. CÉLKITŰZÉS ÉS PRIORITÁSOK

A Stratégiai elsődleges célja, hogy a Margitszigetből, mely nem csak fővárosi, de országos jelentőségű tájépítészeti és építészeti értéket képvisel, a város (illetve sok tekintetben az ország) mintakertje, **a pihenés és a felüdülés szigete váljon**. Budapest „tündéerkertje”, a Margitsziget, mindannyiunk közös kincse.

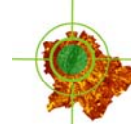
A stratégia második célja, hogy a Margitsziget hagyományaihoz méltón **adjon helyet kulturális, rekreációs és sport tevékenységeknek** mind a fővárosiak mind az ide látogatók számára. Ehhez szükség van a margitszigeti tradicionális intézmények színvonalas felújítására és fenntartására.

Cél továbbá az **önfenntartóbb városi park modelljének kialakítása**, a sziget terhelésének a sziget regenerálódó képességéhez történő igazítása.

A stratégia célja, hogy a szigetről elmondhatóvá váljon a következő, ma még részben illuzórikusnak tűnő **jövőkép**:

A világörökség részét alkotó Margitsziget a főváros egyedülálló, országos jelentőségű díszje, a lakosság kedvelt és megbecsült rekreációs területe. A sziget történeti kertként védett közparki területe reprezentatív, vonzó, biztonságos közhasználatú területként fenntartott, ahol a használat intenzitása igazodik a terület terhelhetőségéhez. A hagyományos sport és szabadidős intézmények magas építészeti színvonalon megújultak, vonzó szabadidős és rekreációs szolgáltatásokat kínálnak a látogatók számára. A sziget a tömegközlekedés eszközeivel, gyalogosan és kerékpárossal könnyen és kényelmesen megközelíthető. Területe a gépjárműforgalom elől elzárt, gyalogos közlekedést preferáló terület, ahol a gyalogos és kerékpáros közlekedés egymást nem zavarja. A szigeten működő intézményterületek szennyvízkezelése megoldott, a szigeten üzemelő szabadidős létesítmények nem zavarják a környező lakóterületeken élők nyugalmát. A Margitsziget példaértékű városi jelentőségű rekreációs terület.

A stratégia céljainak az elérése érdekében az alábbi prioritások érvényesítése és ágazati célok megvalósítása szükséges:

3.1. TÁJÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE, A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT JAVÍTÁSA PRIORITÁS

A környezeti állapot javítása

A Margitsziget környezeti és természeti állapot egyaránt javításra szorul. A parkra nehezedő terhelést mérsékelni szükséges a közparki területek regenerálódó képességét figyelembe véve. A telepített állat- és növényfajok biodiverzitását és várostűrését egyaránt növelni kell a folyamatos növényfelújítás és csere eszközeivel.

Árvízvédelem

Az árvíz elleni védetség növelése (mobil megoldások), valamint esetleges haváriák kezelési tervének kidolgozása szükséges.

Magas színvonalú közpark kialakítása

A Margitszigetet mintaeértékű közparkként szükséges fenntartani. Cél a park táji-, természeti- és környezeti adottságainak védelme, a zöldfelületi arány megtartása, lehetőség szerinti növelése. A nagy összefüggő zöldfelületek megőrzésével, a funkciók tagolásával, a minőségi közterület használat lehetőségeinek, a folyópart közelségének kihasználásával szükséges hasznosítani a terület unikális értékeit.

3.2. INFRASTRUKTURÁLIS ELLÁTOTSÁG ÉS AZ ELÉRHETŐSÉG JAVÍTÁSA PRIORITÁS

A közműhálózat fejlesztése

Elengedhetetlen a szigeten keletkező szennyvizek kezelése, az elválasztott rendszerű csatornázás kiépítése. Kulcsfontosságú a köz- és díszvilágítás fejlesztése. A parti szűrésű vízbázisok védelme, a szennyezés-érzékenységükhöz mért területhasználat ugyancsak alapvető feladat.

A tömegközlekedés fejlesztése

Cél a sziget közösségi közlekedéssel való megközelíthetőségének javítása, közösségi közlekedés környezetkímélőbb szárazföldi és vízi elemeinek kidolgozása.

A gépjárműforgalom korlátozása.

A szigetre való behajtás szigorítása, a parkolás rendezése és a közlekedési felületek felújítása fontos feladat.

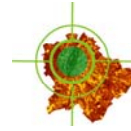
Gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

A szigeten a gyalogos közlekedés preferálása szükséges. Ezzel párhuzamosan cél a Margitsziget a fővárosi gyalogos – kerékpáros közlekedési rendszerébe történő bekapcsolás – a Duna menti „szigetfűzér” margitszigeti elemeinek kiépítése.

3.3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG VÉDELME, A SZIGET ARCULATÁNAK JAVÍTÁSA PRIORITÁS

Az épített örökség védelme és megújítása

A színvonalas épített környezet megteremtése megköveteli rossz állapotban lévő építészeti értékek felújítását, a kihasználatlan épületek, épületrészek a parkhasználatához, rekreációhoz illeszkedő funkcióval való ellátását. Ezzel

párhuzamosan a nagy zöldfelület igényű intézményterületeken lévő, funkcióvesztett, rossz állapotú, alacsony színvonalú épületek és épület részek bontása is szükséges.

Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése

Egységes margitszigeti karakter, arculat kialakítása a koncepcionális cél, amely mind az épületekre, mind az egyéb építményekre vonatkozik. A sziget imázsának emelése megköveteli egy vonzó, egységes közparki arculat (utcabútorok, kandelábertek, burkolatok, kerítések, pavilonok) kialakítását, illetőleg a fogadóterek rendezését.

3.4. SZÍNVONALAS SPORT ÉS KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA PRIORITÁS

Színvonalas sportolási és rekreációs lehetőségek

A sport és szabadidős szolgáltatások színvonalának javítása érdekében szükséges a jelenleg közhasználat elől elzárt, hasznosítatlan sportterületek felújítása, részleges vagy teljes közhasználat számára történő megnyitása.

Világörökséghez méltó kulturális és szabadidős szolgáltatások

A Margitsziget hagyományos turisztikai és kulturális intézményei szerves részét képezik a sziget egyedi karakterének. Ezen intézmények színvonalas fenntartása, megújítása hozzájárulhat a sziget nemzetközi hírnevének öregbítéséhez, világörökségi rangjának megteremtéséhez.

Közbiztonság növelése, rendezett közterület-használat

Fontos feladat a közbiztonság növelése, a rendezett és ellenőrzött közterület-használat biztosítása a szigeten. Mind a szabályozás, mind a szankcionálás mind a nevelés eszközeivel növelni kell a közterület-használati fegyelmet.

3.5. A FENNTARTÁS RENDSZERÉNEK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS JAVÍTÁSA PRIORITÁS

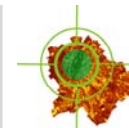
Az értékmegőrzés és fejlesztés szabályozási háttérének megteremtése

A Margitsziget zöldterületeinek nagysága nem csökkenhet, a beépített területe nem növekedhet a rendezése során. A „Nagyrendezvények” (tömegeket vonzó, zöldfelületeket túlzott mértékben igénybe vevő rendezvények) korlátozása szükséges a területhasználati terhelés mérséklése érdekében. Cél az önfenntartóbb városi park modelljének kialakítása. A sziget terhelésének mérséklése érdekében a versenysport által használt területek nagysága nem növekedhet.

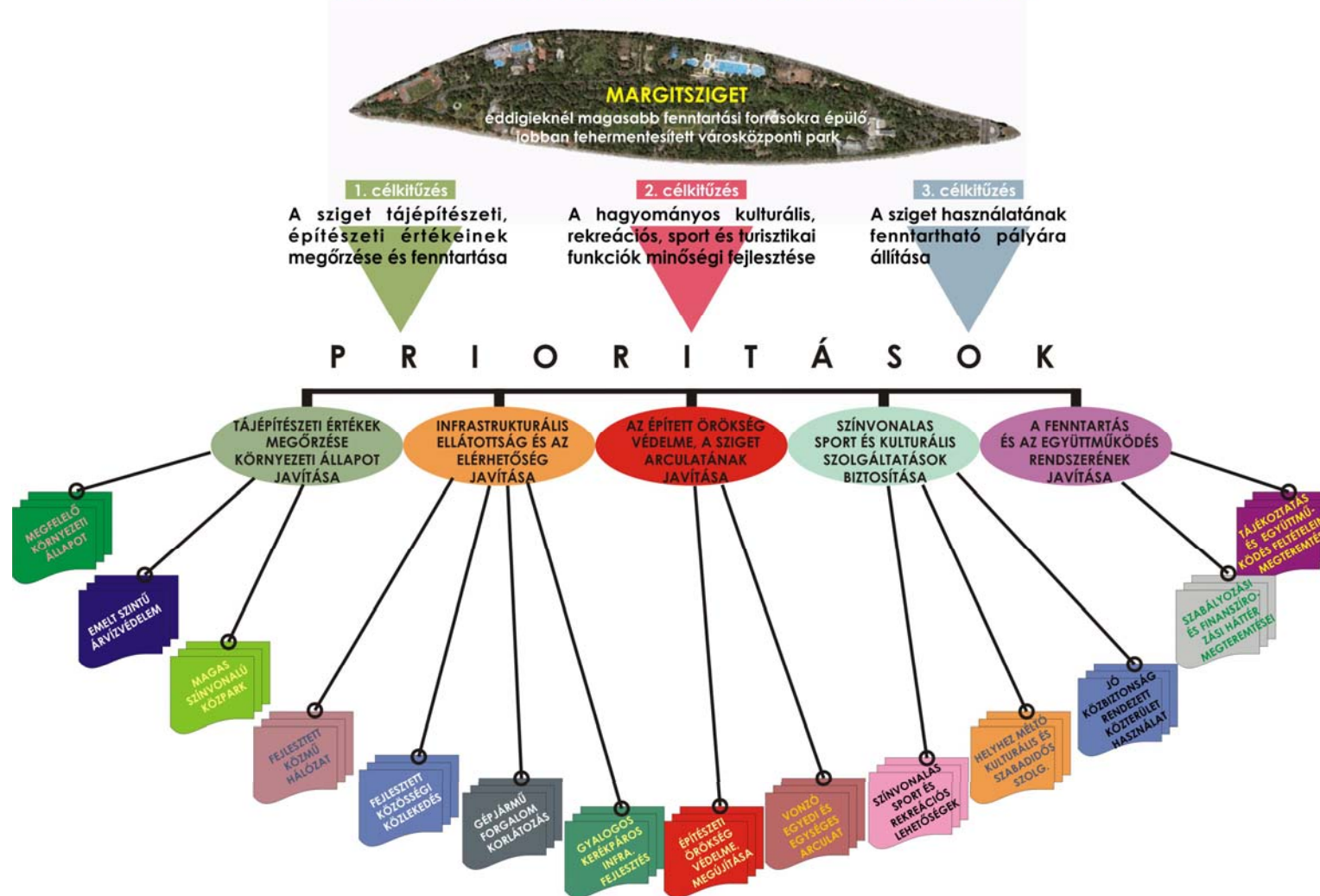
Együttműködés Budapest „tündérbudájának” fenntartásában

Elengedhetetlen a megfelelő és folyamatos tájékoztatás kiépítését a rendezvényekkel, parkhasználattal, bevezetett intézkedésekkel kapcsolatban a lakosság felé. A tájékoztatásnak és az együttműködésnek kétirányú formáit szükséges megvalósítani, keresve azokat a közös érdekeket és célokat, amelyek mentén az intézmények és a lakosság együttműködhet a Margitsziget fejlesztésében, értékeinek megőrzésében.

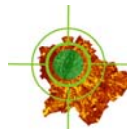

STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PRIORITÁSOK RENDSZERE

30. ábra: A margitszigeti stratégiai célok rendszere

4. STRATÉGIAI DÖNTÉSEK

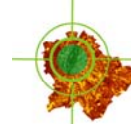

Összhangban a városfejlesztés korábbi dokumentumaiban általánosan megfogalmazott célokkal, valamint a fővárosi közgyűlés Margitsziget Stratégiai Terv készítését elrendelő 238/2008. (02.28) határozatában meghatározott feladatokkal a stratégia alapvető célkitűzései:

- 1. A sziget tájépítészeti, építészeti értékeinek megőrzése és fenntartása.**
- 2. A hagyományos kulturális, rekreációs, sport és turisztikai funkciók minőségi fejlesztése.**
- 3. A sziget használatának fenntartható pályára állítása.**

A Margitsziget alapvető funkciója:

A közparki terület pihenőpark - közpark - díszkert hármaskörletének megőrzése és erősítése, valamint a területen lévő hagyományos sport és rekreációs intézmények megfelelő színvonalú működtetésének biztosítása. Egyéb funkciók jelenléte a területen csak akkor indokolt, ha azok az előző alapvető funkciókat erősítik.

4.1. TÁJÉPÍTÉSZETI, KÖRNYEZETVÉDELMI ELHATÁROZÁSOK

STRATÉGIAI DÖNTÉSEK:

- A: A Margitsziget közparki területeit mintaeértékű zöldterületként szükséges fenntartani, felújítani és fejleszteni, ennek feltételeit folyamatosan biztosítani kell.
- B: A Margitsziget közlekedési hálózatának fejlesztése során a gyalogos használat prioritást élvez az egyéb közlekedésekkel szemben.
- C: A szigetet érő és a szigeten keletkező környezetterhelések mértékét egyaránt csökkenteni szükséges.
- D: A sziget fejlesztése során az árvízvédelem, valamint a vízbázis védelem szempontjait érvényesíteni kell.
- E: A Margitsziget funkciója szerint elsősorban pihenőpark irányban fejlesztendő.

CSELEKVÉSI CÉLKITŰZÉSEK:

1. A környezeti és természeti állapot javítása
2. Vízrendezés, árvízvédelem
3. Magas színvonalú közpark kialakítása

4.2. INFRASTRUKTÚRÁLIS FEJLESZTÉSI ELHATÁROZÁSOK

STRATÉGIAI DÖNTÉSEK:

- A: Biztosítani kell a Margitszigeten keletkező kommunális szennyvizek megfelelő kezelését.
- B: A szigetre tartó illetve a szigeten belüli gépjárműforgalmat mérsékelni, a sziget tömegközlekedési, kerékpáros és gyalogos elérési lehetőségeit erősíteni kell.
- C: Cél az akadálymentesített Margitsziget kialakítása

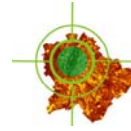
CSELEKVÉSI CÉLKITŰZÉSEK:

1. Közműhálózat fejlesztése, szennyvízkezelés
2. A tömegközlekedés, az elérhetőség javítása
3. A gépjárműforgalom korlátozása
4. A gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

4.3. VÁROSÉPÍTÉSZETI, ÉPÍTÉSZETI, ELHATÁROZÁSOK

STRATÉGIAI DÖNTÉSEK:

- A: A Margitsziget zöldterületeinek nagysága nem csökkenhet, a beépített területe nem növekedhet a rendezése során.
- B: Egységes, világörökséghez méltó Margitszigeti közterületi karakter kialakítása szükséges.
- C: Ma kihasználatlan épületrészek, épületek, építmények megújítása csak a közparkot szolgáló funkció esetén lehetséges, az egyéb kihasználatlan objektumok bontását el kell végezni, területeket a zöldfelületi rendszerbe integrálni.

- D: A Margitsziget fejlesztése során a jelenlegi beépítettség nem növekedhet, a hagyományos sport, rekreációs és szabadidős létesítmények színvonalas felújítására kell törekedni.
- E: A Margitsziget egészére ki kell terjeszteni a világörökségi területet 236/2008.(02.28.)közgyűlési határozat értelmében
- F: A Margitsziget kiemelkedően értékes közparki területeit védett történelmi kertté szükségessé nyilvánítani.

CSELEKVÉSI CÉLKITŰZÉSEK:

1. Az épített örökség védelme, színvonalas épített környezet kialakítása
2. Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése

4.4. KULTURÁLIS, SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS ELHATÁROZÁSOK

STRATÉGIAI DÖNTÉSEK:

- A: A szabadidős szolgáltatások színvonalának javítása érdekében szükséges a jelenleg közhasználat elől elzárt, hasznosítatlan sportterületek felújítása, a közhasználat számára való teljes, vagy részleges megnyitása.
- B: A szigeti közbiztonságot, közterület-használati fegyelmet növelni kell.
- C: A kulturális, szabadidős, rekreációs szolgáltatásokat a sziget egyedi adottságaihoz illeszkedő módon javítani szükséges.
- D: A sziget terhelésnövekedésének megakadályozása érdekében a versenysport által használt területek nagysága nem növekedhet.

CSELEKVÉSI CÉLKITŰZÉSEK:

1. Színvonalas sportolási és rekreációs lehetőségek biztosítása
2. Világörökséghez méltó szabadidős szolgáltatások
3. Közbiztonság, közrend, rendezet közterület-használat

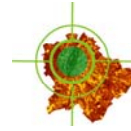
4.5. SZABÁLYOZÁSSAL, FENNTARTÁSSAL KAPCSOLATOS ELHATÁROZÁSOK

STRATÉGIAI DÖNTÉSEK:

- A: A főváros tulajdonosi szerepét erősíteni kell a szigeten.
- B: A Margitsziget gondnoki feladatait a mindenkori zöldfelület fenntartóhoz szükséges rendelni.
- C: A Parkhasználatot mind a rendezvények, mind a szolgáltatások tekintetében úgy kell szabályozni, hogy az igazodjon a közparki területek terhelhetőségéhez. A közterületek használatát térben is differenciálni szükséges.
- D: A Margitsziget fenntartásának elsődleges forrása a Fővárosi Önkormányzat költségvetése.
- E: A Margitsziget fejlesztése, fenntartása ügyében társadalmi párbeszéd folytatása szükséges.

CSELEKVÉSI CÉLKITŰZÉSEK:

1. A megőrzés és fejlesztés szabályozási háttérének biztosítása
2. Együttműködés Budapest „tündérkertjének” fenntartásában.

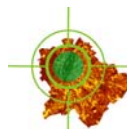

4.6. ÁGAZATI CÉLOK KÖZÖTTI KONFLIKTUSOKAT FELOLDÓ OPERATÍV DÖNTÉSEK

A következő operatív döntések a „2.9. A területen megjelenő koncepcionális, ágazatok közötti konfliktusok” fejezetben felsorolt alternatívák közül jelöli meg a stratégiai célok és prioritások figyelembevételével javasolt optimális megoldásokat. A javaslatok előtt álló számok a 2.9 fejezet számozására hivatkoznak. A hiányzó alternatívák egy része stratégiai fontosságú kérdéseket tartalmaznak és ezért a stratégiai döntések között szerepelnek. A hiányzó döntési alternatívák másik része esetében jelenlegi ismeretek alapján nem választható ki az optimális megoldás. (A stratégiát készítő a 2.9. fejezetben ezen esetekben is kiemeléssel jelölték meg a legoptimálisabbnak vélt megoldást.)

1. A tematikus kerteknek és a műemléki feltárásoknak a magas minőségű fenntartása érdekében a nem rendeltetésszerű parkhasználatot és a rongálást megakadályozó, a közhasználatot nem vagy csak időszakosan korlátozó, a funkciókat elválasztó körülkerítésük szükséges.
2. A közparki úthálózatot differenciáltan szükséges fejleszteni, hogy az egyéb közlekedési eszközök ne zavarják a gyalogos közlekedést. A differenciált fejlesztés a közparki zöldfelületeit nem csökkentheti.
3. A magas színvonalú közpark kialakításához nélkülözhetetlen az önzóhálózat rekonstrukciója és fejlesztése, az elválasztott öntözőhálózat kiépítése és olcsó vízbeszerzési forrás kiépítése.
4. A kiadott behajtási engedélyek számát az egyes intézményterületen belüli parkolóhelyek számához szükséges igazítani. Ez alól a Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda kivételt képez, ahol a közterületi parkolás – szigorúbb ellenőrzés mellett – fennmaradhat.
5. Az Árpád híd szigeti hídfő építményében történő teremgarázs kialakításával párhuzamosan a felszíni parkolóhelyek számának csökkentése, helyükön zöldfelület kialakítása szükséges.
6. A Margitsziget gyalogos, kerékpáros megközelítési lehetőségei XIII. kerületi Dráva utca térségében létesítendő gyalogos-kerékpáros híddal bővíthetők.
10. A Fővárosi Ásványvíz Zrt Margitszigeti üzeme a szigeten hagyományosan jelenlévő üzemi terület. Területén a közhasználat számára elérhető, a sziget értékes vízkincsét bemutató ivókút létesítendő, amely területét jobban beintegrálja a sziget szolgáltatásai közé.
12. A sziget közparki területeinek védett történelmi kertté nyilvánítása egy kompromisszum, amely az intézményi területek esetleges fejleszthetőségét nem blokkolja, de a közparki területek rekonstrukciója felé EU forrásokat nyit meg.
13. A Margitsziget Szabadtéri Színpad felújítása és bővítése során mobil lefedése alakítandó ki, a szabadtéri karakter megőrzése mellett.
14. A Palatinus Strandfürdő meglévő épületeinek színvonalas felújítása, a fürdő téliesítése szükséges, a hasznosítási idő meghosszabbítása céljából. Új épület létesítése nem elfogadható.
15. A Margitszigeti tömegrendezvények számát fővárosi rendeletben szükséges korlátozni.
16. A Margitsziget területén cél az önfenntartóbb városi park megvalósítása, ahol a területen keletkező bevételek (közterület-használati, parkolási, bérleti díjak) elkülönített alapba kerülnek.

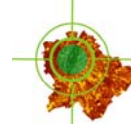
5. CSELEKVÉSI TERV MEGHATÁROZÁSA

A megfogalmazott stratégiai célkitűzések és prioritások alapján, a helyzetfeltárás során feltárt problémákra alapozva kerülnek a cselekvési tervben a szükséges intézkedések és projektek meghatározásra. A SWOT analízis gyengeség és veszély oszlopokban szereplő tényezők alkotják a problémákat, melyek megoldási javaslatait a tennivalók oszlop tartalmazza. A konkrét, projekt szintű intézkedések a Stratégia prioritásaihoz illeszkedő átfogó célokhoz rendelve kerülnek csoportosításra.

A helyzetfeltárás fejezet ágazati bontásának, illetve a cselekvési tervben is öt alfejezetben tárgyaljuk a tennivalókat:

HELYZETFELTÁRÁS, ELEMZÉS	PRIORITÁSOK	CSELEKVÉSI TERV
Környezeti, természeti, tájépítészeti jellemzők	Tájépítészeti értékek megőrzése, a környezeti állapot javítása	Tájépítészet, környezetvédelmi fejlesztések
Az infrastruktúrák rendszere	Infrastrukturális ellátottság és az elérhetőség javítása	Infrastrukturális fejlesztések
Városszerkezet, épített örökség, karakter	Épített örökség védelme, a sziget arculatának javítása	Épített örökséggel, arculattal kapcsolatos beavatkozások
Rekreáció (sport, szabadidős, kulturális) szolgáltatások	Színvonalas sport és kulturális szolgáltatások biztosítása	Rekreációs (sport, szabadidős, kulturális) fejlesztések
Társadalmi, parkhasználati vonatkozások	A fenntartás és az együttműködés rendszerének javítása	Szabályozási, fenntartási, együttműködési intézkedések
Kapcsolódó rendeleti háttér		

5.1. TÁJÉPÍTÉSZET, KÖRNYEZETVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

5.1.1. A környezeti állapot javítása

IDŐS FA- ÉS CSERJEÁLLOMÁNY ÜTEMEZETT FELÚJÍTÁSA

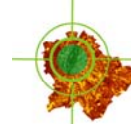
- 1.1.1. A Palatinus strand központi burkolt út menti, közterületi sávjában elhelyezkedő védő zöldfelületét felújítani, az egészségkárosodott és balesetveszélyes fákat cserélni szükséges.
- 1.1.2. Idős, balesetveszélyes fák ütemezett cseréje szükséges a sziget egész területén előzetes fakoppo vizsgálatok értékelése alapján.
- 1.1.3. A klímaváltozás kedvezőtlen hatásai miatt a margitszigeti növényzsorment a változó környezeti feltételekhez szükséges igazítani.
- 1.1.4. A Margitsziget faállományát folyamatosan ápolni, és ütemezetten az egyedek elöregedéséhez igazodva, újraterelíteni szükséges.
- 1.1.5. A Margitsziget cserjeállományának ifjítani, túlbujánzó cserjeállomány területének csökkenteni kell.

TERMÉSZETI ÉLŐHELY ÁLLAPOTÁNAK JAVÍTÁSA

- 1.2.1. Madáretető és itatókat szükséges telepíteni és fenntartani a sziget madárvilágának őrzése, gazdagítása érdekében.
- 1.2.2. A virágoskert menti kiserdő tisztítása szükséges a burjánzó aljnövényzettől és a gyomfajoktól, a terület átláthatóságát növelni kell alacsony cserjék, árnyékkedvelő évelők ültetésével. Ezáltal a terület rendezettségén felül használati értéke, biztonságossága is nő.

HULLADÉKKEZELÉS ÁTFOGÓ RENDEZÉSE

- 1.3.1. A rongálás elleni védelmet és a nagy úrtartalmú hulladéktárolók esztétikai problémáit egyaránt orvosolhatja, ha a rendezvényhelyszínek és elárúsító helyek környezetében a földbe, vagy támfalakba, meglévő építményekkel egybeépítve. Hasonló módszerrel a szelektív gyűjtés bevezetése is lehetséges esztétikai hátrányok nélkül.
- 1.3.2. A hulladékgyűjtés és tárolás rendszerének integrált szemléletű átgondolása szükséges. A legnagyobb problémát a pillepalackok jelentik nagy légméter úrtartalmuk miatt, ezért célszerű az elárúsító helyek közelében tömörítők létesítése.
- 1.3.3. Rendezvények idején történő intenzívebb hulladékgyűjtést szükséges biztosítani, a nagy mennyiségű hulladék gyűjtésére, elszállítására. A költségeket a rendezvény szervezőjének szükséges állnia.

5.1.2 Árvízvédelem

ÁRVÍZI VÉDELEM ÉS VÍZRENDEZÉS

- 2.1.1. A közparki terület potenciálisan veszélyeztetett a Duna áradásaival. Az árvízi károk megelőzése érdekében a havária terv folyamatos karbantartása szükséges.
- 2.1.2. Mobil védmű berendezések beszerzésével biztosítható, hogy rendkívüli árvízi helyzetben se károsodjanak a közparki területek.

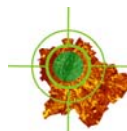
5.1.3. Magas színvonalú közpark kialakítása

TEMATIKUS KERTEK FELÚJÍTÁSA

- 3.1.1. Az sziklakert (vagy japánkert) rekonstrukciója már alig elodázható feladat. Rossz állapotban vannak a burkolatok, hidak, szivárognak a medencék, túlburjánzik a telepített növényzet, ami a díszítő érték rovására megy.
- 3.1.2. A rózsakert felújítása szorul. A rózsafajták jelentős része elpusztult, a burkolatok és a medencék silány állapotban vannak, a pergolák és padok nem töltik be funkciójukat. A rekonstrukció során a fajtasortiment megújítása, a kertépítészeti architektúrák megújítása a feladat.
- 3.1.3. A virágos kert a rózsakerttel szerves egységben való megújítása indokolt. A burkolatok, a kerti bútorok megújítása, az intenzív fenntartás feltételeinek biztosítása a legfontosabb feladat.
- 3.1.4. A Szanatórium Kert (az egykori szanatórium helyén) teljes felújításra szorul. A kismedence állapota jelenleg nem teszi lehetővé vízzel való feltöltését, a medence balesetveszélyes. Ezzel párhuzamosan a benőtt növényzet ritkítását, és évelőkert kialakítását lehet előírni.

INTENZÍV FENNTARTÁSÚ KERTRÉSZEK KÖRÜLKERÍTÉSE

- 3.2.1. A Margitsziget intenzív fenntartású kertrészeknél (tematikus kertek, játszóterek, romterületek) környezetében a rongálás, a nem megfelelő területhasználatok (kerékpárok, kutyák) jelentős károkat okoznak, és zavarják a területek békés használóit. Ezek a problémák ellen az intenzív fenntartású területek körülkerítése megoldással szolgálhat. Fontos, hogy a körülkerítés megfelelő színvonalú, egységes kialakítású elemcsaláddal történjen egységes koncepció alapján. Ezzel egyidejűleg meghatározandók a kertrészletek felügyeleti kérdései, nyitvatartási paraméterei.

ÖNTÖZŐHÁLÓZAT FELÚJÍTÁSA, FEJLESZTÉSE

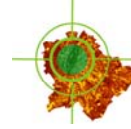
- 3.3.1. Az ivóvíz gerincvezeték azonnali felújításra szorul, a rekonstrukció során célszerű az ivóvízhálózat és a parki öntözőhálózat szétválasztása, annak érdekében, hogy a későbbiek során az öntözés ne ivóvízzel történjen.
- 3.3.2. Az öntözőhálózat rekonstrukciója és fejlesztése az intenzív közparki területek fenntartásának egyik alapfeltétele. Ehhez az automata öntözéssel ellátott területek nagyságát növelni szükséges.
- 3.3.3. A fenntarthatóság érdekében szükséges, hogy az öntözővízként ne az ivóvízhálózat biztosítson vizet. Célszerű a fenntartó üzemeltetésében lévő saját kútról, a nem üzemelő 7. kút felhasználásával, vagy Duna vízből történő víznyerés megvalósítása.

ZÖLDFELÜLETEK RENDEZÉSE, FELÚJÍTÁSA

- 3.4.1. A virágos felületek a Margitsziget közparki területének jelentős fenntartási igényű, intenzív területei. A növényválasztékot évelők és kétnyáriak alkalmazásával bővíteni szükséges a változatosság növelése érdekében. Folyamatos feladat a növények rongálások, lopások miatt szükséges pótlása.
- 3.4.2. A Margitsziget értéken való folyamatos nyilvántartása (kataszter rendszeres felújítás a növényállományról és a közparki berendezésekről) a közparki területek fenntartásához és az állapotuk változásának nyomon követéséhez nélkülözhetetlen.
- 3.4.3. A Póló pálya menti egynyári, évelő bemutató kert komplex rekonstrukciója szükséges, az évelő növényállomány számának jelentős növelésével.
- 3.4.4. A művész sétányok mentén elhelyezett szabadtéri szobrok környezete elhanyagolt, növénykiültetéseit felújítani szükséges. A reprezentatív virágos környezet elérése a cél, amely kiemeli a köztéri alkotások szépségét.
- 3.4.5. A fölöslegessé vált burkolt területek felmérése, és ütemezett bontása szükséges a zöldfelületek növelése érdekében.
- 3.4.6. A közparki területen a gyepterületek vannak a legintenzívebb igénybevételnek kitéve. Folyamatos fenntartásuk, megújításuk ezért a parkfenntartás egyik legfontosabb feladata.

A KÖZPARKI FELTÁRÁST SEGÍTŐ, AHHOZ IGAZODÓ BURKOLATOK KIALAKÍTÁSA

- 3.5.1. A Nagy szökőkút környezetének környezetrendezése szükséges a terület egy részének díszburkolattal történő ellátásával (a kikoptatott gyepes területeken), az átmenő gyalogos forgalom által kikoptatott gyalogút nem szilárd burkolattal történő ellátásával, a nagy gyepes felületek legalább 2/3-ának megőrzésével.
- 3.5.2. A kitaposások által jelzett gyalogos közlekedési útvonalakon burkolt gyalogutak létesítése szükséges. Az Európa ház és a Póló pálya közötti parkszakaszon kerti kavicsos burkolat és szegély létesítése, a meglévő lépcső rekonstrukciója szükséges.
- 3.5.3. Az Árpád híd Margitszigeti szárnyhíd nyugati oldalán gyalogjárdát szükséges kialakítani a burkolt úttest terhére. Gyalogos közlekedési kapcsolatot kell

létesíteni a zenélő kút irányába.

- 3.5.4. Burkolatfelújítások, szegélyek kialakítása és burkolatminőség váltás szükséges a Virágoskert és a Vadaspark közötti területen és környezetében igazodva a területhasználati igényekhez.
- 3.5.5. A gyalogos burkolatok differenciált felújítása szükséges, egységes gyalogos-kerékpáros közlekedési koncepció alapján. Cél a gyalogos és kerékpáros területhasználatok konfliktusainak mérséklése a területhasználatok és a burkolatok differenciálásával. .

ERÓZIÓVÉDELEM

- 3.6.1. A Margit-hídi bejáró út két oldalán található rézsűfelületek zöldfelületi rendezés, a rézsű erózió megállítása szükséges a növényzet cserével, jól gyökeresedő, sarjtelepet képező alacsony cserjék kiültetésével, a futókör érintett szakasza melletti ülő támfal képzésével, a lépcsők és burkolatok felújításával. A projekt a Margit-híd felújításához kapcsolódhat.

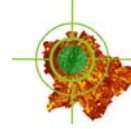
VÍZFELÜLET REKONSTRUKCIÓ, NÖVELÉS

- 3.7.1. Meglévő, de használaton kívüli illetve korszerűtlen vízfelületek felújítása a közpark közparki rekonstrukció fontos feladata. A medenceburkolatok felújítása, vízgépészeti berendezések kialakítása illetve cseréje tartozik a fontos tennivalók közé.
- 3.7.2. Vízfelületek (medencék, csobogók, kaszkádok) számának növelése a közparki területek minőségi fejlesztése miatt fontos középtávú feladat.

TÁJÉPÍTÉSZETI RENDEZÉSI FELADATOK

- 3.8.1. A Margitsziget fogadóterületei, így az Árpád-hídi fogadóterület állapota rendezésre szorul. Cél magas színvonalú, intenzív zöldfelületekben gazdag fogadóterület kialakítása.
- 3.8.2. Margit-hídi fogadóterületek színvonalas rendezése a Margit híd felújításával párhuzamosan megvalósítandó beruházás. A Margit-hídi terület a sziget „főbejárat” így annak kialakítása a sziget arculatát is alapvetően befolyásolja. A Margit-híd megújulásával párhuzamosan az ehhez kapcsolódó közparki területek felújítása, reprezentatív kialakítása is szükséges.
- 3.8.3. Közparki támfalak és lépcsők egységes dizájn szerinti ütemezett felújítása szükséges, összhangban a burkolatok cseréjével.
- 3.8.4. Hajós Alfréd uszoda a sziget országos jelentőségű sportlétesítménye. Fogadóterületének jelenlegi állapota ehhez nem méltó. A projekt célja a fogadóterület környezetének rendezése, szerves egységben a környező zöldfelületek felújításával.

5.2. INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK

5.2.1. Közműhálózat fejlesztése

SZENNYVÍZKEZELÉS RENDEZÉSE

- 1.1.1. A Margitsziget szennyvizei jelenleg nem kerülnek tisztításra. A szigeten képződő szennyvizek kezelésének megoldása sürgető feladat, melynek megoldására több változatban vannak fővárosi elképzelések. A szennyvízkezelés rendezésével párhuzamosan a sziget csatornahálózatának felújítása, elválasztott rendszerű hálózat kialakítása is szükséges.
- 1.1.2. A szigeti ivókutak a csatornahálózatra jelenleg nincsenek rákötve, ami vízvezetési problémákat okoz. Cél az ivóvízkutak szennyvízhálózati kapcsolatainak kiépítése.

KÖZVILÁGÍTÁS, DÍSZVILÁGÍTÁS FEJLESZTÉSE

- 1.2.1. A futókör teljes hosszában nincs a közvilágítás kiépítve. A futópálya kivilágítása szükséges a használhatóság és a közbiztonság növelésének érdekében.
- 1.2.2. A Margitsziget látványelemeinek díszvilágítása (nagy platán, melegvizű tó, vízesés, romterületek) a sziget presztízsét növelő fontos beruházás.
- 1.2.3. A közparki úthálózat világításának fejlesztése szükséges a még ki nem épült szakaszokon, illetőleg a kiépült szakaszokon az egységes közvilágítási arculat kialakításával.

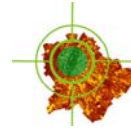
VÍZBÁZISOK VÉDELME

- 1.3.1. A parti szűrősű kutak és hidrogeológiai védőterületek végleges kijelölése, fokozott védelme, szennyezés-érzékenysükhöz igazított területhasználat a város vízgazdálkodása szempontjából fontos feladat.
- 1.3.2. A termál kutak hosszú távú működéséhez szükséges feltételek biztosítása a sziget fenntartható fejlesztéséhez nélkülözhetetlen alapfeltétel.

5.2.2. A tömegközlekedés fejlesztése

TÖMEGKÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

- 2.1.1. Margit-híd rekonstrukciójához kapcsolódó tömegközlekedési fejlesztés keretében a 4-6-os villamos megállójától felszíni gyalogos átkelőhely kerül kialakítása.
- 2.1.2. A tömegközlekedés fejlesztéséhez a buszjáratok sűrítése a legkézenfekvőbb megoldás. A sűrítés szezonálisan (május-szeptember között) elegendő.
- 2.1.3. Ezzel párhuzamosan szükséges a 26-os autóbuszok modernizálása, vegyes üzemű autóbusz közlekedés, Euró 5-ös autóbuszok közlekedtetése a szigeten, vagy elektromos tömegközlekedés kiépítése a tömegközlekedés környezetterhelésének mérséklése céljából.
- 2.1.4. Az Észak Déli Regionális Vasút (5-ös metró) nyomvonal fejlesztése összvárosi

jelentőségű távlati cél. A kialakítás helyszínének kijelölése során azonban a vízbázis védelmi, zöldfelületi és a Margitsziget terhelhetőségi szempontjait nagyobb súllyal szükséges mérlegelni. A mérlegelés eredménye akár a nyomvonal jelentős módosítása és a szigeti megálló tervének elvetése is lehet.

VÍZI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

- 2.2.1. Vízi közlekedési járatok sűrítése, a dunai közlekedés intenzívebb bekapcsolása a tömegközlekedési hálózatba a fővárosi közlekedésfejlesztés egyik jelentős tartaléka. A vízi tömegközlekedés fejlesztése a Margitsziget elérhetőségét is javíthatja.
- 2.2.2. Vízi közlekedés kikötőinek, járatainak fejlesztése, gyorsabb, kényelmesebb járművek beszerzése a vízi közlekedés fejlesztésének kulcsa.
- 2.2.3. A vízi közlekedés fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a vízi- szárazföldi tömegközlekedés közötti átszállási kapcsolatok javítása a főváros területén (Batthyány-tér).

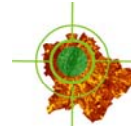
5.2.3. A gépjárműforgalom korlátozása

PARKOLÁS RENDEZÉSE

- 3.1.1. Az Árpád híd margitszigeti műtárgyában teremgarázs kialakítás lehetséges. A kialakítást követően a felszíni parkolóhelyek csökkentendők, helyükön zöldfelületek létesítése lehetséges.
- 3.1.2. Az Árpád-hídi beléptető kapuk, vagy a közlekedés terelő rendszerének áttervezése szükséges a szabálytalan gépkocsibehajtás és parkolás mérséklése érdekében. Ehhez a beléptető kapuk integrált fejlesztése, rendszámfelismerő rendszer kiépítése nyújthat segítséget.

KÖZÚTI BURKOLATOK FELÚJÍTÁSA

- 3.2.1. Pest-Buda Emlékmű körforduló áttervezése szükséges, aminek része a sáv szélesség csökkentése a jelenlegi használatnak megfelelően, a felszabaduló terület díszburkolattal történő ellátása, a közparki gyalogos-kerékpáros területhasználatba integrálásával lehetséges.
- 3.2.2. Szükséges a közúti burkolatok felújítása a sziget területén, első sorban a tömegközlekedés által igénybevett útszakaszon.

5.2.4. A gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS ÖSZTÖNZÉSE

- 4.1.1. Észak-déli útvonal jelenleg T40-as övezetbe van sorolva. A korlátozott sebességű övezet megléte miatt nincs szükség külön kerékpáros sáv kialakítására. A közút forgalomcsillapítottságát, vegyes használatát közút táblákkal, burkolati jelekkel szükséges jelölni.
- 4.1.2. Kerékpártározók létesítése szükséges a park és intézményhasználat célterületeinél. Általában szükséges a kerékpár közlekedés feltételeinek javítása.

AKADÁLYMENTESÍTÉS

- 4.2.1. 100%-os közterületi akadálymentesítés a sziget közlekedés fejlesztése során alapvető feladat, a tömegközlekedési megállók, az alacsony padlós buszjáratokhoz igazított járdaszintjének kialakítását is ide értve.

GYALOGOS KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

- 4.3.1. A XIII. kerület fejlesztési elképzelései között megjelenik a kerület és a Margitsziget közötti gyalogos hídlétesítése Újlipótváros felé. E hidak egyben egy-egy városi zöld tengely elemei is, amelyek összekötnék a Margitszigettel a Városligetet, illetve a XIII. kerületet. Az elképzelés lehetséges bővítése a II. illetve III. kerület (Újlak) irányába való gyalogoshíd létesítése.

5.3. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGGEL, ARCULATTAL KAPCSOLATOS BEAVATKOZÁSOK

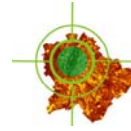
5.3.1. Az épített örökség védelme, színvonalas épített környezet kialakítása

RÉGÉSZETI ÉRTÉKEK FELTÁRÁSA, VÉDELME, BEMUTATÁSA

- 1.1.1. A kolostor romok környezetrendezése a régészeti emlékek megőrzésének és bemutatásának fontos feladata. A tervek szerint rövidtávon egy kilátópont kerül kialakításra, és elkezdődik a romok környezetrendezése. Ennek során célszerű lenne a középkor hangulatát idéző fűszerkert kialakítása is.
- 1.1.2. A romok mellett egy eddig fel nem tárt Ferences és Premontrei kolostorok feltárása és bemutatása hosszabb távon megvalósítható.

ÉPÍTÉSZETI RENDEZÉS

- 1.2.1. A Margitszigeti Szabadtéri Színpad és a Margitszigeti Víztorony rekonstrukciója napirenden lévő téma, amelyre a Főváros EU-s pályázatot tervez benyújtani. A KSZT elkészítését követően a Szabadtéri Színpad, a Víztorony és tágabb környezetét rendező komplex felújítási projekt megvalósíthatósági tanulmányának és engedélyezési terveinek az elkészítése a feladat.
- 1.2.2. Leromlott állapotú fővárosi tulajdonú épületek méltatlanok a

Margitszigethez. Felújításuk és hasznosításuk fontos önkormányzati feladat (Sirály csónakház, Európa Ház).

- 1.2.3. A Margitsziget Budapest azon kevés területe közé tartozik, ahol a Duna parton nincs gépjármű közlekedés. Ezt az egyed adottságot a Duna part gyalogos megközelíthetőségének javításával lehet jobban kihasználni, képcsők, teraszok létesítésével.

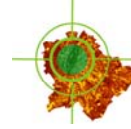
5.3.2. Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése

INFORMÁCIÓS, MARKETING PROGRAM

- 2.1.1. Integrált és interaktív Margitsziget honlap létrehozása társadalmi tájékozódás és ügyintézés segítése céljából szükséges (sziget története, arculat, marketing, események, térképi tájékozódás, hírlevél, fórum, társadalmi párbeszéd, kérdések és kérések a fenntartókhoz, üzemeltetőkhez, bérlés, jegyigénylések, rendezvényhelyszín igénylés, közterület foglalás igénylés, egyéb online ügyintézés).
- 2.1.2. Információs pont kialakítása, a Szabadéri színpad illetve a Víztorony felújításához kapcsolódva sürgető feladat. Az iroda szolgáltatásai segítik a látogatókat a szolgáltatások, programok, helyszínek közötti eligazodásban. Az iroda információs központként működik a fenntartási, területhasználati kérdésekkel, problémákkal kapcsolatban is.
- 2.1.3. Egységes információs táblarendszer kialakítása a szigeten belüli tájékozódást segítheti. A táblák információt nyújthatnak a szigeti látnivalókról, szolgáltatásokról.

EGYSÉGES MARGITSZIGET KARAKTER KIALAKÍTÁSA

- 2.2.1. Közterületi pavilonok, elárúsító helyek egységes, színvonalas arculatának kialakítása a sziget karakterét jelentősen befolyásoló fontos feladat. Az egységes és színvonalas arculatú pavilonoknak és elárúsítóhelyeknek a világörökségi nivóhoz szükséges illeszkedniük.
- 2.2.2. A területen megjelenő kültéri bútorcsalád (pad, kandeláber, szemetes, kerítés) egységesítése, a Margitszigetre jellemző dizájn kialakítása, és a bútorok ütemezett cseréje ugyancsak a világörökséghez méltó környezet kialakításának elengedhetetlen feltétele.
- 2.2.3. A szigeten lévő épületek és építmények környezetének kialakítását a sziget egészének egységesen fejlesztendő arculatához szükséges integrálni.

5.4. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) FEJLESZTÉSEK

5.4.1. Színvonalas sportolási és rekreációs lehetőségek biztosítása

REKREÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK JAVÍTÁSA

- 1.1.1. A Margitsziget futóköre igen népszerű a fővárosiak körében. A futókör használhatóságának növeléséhez öltözők, csomagmegőrzők kialakítása járulhat hozzá. Az Atlétikai Centrum helységei már jelenleg is használhatóak a kocogók számára. A Tenisz Stadion felújítását követően az itt kialakításra kerülő öltöző és mosdó helységek közhasználatát szintén lehetővé szükséges tenni.
- 1.1.2. A Margitsziget területén működő nyilvános illemhelyek számát növelni szükséges. A létesítendő korszerű automata illemhelyeket a parkhasználati igényeknek megfelelően kell kialakítani.
- 1.1.3. Palatinus strand használati szezonjának meghosszabbítása céljából szüksége téliesítése, a rekreációs szolgáltatások téli igénybevételéhez szükséges feltételek megteremtése.

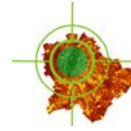
HASZNOSÍTATLAN SPORTLÉTESÍTMÉNYEK KÖZCÉLÚ HASZNOSÍTÁSA

- 1.2.1. A felhagyott tenisz stadion jelentős értéket képvisel. Az egykor nemzetközi versenyeket is lebonyolító stadion és gyakorlópályáinak környezete azonban ma méltatlan, életveszélyes állapotban van. A pályák és a lelátó rekonstrukciójával, megfelelő bérleti rendszer kidolgozásával a tenisz a tömegsportéletbe történő bekapcsolása sürgető feladat.
- 1.2.2. Az egykori HM pályák jelenleg hasznosítatlanok. Közcélú hasznosításuk a Margitsziget területi tartalékát jelenti. Indokolt a terület tulajdonjogának megszerzése.

KÖZPARKI SZOLGÁLTATÁSOK JAVÍTÁSA

- 1.3.1. A játszóterek tekintetében a korosztályos játszóterek bővítésére van szükség a legkisebb illetve a kamasz korosztály részére. Megoldandó probléma még a homokozó felületek megfelelő árnyékolása, tűző nap elleni védelme. A jelenleg működő játszóterek fenntartása mellett, játszótér rekonstrukció szükséges az Árpád-híd lábánál lévő parkterületen.
- 1.3.2. Sportszer, játszószer kölcsönző létesítése színesítheti a közparki szabadidős szolgáltatásokat. A kölcsönzők elhelyezésére a parkban jelenleg is meglévő épületek és építmények alkalmassá tehetők. Ilyen az Árpád-híd fő építményében lévő, jelenleg kihasználatlan helységek.

- 1.3.3. A XIII. kerületi önkormányzat napközis tábora a nyári szünidő kivételével kihasználatlan. A tulajdonossal egyeztetve lehetséges a területrészt időszakos megnyitása a közhasználat számára.

5.4.2. Világörökséghez méltó szabadidős szolgáltatások

KULTURÁLIS ÉLET SZÍNESÍTÉSE

- 2.1.1. A Szabadtéri Színpad és Víztorony felújítását követően az intézmény kulturális programkínálata jelentősen gazdagítható.
- 2.1.2. Programok megvalósítása a romantika, múltidézés (történetiség, hagyomány) jegyében. A sziget történetét, értékeit bemutató helytörténeti programok illetve állandó kiállítás elhelyezése is elképzelhető. Helyszínként a Víztorony épülete szolgálhat.

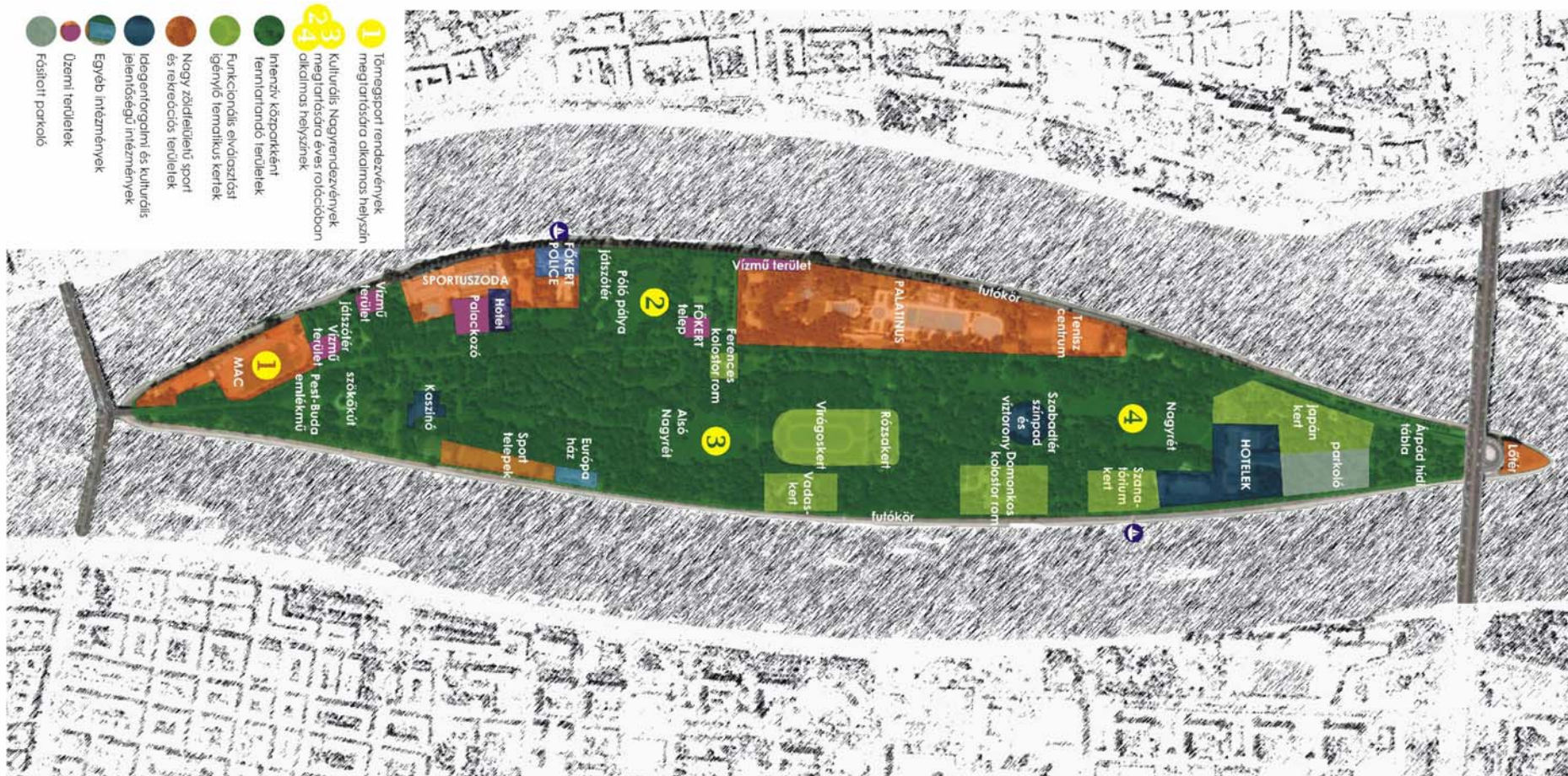
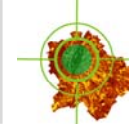
INTERNET HOZZÁFÉRHETŐSÉG

- 2.2.1. Ingyenes WIFI hálózat kiépítése révén a parkon belüli internetezési lehetőségek válnak biztosítottá, és ez által a parkhasználók célcsoportja növekedhet.

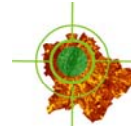
5.4.3. Közbiztonság növelése, rendezet közterület-használat

KÖZBIZTONSÁG ÉS REND

- 3.1.1. A közterület-használat ellenőrzése, a rongálások megakadályozása érdekében a Margitszigeti közterületi felügyelők feladatkörét a zöldterületek védelmével kapcsolatos tennivalókra is szükséges kiterjeszteni. A közterület-felügyelői létszámot a tavaszi-őszi időszakban növelni szükséges. Ebben az időszakban a közterületek esti-éjszakai felügyelete is indokolt.
- 3.1.2. A hajléktalanok kérdése a Margitszigeten is problémát okoz. A probléma csak összvárosi program keretében kezelhető.
- 3.1.3. Térfigyelő rendszer kiépítése a vandalizmus és az erőszakos bűncselekmények visszaszorítása érdekében szükséges.
- 3.1.4. Az éjszakai szórakozóhelyek használatának jelentős negatív hatásai is vannak. Szükséges a szórakozóhelyek zajszintjének az éjszakai órákban való felügyeletére, a lakossági panaszok megelőzése céljából.

31. ábra: A Margitsziget közparki, intézményi és üzemi területei, javasolt helyszínek rendezvények számára

5.5. SZABÁLYOZÁSI, FENNTARTÁSI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI INTÉZKEDÉSEK

5.5.1. A megőrzés és fejlesztés szabályozási háttérének biztosítása

ÉPÍTÉSSZABÁLYOZÁS

- 1.1.1. Építési szabályozás készítése szükséges. A szabályozás során a zöldterületek nem csökkenhetnek, a beépített területek aránya, illetve a terület beépítettsége nem növekedhet. A versenysport által hasznosított területek nem növekedhetnek. Az ökológiai fenntarthatóságot szem előtt tartó építés szabályozás kidolgozása (energiahatékony épületek, megújuló energiaforrások felhasználása, újrahasznosított építőanyagok) szükséges.
- 1.1.2. A szigeti szennyvízkezelés rendezése során a közparki terület nem csökkenhet. Ennek érdekében egyeztetni szükséges a tervezett lehetséges szennyvíztisztító megoldások helykijelölésével kapcsolatban. Biztosítani szükséges, hogy a szennyvíztisztító létesítményeinek kialakítása ne járjon a közhasználatú zöldfelületek csökkenésével.

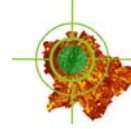
ÉRTÉKVÉDELMI SZABÁLYOZÁS

- 1.2.1. A Margitsziget város kiemelkedő értéket képviselő történeti parkja. Indokolt területének védett történeti kertté történő nyilvánítása. Ez az intézkedés potenciális pályázati forrásokat tesz megszerezhetővé.

KÖZTERÜLET HASZNÁLAT SZABÁLYOZÁSA

- 1.3.1. A sziget közhasználati terhelésének mérséklése érdekében szükséges a nagyrendezvények, az árusítóhelyek és szórakozóhelyek számának korlátozása, környezethez illesztése. A szabályozás érdekében fővárosi rendeletmódosítás szükséges.
- 1.3.2. A margitszigeti rendezvények arculatának szabályozása indokolt. A szabályozás kiterjedhet a rendezvények jellegére, a használt építmények jellegére, a rendezvények kapcsán igénybevételekre kerülő szolgáltatásokra.
- 1.3.3. Fővárosi koncepciót szükséges kidolgozni a főváros tulajdonosi szerepének növelésével kapcsolatban, a fővárosi tulajdonú területek bérbe illetve fenntartásának feltételeivel kapcsolatban. A sziget tulajdoni, üzemeltetői, fenntartói, kezelői viszonyait rendezettebbé szükséges tenni.
- 1.3.4. A főváros által kiadott szolgáltatási engedélyek felülvizsgálata szüksége, figyelembe véve, hogy az adott szolgáltatás a közparki, szabadidős rekreációs funkciókat támogatja-e, illetve illeszkedik a világörökséghez méltó színvonalhoz.
- 1.3.5. A Margitsziget közterület használati rendjének rendeletben való szabályozása indokolt. Ez a „Margitsziget házirend” a sziget egészére érvényes általános, illetve a területrészekre vonatkozó differenciált szabályozást kell, hogy tartalmazza. A rendeletben meg szükséges határozni

a terület gondnokságáért felelős szervezetet.

A behajtási engedélyeket az intézmények belső területén lévő parkolóhelyek számához szükséges kötni annak érdekében, hogy közterületen (parkolók kivételével) ne legyenek parkoló járművek.

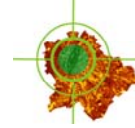
INTENZÍV KÖZPARK FENNTARTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TÖBBLET FORRÁSOK BIZTOSÍTÁSA

- 1.4.1. Fogadj örökbe program elindítása szükséges, mely a Margitsziget fenntartásának szponzori támogatási rendszerének kidolgozását jelenti.
- 1.4.2. Licit rendszer kidolgozása szükséges a nagy volumenű, nem fővárosi szervezésű rendezvények engedélyezése kapcsán. Közterület-használati bevételt maximalizáló, nyílt licit eljárás lehetőségeit kell megteremteni ennek érdekében. Ez a nyilvános (online) eljárás a rendezvényt tartó szervezet számára is nagy presztízsértéket jelenthet.
- 1.4.3. Önfenntartóbb városi park kialakítása érdekében lehetőségeket kell keresni, hogy a margitszigeti közterület-használati bevételek részben visszacsatolásra kerüljenek a sziget fenntartásának finanszírozásába.
- 1.4.4. A Margitsziget magas színvonalú, világörökséghez méltó fenntartása érdekében a közparki fenntartásra fordított költségvetési összeget növelni szükséges.

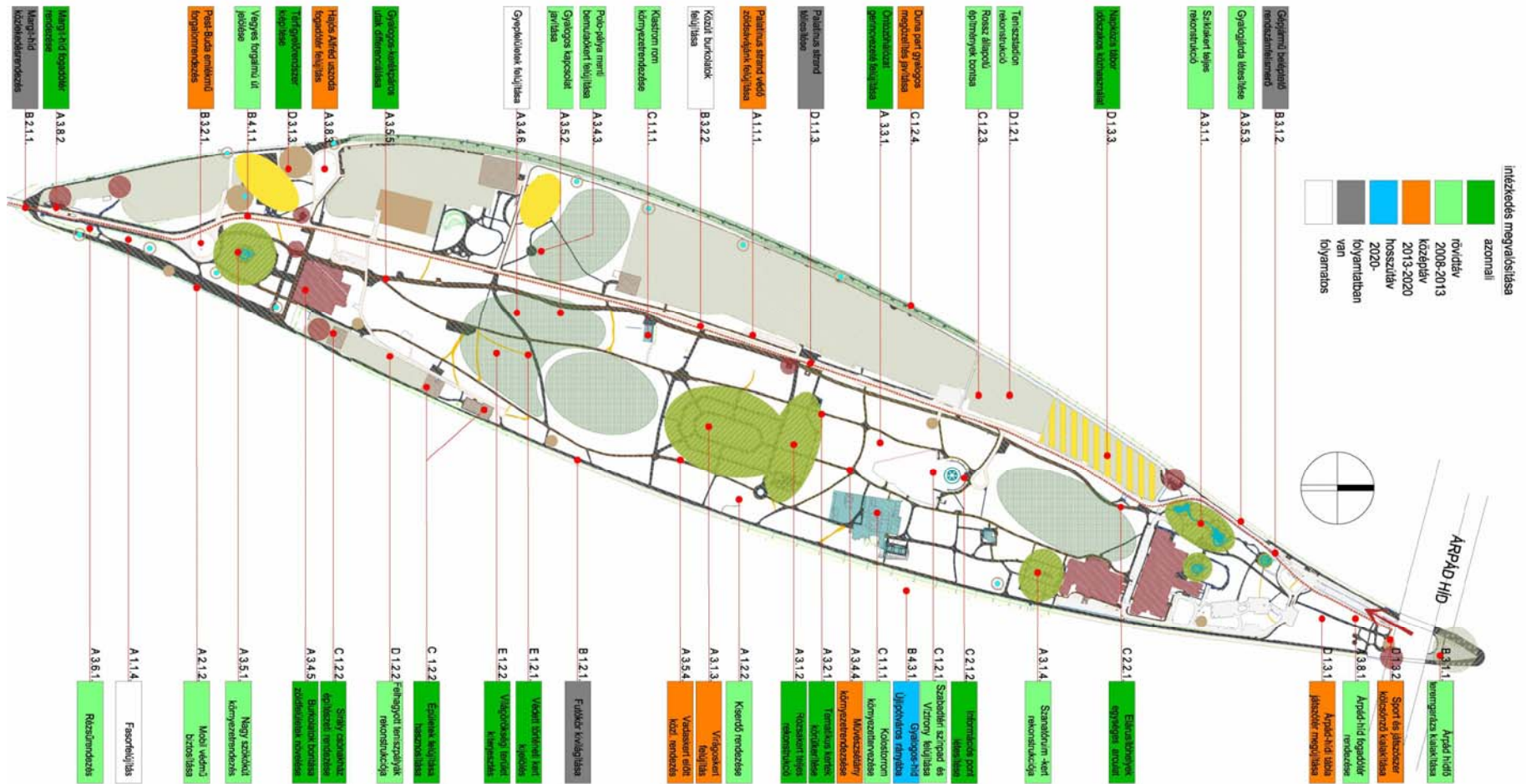
5.5.2. Együtműködés Budapest „tündéerkertjének” fenntartásában

TÁRSADALMI PÁRBESZÉD

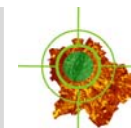
- 2.1.1. Társadalmi együttműködési háló kialakítása szükséges a sziget értékeinek védelme céljából, elősegítve a főváros, a szigeti intézmények és civil szervezetek közötti együttműködést. Az együttműködés kertében lehetőség nyílik a résztvevők közötti kölcsönös tájékoztatásra, a közös értékek és érdekek menti összefogásra.
- 2.1.2. Közbiztonsági, közterület fenntartási együttműködés kereteinek kidolgozása szükséges az érintett hatóságok bevonásával.
- 2.1.3. A tulajdonosi, kezelői, fenntartói feladatokat hatékonyabb koordinációjára van szükség. A fővárosnak ki kell dolgoznia a Margitsziget.
- 2.1.4. Egyeztetés rendszerének megvalósítása szükséges a közterületi használatot végző és a fenntartó (gondnoki) szervezet között. A cél a rendezett közterület használat biztosítása, közterület használati terhelések mérséklése.

5.6. CSELEKVÉSI TERVEK ÖSSZEFÜGGŐ RENDSZERÉNEK ÁBRÁZOLÁSA

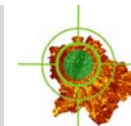

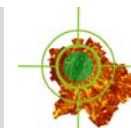
A. TÁJÉPÍTÉSZET, KÖRNYEZETVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Intézkedés időtáv
A) Tájépítészeti értékek megőrzése, a környezeti állapot javítása	1. A környezeti állapot javítása	1.1. Idős fa- és cserjeállomány ütemezett felújítása	Palatinus strand menti védő zöldsáv felújítása	közép
			Faállomány felmérése, balesetveszélyes fák cseréje	azonnal
			Növényalkalmazási koncepció készítése a klímaváltozás mérséklésére	azonnal
			Fateleptetés	folyamatos
			Túlburjánzó, előregedő cserjeállomány megújítása	folyamatos
		1.2. Természeti élőhely állapotának javítása	Madáritatók és etetők kihelyezése, fenntartása	rövid
			Virágoskert menti kiserdő felújítása	rövid
			Hulladékgyűjtők helyének, méretének, formájának rendezése	rövid
		1.3. Hulladékkezelés átfogó rendezése	Szelektív gyűjtés, pillepalack tömörítők kihelyezése	azonnal
			Rendezvények idején intenzívebb közterület takarítás	folyamatos
	2. Árvízvédelem	2.1. Árvízi védelem és vízrendezés	Árvízvédelmi terv készítése az árvízi károk megelőzésére	azonnal
			Mobil védőmű biztosítása a védekezéshez	rövid
	3. Magas színvonalú közpark kialakítása	3.1. Tematikus kertek felújítása	Sziklakert (Japán kert) rekonstrukciója	rövid
			Rózsakert felújítása	azonnal
			Virágoskert felújítása	közép
			Szanatórium kert rekonstrukciója	rövid
		3.2. Intenzív fenntartású kertrészek körülkerítése	Tematikus kertek körülkerítése	azonnal
			Játszóterek körülkerítése	közép
			Régészeti emlékek körülkerítése	közép
		3.3. Öntözőhálózat felújítása, fejlesztése	Öntözőhálózat gerincvezeték felújítása, az ivóvíz és a parki öntözőhálózat szétválasztása	azonnal
			Öntözőhálózat fejlesztése (automata öntözőhálózat)	folyamatos
			Saját kút kialakítása vagy Duna vízzel történő öntözés kiépítése	azonnal
		3.4. Zöldfelületek rendezése, felújítása	Virágállomány fenntartása, hiányok pótlása	folyamatos
			A Margitsziget értéken való nyilvántartása (kataszter felújítás a növényállományról, az épített értékekről)	azonnal
			Póló-pálya menti egyvári és évelő bemutatókert felújítása	rövid
			Művész-sétány felújítása	közép
Fölösleges burkolatok bontása, zöldfelület növelése	azonnal			
Gyepfelületek folyamatos fenntartása, megújítása	folyamatos			

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

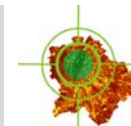

Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Intézkedés időtáv
A) A tájépítészeti és természeti környezet adottságainak	3. Magas színvonalú közpark kialakítása	3.5. A közparki feltárást segítő, ahhoz igazodó burkolatok kialakítása	Nagy szökőkút környezetének rendezése	rövidtáv
			Európa-ház, Póló pálya közötti gyalogút kialakítása	rövidtáv
			Gyalogjárda létesítés az Árpád híd margitszigeti szárnyhíd nyugati oldalán	rövidtáv
			Virágoskert és Vadaspark közötti burkolat felújítás	közép
			Gyalogos, kerékpáros burkolatok differenciált felújítása	azonnal
		3.6. Erózióvédelem	Margit-hídi bejáratnál lévő rézsűk stabilizálása	rövidtáv
		3.7. Vízfelületek rekonstrukciója, növelése	Meglévő vízfelületek (vízmedencék, csobogók) rekonstrukciója	rövidtáv
			Vízfelületek számának növelése	közép
		3.8. Tájépítészeti rendezési feladatok	Árpád-hídi fogadóterület rendezése	rövid
			Margit-hídi fogadóterület közterületi rendezése	azonnal
			Hajós Alfréd uszoda fogadóterület környezetrendezése	közép
			Közparki lépcsők, támfalak egységes dizájn szerinti ütemezett felújítása	közép

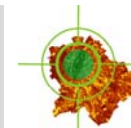
B. INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK

Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Intézkedés időtáv
B) . Infrastrukturális ellátottság és az elérhetőség javítása	1. Közműhálózat fejlesztése	1.1. Szennyvízkezelés rendezése	Szigeten keletkező szennyvizek kezelésének megoldása	folyamatban
			Ivókutak rákötése a csatornahálózatra	rövid
		1.2. Közvilágítás, díszvilágítás fejlesztése	A futókör teljes közvilágításának biztosítása	folyamatban
			A sziget látványosságainak díszvilágítása	azonnal
			Közparki úthálózat közvilágításának fejlesztése	közép
		1.3. Vízbázisok védelme	A parti-szűrősű kutak és védőterületük kijelölése és védelme	folyamatos
	A termál kutak hosszú távú hasznosítása		folyamatos	
	2. A tömegközlekedés fejlesztése	2.1. Tömegközlekedés fejlesztése	A Margit-híd rekonstrukcióhoz kapcsolódók tömegközlekedési fejlesztés	folyamatban
			Ráhordó járatok szezonális sűrítése (május-szeptember)	rövidtáv
			A szigeti belső tömegközlekedés modernizálása	rövidtáv
			M5-ös metró (észak-déli gyorsvasút) nyomvonal korrekciója tekintettel a vízbázisra	hosszútáv
		2.2. Vízi közlekedés fejlesztése	A vízi közlekedési járatok szezonális sűrítése	azonnal
			A víziközlekedési járművek korszerűsítése	középtáv
	3. A gépjárműforgalom korlátozása	3.1. Parkolás rendezése	Árpád-híd hídfőjében teremgarázs kialakítása a felszíni parkolók kiváltása céljából	rövidtáv
			Beléptetési rendszer felülvizsgálata (Árpád híd), rendszámfelismerő rendszer kialakítása	folyamatban
		3.2. Közúti burkolatok felújítása	Pest-Buda emlékmű körfordulójának rendezése	középtáv
			Közúti burkolatok felújítása	folyamatos
	4. A gyalogos, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	4.1. Kerékpáros közlekedés ösztönzése	Észak-déli közút T40-as besorolását, vegyes használatát közúti táblákkal, burkolati jelekkel szükséges jelezni	rövidtáv
			Kerékpártárolók létesítése, a kerékpározás feltételeinek javítása	folyamatban
		4.2. Akadálymentesítés	100%-os közterületi akadálymentesítés (buszmegálló is egy új busztípus függvényében)	folyamatos
		4.3. Gyalogos közlekedés fejlesztése	Gyaloghíd létesítése Újlipótváros, Újjak irányába	hosszútáv

C. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGGEL, ARCULATTAL KAPCSOLATOS BEAVATKOZÁSOK

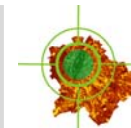
Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Intézkedési időtáv	
c. Épített örökség védelme, a sziget arculatának javítása	1. Az épített örökség védelme, színvonalas épített környezet kialakítása	1.1. Régészeti értékek feltárása, védelme, bemutatása	Kolostor romok környezetrendezése	rövidtáv	
			Ferences és Premontrei kolostorok feltárása és bemutatása	hosszútáv	
		1.2. Építészeti rendezés	Szabadtéri Színpad és Víztorony valamint környezetük rekonstrukciója	rövid	
			Önkormányzati tulajdonú épületek hasznosítása, felújítása (Sirály Csónakház, Európa Ház)	azonnal	
			Leromlott, balesetveszélyes épületek, építmények bontása (UTE stadion lelátók, Palatinus Nyugati front)	rövid	
			A Duna part megközelíthetőségének javítása	középtáv	
		2. Vonzó, egyedi Margitsziget arculat megteremtése	2.1. Információs, marketing program	Integrált Margitsziget honlap	azonnali
				Információs pont létesítése	azonnal
	Dendrológiai, egyéb növényzeti értékek bemutatása, ehhez kapcsolódó rendezvények, vezetett séták, táblarendszer			rövidtáv	
	2.2. Egységes Margitsziget karakter kialakítása		Információs táblarendszer kialakítása	rövidtáv	
			Pavilonok, elárusítóhelyek egységes, színvonalas arculatának kialakítása	azonnal	
			Egységes kültéri bútorcsalád kialakítása, meglévők cseréje	azonnal	
	Az épületfunkciók, épített elemek és zöldfelületi kialakítás összehangolása	azonnal			

D. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) FEJLESZTÉSEK

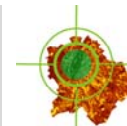
Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Időtáv	
D) Színvonalas sport és kulturális szolgáltatások biztosítása	1. Színvonalas sportolási, rekreációs lehetőségek	1.1. Rekreációs szolgáltatások javítása	További nyilvános öltöző kialakítása a sportolóknak meglévő építményekben	rövid	
			Nyilvános illemhelyek számának növelése	folymatban	
			Palatinus strand téliesítése	folymatban	
		1.2. Hasznosítatlan sportlétesítmények közcélú hasznosítása	Teniszstadion felújítása, közhasználatra, Atlétikai Centrum közhasználatának javítása	rövidtáv	
			HM tenispályák tulajdonának megszerzése, területének közcélú hasznosítása	rövidtáv	
			Játszóterek felújítása, bővítése	középtáv	
		1.3. Közparki szolgáltatások javítása	Sportszer- és játszószer-kölcsönzők létesítése	középtáv	
			Napközis tábor időszakos megnyitása közhasználatra	azonnal	
			Szabadtéri színpad és Víztorony intenzívebb hasznosítása	rövidtáv	
	2. Világörökség-hez méltó szabadidős és kulturális szolgáltatások	2.1. Kulturális élet színesítése	A sziget múltjához, romantikájához kötődő rendezvények, állandó helytörténeti gyűjtemény	rövidtáv	
			2.2. Internet hozzáférhetőség	Ingyenes WiFi rendszer kiépítése a sziget területén	középtáv
		3. Közbiztonság növelése, rendezett közterület-használat	3.1. Közbiztonság és rend	Emelt létszámú, zöldfelületekre kiterjedő feladatokkal rendelkező margitszigeti közterület felügyelet	azonnal
				Ősszvárosi program a hajléktalanprobléma kezelésére	rövidtáv
	Térfigyelő kamera rendszer kiépítése			azonnal	
	Éjszakai szolgáltatások zajsintjének ellenőrzése és előírások betartása			folymatos	

E. SZABÁLYOZÁSI, FENNTARTÁSI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI INTÉZKEDÉSEK

Prioritás	Célkitűzés	Program	Projekt	Időtáv
E) A fenntartás rendszerének és az együttműködés javítása prioritás	1. A megőrzés és fejlesztés szabályozási hátterének biztosítása	1.1. Építésszabályozás	Szabályozási terv készítése	folyamatban
			Egyeztetés a szennyvíztisztítás hálózati objektumainak helykijelöléséről annak érdekében, hogy a közparki terület ne csökkenjen	azonnal
		1.2. Értékvédelmi szabályozás	Történeti kerti védelem	azonnal
			A világörökségi státusz kiterjesztése a Margitsziget egészére	folyamatban
		1.3. Közterület használat szabályozása	Közterületi rendezvények számának és jellegének és feltételeinek szabályozása.	azonnal
			Rendezvényarculat szabályozás	középtáv
			A fővárosi tulajdonokon kiadott szolgáltatási engedélyek felülvizsgálata,	rövidtáv
			Fővárosi koncepció a tulajdonszerzésre, a közterületek és intézmények hasznosítására, üzemeltetésre, fenntartására vonatkozóan.	
			A Margitsziget közterületi rendjének egyedi szabályozása, a területrészek differenciált használat, a koordinálást végző gondnokság kijelölése,	azonnal
			Behajtási engedélyek telken belüli parkolóhely esetén történő kiadása	azonnal
		1.4. Intenzív közpark fenntartásához szükséges többlet források biztosítása	Fogadj örökbe program, szponzori támogatások rendszerének kidolgozása.	azonnal
			Licit rendszer kialakítása a rendezési jog értékesítéséhez	azonnal
			Közterület-használati bevételek visszacsatolása a fenntartásba	azonnal
			A szakmai fenntartási programnak megfelelő forrás biztosítása	azonnal
	2. Együttműködés a fenntartásban	2.1. Társadalmi párbeszéd	Társadalmi együttműködési háló kialakítása	azonnal
			Közbiztossági, közterület fenntartói együttműködés szabályozása	rövidtáv
Egyeztetési kötelezettség betartatása a közterületi engedélyek kiadása során a közterület fenntartójával			folyamatos	

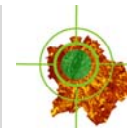

5.7. IDŐBENI ÜTEMEZÉS

A. TÁJÉPÍTÉSZET, KÖRNYEZETVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.1.1.	Palatinus strand menti védő zöldsáv felújítása						X	X	X	X	X	X	X	X	
1.1.2.	Faállomány felmérése, balesetveszélyes fák cseréje		X	X	X										
1.1.3.	Növényalkalmazási koncepció készítése a klímaváltozás mérséklésére		X	X											
1.1.4.	Fatelepítés														
1.1.5.	Tűlburjánzó, előregező cserjeállomány megújítása														
1.2.1.	Madáritatók és etetők kihelyezése, fenntartása			X	X	X									
1.2.2.	Virágoskert menti kiserdő felújítása			X	X	X									
1.3.1.	Hulladékgyűjtők helyének, méretének, formájának rendezése			X	X	X									
1.3.2.	Szelektív gyűjtés, pillepalack tömörítők kihelyezése		X	X											
1.3.3.	Rendezvények idején intenzívebb közterület takarítás														
2.1.1.	Árvízvédelmi terv készítése az árvízi károk megelőzésére		X	X											
2.1.2.	Mobil védőmű biztosítása a védekezéshez			X	X	X									
3.1.1.	Sziklakert (Japán kert) rekonstrukciója			X	X	X									
3.1.2.	Rózsakert felújítása		X	X	X										
3.1.3.	Virágoskert felújítása						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.1.4.	Szanatórium kert rekonstrukciója			X	X	X									
3.2.1.	Tematikus kertek körülkerítése		X	X	X										
3.2.2.	Játszóterek körülkerítése						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.2.3.	Régészeti emlékek körülkerítése						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.3.1.	Öntözőhálózat gerincvezeték felújítása, az ivóvíz és a parki öntözőhálózat szétválasztása		X	X	X										
3.3.2.	Öntözőhálózat fejlesztése (automata öntözőhálózat)														
3.3.3.	Saját kút kialakítása vagy Duna vízzel történő öntözés kiépítése		X	X											
3.4.1.	Virágállomány fenntartása, hiányok pótlása														
3.4.2.	A Margitsziget értéken való nyilvántartása (kataszter felújítás a növényállományról, az épített értékekről)		X	X											
3.4.3.	Póló-pálya menti egygyári és évelő bemutatókert felújítása			X	X	X									

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

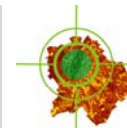

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
3.4.4.	Művész-sétány felújítása						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.4.5.	Főlölesges burkolatok bontása, zöldfelület növelése		X	X	X										
3.4.6.	Gyepfelületek folyamatos fenntartása, megújítása														
3.5.1.	Nagy szökőkút környezetének rendezése			X	X	X									
3.5.2.	Európa-ház, Pólo pálya közötti gyalogút kialakítása			X	X	X									
3.5.3.	Gyalogjárda létesítés az Árpád híd margitszigeti szárnyhíd nyugati oldalán			X	X										
3.5.4.	Virágoskert és Vadaspark közötti burkolat felújítás						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.5.5.	Gyalogos, kerékpáros burkolatok differenciált felújítása		X	X	X										
3.6.1.	Margit-hídi bejáratnál lévő rézsűk stabilizálása			X	X										
3.7.1.	Meglévő vízfelületek (vízmedencék, csobogók) rekonstrukciója			X	X	X									
3.7.2.	Vízfelületek számának növelése						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.8.1.	Árpád-hídi fogadóterület rendezése			X	X	X									
3.8.2.	Margit-hídi fogadóterület közterületi rendezése		X	X	X										
3.8.3.	Hajós Alfréd uszoda fogadóterének környezetrendezése						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.8.4.	Közparki lépcsők, támfalak egységes dizájn szerinti ütemezett felújítása						X	X	X	X	X	X	X	X	

B. INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.1.1.	Szigeten keletkező szennyvizek kezelésének megoldása	X	X	X											
1.1.2.	Ivókutak rákötése a csatornahálózatra			X	X	X									
1.2.1.	A futókör teljes közvilágításának biztosítása	X	X	X											
1.2.2.	A sziget látványosságainak díszvilágítása		X	X	X										
1.2.3.	Közparki úthálózat közvilágításának fejlesztése						X	X	X	X	X	X	X	X	
1.3.1.	A parti-szűrészű kutak és védőterületük kijelölése és védelme														
1.3.2.	A termál kutak hosszú távú hasznosítása														
2.1.1.	A Margit-híd rekonstrukcióhoz kapcsolódók tömegközlekedési fejlesztés	X	X	X											
2.1.2.	Ráhordó járatok szezonális sűrítése (május-szeptember)			X	X	X									
2.1.3.	A szigeti belső tömegközlekedés modernizálása			X	X	X									
2.1.4.	M5-ös metró (észak-déli gyorsvasút) nyomvonal korrekció														X
2.2.1.	A vízi közlekedési járatok szezonális sűrítése		X	X	X										
2.2.2.	A víziközlekedési járművek korszerűsítése			X	X	X									

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

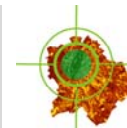

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2.2.3.	Átszállási kapcsolatok javítása a szárazföldi és vízi járatok között (Batthyány-tér)						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.1.1.	Árpád-híd hídfőjében teremgarázs kialakítása a felszíni parkolók kiváltása céljából			X	X	X									
3.1.2.	Beléptetési rendszer felülvizsgálata (Árpád híd), rendszámfelismerő rendszer kialakítása	X	X	X											
3.2.1.	Pest-Buda emlékmű körfordulójának rendezése						X	X	X	X	X	X	X	X	
3.2.2.	Közúti burkolatok felújítása														
4.1.1.	Észak-déli közút T40-as besorolását, vegyes használatát közúti táblákkal, burkolati jelekkel szükséges jelezni			X	X	X									
4.1.2.	Kerékpártárolók létesítése, a kerékpározás feltételeinek javítása	X	X												
4.2.1.	100%-os közterületi akadálymentesítés (buszmegállók is egy új busztípus függvényében)														
4.3.1.	Gyaloghíd létesítése Újlipótváros, Újlak irányába														X

C. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGGEL, ARCULATTAL KAPCSOLATOS BEAVATKOZÁSOK

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.1.1.	Kolostor romok környezetrendezése			X	X	X									
1.1.2.	Ferences és Premontrei kolostorok feltárása és bemutatása														X
1.2.1.	Szabadtéri Színpad és Víztorony valamint környezetének rekonstrukciója			X	X	X									
1.2.2.	Önkormányzati tulajdonú épületek hasznosítása, felújítása (Sirály Csónakház, Európa Ház)		X	X	X										
1.2.3.	Leromlott, balesetveszélyes épületek, építmények bontása (Margitszigeti Teniszcentrum lelátók, Palatinus Nyugati front)			X	X	X									
1.2.4.	A Duna part megközelíthetőségének javítása						X	X	X	X	X	X	X	X	
2.1.1.	Integrált Margitsziget honlap		X	X	X										
2.1.2.	Információs pont létesítése		X	X	X										
2.1.3.	Dendrológiai, egyéb növényzeti értékek bemutatása, ehhez kapcsolódó rendezvények, vezetett séták, táblarendszer			X	X	X									
2.1.4.	Információs táblarendszer kialakítása			X	X	X									

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

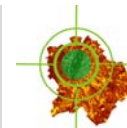

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2.2.1.	Pavilonok, elárusítóhelyek egységes, színvonalas arculatának kialakítása		x	x	x										
2.2.2.	Egységes kültéri bútorcsalád kialakítása, meglévők cseréje		x	x	x										
2.2.3.	Az épületfunkciók, épített elemek és zöldfelületi kialakítás összehangolása		x	x	x										

D. REKREÁCIÓS (SPORT, SZABADIDŐS, KULTURÁLIS) FEJLESZTÉSEK

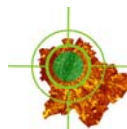
Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.1.1.	Nyilvános öltöző kialakítása a sportolóknak meglévő építményekben			x	x	x									
1.1.2.	Nyilvános illemhelyek számának növelése	x	x	x											
1.1.3.	Palatinus strand téliesítése	x	x	x											
1.2.1.	Teniszstadion felújítása, közhasználat, Atlétikai Centrum közhasználatának javítása			x	x	x									
1.2.2.	HM tenispályák tulajdonának megszerzése, területének közcélú hasznosítása			x	x	x									
1.3.1.	Játszóterek felújítása, bővítése						x	x	x	x	x	x	x	x	
1.3.2.	Sportszer- és játszószer-kölcsönzők létesítése						x	x	x	x	x	x	x	x	
1.3.3.	Napközi tábor időszakos megnyitása közhasználatra		x	x	x										
2.1.1.	Szabadtéri színpad és Víztorony intenzívebb hasznosítása			x	x	x									
2.1.2.	A sziget múltjához, romantikájához kötődő rendezvények, állandó helytörténeti gyűjtemény			x	x	x									
2.2.1.	Ingyenes WiFi rendszer kiépítése a sziget területén						x	x	x	x	x	x	x	x	
3.1.1.	Emelt létszámú, zöldfelületekre kiterjedő feladatokkal rendelkező margitszigeti közterület felügyelet		x	x	x										
3.1.2.	Összvárosi program a hajléktalanprobléma kezelésére			x	x	x									
3.1.3.	Térfigyelő kamera rendszer kiépítése		x	x	x										
3.1.4.	Éjszakai szolgáltatások zajsztintjének ellenőrzése és előírások betartása														

E. SZABÁLYOZÁSI, FENNTARTÁSI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI INTÉZKEDÉSEK

Sor- szám	Projekt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.1.1.	Szabályozási terv készítése	x	x												
1.1.2.	Egyeztetés a szennyvíztisztítás hálózati objektumainak helykijelöléséről annak érdekében, hogy a közparki terület ne csökkenjen		x	x											
1.2.1.	Történeti kerti védelem		x	x	x										
1.2.2.	A világörökségi státusz kiterjesztése a Margitsziget egészére	x	x												
1.3.1.	Közterületi rendezvények számának és jellegének és feltételeinek szabályozása.		x	x											
1.3.2.	Rendezvényarculat szabályozás						x	x	x	x	x	x	x	x	
1.3.3.	A fővárosi tulajdonokon kiadott szolgáltatási engedélyek felülvizsgálata,			x	x	x									
1.3.4.	Fővárosi koncepció a tulajdonszerzésre, a közterületek és intézmények hasznosítására, üzemeltetésre, fenntartására vonatkozóan.			x	x	x									
1.3.5.	A Margitsziget közterületi rendjének egyedi szabályozása, a területrészek differenciált használat, a koordinálást végző gondnokság kijelölése,		x	x											
1.3.6.	Behajtási engedélyek telken belüli parkolóhely esetén történő kiadása		x	x											
1.4.1.	Fogadj örökbe program, szponzori támogatások rendszerének kidolgozása.		x	x											
1.4.2.	Licit rendszer kialakítása a rendezési jog értékesítéséhez		x	x											
1.4.3.	Közterület-használati bevételek visszacsatolása a fenntartásba		x	x											
1.4.4.	A szakmai fenntartási programnak megfelelő forrás biztosítása		x	x											
2.1.1.	Társadalmi együttműködési háló kialakítása		x	x											
2.1.2.	Közbiztossági, közterület fenntartói együttműködés szabályozása			x	x	x									
2.1.3.	Egyeztetési kötelezettség betartatása a közterületi engedélyek kiadása során a közterület fenntartójával		x	x											

6. AZONNALI INTÉZKEDÉSEK

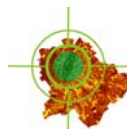

6.1. TÁJÉPÍTÉSZETI, TERMÉSZETI KÖRNYEZET RENDEZÉSE, FEJLESZTÉSE

A	Intézkedés
1	Javaslatkészítés a történelmi kertrészek ütemezett körülkerítésére, a körülkerített terület kiterjedésére, a kerítés kialakítására, a várható költségére vonatkozóan.
2	Fafelmérés készítése a sziget idős faállományáról, ütemezett felújítási tervvel, a klímaváltozás hatásait figyelembe vevő faj és fajta javaslattal.
3	A Margitsziget értéken való nyilvántartása (kataszter felújítás a növényállományról, épített értékekről)
4	A főlegesen burkolatok felmérése, bontási-, zöldfelület-létesítési tervek kidolgozása.
5	A rózsakert felújításának megtervezése, ütemezett felújítás megvalósítására vonatkozó javaslat készítése
6	Szelektív hulladékgyűjtés, pillepalack tömörítés bevezetése az árusító helyek mellett, kísérleti jelleggel.
7	A Margit-hídi fogadótér rendezésének egyeztetése kapcsolódva a Margit-híd felújításához.
8	A sziget differenciált gyalogos, kerékpáros úthálózati használati javaslatának elkészítése, a megvalósítás ütemezése.
9	Egyeztetés lefolytatása a Fővárosi Vízművekkel illetve a Vízügyi Hatósággal a sziget öntözésének az ivóvízhálózattól elkülönülő megoldásáról. Meg szükséges vizsgálni a saját kút létesítésének, illetve a Duna-víz használatának lehetőségeit.
10	Árvízvédelmi és havária terv készítése, mobil árvízvédelmi berendezések beszerzésének költségei meghatározása.

6.2. INFRASTRUKTÚRA

B	Intézkedés
1	A közvilágítás és a díszvilágítás ütemezett fejlesztésének előkészítése. A futókör teljes megvilágítása. A 12/1991 (VI. 6.) fővárosi díszvilágítási rendeletben a Margitsziget jelölése, mint fejlesztendő terület.
2	Egyeztetések lebonyolítása a BKV-val és MAHART-tal a szigeti hajójáratok időszakos sűrítéséről.

6.3. VÁROSÉPÍTÉSZET, ÉPÍTÉSZET, KARAKTER

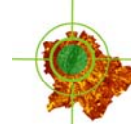
C	Intézkedés
1	A Margitsziget köztéri bútorainak állapotfelmérése, javaslat az egységes bútorcsalád ütemezett kialakítására.
2	Margitszigeti pavilonok, elárúsítók helyek felmérése, javaslat az egységes arculatú pavilonok és elárúsítók helyek ütemezett kialakítására.
3	Hasznosítási koncepció készítése az önkormányzati tulajdonú, használaton kívüli, vagy alulhasznosított ingatlanok lehetséges hasznosításáról. (Sirály Csónakház, Európa Ház.)
4	Javaslat készítés a Margitszigeti információs pont kialakítására, a szabadtéri-színpad beruházáshoz kapcsolódva.
5	Az épületfunkciók, épített elemek és a zöldfelületi kialakítás összehangolása

6.4. KULTURÁLIS ÉRTÉKEK, SZABADIDŐS, REKREÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK

D	Intézkedés
1	A közterület-felügyelők margitszigeti jelenlétének fokozása, feladatkörük a zöldterületek védelmére való kiterjesztése.
2	Margitsziget közterület megfigyelő kamerarendszer kiépítésének előkészítése
3	Egyeztetés a XIII. kerületi Önkormányzattal a napközis tábor nyári időszakon kívüli megnyitásáról.

6.5. SZABÁLYOZÁS

E	Intézkedés
1	A Margitsziget közparki területének védett történelmi kertté nyilvánításának kezdeményezése
2	Egyeztetések lebonyolítása a BFFH érintett ügyosztályai között a tervezett szennyvízkezelés megoldásokkal kapcsolatban. Biztosítani szükséges, hogy a szennyvíztisztító létesítményeinek kialakítása ne járjon a közhasználatú zöldfelületek csökkenésével.
3	Margitszigeti parkhasználat rendjének, gondnokság kérdésének külön rendeletben történő szabályozása, Főv. Rendelettervezet elkészítése
4	A nagyrendezvények számának korlátozása a 60/1995 (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet módosításával, a Margitsziget és a Városliget számára fokozottan kiemelt kategória (I/A) létrehozatala.
5	A Margitszigetre előírányzott önkormányzati támogatás mértékének növelése, költségvetési előirányzat készítése
4	A 60/1995 (X.20.) Főv. Kgy. rendelet módosítása annak érdekében, hogy a közterület-használati díjak az adott közterületek fenntartására, fejlesztésére elkülönített alapba kerüljenek.
5	A 60/1995 (X.20.) Főv. Kgy. rendelet módosítása annak érdekében, hogy a kiemelt közterületek közterület-foglalási engedélye nyilvános licit kerülhessen értékesítésre.
6	Fogadj örökbe program, Margitsziget fenntartásának szponzori támogatási rendszerének kidolgozása, a program meghirdetése.
7	Behajtási engedélyek kiadásának az intézményen belüli parkolóhely számhoz kötése, a (parkolókon kívüli) közterületi parkolás megszüntetésére.
8	Koncepciókészítés a tulajdonviszonyok (telek és építmény) és fenntartói viszonyok rendezésére.
9	Fórum a Margitszigetért. Társadalmi együttműködési, egyeztetési fórum kialakítása.

6.6. EGYES FŐVÁROSI RENDELETEK MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

A fővárosi közterületek használatáról és a közterületek rendjéről szóló 59/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendeletben javasoljuk:

- külön Fővárosi Közterület Működtetési Alap (FKMA) és Fővárosi Közterület Fejlesztési Alap (FKFA) létrehozását, a közterületeken szedett reklám, parkolási, közterület-foglalási, -használati és bírságolási díjak ezen alapokba történő gyűjtését.
- a díjtól való mentességek rendszerének felülvizsgálatát, szigorítását

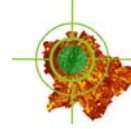
A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában levő közterületek használatáról és rendjéről szóló 60/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendeletben javasoljuk:

- az I. (kiemelt) közterületi kategórián belül a Margitsziget és Városliget I/A (fokozottan kiemelt) nevesítését, míg az összes többi I/B (kiemelt) kategóriában történő szerepeltetését.
- A közterület-használati díjtételek teljes felülbírálatát, piaci viszonyokhoz igazítását, a fokozottan kiemelt közterületeken a díjak progresszív emelését.
- A közterület-használat területi kiterjedésének folyamatos ellenőrzését, a túlhasználat és a nem rendeltetésszerű használat bírságolási tételeinek kidolgozását.
- a fokozottan kiemelt kategórián belül az évi 10 közterületi nagyrendezvény 3-ra történő mérséklését, a rendezvényekre évente kiírandó pályázat kiírását licitrendszerrel, és a piaci viszonyokhoz illeszkedő alapár megjelölésével
- A közterület-használati díjak és bírságok külön alapokban (FKMA és FKFA) gyűjtésének előírását
- a közterület-használati díjmentességek drasztikus redukálását a I/A kategóriában, redukálását az I/B kategóriában

A fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről szóló 10/2005. (III.8.) Főv. Kgy. Rendeletben javasoljuk:

- a maximális bírság fogalmának eltörlését, a bírságolás okozott kárhoz, rongáláshoz kötését.
- A 60/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet alapján a zöldfelületi rendszerek e rendeletnek megfelelő kategorizálását.
- Az I/A kategóriában a rendezvényszervezéskor a teljes fokozottan kiemelt közterületre vonatkozó takarítás, szemétszállítás kötelezettségének bevezetését.
- Az Fővárosi Közterület Működtetési Alap (FKMA) és Fővárosi Közterület Fejlesztési Alap (FKFA) nevesítését összhangban az 59/1995. (X.20.) Főv. Kgy. Rendelet módosításával.

7. MONITORING

A Margitsziget Stratégiai Tervében megfogalmazott célok több, egymástól részben független program és projekt megvalósítása révén érhetőek el. Az eredmények monitorozására azért van szükség, hogy egyrészt nyomon követhető legyen a kijelölt projektek megvalósulása, másrészt a sziget környezeti-területhasználati változásai. A környezeti-területhasználati változások figyelemmel kísérése szükséges ahhoz, hogy eldönthessük, a megjelölt programok és projektek valóban optimális mértékben szolgálják-e a kitűzött célok megvalósulását.

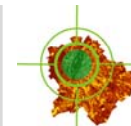
Budapest közparkjainak mindegyike esetében szükségét látjuk a környezeti-területhasználati állapotok nyomon követését, hiszen ezek mindegyike a város arculatát, környezetminőségét meghatározó, értékes közterület. Amennyiben kidolgozásra kerül a fővárosi parkok monitoring rendszere, természetesen a Margitsziget állapotváltozásának nyomon követése is ennek integrált részévé kell váljon.

A Margitsziget stratégiai terv célkitűzéseinek megfelelően több szempontból szükséges a monitorozást megvalósítani. Szüksége van a természeti-környezeti állapotának mind minőségi, mind mennyiségi változásait megfigyelni. Szükséges a terület infrastrukturális ellátottságának figyelemmel követése, mind a tömegközlekedés, megközelíthetőség mind a közműellátottság szempontjából. A területen lévő építészeti, régészeti értékek állapotát, a sziget közterületi arculatának véltázását szintén szükséges nyomon követni. Mivel a Margitsziget alapvető rendeltetése a közparki, szabadidős funkció, így a szabadidős, rekreációs szolgáltatások színvonalát, a közparki területhasználatok változását is figyelni szükséges. Szintén vizsgálni szükséges a fenntartás körülményeinek változását, mind a rendelkezésre álló források, mind a szükséges ráfordítások (területi terhelés) oldaláról.

A következő táblázat a fent meghatározott monitoring szempontok alapján sorolja fel azokat a lényeges indikátorokat, melyek egy adott szempontból jól jellemzik a Margitsziget állapotát, mérhetőek, rendszeresen rendelkezésre állnak.

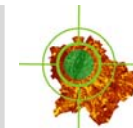

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

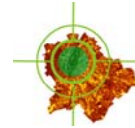

Témakör	Jellemző	Indikátor	Mérték-egység	Adatforrás	Kiindulási érték	Célérték
Táji-, természeti- környezeti állapot	Zöldfelület mennyiség	Közparki terület nagysága	ha	KVSZ	75,7	75,7
		Beépítésre szánt terület nagysága	ha	KVSZ	21,1	21,1
		Gyepfelület nagysága	m ²	FŐKERT	388 500	növelés
		Fenyők, örökzöldek száma	db	FŐKERT	2276	növelés
		Lomblevelő faállomány darabszáma	db	FŐKERT	8 900	szintentartás, megújítás
	Zöldfelület minőség	Biomassza (lombtömeg) mutató	m ²	Műholdfelvétel	673 000	757000
		Kaszálási forgók száma	db	FŐKERT	11	16
		Kiültetett kétnyári-évelő állomány aránya az egyényári kiültetésekhez képesti-	%	FŐKERT	50	100
		Évenként felújított gyepfelület aránya	%	FŐKERT	0	10
		Automata öntözővel ellátott terület nagysága	m ²	FŐKERT	27 700	480 000
	Állatvilág	A szigeten megfigyelhető madarak faj és egyedszáma	db	Faj és egyed s	19	19
	Hulladékkezelés	Fenntartott hulladékgyűjtők száma	db	FŐKERT	524	600
		Elszállított hulladék mennyisége (átlagos nyári hét)	m ³ /hét	FŐKERT	42	csökkentés
		Kezelt szennyvíz aránya	%	Fővárosi önk.	0	100
	Közvilágítás	Közvilágítással ellátott utak hossza	m	BDK Kft	6000	növelés
	Parkolás	Közterületen parkoló gépkocsik száma (hétköznap, hétvége, rendezvények idején)	db/nap	Parking Kft.	na.	csökkentés
	Tömegközlekedés	Busz és villamos járatok kapacitása (hétköznap, hétvége, rendezvények idején)	utas/nap	BKV	26: 15 876 106: 26 560 4-6 v: 351 000 1 v: 64-71 00	26: 15 876 106: 26 560 4-6 v: 351 000 1 v: 64-71 00
		Menetrendszerű hajójáratok kapacitása (hétköznap, hétvége, rendezvények idején)	utas/nap	BKV	BKV: 1 200 MAHART: 2 000	BKV: 1 590 MAHART: 3 000
	Gyalogos, kerékpáros közlekedés	Felújításra szoruló burkolatok nagysága	m ²	FŐKERT	178 000	0

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Témakör	Jellemző	Indikátor	Mérték-egység	Adatforrás	Kiindulási érték	Célérték
Az épített örökség állapota	Értékvédelem	Védett épületek területe	m ²	védelmi rendelet	4736	8980
		Védett történeti park terület	ha	védelmi rendelet	0	75,7
		Világörökségi terület	ha	UNESCO	0	97
	Vízfelületek	Üzemelő medencék területe	m ²	FŐKERT	700	növelés
	Arculat	Információs táblák száma	db	FŐKERT	0	növelés
		Egységes karakterű köztéri bútorok száma	db	FŐKERT	0	100
		A sziget kedveltsége a lakosság körében	1-5 skála	kutatás	4.1	5
Rekreációs, szabadidős szolgáltatások állapota	Rekreáció	Közhasználatú sportterületek nagysága	m ²	Föv. Önkorm.	6 400	6 400
		Korlátozottan közhasználatú sportterület	m ²	Föv. Önkorm.	54 000	67 000
		Játszóterek nagysága	m ²	FŐKERT	12 400	15 000
		Nyilvános illemhelyek száma	db	Föv. Önkorm.	3	6
		Uszodák, strandok látogatottsága	fő/év	BGyH Zrt Hajós Alfréd NSU	181 486 na.	növelés
	Szabadidő	Szabadtéri színpad éves rendezvényszáma	db/év	Föv. Önkorm.	25-28	30-35
		Galériák és kiállító helyek látogatottsága	fő/év	Göncöl Alapítvány	15 000 -20 000	növelés
		Margitszigeti hotelek látogatottsága (2007)	vendég nap/év	Danubius Hotels Group	Grand Hotel 64 024 Danubius Hotel 114 084	szintentartás
	Közbiztonság	Bűncselekmények, szabálysértések száma (2007)	db/év	BRFK XIII. ker.	lopás 175 db gk feltörés 11 db rablás 13 db	csökkentés csökkentés csökkentés
		Zöldfelületek védelmét biztosító, kiterjesztett jogkörű közterület felügyelők száma	fő	Föv. Önkorm.	1	10
		Térfigyelő kamerával lefedett parkterület	%	Föv. Önkorm.	0	növelés
	Fenntartási állapot	Terhelések	Látogatók száma (hétköznap, hétvége, rendezvény)	Fő/rend.	Látogató számlálás	2000- 100 000
Közterületi nagyrendezvények száma			db/év	Föv. Önkorm.	9-14	3
Rongálások által okozott kár			millió Ft/év	FŐKERT	4	csökkentés
Fenntartási, fejlesztési források		Fenntartásra fordított fővárosi költségvetési forrás	mFt/év	Föv. Önkorm.	215	690
		Szponzori támogatás	mFt/év	Föv. Önkorm.	0	növelés
		Beruházói, pályázati forrás	mFt/év	Föv. Önkorm.	0	növelés

8. MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS FELADATOK

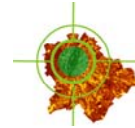
Ez a fejezet a Margitsziget Stratégiai Tervéhez kapcsolódó kommunikációs tevékenységet vázolja fel. Általános kommunikációs eszközöket és technikákat mutat be, amelyek a későbbiek során tovább gondolhatók, illetve egy-egy konkrét projektre részletesen kidolgozhatók.

8.1. A MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓ TÁRGYA

A Margitsziget rövid-, közép- és hosszú távú jövőképe, amely **az ország mintakertje** szlogenen alapszik.

8.2. MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS ALAPELVEK

- közvetlen és közvetett (médián keresztül) kommunikációs tevékenységet kell folytatni a Margitsziget Stratégiai Tervének társadalmi megismertetése érdekében.
- a közvetett – médián keresztül kommunikációs tevékenység két elemből tevődik össze: a híralapú, hírértékre építő ingyenes megjelenések és a fizetett hirdetések.
- vannak multiplikátor célcsoportok, akikre különös figyelmet kell fordítani, hiszen ők közvetlenül és közvetve is eljuttatják az üzeneteket a nyilvánosság felé: ilyenek a sajtó és a véleményformáló értelmiség.
- csak akkor lehet hatékony kommunikációs tevékenységet folytatni, ha a Margitsziget Stratégia ágazati céljainak megvalósulása megindul, azaz a cselekvési terv alapján zajló reálfolyamatok erre alapot teremtenek. Csak kommunikációval nem lehet pótolni a parkban jelenleg meglévő objektív hiányosságokat és a túlterheltségből fakadó gondokat.
- A korábban elkészült közvélemény-kutatásokat a projektek előrehaladásával egyenesen arányos ütemben meg kell ismételni, hogy tisztán leszűrhetők legyenek az elmozdulások. Ezen felül a konkrét intézkedések után meg kell vizsgálni az egyes intézkedések fogadtatását és felhasználói piacát, melyeket komoly kutatási eszközökkel is le kell tesztelni.

- A kommunikációs stratégiában össze kell főzni négy nagypark (Népliget, Hajógyári Sziget, Városliget és Margitsziget) kérdéskörét, az előbbi kettő tehermentesítő, az utóbbi kettő tehermentesítendő feladatainak kiemelésével.
- fontos alapelem egy önálló, hivatalos Margitsziget honlap, és helyszínen működő ügyfélszolgálat felállítása, a lakossági panaszok és kérések gyors ügyintézésének megteremtése.

8.3. A MARKETING ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG CÉLRENDSZERE

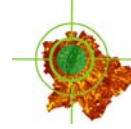
- a lakosság tájékoztatása a stratégia ágazati céljairól
- a Margitsziget jelenlegi helyzetének megismertetése a lakossággal
- a befektetői, támogatói kör tájékoztatása a stratégia új helyzetet teremtő elemeiről
- világörökségi pályázat előkészítése
- tábla információs rendszer létesítése, Infópont, önálló honlap üzemeltetése

8.4. A MARKETING KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG CÉLCSOPORTJAI

A margitszigeti jövőképhez kapcsolódó kommunikációs tevékenységek célcsoportjai a fent felvázolt céloknak megfelelően alakulnak.

- **A Stratégia megvalósításával kapcsolatos lakossági tájékoztatás** elsődleges célcsoportja a parkot jelenleg is használók körén kívül a környék lakossága és Budapest teljes lakossága. A tájékoztatás intenzíven épít a helyi nyomtatott, elektronikus és online médiumokra. A tájékoztatás alapvetően a közcélúságra és a hírértékre épít, amellett, hogy bizonyos esetekben fizetett tájékoztatás is alkalmazható. A médiakapcsolatokra a push-pull elv alkalmazható, vagyis egyfelől a projekt szempontjából fontos üzeneteket átnyomni a médián, másrészt a média által kért információkat gyors válaszidővel megadni, maximálisan kiszolgálni őket. Cél, hogy a médiának a Stratégiával foglalkozni kényelmes és hálás téma legyen.
- **A Margitsziget állapotáról** elsősorban Budapest lakosságát kívánjuk megismertetni a médián keresztül. A kampány során használt rendezvények, mint kommunikációs eszközök célja a kommunikációs üzenetek elmélyítése, az élményszintű bevésés, azok számára pedig a figyelemfelkeltés, akiket addig az üzenetek elkerültek.
- Természetesen másfajta kommunikációt igényel, ha nem a lakosságot, hanem **a befektetői, döntéshozói vagy támogatói kört** kívánjuk megismertetni a Margitsziget szolgáltatásaival. (Esetleges új rendezvény tarifa rendszer, támogatásért nyújtott adókedvezmények, fogadj örökbe program, világörökségi pályázat, védett történelmi kertté nyilvánítás, közterület-használati bevételek és alapképzés lehetőségei, Margitsziget Barátja cím, stb.) Ezért külön célként és célcsoportként kezeljük a vállalkozói, a döntéshozói és a befektetői kört, akik megnyerésével távlati lehetőségek nyílhatnak a Népliget közcélú fejlesztése köré.

9. PÉNZÜGYI FORRÁSOK RENDSZERÉNEK, LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE

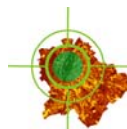
9.1. ÖNKORMÁNYZATI FORRÁSOK

A fenntartásra fordított fővárosi költségvetési forrás **a Margitsziget elsődleges forrása marad**. A jelenleg erre a célra biztosított keret a fenntartói tapasztalatok szerint azonban nem elegendő a közpark színvonalának megőrzésére. Egyre elodázhatatlanabb feladattá válik az eddig forráshiány miatt elhanyagolt fenntartási területek elvégzése, amely az intézkedési programokban részletezett. A Margitsziget nem képes beteljesíteni a stratégiában lefektetett célok elérését, ha a finanszírozási keret nem bővül. A monitoring fejezetben szereplő indikátorokból az következik, hogy a jelenlegi szigetre fordított 215 M Ft/év fenntartási összeget rövid idő alatt a fenntartó által javasolt 690 M Ft/év-re szükséges növelni. A városi közvélemény kutatásokban az első három hely valamelyikében rendre megjelenik a zöldfelületek mennyiségével és minőségével kapcsolatos problémák „örökzöld” témája, azaz immár nehezen megkerülhető költségvetési kérdés a városi igény (közakarat) magasabb forrásigényű kielégítése.

9.2. TERÜLETHASZNÁLATI, REKLÁM ÉS SZPONSZORI BEVÉTELEK

A szabályozási javaslatokban lefektetett módosító indítványok és a Gondnoki Szervezet kialakítása forrásoldalról azt a célt szolgálják, hogy a Margitsziget helyben tartott közterületi bevételek útján önfenntartóbb parkká szerveződjön. A területen képződött, és megfelelően beárazott (esetleg licit útján értékesített) közterület-használati (rendezvény, árusítás, kihelyezett reklám és parkolási) bevételeknek a park fenntartásába és fejlesztésébe visszacsatornázottan kell működniük ahhoz, hogy egy önfenntartóbb park modellje kialakuljon. Ezek mellett marketing szempontból jól eladható ötlet a Margitsziget Barátai Klub, mint védjegy létrehozása, amelyet a sziget fenntartását szponzoráló cégek saját hirdetésekben megjeleníthetnek megfelelő összeg, vagy egy-egy margitszigeti fa, köztéri bútor „örökbe fogadása” után. A modell siker esetén további jelentős budapesti közparkokra is kiterjeszhető.

Az ezzel kapcsolatos modellezés, a gondnoki szervezet felépítésének, részleteinek, a bevételek helyben tartásának kidolgozása új feladatként jelenik meg az önkormányzat számára.

9.3. EU PÁLYÁZATI FORRÁSOK

Az önkormányzati fejlesztések többlet anyagi háttérét elsősorban az EU strukturális és kohéziós alapjainak regionális és országos forrásaiból lehet előteremteni. Jelenleg az alábbi pályázati forrásokra a lehet pályázni a margitszigeti tervezett fejlesztések kapcsán. Az Új Magyarország Fejlesztési terv keretében 2013-ig további pályázatok kiírása várható, melyek további megszerezhető fejlesztési forrást jelentenek.

KEOP-1.1.1. Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése

Támogatás célja:

Összhangban a hatályos jogszabályok előírásaival és a lakosság egészségvédelme érdekében törekedni kell arra, hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű – a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájukban differenciált hulladékgazdálkodási módszerek.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 70

Támogatás minimum összege: 100 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 35 000 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 20 – 25

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A hulladékgyűjtők rendszerének integrált megközelítésű (űrtartalom, arculat, dizájn, használhatóság, tájba illesztés) fejlesztése, a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, új zöldhulladék komposztálási eljárások bevezetése.

KEOP-1.2.0. Szennyvízelvezetés és tisztítás

Támogatás célja:

A 2000 LE feletti agglomerációk csatornázási feladatainak, szennyvízkezelésének, korszerű iszapkezelésének és hasznosításának, valamint a folyékony hulladék szennyvíztisztító telepi elhelyezésének támogatása.

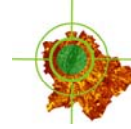
Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 85 (min. 50%)

Támogatás minimum összege: 200 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: Nincs felső határ

Támogatható projektek száma: 25

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Margitszigeti létesítmények szennyvizeinek kezelése, a Dunai szennyvízterhelés mérséklése, a csatornarendszer korszerűsítése

KEOP-1.3.0/B - Ivóvízminőség javítása konstrukció - Ivózellátás biztonságának fokozása a vízbázis súlyos veszélyeztetése esetén

Támogatás célja:

A jelen pályázat keretében nyújtható támogatás a közműves vízellátás biztonságának javítása céljából a kockázatot jelentő súlyosan veszélyeztetett vízbázis kiváltását, vagy az ellátási biztonság kellő mértékű javulását eredményező technológia alkalmazását biztosító fejlesztések előkészítését ill. megvalósítását segíti.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 85 Központi költségvetési szerv esetén: 100%.

Támogatás minimum összege: 10 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 5 400 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 1 – 2

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Margitsziget veszélyeztetett vízbázisainak biztonságba helyezése, a diagnosztikai fázis utáni jogi lehatárolások elvégzése és iktatása, megegyezés a területhasználatot korlátozó övezeti kijelölések kompenzálásáról a tulajdonosokkal, az ÉDRV tervezett nyomvonalának, a metrókijáratnak és a vízbázisok konfliktusának feloldása.

KEOP-2.1.2. Önkormányzati árvízvédelmi fejlesztések

Támogatás célja:

A konstrukció alapvető célkitűzése, hogy azokon a településeken, vagy településrészekben, ahol nincs kiépített árvízvédelmi vonal, vagy nem kellő (előírt) biztonságú a védelmük, az önkormányzati kezelésű művek legsürgősebb árvízvédelmi fejlesztési munkái megvalósuljanak, és a védvonalak kiépüljenek az előírt biztonságot nyújtó mértékben.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 100 (max. 100%)

Támogatás minimum összege: 100 000 000.- HUF

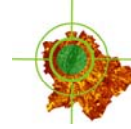
Támogatás maximum összege: 1 000 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 1 – 2

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Margitsziget bevédése a MÁSZ+1,3 m magasságra mobil (árhullám esetén felállítható) gátrendszer segítségével. (Megjegyzendő, hogy a Duna meder tulajdonosa a Magyar Állam, míg a Sziget partvonalának helyrajzi számonként több tulajdonosa is van, a többségi tulajdonos jellemzően a Fővárosi Önkormányzat, ezért elképzelhető, hogy a „KEOP-2.1.1. Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések” pályázati konstrukcióban is sikeres pályázat bonyolítható le.)

KEOP-3.1.3. Gyűjteményes és védett történeti kertek megőrzése és helyreállítása

Támogatás célja:

Hazánk kiemelkedő értékei a gyűjteményes és a történeti kertek, amelyek az ember és természet viszonyának élő múzeumai. A kertek értékes nemzeti vagyontárgyak és fontos tájelemek, amelyek kulcsszerepet játszanak a veszélyeztetett növényfajok élőhelyen kívüli ún. „ex situ” védelmében, illetve a természetvédelem területén szűletett nemzetközi egyezmények és EU intézkedések végrehajtásában is.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 100 max. 100%

Támogatás minimum összege: 50 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 200 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 6

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Margitsziget közparki területeinek rekonstrukciója, tematikus kertrészek felújítása, Idős fák átfogó vizsgálata, kataszterkészítés, fokozatos fafaj csere. **A támogatás elnyerésének alapvető feltétele a védett történeti kertté nyilvánítás!**

KEOP-6.1.0/B A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés)

Támogatás célja:

A konstrukció célja a fenntartható életmód és az ehhez kapcsolódó viselkedésminták elterjesztése információs eszközök (szemléletformálás, tájékoztatás, képzés stb.) segítségével. Így cél a fogyasztók környezettudatosságának, környezetkultúrájának és környezet-etikájának fejlesztése, főleg a mindennapi élet területén (táplálkozás, háztartás, munkahely, közlekedés és szabadidő), a fenntarthatóbb választási lehetőségekről szóló információs kampányokkal, közösségi együttműködések megvalósításával. A pályázat konkrét célja a kompetens és felelős fogyasztói magatartás elterjedésének segítése, a fenntartható életmód értékeinek és eszközeinek széleskörű elterjesztése, a környezeti tanácsadók módszertani kultúrájának korszerűsítése, és jobb hozzáférés biztosítása a fenntarthatóság tanulásának nem iskolai formáihoz.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 95

Támogatás minimum összege: 10 000 000.- HUF

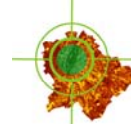
Támogatás maximum összege: 50 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 9 – 40

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Stratégia marketing és kommunikációs céljainak megvalósítása, információs táblák, honlap készítése és kihelyezése, a sziget jövőjével kapcsolatos társadalmi párbeszédet segítő programok, események szervezése. A Margitszigeti Gondnokság marketing feladatainak és irodai eszközigényének anyagi megteremtése. A Margitsziget múltját bemutató vezetett séták szervezése, az idegenforgalmi kínálat ezzel történő bővítése.

KMOP-2.3.1/B. Közösségi közlekedés előnyben részesítése

Támogatás célja:

A konstrukció keretében támogatandó a közlekedési rendszerek elektronizálása, az utasforgalom kiszolgálásának és tájékoztatásának fejlesztése, forgalomirányítási rendszerének és forgalomtechnikai eszközeinek fejlesztése. A megvalósuló intézkedések célja a környezet megóvása, a forgalmi torlódások – ezáltal az eljutási idők – csökkentése, és a közösségi közlekedés attraktivitásának növelése kell, hogy legyen.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 90

Támogatás minimum összege: 20 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 800 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 4

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A 26-os Busz és a diesel kisvonat kiváltása zéró emissziós közösségi közlekedési eszközzel. A szigeti beléptető rendszerek rekonstrukciója.

KMOP-2.3.1/D. Dunai közlekedés fejlesztése

Támogatás célja:

A régió versenyképességéhez, és a lakosság mobilitási igényének kiszolgáláshoz – a közúti közlekedés mellett – szükség van alternatív, környezetkímélő közlekedési módok biztosítására is. A vízi közlekedés kiegészíti a közúti és más közösségi közlekedési módok által kínált lehetőségeket és hozzájárul a közlekedés által okozott környezetterhelés csökkentéséhez. A prioritás keretében támogatandó a Duna, mint személyhajózási közlekedési folyosó kihasználtságának növelése az ökológiai szempontok figyelembevételével (hajóállomások fejlesztése).

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 90

Támogatás minimum összege: 15 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 900 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 5

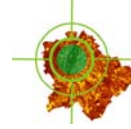
A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Margitsziget hajóállomásainak megújítása, hajózási alternatíva kiépítése a sziget megközelítésére.

KMOP-3.1.1/A/B/C/D. A turisztikai vonzerő- és termékfejlesztés előmozdítása

Támogatás célja:

A támogatás célja a Közép-magyarországi régió vonzerejének fejlesztéséhez való hozzájárulás és ezáltal a régió nemzetközi versenyképességének, illetve a régió belső kohéziójának és harmonikus térszerkezetének fejlesztése.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 25 max 90%

Támogatás minimum összege: 15 000 000.- HUF

Támogatás maximum összege: 300 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 14 – 47

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A Palatinus strand, a Víztorony, a Szabadtéri Színpad, A kolostorkertek, a szökőkút, a tematikus kertek rekonstrukciója, az ásványvíz Palackozó Múzeummá történő fejlesztése.

KMOP-3.1.2/A/B/D. A turisztikai fogadóképesség javítása

Támogatás célja:

A támogatás célja a térség turisztikai fogadóképességét javító beruházások elősegítése és a térség adottságaira alapozó vonzerők gazdasági hasznosulását eredményező létesítmények, beruházások, mennyiségi és minőségi fejlesztések ösztönzése.

Rendelkezésre álló forrás:

Támogatás mértéke (%): 25 max. 30%

Támogatás minimum összege: 15 000 000.- HUF

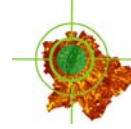
Támogatás maximum összege: 300 000 000.- HUF

Támogatható projektek száma: 11 – 27

A pályázati forrásból megvalósítható projekt a Margitszigeten:

A fogadóterek rendezése, a Kaszinó, az elhanyagolt területrészek (tenispályák, kertmozi, stadion, Árpád híd alatti terület) rendezése, igényes szolgáltatások kiépítése, a margitszigeti karakter, arculat javítása.

FORRÁSJEGYZÉK

TERVDOKUMENTUMOK

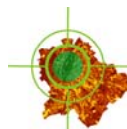
- ☞ BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE (BATrT)
- ☞ BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE (TSZT)
- ☞ BUDAPEST XIII. KER. KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI SZABÁLYZATA (KVSZ)
- ☞ BUDAPEST KÖZÉPTÁVÚ VÁROSFEJLESZTÉSI PROGRAMJA (Podmaniczky Program)
- ☞ BUDAPEST FŐVÁROS KÖRNYEZETI PROGRAMJA
- ☞ BUDAPEST XIII. KERÜLETÉNEK INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA
- ☞ ANGYALZÖLD - A XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA ÉS ZÖLDHÁLÓZAT FEJLESZTÉSI PROGRAMTERVE

KAPCSOLODÓ FŐVÁROSI RENDELETEK

- ☞ BUDAPEST VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT ÉS FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV (BVKSZ és FSZKT)
- ☞ 14/1993. (IV.30) FŐV. KGY. RENDELET A kiemelt közcélú zöldterületekről
- ☞ 59/1995. (X.20.) FŐV. KGY. RENDELET A fővárosi közterületek használatáról és a közterületek rendjéről
- ☞ 60/1995. (X.20.) FŐV. KGY. RENDELET A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában levő közterületek használatáról és rendjéről
- ☞ 10/2005. (III.8.) FŐV. KGY. RENDELET A fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről
- ☞ 19/2005. (IV. 22.) FŐV. KGY. RENDELET Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról
- ☞ 74/2007. (XII. 28.) FŐV. KGY. RENDELET 19/2005. (IV. 22.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról.

EGYÉB DOKUMENTUMOK

- ☞ DÖNTÉSELŐKÉSZÍTŐ TANULMÁNY AZ IVÓKÚT-RENDSZER FEJLESZTÉSÉRE – FŐKERT Nonprofit Zrt, 2006. december
- ☞ A MARGITSZIGET DENDROLÓGIAI FELMÉRÉSE – CORVINUS EGYETEM Dendrológiai Tanszék (Dr. Schmidt Gábor), 2006.
- ☞ OPERATÍV INTÉZKEDÉSI TERV A MARGITSZIGET HASZNÁLATÁRA, ÜZEMELTETÉSÉRE, VÉDELME – FŐKERT Nonprofit Zrt, 2008. április
- ☞ A MARGITSZIGET VÉDETTSÉGÉT, MEGÓVÁSÁT, FUNKCIÓ SZERINTI HASZNÁLATÁNAK VIZSGÁLATÁT ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY – BFVT Kft., 2007 október
- ☞ MARGITSZIGET PROBLÉMAFELTÁRÓ TANULMÁNYTERV – FŐKERT Nonprofit Zrt. - Főkert Tervezési Stúdió Kft., 2008. június
- ☞ KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS A MARGITSZIGETI PARKHASZNÁLÓK KÖRÉBEN – FŐKERT Nonprofit Zrt, 2008. május
- ☞ KÖZTERÜLETEK HASZNÁLATA ÉS MEGÍTÉLÉSE BUDAPESTEN – Stúdió Metropolitana - Double Decker, 2004 december

MELLÉKLETEK

A MELLÉKLET TARTALMA

1. sz. melléklet:

A Margitsziget helyrajzi számain a Fővárosnál nyilvántartott egységek tulajdonosai, használói, üzemeltetői, kezelői

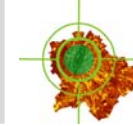
2. sz. melléklet:

A Margitsziget területén felderített tulajdonosok, kezelők, közterület-használók elérhetőségei

3. sz. melléklet:

A stratégia készítése során keletkezett ügyiratok, állásfoglalások, emlékeztetők, terviratok

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

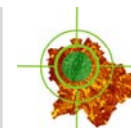

1. sz. melléklet: tulajdonosok, használók, üzemeltetők, kezelők

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használói, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/1 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felépítmény				Vagyongazda
		Mért	VAB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	22239		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolat járda	1595		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
2.	Partvédmű	17182		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	55727	94445	Főkerít Zrt.		Főkerít Zrt.	Főkerít Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópárk	929		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
5.	Thermal Szálló	8269	11494	Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Nyrt.	Thermal Szálló	Thermal Szálló	Thermal Szálló	Vállalkozási Ügyosztály
	Gépház és pince							
6.	2 lakás rektár	212	232	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.				Vállalkozási Ügyosztály
7.	Bringóhintó kölcsönző és Büfé	189	185	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Vállalkozási Ügyosztály
8.	Zenélő kút	72		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
9.	Szennyvíz elemelő	43		Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.		Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csalomázási Művek Zrt.	
10.	Ramada szálló parkolója		16	Fővárosi Önkormányzat			Ramada Szálló	
11.	ELMŰ Zrt földterület		85	Fővárosi Önkormányzat	Budapesti ELMŰ Nyrt.			
Összesen:		106457	106457					
23800/1 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 3260/109717 eszmei hányad								
12.	Sportlövőtér	3260	3260	Magyar Állam	"HONVED" Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola Sportegyesülete	"HONVED" Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola Sportegyesülete	"HONVED" Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola Sportegyesülete	Magyar Állam, KVI
Összesen:		3260	3260					
23800/1 hrsz mindösszesen:		109717	109717	Szatereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOY terület: 109706			

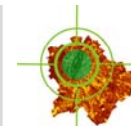
A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használói, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/2 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m2]		Felépítmény				Vagyongazda
		Mért	VAB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	4674		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolat járda	88		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
2.	Partvédmű	9279		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	74788	91801	Főker Zrt.		Főker Zrt.	Főker Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópárk	346		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	Danubius Szálló	10783	10782	Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Nyrt.	Danubius Szálló	Danubius Szálló	Danubius Szálló	Vállalkozási Ügyosztály
6.	Ifjúsági Tábort	16266	16436	Bp. Főv. XIII. ker. Önkormányzat	Bp. Főv. XIII. ker. Önkormányzat	Bp. Főv. XIII. ker. Önkormányzat	Bp. Főv. XIII. ker. Önkormányzat	Környezetvédelmi Ügyosztály
7.	Bringóhintó köcsönző és büfé	141	79	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Bringóhintó kkt.	Vállalkozási Ügyosztály
8.	út	2484		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
9.	Elmü Zrt. földterület	29	29	Fővárosi Önkormányzat			Ramada Szálló	
10.	11. sz. csápos kút	276		Fővárosi Önkormányzat	Budapesti ELMŰ Nyrt.			
Összesen:		119153	119127					
23800/2 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 5766/124893 eszmei hányad								
11.	Szent Mihály Kápolna	354	354	Magyar Állam, KVI	Magyar Állam, KVI	Magyar Állam, KVI	Magyar Állam, KVI	
12.	Teniszpálya	5386	5412	BM Jóléti Intézmények	BM Jóléti Intézmények	BM Jóléti Intézmények	Magyar Állam, KVI	
Összesen:		5740	5766					
23800/2 hrsz mindösszesen:		124893	124893	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOY terület			

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

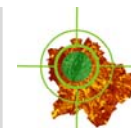

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használati, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/3 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felépítmény				Vagyongazda
		Méret	VAB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	158		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolati járda	108		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
2.	Parkvédő	8044		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	144818	153003	Főker Zrt.		Főker Zrt.	Főker Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópálya	568		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	Margitszigeti Szabadtéri Színpad	10258	9838	Fővárosi Önkormányzat	Szabed Tér Színház Kht.	Szabed Tér Színház Kht.	Szabed Tér Színház Kht.	Kulturális Ügyosztály
6.	Víztorony	113	156	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Vállalkozási Ügyosztály
7.	Domonkos Apátság kolostor romkert	9066	9066	Fővárosi Önkormányzat	Főker Zrt.	Főker Zrt.	Főker Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
8.	Kisállatkert	4992	6090	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Állat- és Növénykert	Fővárosi Állat- és Növénykert	Fővárosi Állat- és Növénykert	Kulturális Ügyosztály
9.	ANGA Büfé	150		Fővárosi Önkormányzat	Wolf Ferenc	Wolf Ferenc	Wolf Ferenc	Vállalkozási Ügyosztály
10.	Szennyvíz átvezető	79		Fővárosi Csatározási Művek Zrt.		Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	
11.	WC	26	25	Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	Fővárosi Csatározási Művek Zrt.	
12.	Transzformátor ház		94	Budapesti ELMU Nyrt.	Budapesti ELMU Nyrt.	Budapesti ELMU Nyrt.	Budapesti ELMU Nyrt.	
Összesen:		178380	178272					
23800/3 hrsz mindösszesen:		178380	178272	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOV terület: 18 3675			

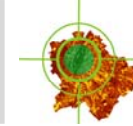
A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használói, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/4 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felelősen				Vagyongazda
		Mért	VAB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közeledési út	8355		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közeledési Ügyosztály
1a	Burkolt járda	2554		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közeledési Ügyosztály
1b	Zöldfelület	1293		Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
2.	Partvédmű	13568		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	51971	86858	Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	út	6378		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
5.	Palatinus strandfürdő	86297	87560	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Vállalkozási Ügyosztály
6.	Parkfenntartási telephely	426		Fővárosi Önkormányzat	Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
7.	Főkert Zrt. Raktár, műhely	865	703	Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
8.	Játszóter	3377		Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
9.	Transzformátóház	20	68	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	
10.	Transzformátóház	48		Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	
11.	8. sz. csápos kút	85	109	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
12.	9. sz. csápos kút	1100	1021	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
13.	10. sz. csápos kút	26	44	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
Összesen:		176363	176363					
23800/4 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 7330/183693 eszmei hányad								
14.	Teniszpalota	7330	7330	BM jöleti intézmények	BM jöleti intézmények	BM jöleti intézmények	BM jöleti intézmények	Magyar Állam, KVI
Összesen:		7330	7330					
23800/4 hrsz mindösszesen:		183693	183693	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOY terület: 18 3675			

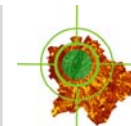
A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használati, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/5 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület (m ²)		Felépítmény				Vagyongosztó
		Mért	VÁB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	364		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
2.	Partvédmű	4736		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatomázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Perk és egyéb út	96345	102368	Főker Zrt.		Főker Zrt.	Főker Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópör	341		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	út	582		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
6.	Ferences templom és kolostor romja	499	499	Fővárosi Önkormányzat	Főker Zrt.	Főker Zrt.	Főker Zrt.	Vállalkozási Ügyosztály
Összesen:		102867	102867					
23800/5 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 1456/104323 eszmei hányad								
7.	Margitszigeti EUROPA-ház	1456	1456	Magyar Állam	Magyar Állam Bp-i. Honvéd Egyesület	Magyar Állam Bp-i. Honvéd Egyesület	Honvédelmi Minisztérium	KVI
Összesen:		1456	1456					
23800/5 hrsz mindösszesen:		104323	104323	Sztereografikus terület		Tulajdoni lap szerinti EOY terület: 10 4312		

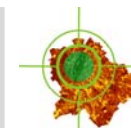
A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használói, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/6 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felépítmény				Vegyongazda
		Mert	VÁB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	1531		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolt járd	120		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1b	Zöldfelület	19		Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
2.	Pertvédmű	5601		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csetomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csetomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csetomázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	72541	84855	Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futókör	435		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	út	3376		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
6.	Casino	5686	5686	Taverna Zrt.	Casino Zrt.	Casino Zrt.	Casino Zrt.	Vállalkozási Ügyosztály
7.	Büfé	78		Fővárosi Önkormányzat	„Sétány”-Büfé Bt.	„Sétány”-Büfé Bt.	„Sétány”-Büfé Bt.	Vállalkozási Ügyosztály
8.	Elmü kapcsolószekrény	4		8 Fővárosi Önkormányzat	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	
9.	Homokozó	80		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
10.	4. sz. csépos kút	34		Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
11.	WC	22		23 Budapesti ELMŰ Nyrt.		Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	
12.	WC	82		99 Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Csetomázási Művek Zrt.	Fővárosi Csetomázási Művek Zrt.	
13.	Szökőkút	932						
Összesen:		90541	90541					
23800/6 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 10245/100786 eszmei hányad								
	14. Budapesti Honvéd SE Klubháza és teniszpályák	6956	6956	HM Re-Creativ kft.	HM Re-Creativ kft.	HM Re-Creativ kft.	Magyar Állam, KVI	
	15. MTK VM Sportklub, Építők (Sirály) csónakház	3289	3289	Sportlétesítményeket ellátó Intézet	Sportlétesítményeket ellátó Intézet	Sportlétesítményeket ellátó Intézet	Magyar Állam, KVI	
Összesen:		10245	10245					
23800/6 hrsz mindösszesen:		100786	100786	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOY terület: 10 0774			

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

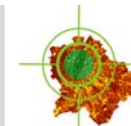

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használati, üzemeltetői, kezelői viszonyok

3
23800/7 hrsz-n

sorszám	Jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felépítmény				Vagyongazd.
		Mért	VAB	Tulajdonos	Használat	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	3319		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolat járda	1728		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1b	Zöldfelület	478		Főként Zrt.		Főként Zrt.	Főként Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
2.	Partvédmű	6420		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	28258	90050	Főként Zrt.		Főként Zrt.	Főként Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópálya	473		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	Út	3254		822 Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	
6.	Parkfenntartási alközpont, rendőrség	4052	18704	Főként Zrt.	Főként Zrt.+Rendőrség	Főként Zrt.+Rendőrség	Főként Zrt.+Rendőrség	Vállalkozási Ügyosztály
7.	volt Kalandpark és kertmód (Széchy Tamás Sp.u.)	2470		Budapest Film Forgalmazó és Moziüzemi Nyrt.	Budapest Film Forgalmazó és Moziüzemi Nyrt.	Budapest Film Forgalmazó és Moziüzemi Nyrt.	Budapest Film Forgalmazó és Moziüzemi Nyrt.	Vállalkozási Ügyosztály
8.	Ásványvízüzem	5985		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Ásványvíz és Üdülöpark Zrt.	Fővárosi Ásványvíz és Üdülöpark Zrt.	Fővárosi Ásványvíz és Üdülöpark Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
9.	Fővárosi Vízművek Zrt. gépház	2456	3598	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
10.	Déli gépház, Magdolna kút	286		Sp. Gyógyfürdő és Hévízel Zrt.	Sp. Gyógyfürdő és Hévízel Zrt.	Sp. Gyógyfürdő és Hévízel Zrt.	Sp. Gyógyfürdő és Hévízel Zrt.	Közmű Ügyosztály
11.	ELMŰ Trefaház	21		Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	Budapesti ELMŰ Nyrt.	
12.	Bűté	40		Fővárosi Önkormányzat	Poston Kft	Poston Kft	Poston Kft	Vállalkozási Ügyosztály
13.	Jétszótér (2db)	3528		Fővárosi Önkormányzat		Főként Zrt.	Főként Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
14.	Homokozó	222		Fővárosi Önkormányzat		Főként Zrt.	Főként Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
15.	6., 7. sz. csépos kút			Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
Összesen:		60980	62550					
23800/7 hrsz-on NEM fővárosi tulajdon: 16692/79242 eszmel hányad								
16.	Hajós Alfréd Nemzeti Sportuszoda	6700	10200	Magyar Állam	Magyar Állam	Magyar Állam	Magyar Állam	
17.	Hotel Margitsziget	3043						
18.	Danubius Nemzeti Hajós Egyesület	6250	8432	Pénzügyminisztérium	Pénzügyminisztérium	Pénzügyminisztérium	Pénzügyminisztérium	
Összesen:		16292	18692					
23800/7 hrsz mindösszesen:		79242	79242	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EO/V terület: 10 0774			

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

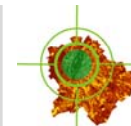

Budapest XIII. ker. Margitsziget
Nyilvántartás szerinti tulajdonosi, használói, üzemeltetői, kezelői viszonyok
a
23800/8 hrsz-n

sorszám	jelleg (művelési ág)	Terület [m ²]		Felépítmény				Vagyongozó
		Mért	VAB	Tulajdonos	Használó	Üzemeltető	Kezelő	
1.	Közlekedési út	5059		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1a	Burkolt járda	3310		Fővárosi Önkormányzat		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Önkormányzat	Közlekedési Ügyosztály
1b	Zöldfelület	804		Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
2.	Partvédmű	100071		Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Közmű Ügyosztály
3.	Park és egyéb út	24464	50056	Főkert Zrt.		Főkert Zrt.	Főkert Zrt.	Környezetvédelmi Ügyosztály
4.	Futópárk	2858		Fővárosi Önkormányzat				Sport Ügyosztály
5.	Déli gégház, Magdolna kút	807	822	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Bp. Gyógyfürdői és Hévízei Zrt.	Közmű Ügyosztály
6.	Margitszigeti Atlétikai SC	18871	18704	Fővárosi Önkormányzat	MAC	MAC	MAC	Sport Ügyosztály
7.	Sziget Klub	1294		Fővárosi Önkormányzat	MAC	MAC	MAC	Sport Ügyosztály
8.	Teniszpálya	2147		Fővárosi Önkormányzat	MAC	MAC	MAC	Sport Ügyosztály
9.	KHEM földterülete	3441	3596	KHEM	KHEM	KHEM	KHEM	
10.	1., 2., 3. sz. csőpos kút			Fővárosi Önkormányzat	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Fővárosi Vízművek Zrt.	Közmű Ügyosztály
11.	Szökőkút	52						
Összesen:		73178	73178					
23800/8 hrsz min.összesen:		73178	73178	Sztereografikus terület	Tulajdoni lap szerinti EOV terület: 10 3138			

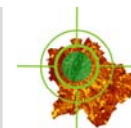
A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

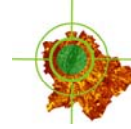
2. sz. melléklet: tulajdonosok, használók, üzemeltetők, kezelők elérhetőségei

Tulajdonos, Kezelő vagy használó neve	terület / intézmény / telephely megnevezése	postacím	telefon	fax	intézményvezető	e-mail
Belügyminisztérium	volt UTE teniszstadion és tenispályák					
BKV Zrt.	Diesel kisvonat, 26-os busz megálló	1980. Budapest, Pf. 11.	461-65-00			bkv@bkv.hu
BRFK XIII. ker. Rendőrkapitányság	Szigeti Kirendeltség	1135. Szabolcs u. 36.	236-28-00			
Bringóhintó Kft.	Bringóvár, árusítóhelyek	1138. Budapest, Margitsziget Hajós Alfréd sétány 1.	329-20-73		Szabó László	szabo.l@bringohinto.hu
Budapest Főváros XIII. ker. Önkormányzat Sport és Szabadidőközpont Kht.	Margitszigeti Petőfi Sándor Gyermek- És Ifjúsági Tábor	1139. Budapest, Rozsnyai u. 4.	329-16-17	329-16-17	Bernát Zoltán	sszk.kht@vizejo.hu
Budapest Győrfürdői és Hévízei Zrt.	Palatinus Strandfürdő	1138. Budapest, Népfürdő utca 38.	452-45-00	452-45-01	Ferenci Tibor	ferencitibor@kovizart.hu
Budapesti ELMŰ Nyrt.	Transzformátorok, egyéb területrészek	1132 Budapest, Váci út 72-74.	238-1000			
Candyman 2001 Bt.	Vattacukor árusítás 1 m2-en	2080. Erd, Csap u. 4.	23-360-863		László Roland	vattacukor@vattacukor.hu
Copacabana Party Part	Árpád híd hidfőben található szórakozóhely	1138. Budapest, Margitsziget	239-1509			info@copacabana.hu
Danubius Nemzeti Hajósegylet	Margitszigeti sporttelep	1138. Budapest, Margitsziget Hajós Alfréd sétány 2.	329-31-42		Pignitzky Borbála	
Danubius Szálló és Gyógyüdülő NyRt.	Danubius Health Spa Resort Margitsziget	1061. Budapest, szent István tér 11.	889-47-00	889-49-88	Körössy András	andras.korossy@danubiushotels.com
Elektromos Autó Kft.	elektromos kisautó bértadása a Termál Szálló parkolójában	1138. Budapest, Teniszstadion	30/951-73-23		Horváth Attila	attila@electroauto.hu
Építők SC	Kajak-kenu Egyesület	1138. Budapest, Margitsziget, Sirály Csónakház	30/200-07-59		Szilárdi Katalin	szilardkati@msn.com
Esztergom-Budapesti Főegyházmegye	Budapesti Főegyházmegyei Hivatal Vagyonkezelő	1250. Budapest, 1. Pf.1	225-25-90	202-5458	Dr. Varjú Imre	ecombp@katholikus.hu
F. T. CLUB 2000 Kft.	kiadvány és könyv árusítás 2 m2-en					
Főkert Kiemelten Közhasznú Nonprofit Zrt.	Margitszigeti telephely	1073. Budapest, Dob u. 90.	342-65-24	342-97-30	Kocsis László	yezso@fokert.hu
Fővárosi Aljlat- és Növénykert	Vadospark	1146. Budapest, Aljlatkerti krt. 6-12.	273-49-00		Dr. Persányi Miklós	csepanyi@zoobudapest.com
Fővárosi Ásványvíz és Üdítőipari Zrt.	Szikvíz üzem	1135. Budapest, Váci út 189-191	20/944-70-92		Miklósvári Géza	miklosvari.geza@pepsiamerica.com
Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Csatornák, áttemelők, WC-k, árvízvédelem	1087 Budapest, Kerepesi út 19.	455-4303	313-3803	Paiko György	center@fcsm.hu
Fővárosi Önkormányzat						
Fővárosi Vízművek Zrt.	Mémókszolgálati Osztály	1134. Budapest, Váci út 23-27.	40/247-247	40/247-247	Haranghy Csaba	vizvonal@vizmuvek.hu
Göncöl Ászfény	Margitszigeti Víztornyó Látogatóközpont	2600. Vác, Ilona u. 3.	27/512-030	27/512-040	Kiszel Vilmos	goncol@goncol.hu

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Tulajdonos, Kezelő vagy használó neve	terület / intézmény / telephely megnevezése	postacím	telefon	fax	intézményvezető	e-mail
Hajós Alfred / Széchy Tamás Uszodakomplexum	uszoda	1138. Budapest, Margitsziget Hajós Alfred sétány 1.	340-49-46		Dala Tamás	tdalansu@externet.hu
Honvédelmi Minisztérium	Budapesti Honvéd SE. Klubháza és teniszpályák	1065. Budapest, Balaton utca 7-11.	474-1111			
Hotel Margitsziget	Hotel Margitsziget***	1138. Budapest, Margitsziget Hajós Alfred sétány 75.	452-0104	340-48-46		hotelmargitsziget@t-online.hu
li-Net Kft.	Nyilvános WC-k	1225. Budapest, Nagytétényi út 57.	362-15-87	362-19-84		
Juhász Gabriella	Vattacukor és paltogatott kukorica árusítás 1+1 m2-en					
Kovács Ágota	Vattacukor árusítás 1 m2-en					
Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium	főterület	1064 Budapest, Akadémia utca 3.	475-3434	312-3236		
Lénárt András	babjótékos kulturális tevékenység 1 m2-en					
Magyar Állam Bp-i. Honvéd Egyesület	Építők Sporttelep, teniszpályák	1134 Budapest Dózsa György út 53.		329-0065		honved@honved.hu
Magyar Állam, KVI	Sportuszoda, Európa Ház	1133 Budapest Pozsonyi u. 56.	237-4400			info@mmvst.hu
Margitszigeti Atlétikai Centrum	MAC, Teniszkлуб	1138. Budapest, Margitsziget	329-27-88	329-35-40	Csanak Géza	info@margitsziget.com
Parking Kft.	Margitszigeti parkoló	1051. Budapest, Október 6. u. 7.	269-16-55	266-57-08	Gyarmati Zoltán	a.pozsoni@coorline.hu
Pénzügyminisztérium	Danubius Nemzeti Hajósegylet csónakháza	1051. Budapest, József nádor tér 2-4.	318-2066	318-2570		kommunikacio@nm.gov.hu
POSTRON Kft.	Hajós Alfred uszoda melletti kő büfé 38 +10 m2-en	1025 Budapest, Vémhalom u. 27/d.				
PSC CÉGSZERVIZ Kft.	elektromos kisautó bérbeadása a centenáriumi emlékműnél	1134 Budapest, Rozsafa u. 13-17.				
Sark Kővező	Sark Kert, Margitsziget	1072. Budapest, Klauzál tér 14.	328-07-53	328-07-53		sark@sark.hu
Sétacki	Kölcsonzó	1138. Budapest, Margitsziget	30/9666-453		Szentpéteri Katalin	setacki@freemail.hu
Sétány-Büfé Bt.	Casino melletti büfé 17+13 m2-en	1135 Budapest, Reitter Ferenc u. 15. f. 1.				
Szabad Tér Színház Kft.	Margitszigeti Szabadtér Színpad	1138. Budapest, Margitsziget	355-01-75		Bán Teodóra	teodora.ban@szabadter.hu
Thomas II. Bt.	Vattacukor árusítás 1 m2-en					
Tíz Évszak Kft.	Casino (Holdudvar)	1125. Budapest, Galgóczy köz 6/c.	30/211-24-76		Albert Péter	albert.peter@holdudvar.net
Tóth László	Lovasfogat két helyszínen					
Wolf Ferenc	Palatinusszal szembeni kő büfé 54+18 m2					
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem	Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar, Margitszigeti lözer	1090. Budapest, Üllői út 133-135	432-90-00	456-1089		

3. sz. melléklet: terviratok

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL
Főépítész Iroda

Ikt. sz.: 21- 546 /2008.

Környezetvédelmi Ügyosztály
Radnóczy Péter
alosztályvezető
Helyben

Tárgy: Margitsziget stratégiai terve

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

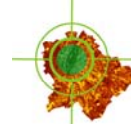
A Margitsziget stratégiai terve című egyeztetési dokumentációval kapcsolatban az alábbi véleményt adjuk.

Margitsziget stratégiai tervének elkészítése az első lépés a szigetnek a főváros életében betöltött meghatározó szerepe felismerésében, és lehetőség egyedi értékének megőrzése és méltó, attraktív fejlesztése szempontjából.

Az általános célok, jövőkép megfogalmazása támogatható, azonban az ágazati célok esetenként általános szinten maradnak, esetenként pedig üzemeltetéshez kötődő részleteket tartalmaznak, hasonlóan a helyzetfeltárás, elemzés összegzéséhez.

Hiányzik az ágazatok egymásra hatása, már elemzés szintjén is, mivel az így kiszűrhető problémák felerősíthettek volna kiemelt célkitűzéseket, és megalapozhattak volna az egyes időtávokon belül is egy prioritási sorrendet, amelyet végső soron nem tartalmaz az anyag. Általánosan a stratégiai terv célja, hogy az erőforrások felhasználása a legoptimálisabb módon, a prioritásokra fókuszálva történjék meg. Például a sziget működése szempontjából alapvető fontosságú a közlekedés, ezért a jelenlegi helyzet feltárása, a problémák összegzése és a lehetséges – akár alternatív – megoldások értékelése függvényében, a többi, kapcsolódó ágazattal összefüggésben kerülhetett volna sor a koncepcionális döntések és a cselekvési célkitűzések (nem ágazatonkénti) meghatározására, és ebből következően az elsődleges feladatok, akciók kiemelésére.

Az elemzés összefoglalásából nem tűnik ki a sziget egyes területeinek, zöldterületeinek funkcionális tagozódása, az egyes funkciókból eredő terhelések összehasonlítása, mely alapján kirajzolódott volna, mely funkciók erősítése, és melyek visszaszorítása célszerű és szükséges a sziget működtetésének, fenntartásának céljából. (Pl. a vendéglátás, és kulturális funkciók háttérbe szorulnak az anyagban, nem

derül ki, hogy indokoltan-e?) Ugyanakkor alapvetően meghatározó elemek távlati létesítéséről – megemlítésükön kívül – és lehetséges következményeik részletezéséről nem esik szó, mint pl. az Árpád-híd hídfőjében kialakítani tervezett teremgarázsról, vagy a gyalogoshidakról. A „sziget-gondnokság” kérdése sem került kifejtésre, létrehozásának a zöldfelülethez kapcsolódó tevékenységen túl átfogóbb feladatok ellátása kellene legyen a célja.

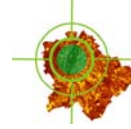
A Stratégiai terv stratégiai döntéseiben és cselekvési célkitűzéseiben – az előzőekből adódóan – keverednek a stratégiai, koncepcionális és üzemeltetési elemek, amely megnehezítheti egy következő lépésként szükségesnek tűnő Pénzügyi terv készítését is.

Mivel a fenti kérdésekre részben a készítendő Kerületi Szabályozási Terv adhat választ, ezért javasolható, hogy a KSZT készítése és elfogadása után a stratégiai terv ismételt áttekintésére, ellenőrzésére, esetleges módosítására, korrekciójára kerüljön sor.

Üdvözlettel:

Budapest, 2008. szeptember 8.

Beleznay Éva
mb. főépítész

From: Nagy Balázs
Sent: Thursday, September 11, 2008 1:04 PM
To: Jóba Ágnes
Cc: Radnóczy Péter
Subject: RE: Margitsziget egyeztetés - meghívó

Kedves Ági!

A Margitsziget stratégiai tervének tömegközlekedési koncepciójához az alábbi észrevételeink vannak:

A jelenlegi hálózat – az utazási igényekhez jobban illesztett időszakos sűrítéssel – alapjaiban megfelelő, kiegészítve az 5-ös metró Margitszigeti állomás megépítésének támogatásával.

A stratégiai célok között az attraktivitás és a környezetbarát jelleg erősítését tartjuk fontosnak:
- Környezetvédelmi szempontból a szélesebb hálózati kapcsolatokat nyújtó 26-os autóbusz járműveinek cseréje, pl. 0 emissziójú alternatív hajtású (üzemanyagcella, hidrogén hajtás, stb.) autóbuszokra, amelyek pl. Londonban nagyobb flottában közlekednek kísérleti jelleggel. Másik lehetőség dízelmotor segédhajtással rendelkező trolibuszok üzemeltetése (Debrecenben közlekednek ilyenek), amelyek a Margitsziget területén trolibuszként, azon kívül autóbuszként közlekedhetnek.

Ehhez a sziget területén felsővezeték építése szükséges, a 26-os vonal egyéb szakaszain (pl. a Margit hídon, ahol műemlékvédelmi okokból trolibusz felsővezeték vélhetően a későbbiekben sem épülhet) infrastruktúrafejlesztés nem szükséges.

Az utóbbi megoldást az alternatív hajtásmódok jelenlegi még kiforratlan konstrukciója miatt előnyösebbnek tartjuk. A trolibuszos fejlesztés további előnye, hogy a margitszigeti vonal illeszthető a belvárosi trolibuszhálózathoz, nagyobb területről közvetlen eljutást biztosítva a Margitszigetre.

- Attraktivitás fejlesztése

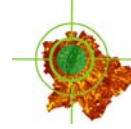
A sziget tömegközlekedési kiszolgálását túlnyomó részt továbbra is a nagykörúti villamosok fogják biztosítani.

A villamosokkal jó kapcsolatot adó kiegészítő szolgáltatásként célszerű a sziget belső közlekedésének kiszolgálására a 26-os autóbusz mellett egy attraktív közlekedési eszköz üzemeltetése is, amely illeszthető a tervezett 5-ös metró állomásához is.

Javasoljuk megvizsgálni – információnk szerint tervszinten már létező lehetőségként - a korábbi lóvasút visszaállításának lehetőségét is.

Üdvözlettel: Nagy Balázs

EMLÉKEZTETŐ

Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Kommunális Ügyosztállyal
történt telefonos egyeztetésekről a
Margitsziget Stratégia Terve
munkaközi anyagával kapcsolatban

időpont: 2008. augusztus 27.

Csók László 327-1306:

Az élőgépes szennyvíztisztítás kérdését a Körte Organica Kft-vel szükséges egyeztetni,
az ügyosztály nem koordinálja a projektet.

A szennyvíztisztító uszályon való elhelyezésével kapcsolatban véleménye szerint ez
problémát vet fel a téli időszakban való üzemeltetéssel kapcsolatban. A Duna
esetleges zajlása idején gondot okozhat. Nem kivitelezhetetlen, de további
egyeztetést igénylő kérdés.

Az Árpád illetve Margit hidakon keresztüli szennyvízelvezetés kérdéséről Kiss Zoltán
adhat tájékoztatást 999-9376 [jelenleg szabadságon]

Milyó Mihály 327-1271

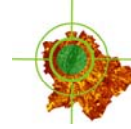
A főváros 2007 februárjában készített tanulmányt: „Frekventált közterületek
minőségi átalakítása” programhoz kapcsolódóan a főváros nyilvános illemhely
ellátása tárgyában.

A tanulmány megállapította, hogy a úszó EB idején a jelenleg működő 3 illemhely
megfelelően került felújításra.

Célként jelöli ki a tanulmány 3 új illemhely elhelyezését. Az illemhelyek automata,
mozgáskorlátozottak által is használható kivitelben készülnek majd. Az utcabútor
tender keretében a beszerzés folyamatban van.

A tanulmány megállapítása szerint a közpark 2 jelenleg üzemen kívüli illemhelye
felújítása nem javasolt. Az uzsonnázó kertnél lévő állapota, az Árpád-híd
építményében lévő pedig várható alacsony kihasználtsága miatt.

Az emlékeztetőt összeállította:
Gábor Péter
tájépítész mérnök

EMLÉKEZTETŐ

Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Kulturális Ügyosztály
hivatalos helyiségében történt
Margitsziget Stratégia Terve
munkaközi egyeztetéséről

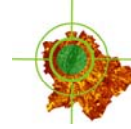
időpont: 2008. augusztus 27.

Jelen voltak:

Tamás Endréné, vezető főtanácsos – BFFH Kulturális Ügyosztály
Niedetzky Andrea, tervező BFVT Kft.
Pogány Aurél, tervező BFVT Kft.
Bardóczi Sándor, tervező Zöldfácska Kft.

1. Tamás Endréné átadta a tervezőknek a Margitsziget KSZT és a Szabadtéri Színpad fejlesztése kapcsán fellelhető írásos véleményeket, leveleket. Ezek összefoglalva a következőket tartalmazzák:

- 1.1. 12-651/2/2008 ikt. sz. levél (Fa.: Kulturális Ügyosztály) a Margitsziget KSZT-vel kapcsolatosan jelzi, hogy a Margitsziget Szabadtéri Színpad rekonstrukciója EU forrásból megvalósítandó fejlesztési feladatként az ágazati fejlesztések sorába került a 2007. aug. közgyűlés határozatával. A készítendő KSZT-ben kiemelten kezelendő a Színpad és tágabb környezete rekonstrukciója megvalósítási lehetőségeinek vizsgálata. A színház rekonstrukciót a 2007-2013 közötti fejlesztési időszakon belül tervezik megvalósítani. Költségvetési előirányzatként 40 millió Ft-ot különítettek el egy új, a sziget jelentős részét, vagy egészét lefedő megvalósíthatósági tanulmány elkészíttetésére. Ennek tartalma a Margitsziget történeti kerté történő esetleges átminősítése függvényében változhat, a tanulmány elkészítése a Beruházási Ügyosztály koordinációjában fog megkezdődni a KSZT befejezését követően.
- 1.2. 12-894/2/2008 ikt. sz. levél (Fa.: Kulturális Ügyosztály) a KSZT készítése során az alábbi ágazati szempontok figyelembevételét kéri a KÖH korábbi állásfoglalásával kiegészítve:
  - A Margitsziget Szabadtéri Színpad és Víztorony, valamint tágabb környezete rekonstrukciójának megvalósítási lehetőségeinek vizsgálatát.
  - A 23800/3 hrsz terület övezeti besorolása biztosítsa a Margitszigeti Színpad, Víztorony funkcióbővítéssel rekonstrukcióját, a területen belüli módosított beépítés lehetőségét
  - Hiányzó úthálózat, csatornázás biztosítását
  - A nézőtér és a színpad jellegi karakter megőrzése mellett a lefedés építészeti megoldásának vizsgálatát
  - A víztorony, színpad, nézőtér, környezet komplex egységként való kezelését
  - A kiszolgáló egységek modernizálását, közönségfogadó terek hasznosítását, komfortosítását
- 1.3. 22-360/10/2008 ikt. sz. levél (Fa.: Városrendezési Ügyosztály) rögzíti, hogy a BATrT szerint a terület kisebb részben városias települési térség, nagyobb részben nagy kiterjedési zöldterületi övezet, és ez utóbbi nem sorolható át beépítésre szánt területté. A Budapesti TSZT-ben a terület központi vegyes, nagy kiterjedésű sportolási célú terület, strand, valamint zöldterület. Az FSZKT IZ és Z-VP keretövezetbe sorolja a terület és számos védettségi kategóriába is besorolja. Mindezek alapján a tervezett fejlesztések csak oly módon kaphatnak lehetőséget, hogy a sziget jelenlegi övezeti besorolásának megfelelő mértéket, beépítettséget és funkciót (BVKSZ) teljesítse. A beépítésre szánt területek növelése nem támogatható. A sziget további terhelését nem kívánatos emelni, a táji, természeti és műemléki védelem prioritást élvez. A KSZT feladata az urbanizációs hatásoktól nagyrészt mentes szabad tér megőrzése, a rekreációs funkció megtartása, a közösségi használat támogatása, az unikális értékek megőrzése. A levél rögzíti a Fővárosi Önkormányzat feladatait a kérdésében:
  - Környezetvédelmi Ügyosztály: Margitsziget Stratégiai Terve elkészítése
  - Kulturális Ügyosztály: Margitsziget Szabadtéri Színpad, Víztorony és tágabb környezetének rekonstrukciója

- Települési és Értékvédelmi Ügyosztály: Domonkos kolostor megmaradt emlékeinek feltárása, Zenélő kút és környezetének méltó bemutatása
- Sport Ügyosztály: futókör, Atlétikai Centrum, Szigetklub, Teniszcentrum (Volt BM tenisztelep), Európa Ház, Építők Csónakház fejlesztése, bővítése, felújítása, korszerűsítése (beépítetttség növelésével nem járó módon)
- Kommunális Ügyosztály: A III. változatban meglévő elvi vízjogi engedély alapján a szigeten keletkező szennyvizek tisztása, árvízvédelem korszerűsítése (mobil gátak).
- EU Ügyek Irodája: Margitsziget Szabadtéri Színpad rekonstrukciója és a Margitsziget Víz-Ökológiai Központ (élőgépes tisztítás) projekt előkészítése
- Közlekedési Ügyosztály: Budapesti Közlekedési Rendszerfejlesztési Terv figyelembevételével a Margit-híd tervezett rekonstrukciójának, észak-déli regionális gyorsvasút mélyvezetésű szakaszának előkészítése, a Palatinus téliesítésével összefüggő buszforgalmi intézkedések koordinálása.

2. A Szabadtéri Színház fejlesztésével kapcsolatosan Tamás Endréné elmondta, hogy a Szabad Tér Kht kidolgozott egy megvalósíthatósági tanulmányt az EU pályázathoz, ám ez végül nem került benyújtásra kiemelt projektként, mivel a házon belüli egyeztetések kapcsán kiderült, hogy önmagában a színpad fejlesztése a kiírt pályázati struktúrákban nem tudna nyerni. A sziget jelentős részét, vagy egészét lefedő megvalósíthatósági tanulmány elkészítésének feltétele a Margitszigeti KSZT elkészülte. Ez a legutolsó információk alapján 2009. júliusában várható. A rekonstrukció fő programja a színház területén belüli funkcióbővítés és minőségi szolgáltatásbővítés. Elemei:

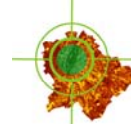
- A színpad műszakilag igényes, de a nyári szezonban nyitható lefedése, az idényjelleg időperiódusának kitolása legalább április-október időszakra.
- A büfé igényesebb 100 fős étteremmé történő bővítése
- A csatornázottság (bővülő kapacitás) megoldása
- Közlekedési problémák felszámolása, megközelítés javítása (buszjárat sűrítés, belső környezetbarát szigeti közlekedés, hajóállomás, gazdasági forgalom megoldása, logisztikai bejárat áthelyezése, stb.)
- A víztorony (Unesco által is védett ipari műemlék) és a Színpad integrált kihasználása

3. A megtartott előadások száma a Szabad tér Kht kimutatásai szerint az utóbbi években 28-25 előadás között mozog, 40-62.000 fő nézőszámmal.

4. A Szabad Tér Kht. közszolgáltatási szerződés alapján gyakorolja a kezelői jogokat, amelyek szűkebbek egy intézmény kezelői jogainál: elsősorban a karbantartásokra, üzemeltetésre vonatkoznak, a nagyobb felújítások koordinálása nem feladatuk.

5. Kérdéses, hogy a fővárosi közgyűlés elé került-e már a Margitsziget teljes területének világörökségi területbe történő becsatolásának kérdése (Tamás Endréné a belső hálózaton nem talált erre információt): az esetleges döntést közgyűlési határozat számmal kell alátámasztani.

Az emlékeztetőt összeállította:
Bardóczy Sándor
tájépítész mérnök

EMLÉKEZTETŐ

Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Sport Ügyosztály

Margitsziget Stratégia Terve
munkaközi egyeztetéséről

időpont: 2008. augusztus 28.

Jelen voltak:

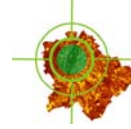
Sinkovits László – sportlétesítmény referens	BFFH Sport Ügyosztály
Niedetzky Andrea, tervező	BFVT Kft.
Pogány Aurél, tervező	BFVT Kft.
Lelkes Mihály, tervező	BFVT Kft.
Bardóczi Sándor, tervező	Zöldfácska Kft.
Gábor Péter, tervező	Zöldfácska Kft.

Sinkovits László hangsúlyozza, hogy a sziget rekreációs és szabadidős célokat is betöltő terület, nem fókuszálhat a fejlesztés kizárólag a díszkerti funkcióra. A sportterületekre vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatban a Városrendezési Ügyosztály részére 29-430/ /08 számon készített tájékoztatást a tervezők részére átadja.

A stratégiában szereplő, Sport Ügyosztály feladatába utalni tervezett tennivalókkal kapcsolatos észrevételek:

1. A UTE Tenisz Stadion a Margitszigeti Tenisz Centrum a fővárosi tulajdonba került. A balesetveszélyes lelátó bontásához felújításához KVSZ szükséges, így annak elkészültéig nem lehet a bontást elrendelni. A balesetveszélyes terület elkerítését, a tenispályák bérlő általi felújítását tervezik. Hosszú távú tervként a terület újjáépítésével, korlátozottan közcélú hasznosításával egyetért.
2. Az Atlétikai Centrum öltöző és mosdóhelyiségei igénybe vehetők már jelenleg is a kocogók számára, amennyiben klubtagok. Hasonló módon elképzelhető, a Margitszigeti Tenisz Centrum felújítását követően az öltözők korlátozott közösségi használata.
3. Az Árpád-híd építményében lévő helyiségek öltözőként való hasznosítása véleménye szerint nem lehet rentábilisan megoldani. A terület kölcsönző célú hasznosítása elképzelhető, és ebben az esetben a mosdó, öltöző funkció is rentábilissá válhat.
4. A HM tenispályák még nem kerültek fővárosi tulajdonba. A Sport Ügyosztály lobbizik a tulajdon megszerzéséért (800 milliós a becsült ár) a terület sport célú fejlesztése céljából.
5. Az Árpád-hídi lőtér a Zrínyi Miklós Egyetem üzemeltetésében működik.

Az emlékeztetőt összeállította:
Gábor Péter
tájépítész mérnök

EMLÉKEZTETŐ

Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Környezetvédelmi Ügyosztály

Margitsziget Stratégia Terve
munkaközi egyeztetéséről

időpont: 2008. szeptember 3.

Jelen voltak:

Radnóczy Péter

Gáspárné Sándor Andrea

Nagy Dénes

Pogány Aurél

Bardóczy Sándor

Gábor Péter

BFFH Környezetvédelmi Üo.

BFFH Környezetvédelmi Üo.

FŐKERT NZrt.

BFVT Kft.

Zöldfácska Kft.

Zöldfácska Kft.

Radnóczy Péter átadja a Vállalkozási ügyosztály 20-1612/13/2008 ikt. számú levelét a közterületi bevételekről. Az adatokat indikátorként összesítve kéri szerepeltetni.

A résztvevők megállapodnak, hogy a beépítettség arányt indikátorként szerepeltetni szükséges.

A stratégiai terv készítésének szükségességét az indokolja, hogy a Margitsziget látogatottságának növekedése és a sziget értékeinek megőrzése között egyensúlyt kell találni, meg kell találni azokat a szabályozókat, intézkedéseket, műszaki, fejlesztési beavatkozásokat, amelyek biztosítják, hogy az intenzív látogatottság mellett az értékek megőrizhetők, a közpark funkció megerősítésre kerül. Ez összetett kérdéskör megoldásához szükséges stratégiai döntések megalapozásához készül a stratégiai terv. Radnóczy Péter kérte, hogy a terv elején, a „tündérvilla”-es fejezet ennek szellemében kerüljön átdolgozásra.

Radnóczy Péter kéri a tematikus kertek körülkerítésének megfogalmazását finomítani, hangsúlyozva, hogy a körülkerítés nem korlátozza a közhasználatot. (80 cm körüli kerítésmagasság)

Kihasználatlan épületek felújítása akkor lehetséges, ha funkciójuk támogatja a parkhasználatot (nem csak nem zavarja)

A bontandó épületek (Palatinus felvonulási épületek) kapcsán szövegmódosítás: Nagy zöldfelületi igényű intézményterületeken lévő funkciójukat veszített, rossz állapotú építmények bontását

Természetes növénytakaró már nincs a szigeten, megfogalmazás helyett a zöldfelületeket szerepeltessük.

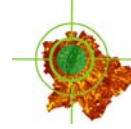
A terület tulajdoni viszonyainak rendezése helyett a főváros tulajdonosi szerepének növelése szerepeljen.

A szennyvízcsatornázás kapcsán az Élőgépes rendszert nem kell nevesíteni. Cél a csatornázottság megoldása.

A Széchy Tamás uszoda bővítésének kérdése ne szerepeljen az anyagban. Ha a tulajdonos ezt kéri, akkor alakítható ki a lelátó jelenlegi közparki területen, ha helyette a közparki területpótlásra kerül.

Szerkezeti észrevételek:

Radnóczy Péter: A stratégiai elhatározások nem egyforma súlyúak, keverednek benne a projekt szintű és stratégia elemek. A fejezetet kéri ennek szellemében, a stratégiai kérdésekre koncentrálni „letisztítani”

A stratégiai fontosságú döntések közül néhány hiányzik:

1. A szabályozás kérdése, milyen övezetek szerepelhetnek a területen. Ha a jelenlegi övezeti besorolás megfelel, azt kell kijelenteni.
2. A tulajdonszerzéssel kapcsolatos kérdések, a telekviszonyok alakítása.
3. Védett történelmi kerté nyilvánítás azzal az indokkal, hogy az EU pályázatoknak lehet előfeltétele.
4. Meg kell határozni, összhangban a fővárosi mely nem közpark funkciók fejlesztendőek (Szabadtéri Színpad, Termál hotel, tenispályák)
5. Csak azok a nem közpark funkciók maradjanak meg, amelyek valamilyen módon erősítik a közpark funkciót.
6. A Bringóhintó (nem nevesítve), kerékpár és a kisbusz kérdése együtt szereplejen, a differenciált közlekedési hálózat kialakításánál.
7. A palackozó üzemre vonatkozóan legyen javaslat.
8. Gondnoki feladatot ellátó szervezet létrehozása szükséges már a stratégiai döntések végrehajtásának előmozdításához is. Erre alternatív javaslatok szükségesek.

Az egyes stratégiai kijelentéseket kellő részletességgel kell megindokolni, hogy a képviselők lássák a döntés hátterét, indokoltságát.

Az intézkedések között legfeljebb tucatnyi tennivaló szerepelhet. Nem szerencsés a feladatokat szétaprózni az ügyosztályok között, akik így egy-egy részfeladatot kapva nem tudják azt kellő áttekintéssel kezelni. Radnóczy Péter javasolja egy Gondnoki szervezet (EU projektekben Projekt menedzsmennek hívott csapat vagy szervezet létrehozását), amely a megfogalmazott műszaki jellegű feladatok átfogó megoldását előkészíti, a szükséges egyeztetéseket lebonyolítja.

Az intézkedések egy másik csoportját alkotják azok a feladatok, melyek lebonyolítása az önkormányzati ügyosztályok feladata. Ilyen a fővárosi rendeletek módosítására vonatkozó javaslatcsomag. Ezzel a Környezetvédelmi Ügyosztályra lehet megbízni.

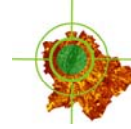
A tervezők felvetik, hogy a gondnoki szervezet lehetne a FŐKERT.

Radnóczy Péter véleménye szerint a főváros pénzügyi helyzete miatt jelenleg inkább a szabályozási, egyeztetési típusú elképzelések tűnnek megvalósíthatónak.

Radnóczy Péter kéri a tervezőket, a stratégiai döntések enne szellemében való átdolgozását a csütörtöki ügyosztályi egyeztetésre.

A tervezők erre ígéretet tesznek.

Az emlékeztetőt összeállította:
Gábor Péter
tájépítész mérnök

BUDAPEST FŐVÁROS
XIII. KERÜLET
ALPOLGÁRMESTERE

1010/260-2008.

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL		
IKTATÓSZÁM: 08/537-2/2008		
IKTATVA: 2008-09-26		
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ	ELŐZMÉNY
	Győzdnek	24

Budapest Főváros Önkormányzata
Környezetvédelmi Ügyosztály
Radnóczy Péter alosztályvezető úr
részére

Szűdjük meg. Tisztelettel!
2008.09.29.

B u d a p e s t

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

A Margitsziget Stratégiai Tervét szakembereink bevonásával áttekintettük, és a tervezettel kapcsolatban az alábbi észrevételeket és javaslatokat tesszük:

Az anyag oly mértékben **kertészeti** szemléletű, hogy akadályozza a felvetett problémák megoldására adandó optimális válaszok kidolgozását.

Mind a „tündérkert”, mind a „Duna koronaékszere” fogalom szakmaiatlan (bulvárszerű), és a gondolkodást rossz irányba tereli. A „legmagasabb minőség” fogalom használata sem megalapozott, inkább az EU-ban használt „**elérhető legjobb megoldások**” szlogent javaslom használni.

Az 1. oldal alján, az „Általános szerep” csakis kertészeti megnevezéseket használ, pedig a sziget mindemellett **kulturális** — értsd: művelődést, szabadidő-eltöltést biztosító — **érték** (Kijavítandó!)

A 2. oldal „Közlekedési célkitűzésekben” a közösségi közlekedés, elérhetőség javítása nem mértéktartó formája lenne az V. metró megálló, amely súlyos ellentmondásban van „használati terhelés csökkentése” céljával.

Ezt a **nagy kapacitású tömegközlekedési eszközt javaslom kizárni** az elérhetőséget nyújtó eszközökből. (Kiegészítendő!)

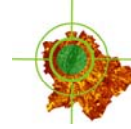
A c) pont (3/30 old.) „egységes Margitszigeti karakter, arculat” célkitűzésével nem lehet egyetérteni, csak akkor, ha ezt leszűkíti a közterületi kialakításra, építményekre. Ugyanitt kiváló ötlet a „fogadóterek” létesítése.

2008. szeptember 23. 133621 2008 SZEP 23

Polgármesteri Hivatal 1139 Budapest, Béke tér 1. Telefon: 452-4100

100003154965

A d) pont (3/30 old.) „védett történelmi parkká” nyilvánítási ötlet felesleges, a Közgyűlés döntött (kerületünk támogatásával): világörökségi terület lesz a sziget, amely védelem legnagyobb, a „történelmi kert” is integráló formája. (Törleendő!)

Az e) pont (4/30 old.) nem az **üzemi** területek területnövekedésének megállítását, hanem a **funkció felszámolását** kellene céltételezni.

Egyetértek a források allokációját is segítő új menedzsment létrehozásával, ha annak tagja lesz önkormányzatunk képviselője, valamint a **felépítmény-tulajdonosok** képviselői (szálloda, színpad, sport stb.).

Az ágazati célkitűzések c fejezetet javasolom kiegészíteni a **kulturális célok** f) pontjával. (Kiegészítés!)

Az anyag 6/30 oldalán feltüntetett tulajdonosi állapot félrevezető, ha nem egészül ki a felépítmény-tulajdonosokkal (szálloda, XIII. Kerületi Önkormányzat stb.). (Kiegészítés!)

A 17/30. oldalon az ii) pontban a **vízi-közlekedési és gyalogos-kerékpáros megközelíthetőség** javítását kell célul kitűzni (gyaloghíd a Dráva utca magasságában).

A „tündérgert”-ről folytatandó társadalmi párbeszéd helyett hatékonyabb módszert javasolok: korosztályok szerint szervezett **társadalmi aktivitás növelést** (gondnokság és programok, „védnökség” stb. tekintetében).

A 27/30. oldalon megint fájdalmasan jelentkezik a **kulturális** (szabadtéri színház, szoborszáty, régészeti emlékek, sziget-történet stb., stb.) **tartalom** hiánya, határozottan javasolom a táblázat kiegészítését ezzel.

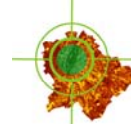
Az általános célok között a **közparki területek intenzívebb fenntartása és felújítása** hangsúlyosan szerepel, mellyel egyetértünk, de fontosnak tartjuk, hogy a fenntartás és a fejlesztés egészséges aránya hosszú távon biztosítható legyen, mivel a fejlesztések eredményei csak színvonalas fenntartás mellett őrizhetők meg.

A fejlesztési célok között a „**mintakerthez**”, mint a főváros büszkeségéhez illő fejlesztési és technológiai innovációt tartunk szükségesnek, mely modellértékű; a főváros egész területére kiható és életmódbeli kultúrát hordoz és terjeszt.

Javasoljuk a halaszthatatlan és **azonnali beavatkozást igénylő problémák megoldásának feltárását**, másrészt a könnyen, kis költséggel és gyorsan elérhető, ugyanakkor a terület megítélését, a **látogatók közérzetét javító célok** (így például az informatikai fejlesztések) megvalósítási lehetőségének megteremtését.

Azonnali beavatkozást igénylő probléma a sziget jelenlegi túlhasználata, a közbiztonság kérdése, a területhasználati konfliktusok (szórakozás - pihenés - sporttevékenység), valamint az infrastruktúra fejlesztése (szennyvízkezelés, nyilvános wc-k, közvilágítás).

Nagyobb hangsúlyt kellene kapnia a **környezeti terhelések csökkentése** témakörben a zajproblémák kezelésének. Igen jelentős a szigetet érő, elsősorban közlekedési eredetű zaj mértéke, mely akadályozza a pihenőpark-funkció ellátását. Ennek kezelésére a terv nem tér ki.

Javasoljuk megvizsgálni az akkumulátoros segédhajtású trolibuszok alkalmazásához és a sziget „csendes övezetként” történő bevezetéséhez szükséges feltételeket.

Meg kell teremteni a jogi hátteret (új KSZT készítésével) arra, hogy a jelenleg közterületként nyilvántartott ingatlanok – melyek jelenleg nem közterületi (közhasználati) funkcióval működnek (pl. uszodák, strandok stb.) – kikerülhessenek a „közterületi művelési ág” alól.

Javasoljuk, hogy ne csak az árusítóhelyek számát, hanem a jelenlegi **vállalkozói szolgáltatások** (pl. bringó-hintó, lovas kocsik, szórakozóhelyek) **számát és színvonalát** is vizsgálja meg a tervezet.

Szükséges lenne a szigeten az **úszóműves és csónakkikötők számát és helyeit konkrétan meghatározni**.

Javasoljuk a sziget közcélú üzemelésének, rendjének biztosítására egy ilyen feladatot helyben ellátó külön **szervezet felállítását**. (pl. „sziget-gondnokság”)

Összességében:

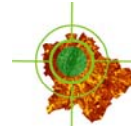
A Margitsziget magas színvonalú fenntartása és fejlesztése a XIII. kerület szempontjából is kiemelten fontos feladat és cél. Ezért a fenti észrevételeink és javaslataink figyelembevétele mellett **támogatjuk** és szükségesnek tartjuk a **stratégiai terv kidolgozását és továbbfejlesztését**.

Budapest, 2008. szeptember 21.

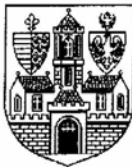
Tisztelettel

BUDAPEST, III. KERÜLET ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER

Polgármesteri Hivatal
1033 Budapest, Fő tér 3.

Főépítési Iroda

Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal

Környezetvédelmi Ügyosztály

Radnóczy Péter alosztályvezető

1052 Budapest, Városház u. 9-11.

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

Tárgy: „Margitsziget Stratégiai Terv 2008” egyeztetési összefoglaló véleményezése

Ügyintéző: Liker Zoltán

Ügyiratszám: 49/2008/főép

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL		
08/537-22/08		
DÁTUM: 2008-09-26		
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ	BLÓZMÉNY
←	Liker Zoltán	
2008.09.29.		

Budapest Főváros Önkormányzata megbízásából, a FŐKERT Kiemelten Közhasznú Nonprofit Zrt. irányításával készül jelenleg a Margitsziget Stratégiai Terve. Stratégiai Terv részünkre megküldött összefoglalójával kapcsolatban az alábbi észrevételt teszem:

- Az összefoglaló **1.II.a)** pontjában, az ökológiai célkitűzések között szerepel az emberi terhelés mérséklése. A mérséklés módjára nem tér ki a stratégiai terv.
A vízparti kapcsolat megerősítését szükségesnek tartom. Jobb vízparti kapcsolat megléte esetén megfontolásra javaslom, hogy a Római partra jellemző vízi sport- és szabadidős tevékenységeknek legyen becsatlakozási pontja a Margitszigeten is, így kialakulhatna egy, a „Budai Promenáád” ötletéhez hasonló vízi túraútvonal lehetősége is. Ennek az útvonalnak része lehetne a Hajógyári sziget is, így a két sziget terhelése valamennyire megosztható lenne.
- Az összefoglaló **1.II.b)** pontjában szereplő, a tömegközlekedéssel történő megközelítési lehetőségek javításával egyet értek, javaslom azonban a Margitsziget (északi) Árpád híd felőli megközelítési lehetőségeinek fejlesztését. Javaslom az 1-es villamos vonalán – az Árpád hídon – egy új villamosmegálló kiépítését. A járatsűrűség, és a kötőpályás megközelítési lehetőség szempontjából is lényegesen előnyösebb északi – gyalogos – megközelítési lehetőséget teremtené. A Stratégiai terv több pontban is foglalkozik a tömegközlekedés fejlesztésével, azonban az Árpád híd fejlesztése sehol sem szerepel (pl. 3. táblázat, 4. fejezet II. pont koncepcionális döntések, 21/30. oldal táblázat).
- Az összefoglaló **1.II.e)** pontjában szerepel, a versenysporthoz kapcsolódó, további területi bővítésének megakadályozásának szándéka. Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Főépítési Iroda által készített a 2020-as olimpiával kapcsolatos vizsgálati anyag egyik helyszínéként jelöli meg a

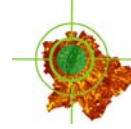
Telefon: 437-85-62, 437-85-63

Fax: 437-85-69

1000004192748

Margitszigetet, mint öttusa központ. A két anyag között nem érzékelhető az összhang. Javasolnám az olimpiával kapcsolatos stratégia tervben való rögzítését.

- Az összefoglaló **1.II.e)** pontjában szereplő új megközelítések között megfontolásra javaslom a Hajógyári sziget és a Margit sziget közötti gyalogos és kerékpáros kapcsolat kialakításának erősítését.
- Az összefoglaló **1.B.II.** pontjában a Margitsziget tehermentesítésébe bevonható területek között nevesítve lett a Hajógyári sziget. A szabadidős, rekreációs tevékenységekben való részvétellel egyet értek, azonban ennek a területnek nagyobb rendezvényekkel való terhelését nem tartom megfelelő megoldásnak.

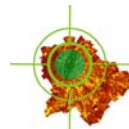
A Stratégiai tervhez kapcsolódva megjegyezném, hogy a Hajógyári sziget déli része *jelentős zöldfelületű intézményterület* keretövezeti beépítési mód lett meghatározva az FSZKT-ban. Ezen a területen bekövetkezett, és bekövetkező ökológiai változások nem egy kategóriába sorolandók, a Városliget esetében végbemenő ökológiai változásokkal. A sziget északi részén az árvízveszély nagyobb, így a védekezés során is jelentősebb változtatások szükségesek, mint a Margit sziget esetében.

Kérem a fent leírt észrevételek figyelembe vételét.

Budapest, 2008. szeptember 10.

Tisztelettel:

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM
INFRASTRUKTURÁLIS ÜGYNÖKSÉG**

1.sz. példány

Nyt. szám: 56-243/2008.

**Radnóczy Péter úr
Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal
Környezetvédelmi Ügyosztály
alosztályvezető**

6/

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL		
IKTATÓSZÁM:	08/537-17/2008	
IKTATVA:	2008-09-24	
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ	ELŐZMÉNY
✓	Győzőné	eg

P. Radnóczy
2008.09.24.
Budapest

Tárgy: Margit-sziget Stratégiai Terve véleményezése.

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

A HM Infrastrukturális Ügynökségnek címzett, megválaszolásra hatáskörömbe utalt, **Budapest, Margit-sziget Stratégiai Terve Egyeztetési Összefoglaló** véleményezésre megküldött anyagát áttanulmányoztam, mellyel kapcsolatban az alábbiakban tájékoztatom.

Az egyeztetési összefoglalóban megfogalmazott célokkal összefüggésben – tekintettel arra, hogy a tervezési területen lévő, a Magyar Állam tulajdonában és a Honvédelmi Minisztérium vagyongazdálkodásában lévő, osztatlan közös tulajdonú **23800/5 és 23800/6 hrsz.-ú ingatlanjainkat** közvetlenül nem érinti és annak eredeti funkció szerinti használatát nem korlátozza – **észrevételt nem teszek.**

Budapest, 2008. szeptember 15 -n.

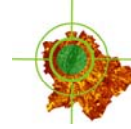
Tisztelettel:

2008 SZEPT 22 132610

1000002419364

ÖNKORMÁNYZATI MINISZTERIUM

MUNKAPÉLDÁNY

Iktatószám: ÖM-12060/ /2008

Ügyintéző: dr. Farkas Gergely
Telefon: 999-4335
E-mail: farkas.gergely@bm.gov.hu

Radnóczy Péter úrnak,
alosztályvezető

Környezetvédelmi Ügyosztály
Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal

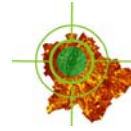
B u d a p e s t

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

Tájékoztatom, hogy a Margitsziget Stratégiai Tervével (a továbbiakban: Terv) kapcsolatosan az alábbi észrevételeket teszem.

A Margitsziget természeti értékeinek és épített örökségének megőrzése, fenntartható hasznosításának megteremtése turisztikai szempontból is kiemelten fontos, hiszen a Margitsziget a főváros turisztikailag legfrekvenciáltabb területei közé tartozik, s Budapest kevés közparkjai közül a legjelentősebb és egyszerűsleg legnépszerűbb, funkcionálisan a legdiverzifikáltabb.

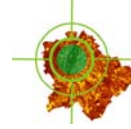
I. A Terv ökológiai, tájépítészeti, városüzemeltetési, közlekedési és turisztikai szempontból is megfelelően rendezi a Margitsziget jövőbeli hasznosításával kapcsolatban felmerülő kérdéseket, ugyanakkor turizmusszakmai szempontból az alább megjegyzések hozzáfűzését tartom szükségesnek.

1. Alapvetően egyetérttek azzal a megközelítéssel, hogy minőségi közpark legyen a Margitsziget (sportlétesítmények megnyitása a közönségnek). Ennek fontos feltétele, hogy a természeti és az épített örökség rekonstrukciója megvalósuljon. Ugyanakkor nemzetközi gyakorlatnak megfelelően nem szabad korlátozni a közpark funkcióhoz illeszkedő emberi tevékenységeket, mert akkor élettelen kiállítási területté válik a sziget. Ezért nem értek egyet a tematikus parkrészek, játszóterek lezárásával. Olyan megoldást kellene találni, ami a kiemelt helyszínek jelentőségére, védettségére felhívja a figyelmet, de nem zárja el a látogatóktól, a bemutatás feltételeit ki kell alakítani.
2. A szigeten lehetőséget kell biztosítani a szabad füterületek emberi használatára, amit úgy kell kialakítani/ápolni, hogy az pihenésre – nem közlekedési célra – alkalmas legyen (a Margitsziget Budapest belső területei azon kevés helyeinek egyike, ahol a természettel közvetlen kapcsolatba kerülhetnek az emberek).
3. A parkszínpad felújítása nagyon fontos, és a szigeti rendezvények számát sem lenne szabad drasztikusan csökkenteni (9-14-ről 3-ra), a feltételek szigorítása azonban szükséges.
4. A koncepció nem támasztja alá, hogy mitől lesz „tündérgert” a Margitsziget. Az elnevezés csak akkor lehet hiteles, ha a helyszínen megtalálhatók a tündérgert elemei.
5. Fontosnak tartanánk látogatóközpont(ok) kialakítását, ahol információkat kaphatnak a látogatók a szigeten igénybe vehető szolgáltatásokról, a helyszín jelentőségéről, stb.
6. A szigeten a szolgáltatások igénybevételét szabályozott módon, de biztosítani kell (különböző színvonalú vendéglátás, rekreációs, pihenés, mellékhelységek, stb.).

II. A Terv alapkonceptiója jól mutatja, hogy milyen összetett célkitűzései vannak rövid és hosszú távon a Margitsziget rekreációját célzó fővárosnak. A számos jövőkép, szerep és küldetés meghatározása azonban megítélésem szerint, némi hiányosságokat szenved az árvízi védekezéssel kapcsolatosan felmerülő preventív feladatokon túlmenően, a jövőbeni vízkár-elhárítási feladatokban is. Ezen hiányosságok részleteiben:

1. A Terv számos helyen nevesíti (3. oldal vízügyi célkitűzések, 5. oldal stratégiai célok, 11. oldal víz-rendeztés, 17. oldal cselekvési célkitűzések, 19. oldal víz-rendeztés) a Havária tervet és árvízvédelmi tervet (vízkár-elhárítási tervek). Szükségesnek tartom megjeleníteni az anyagban, hogy Budapesten (a főváros sajátos adottságaiból fakadóan) a Fővárosi Közgyűlés 1994. évben hozott döntése értelmében 7 árvízvédelmi szektor került kijelölésre (3 Budán, 3 Pesten, valamint külön védekezési terület a Margitsziget), mely területeken a védekezésért, ide értve a tervezést is, a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FVCS) a felelős. A Budapest Fővárosi Védelmi Bizottság Titkársága tájékoztatása szerint, az FVCS rendelkezik a kellő vízkár-elhárítási tervvel, azokat folyamatosan aktualizálja.

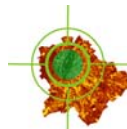
2. A Terv 8-9. oldalain kapunk tájékoztatást a Terv véleményezésében érintett szervezetekről. A szakmai érintettség okán, mindenképpen javaslom kiegészíteni (egyben a Terv véleményezésébe bevonni) az alábbi szervezetekkel: Budapest Fővárosi Védelmi Bizottság, Fővárosi Csatornázási Művek Zrt., Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság.

3. Végezetül, figyelemmel az elmúlt évek rendkívüli eseményeire (rendkívüli esőzések, viharok, Dunán levonuló árhullámok, 2002. és 2006. évi árvizek) a Terv egy külön pontjaként javaslom rögzíteni az árvizek elleni felkészülés helyzetének javítására irányuló törekvéseket, feladatokat. Ezen feladatokat a Terv 25-27. oldalain található monitoring táblázatban is javaslom megjeleníteni.

Kérem észrevételeim szíves figyelembevételét.

Budapest, 2008. szeptember „ „

Üdvözlettel:
dr. Farkas Gergely

Iktsz: 19.575 /2008

Tisztelt Címzettek!

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság a Margitsziget Stratégiai Tervének egyeztető összefoglalója alapján az alábbi észrevételt teszi:

Infrastrukturális célok

Margitsziget, a 13.07. számú árvízvédelmi szakasz a budapesti árvízvédelmi rendszer része. Az elsőrendű védelmi vonal jelenleg 5.632 fm hosszan védi a szigetet az árvízi elöntésektől. Az árvízvédekezésért felelős szerv a Budapesti Főpolgármesteri Hivatal megbízásából a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt, ezért javasoljuk az FCSM Zrt. Árvízvédelmi Osztályának bevonását az MST készítésében.

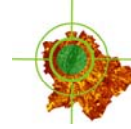
A Margitsziget árvízvédelmi fejlesztésénél figyelembe kell venni a *vízgyűjtőterület egyes szakmai követelményeiről* szóló 94/2007. (XII.23.) KvVM rendeletben, és a *vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról* szóló 379/2007. (XII.23.) Kormányrendeletben foglaltakat.

Infrastruktúra tömegközlekedés menetrendszerű hajójáratok:

A szigeten lévő 4 db kikötő jelenleg ellátja a sziget hajóval történő megközelítésének a lehetőségét. Amennyiben a terv szerint bővíteni fogják a hajó forgalmat és a szigetre hajóval történő személyek szállításának a számát, abban az esetben a kikötői kapacitás és a hozzátartozó infrastruktúra bővítése is szükségessé válik (új kikötők megnyitásával).

Budapest, 2008. szeptember 12.

Kabay Sándor
igazgató

Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.

Levelünk száma: /2008. MSZF.
2111/2008. Mémn.Cs.

Ügyintézőnk: Pálvölgyi B. Ilona
Telefon: 455-4376
Telefax: 455-4110

Levelük kelte és száma:

Ügyintézőjük:
Telefon:
Telefax:

Szervezeti egységünk neve, címe:

Mérműki Csoport
1087 Bp., Asztalos S. u. 4.

Budapest Főváros Önkormányzata Környezetvédelmi Ügyosztály

1052 Budapest, Városház u. 9-11.

Tárgy: Margitsziget stratégiai terve, egyeztetési összefoglaló véleménye

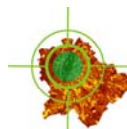
Tisztelt Radnóczy Péter alosztályvezető Úr!

A tárgyi egyeztetési összefoglalót áttanulmányoztuk, mellyel kapcsolatban a következőket nyilatkozunk.

A Margitsziget területe jelentős része csatornázott, az összegyűjtött szenny-, és csapadékvizek befogadója jelenleg a Duna.

A szigeten a vizeket nagyobb részt egyesített rendszerű csatornahálózat vezeti el, kivétel ez alól a Thermal Szálló és környéke, ahol már megvalósult az elválasztott rendszerű csatornázás.

A környezetvédelmi előírások ill. igények miatt a Margitsziget jelenlegi egyesített rendszerű csatornázásának szétválasztását meg kell oldani -amely a teljes csatorna-hálózat újjáépítését jelenti-, továbbá gondoskodni szükséges az összegyűjtött szennyvizek tisztításáról.

A Margitsziget partja mentén húzódó árvízvédelmi vonal magasságihiányos, emiatt a sziget árvíz idején víz alá kerülhet, ezért a mértékadó árvízszint +1,30 m magasságra szükséges bevédeni.

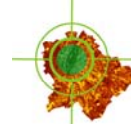
185

Az FCSM Zrt. a Margitszigeten jelenleg üzemelő közcsatorna hálózat tulajdonosa és üzemeltetője, valamint feladata a Fővárosi Önkormányzat megbízásából a sziget árvízvédelme.

Társaságunk a tervezés további fázisában igényli a tervezői konzultációt, valamint a tervek véleményezésében részt kíván venni.

Üdvözlettel:

Budapest, 2008. 09. 15.

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM
Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkár

H-1011 Budapest, Fő u.44-50. Telefon: 457-3300 Fax: 200-8880

E-mail: haraszthy@mail.kvvm.hu

Ikt.sz.: ETF- 544/2/2008.

Ügyint.: Géczi Orsolya

Hiv. sz.: É-35400/2008.

Dr. Erdey György úrnak
jogi szakállamtitkár

Helyben

Tisztelt Szakállamtitkár Úr!

Fenti iktató számon küldött, a „Margitsziget Stratégiai Terve” című dokumentummal kapcsolatban a Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkárság részéről az alábbi észrevételt teszem.

A Stratégiai Terv általános céljával, valamint az egyes alpontokban foglalt ágazati célokkal egyetértünk. Természetvédelmi szakmai szempontból támogatjuk a sziget környezeti és természeti állapotának javításával, az emberi terhelés mérséklésével, a természetes növénytakaró arányának javításával, a biológiai sokféleség növelésével kapcsolatos elképzeléseket.

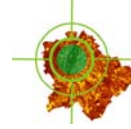
A marketing célkitűzések között nevesített védett történelmi parkká nyilvánítás, illetve a világörökségi terület szigetre történő kiterjesztése ugyancsak a fenti célok megvalósítását segíti elő.

Felhívjuk a terv készítőinek figyelmét, hogy a közvilágítás, díszvilágítás fejlesztése program megvalósítása során – elsősorban a terület élővilágának megóvása érdekében – törekedni kell a fényszennyezést legkevésbé növelő árnyékolt fényforrások kihelyezésére.

Budapest, 2008. szeptember 12.

Üdvözlettel:

Haraszthy László

Fővárosi Vízművek Zrt.

Mérnökszolgálati Osztály

Telefon: 465-2690

Fax: 349-1996

E-mail cím: gabor.horvath@vizmuvek.hu

Iktatószám: MSZO-3207 /08

Tárgy: A Margitsziget Stratégiai terve 2008. – Egyeztetési összefoglaló c. dokumentummal kapcsolatos észrevételek

Tisztelt Igazgató Úr!

A Margitsziget Stratégiai terve – Egyeztetési összefoglaló c. dokumentummal kapcsolatban az alábbi észrevételeket tesszük:

A Stratégiai Terv célkitűzéseivel egyetértünk. Támogatjuk, hogy a beépített területek ne növekedjenek, csökkenjen a sziget terhelése, a megfelelő szennyvízelvezetés és kezelés pedig vízbázis-védelmiszempontból kiemelkedő fontosságú.

A konkrét tervezések, megvalósítások előtt további egyeztetéseket kérünk, különös tekintettel az alábbiakra:

1. A szigeti hajóforgalom növelését, az új és meglévő kikötők fejlesztését, – különös tekintettel a motoros vízi járművek üzemanyag-ellátására és az üzemanyag tárolására – a vízbázis biztonságát figyelembe véve, Társaságunkkal egyeztetve kell megtervezni.
2. A szigeten levő hasznosítatlan épületeket a vízbázis-védelmi előírásoknak megfelelő célra és módon kérjük hasznosítani. A hasznosítási terveket, kérjük Társaságunkkal egyeztetni.
3. Tisztázni szükséges az infrastrukturális célok között szereplő szennyvízkezelési módot: hol és milyen típusú szennyvízelvezetés és kezelés megvalósítását tervezik a szigeten. A vízbázis védelme érdekében a szennyvizek közcsatornával való elvezetését kell előírni a sziget teljes területén. Gondoskodni kell a sziget rendezett csapadékvíz elvezetéséről és a tereprendezéseknél a pangó vizek kialakulását meg kell akadályozni.
4. A vízrendezési célok szerepe a vízfelületek bővítése. A vízfelületek arányának növelését nem javasoljuk. Kérjük a bővítési terveket Társaságunkkal egyeztetni.
5. A tervezett öntözőhálózat kialakítását is kérjük Társaságunkkal egyeztetni, különös tekintettel új öntözőkút építésére vagy vízkivételi mű telepítésére. A kertészeti tervekben megjelenő gyepterületek intenzív fenntartásához kapcsolódóan jelezzük, hogy az egyes védőterületi zónákban a műtrágya és növényvédő szer használata korlátozás alá esik.
6. A metró fejlesztési tervekhez kapcsolódóan a szigeti vagy szigethez közeli megálló helyét és azok kialakítását a *Budaújlaki Vízmű* és a *Margitszigeti Vízmű* vízbázisok vízbázis-védelmi szempontjainak figyelembe vételével, Társaságunkkal egyeztetve kell megtervezni. A szigetre vonatkozó Szabályozási Tervet a fentiek, illetve „A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási-művek védelméről” szóló 123/1997 (VII.18) Korm. rendeletben foglaltak figyelembevételével, a Fővárosi Vízművek Zrt.-vel egyeztetve kérjük elkészíteni. 7. Az egységes árvízvédelmi rendszer a Margitszigeti ivóvíz termelő rendszer üzemeltetését biztonságosabbá tenné, a tervezés során kérjük, hogy egyeztessenek Társaságunkkal.

Budapest, 2008. 09.11.

Mellékletek

1. sz. melléklet: Budapest XIII. kerület, Margitsziget KSZT-vel kapcsolatos tájékoztatás

2. sz. melléklet: Margitsziget - a vízbázis védőövezeti ingatlan-nyilvántartási térképen ábrázolva

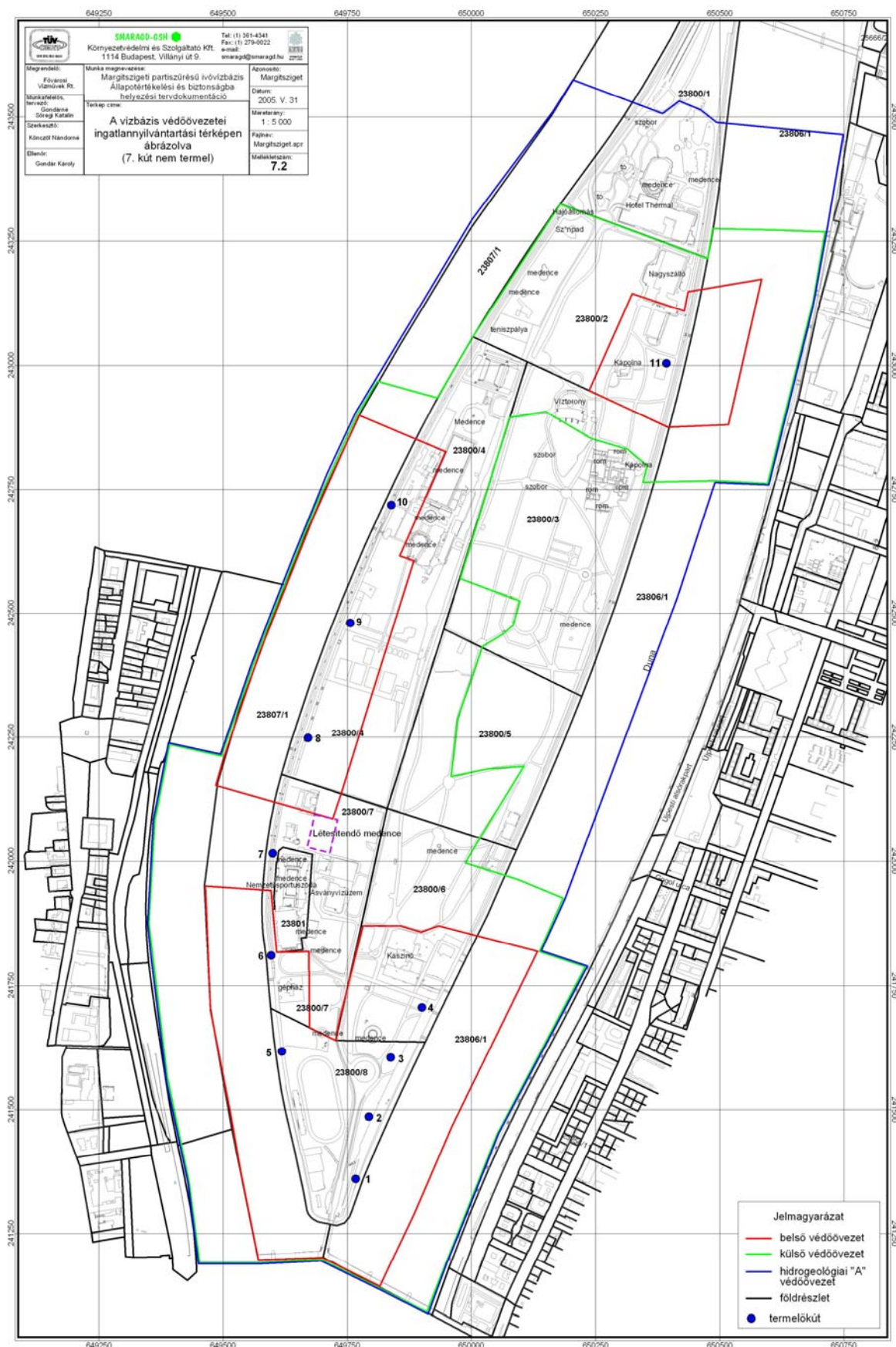
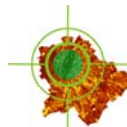
Tisztelettel:

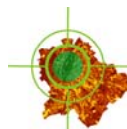
Horváth Gábor Kiss György

Mérnökszolgálati osztályvezető Mérnökszolgálati osztályvezető-helyettes

A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVE 2008

Környezetvédelmi
és Vízügyi
Minisztérium

Vízügyi Szakállamtitkár

Ikt. szám: VSZÁ/ /2008.
Ea: dr. Kéri Szilvia (☎: 239)

Radnóczy Péter
Alosztályvezető úr

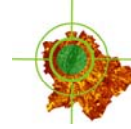
Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal
Környezetvédelmi Ügyosztály

Budapest
Városház u. 9-11.
1052

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

A 2008. szeptember 4-én érkezett megkeresésre, amelyben a Margitsziget Stratégiai Tervének című összefoglalóját (a továbbiakban: Stratégiai Terv) megküldték véleményezésre, a Vízügyi Szakállamtitkárság az alábbi észrevételeket kívánja tenni:

- 1) Az **árvízi veszély** problémájára javasolt megoldással (Havária terv és árvízvédelmi terv) egyetértünk.
- 2) A **parti szűrésű kutak** folyamatos védelmének szükségességéről szűkszavúan rendelkezik az összefoglaló. Javasoljuk az ezzel kapcsolatos feladatok tartalmi elemeinek részletesebb kibontását. Indítványozzuk továbbá, hogy a parti szűrésű kutak esetében a Fővárosi Vízművek Zrt., mint engedélyes és üzemeltető hatóság szerepeljen.
- 3) Célszerű lenne az **ivókutak** adatait részletesebben ismertetni. Néhány lehetséges szempont: ki üzemelteti az ivókutakat, hány darab található belőlük a szigeten, milyen műszaki állapotban vannak. Az ivókutakkal kapcsolatos problémákat és megoldási javaslatokat is indokolt lenne megjeleníteni a Stratégiai Tervben.
- 4) A **szennyvízelvezetés- és tisztítás** tervezésénél javasoljuk figyelembe venni a jelenlegi és a várható szennyvízkibocsátásokat. Az így nyert adatok alapján érdemes

felmérni a szükséges és indokolt fejlesztéseket, és az összegyűjtött szennyvizek tisztítókapacitás igényét. Indokolt meghatározni, hogy növekedő terhelés esetén a Margitszigetről származó szennyvizeket melyik szennyvíztisztító telep fogadhatja, figyelembe véve azt, hogy az ehhez szükséges tisztító kapacitások rendelkezésre állnak-e.

Az illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség nyilatkozatával, a Környezeti és Energia Operatív Program pályázatra előkészítés alatt álló Budapesti komplex Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Program kitűzött céljaival indokolt összehangolni a Stratégiai Tervet.

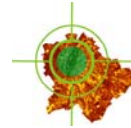
- 5) Stratégiai Terv lévén, a **kulturális, szabadidős, rekreációs szolgáltatások** feltételeinek kidolgozását kellene előtérbe helyezni, nem pedig ezen programok csökkentését.

Tájékoztatom továbbá, hogy az állásfoglalást elektronikus úton is megküldtük az iroda@zoldfacska.hu és fokert@fokert.hu e-mail címekre további szíves felhasználás végett.

Budapest, 2008. szeptember „ „

Üdvözlettel:

Kóthay László

**Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
Budapest V.-XIII. Kerületi Intézete**

1136 Budapest, Tátra u. 21. 1392 Budapest, Pf. 285.
Tel.: (1) 340-3158, (1) 451-0216 Telefax: (1) 349-4966
Email: 13kerulet@fovaros.antsz.hu

**MINŐSÉGÜGYI
RENDSZERÜNK**
önkéntesen tanúsítva
rendszeres felügyelettel
ISO 9001:2000 szerint

Iktatószám: **6499-2/2008.**

Tárgy: Margitsziget Stratégiai Tervének véleményezése

Előadó: Gráff Istvánné

Radnóczy Péter
alosztályvezető
Környezetvédelmi Ügyosztály
Budapest Főváros Önkormányzata
Főpolgármesteri Hivatal
Budapest
Városház u. 9-11.
1052

Tisztelt Alosztályvezető Úr!

A Margitsziget Stratégiai Tervében foglaltakkal egyetértek, csupán az alábbiakra hívom fel a figyelmet.

I. Táj, természet, környezet ponthoz

Vízrendezés:

- Habár árvízveszély esetén ez idáig mindannyiszor sikerült megvédeni a Szigetet, azonban az árvíz idején szinte mindig talajvíz feltörés történt több helyen is.
- A vízfelületek bővítése a szúnyog-tenyészőhelyek bővülését is jelenti, a szúnyogirtásra – az eddigiekhez hasonlóan – figyelmet kell fordítani. A vízfelület növelése miatt nőhet a szigeten leszálló, hosszabb-rövidebb ideig ott tartózkodó madarak száma. Ez utóbbi kapcsán javasolom a Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága (Járványügyi Osztálya) bevonását is a véleményezésbe.

II. Infrastruktúra ponthoz

Közmű ellátottság:

- A parti szűrésű vízbázis védelme tárgyában az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete, mint ivóvíz vonatkozásában I. fokú közegészségügyi hatóság bevonását javasolom a véleményezésbe.

IV. Parkhasználat, szabadidő, közbiztonság ponthoz

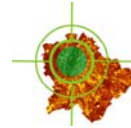
Parkhasználat, szabadidő, közbiztonság:

- A szigeten a XIII. kerületi Önkormányzat által szezonálisan működtetett napközis tábor területének közhasználatra való megnyitását kizárólag a táborozási időn kívül tartom elfogadhatónak.
- Több hulladékgyűjtő edény kihelyezését javasolom.
- A kutyaürülék gyűjtésének megoldására külön gyűjtőedények kihelyezését javasolom.

Budapest, 2008. szeptember 12.

Tisztelettel:

Dr. Kormos Róbert
V., XIII. kerületi tisztifőorvos

JAVASLATOK A MARGITSZIGET STRATÉGIAI TERVÉHEZ

A **Göncöl Alapítvány**, mint a **Margitszigeti Víztornyot 25 éve működető társadalmi szervezet** üdvözli, hogy a Margitsziget rendezésére Stratégiai Terv készül, legjobb tudása szerint hozzájárul annak megvalósításához. A Stratégia Terv legtöbb elemét reálisnak, átgondoltnak tartjuk, így csak azokat a momentumokat emeljük ki, amelyek átalakítását javasoljuk, valamint a fel nem merült szempontokat szeretnénk megemlíteni. Hiszünk benne, hogy a Főváros felismerve a Margitsziget fontosságát, összetettségét, jó gazda módjára fog eljárni, átgondolt funkciókkal a Margitsziget sokszínűségét, színvonalát fogja növelni, amely mind a város, mind az ország szempontjából jelentős fontosságú.

A Stratégia Terv sikerességét az alábbi javaslatokkal, észrevételekkel szeretnénk elősegíteni:

1. ÁLTALÁNOS JAVASLATOK

- Margitsziget jelképe és általános kommunikációs eszköze a Víztorony
- Margitsziget referens
- Margitsziget, mint mintaértékű projekt
- Margitsziget, mint egy harmonikus, élő természeti, építészeti és szolgáltatási egység
- Margitsziget-házirend
- Margitsziget szezonhosszabbítás
- Margitsziget Centenárium 1909-2009 ünneppsorozat

1.1 **A Margitsziget jelképe a víztorony legyen.** Országos jelentőségű műemlék, az egyik leggyakrabban fotózott épület. A hazai vasbeton-építészet legszebb darabja, a Margitsziget legrégebbi eredeti formájában megmaradt épülete.

1.2 A feladat fontosságát, sokszínűségét és sokrétűségét figyelembe véve érdemesnek tartanánk

egy **„Margitsziget-referens”** kijelölését, aki összefogná, koordinálná a terveket, valamint a

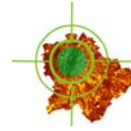
megvalósítás során kapcsolatot tartana az érintett állami, önkormányzati, non-profit és for-profit szervezetekkel.

1.3 A Margitsziget zárt egységét, történelmi hagyományait, a jövőben betöltött szerepét figyelembe véve javasoljuk, hogy a stratégiatervezés, megvalósítás – mind módszereiben, mind eszközeiben - **mintaértékű** legyen, amely **modell**ként szolgálhat a Fővároson belüli hasonló kisközösségek, területi egységek átalakításához.

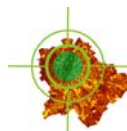
1.4 Fontosnak tartjuk a **Margitsziget egységes kezelését**, a különböző szolgáltatások és egyéb funkciók megosztását, hogy a jelen lévő szervezetek, cégek között ne konkurencia, hanem egymást kiegészítő tevékenység legyen jellemző. A Margitsziget virágkorát jelentő időszakok, Budapest és a Duna ékkövévé válása kizárólag azokban a történelmi időszakokban fordult elő, amikor a kezelés egy kézben volt.

1.5 Elképzelhetőnek tartjuk egyfajta **„Margitsziget – házirend”** bevezetését, amely a területre lépők viselkedését, közlekedési kultúráját egyedi módon, a város többi területétől eltérően szabályozza. Hiszen a Margitsziget egy zárt egység, a Duna által természetes módon körülkerített terület, így nem okozna társadalmi konfliktust a

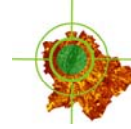

- különleges szabályok bevezetése. Természetesen szükséges ezek ellenőrzése és betartatása.
- 1.6 Stratégia céljaként tartjuk a Margitsziget **szezonját** a lehető legjobban **meghosszabbítani**, a hagyományos május – augusztus vége/szeptember eleje közötti látogatottság kiszélesítését. Egyes épületek felújításánál törekedjenek a szezon meghosszabbításához elengedhetetlen **téliesítésre**, esetleg a Margitsziget alatti termál források bevonására az üzemeltetésnél.
- 1.7 A Margitsziget az 1908. évi XLVIII. törvénycikk alapján került a Főváros tulajdonába, vagyis idén pont 100 éve. Az idei évben ennek központi megünneplése elmaradt (a Göncöl Alapítvány a margitszigeti víztoronyban működő Kilátó Galériában ebből az alkalomból nyitotta meg a Margitsziget történetét bemutató kiállítást), azonban 1909. január elsejével került a Fővárosi Pénzalaphoz, így a jövő év is aktuális lehet egy **Margitsziget-centenárium megemlékezés-sorozat** megrendezésére.
2. KÖZSZOLGÁLATI ÉS INFORMÁCIÓS JAVASLATOK
- *Önformációs pont*
  - *Budapesti Világörökség helyszín és általában Világörökség információs pont*
  - *Magyarországi Nemzeti Parkok Önformációs pontja*
  - *Margitsziget Helytörténeti kiállítás*
  - *Margitsziget Múzeum*
  - *Integrált Margitsziget-honlap*
  - *Látogató tájékoztatás*
- 2.1 A Margitszigeti víztorony fogadóterében jelenleg is üzemel egy **Információs Pont**.
- 2.2 A **Budapesti Világörökség helyszín** határaink a Margitszigetre történő kiterjesztése folyamatban van. A Margitszigeti Víztoronyban már korábban is rendezett a Göncöl Alapítvány a magyar világörökség helyszínekről átfogó, nagy sikerű kiállítást. Egy ideig a Víztorony földszintjén on-line, tapintóképernyőn a világörökség helyszínekre is kiterjedő portált üzemeltetett. Az alapítvány tagja a Világ Természetvédelmi Uniónak (IUCN), így elnöke hivatalból tagja a Világ örökség Magyar Nemzeti Bizottságnak. Ebben a minőségben kezdeményezte a Budapesti Világörökség helyszínnek a Margitszigetre történő kiterjesztését, amit a Főváros közgyűlése is jóváhagyott.
- 2.3 Göncöl Alapítvány szerződésben vállalt kötelezettségét teljesíti a **Magyarországi Nemzeti Parkok Önformációs Pontjának** üzemeltetésével, az országban egyedülálló módon. Az Önformációs Pont fejlesztése közös érdek, interaktív eszközök beszerzésével a tájékoztatás minősége tovább növelhető. Fontosnak tartjuk, hogy a Főváros az Önformációs Pont üzemeltetését eszközökkel, információs anyagokkal támogassa, a fenntartási, üzemeltetési költségek egy részét átvállalja. Az Önformációs Pont elhelyezésére a víztoronyt tartjuk a legalkalmasabbnak, mind a helyszín, mind a Kilátó Galériában dolgozók szakmai felkészültségét (helytörténet tökéletes és összetett ismerete, a Margitsziget iránti teljes elkötelezettség, nyelvtudás) tekintve.
- A Stratégiai Tervben felvázolt hely – a Szabadtéri Színpad bejárata – ellen szól, hogy a meglévő jegypénztár épület állapota rendkívül rossz, nem méltó a tervezett funkcióhoz. Esetleges felújítással is kétséges, hogy ellátná-e a feladatát, hiszen a jegypénztár csak a színházi szezonban – amely jóval rövidebb a Margitsziget főszezonjánál – van nyitva, akkor is csak igen korlátozott időben (13 és 18 óra között), a munkatársak felkészültsége a színpad programjaira terjed ki, ők inkább a színpadhoz kötődnek, mint a Margitszigetnek, valamint a jelenlegi munkatársaik egy része nem beszél idegen nyelvet. Egy újabb épület felhúzása, a jegypénztár és az Önformációs Pont funkciójának elkülönítése viszont a terület beépítettségét növelné, amely ellentétes mind a Stratégia tervben foglaltakkal, mind a víztorony szabad látogathatóságával.

- 2.4 A Göncöl Alapítvány 2008-as kiállítási szezonjában a **Margitsziget helytörténetét** feldolgozó **kiállítást** mutatott be. A tárlat azzal a szándékkal és olyan eszközökkel készült, hogy bemutatása későbbiekben egy állandó kiállítás formájában történjen, egy
- 2.5 **Margitsziget Múzeum** létrehozásával. Ezért javasoljuk, hogy a tervezett helytörténeti kiállítás helyszíne a víztorony legyen, hiszen az ehhez szükséges gyűjtemény már létrejött. Rövid távú célnak tartjuk a helytörténeti gyűjtemény elhelyezését a jelenleg nem látogatható hajdani vízterbe, az ehhez szükséges felújítási munkálatok elvégzését.
- 2.6 Rendkívül fontosnak tartjuk az **integrált Margitsziget honlap** létrehozását, ehhez szakmai támogatást kívánunk nyújtani, valamint gazdái is leszünk, a szükséges frissítéseket elvégezzük.
- 2.7 Állandó, hosszútávra szóló **tájékoztató táblák**, valamint minden információs anyag elkészítésénél figyelembe kell venni, hogy a Margitsziget látogatóinak jelentős része **külföldi**, így mindent több világnyelvi mutációban kell előállítani. Javasoljuk **interaktív** információs táblák kihelyezését.
- Az aktuális programokat, eseményeket bemutató plakátok elhelyezésére alkalmas kulturált, zárható **hirdetőtáblák** kihelyezése. A programok elhelyezésének ingyenes, de szabályozott lehetősége a Margitszigeten tevékenykedő szervezetek, cégek számára.
- Aktuális, a programokat, térképet is tartalmazó **információs füzet** kiadása évente.
- A Fővárosi Önkormányzat kiadásában, a „Mi Budapestünk” sorozatban megjelent **Margitsziget** című **könyv** aktualizálása és újrakiadása magyar, angol és német nyelven.
3. ÉPÍTÉSZETI ÉS A TERÜLET KARAKTERÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK, JAVASLATOK
 - *Víztorony és a Szabadtéri Színpad, mint ténylegesen különálló funkciójú objektum kezelése*
 - *Víztorony külső és belső rekonstrukció*
 - *Víztorony, mint jelkép "kiszabadítása"*
- 3.1 A **víztorony és a Szabadtéri Színpad külön objektumként való kezelése**. Történelmileg, funkcióban és üzemeltetőben a két épület elkülönül egymástól.
- A víztoronyt a Szabadtéri Színpad környezetének tekinteni vétek, hiszen ez nem egy díszlet, hanem a színpadnál régibb, jelentősebb, megújult funkcióval üzemelő épület.
- 3.2 A **víztorony homlokzatának felújítása azonnali cselekvést igényel**. A külső beton szerkezet a legutolsó felújítás (1983-84) óta eltelt időben erősen sérült, darabok válhatnak le róla, balesetveszélyt jelentve.
- 3.3 A **víztorony teljes külső rekonstrukciója** – az eredeti ablakosztások, a toronycsúcs és a tetőszerkezet eredeti állapotának visszaállítása rövid távú intézkedési terv legyen.
- 3.4 A külső rekonstrukcióval egy időben történjen meg a víztorony **belső terének megújítása**, valamint a jelenleg nem látogatható részek látogathatóvá tétele a vaslépcső felújításával. Komoly építészeti, műemlékvédelmi tervezést igényel egy esetleges belső lift kialakítása.
- 3.5 A **víztorony „kiszabadítása”**, a környezetében lévő, funkció nélküli elemek elbontása azonnali cselekvést igényel. A színpad kerengőjének tetején lévő elavult, teljesen használatlan, a környezetbe egyáltalán nem illeszkedő sátorponyvák azonnali elbontása. A Szabadtéri Színpad által a rácsozatra a főszezonban önkényesen felszerelt OSB lapok lebontása, a későbbi elhelyezés megakadályozása. A víztorony megközelítéséhez szükséges szolgalmi út biztosítása egész évben – a

- színpad vezetősége önkényesen teljesen elzárja a kerengő bejáratát szeptember és április között, így a víztorony a Göncöl Alapítvány munkatársai és a látogatók által megközelíthetetlen.
- 3.6 A színpad kerengőjét körbezáró **rácsozat elbontása** (esetleg mobil rács kialakítása), a börtön-jelleg megszüntetése, valamint a víztorony szabadabb látogathatóságának elősegítése. A kerengő eredeti rendeltetése a Margitsziget látogatóinak befogadása eső esetén, ezt a funkciót hasznos és szükségszerű lenne visszaállítani.
- 3.7 A víztoronyt körülölelő **kerengő felének** használata a víztoronyhoz kerüljön. A Szabadtéri Színpad a kerengő ezen részét egyáltalán nem hasznosítja. Természetesen a színpadi előadások alkalmából a teljes kerengőt használhatják a látogatók.
- 3.8 A Margitszigeten lévő leromlott állapotú épületek helyreállításánál vegyék figyelembe az eredeti, **építéskori állapotot** és törekedjenek annak visszaállítására.

A vízesés-épület helyreállításánál az **ivócsarnokot** vissza kell építeni, az eredeti funkció visszaállításával.

A felújítások, átalakítások tervezésénél a **környezetkímélő technológiákat**, megoldásokat részesítsék előnyben.

A romterületek feltárásánál elsősorban a **mai is látható**, valamint helyileg pontosan behatárolható emlékek további **feltárására**, a már feltárt részek állapotának konzerválására kell törekedni. A bizonytalan helyen fekvő, csak valószínűsíthető romok (pl. Szentpálfalva) feltárása véleményünk szerint a jelentőségéhez mérten túl nagy környezeti, természeti károsítással járna.

Az egységes karakterű **árusítóhelyek** kialakításánál javasoljuk figyelembe venni, hogy azok alkalmasak legyenek az **eső elleni védelemre** is.

A **közterületi berendezési tárgyak** kialakításánál javasoljuk, hogy néhány ponton alakítsanak ki **asztalokat** is, amelyek részben a kulturált étkezést segítik, részben pedig olyan hagyományos pesti társas étellel kapcsolatos tevékenységek visszahozását segítik, mint pl. a sakk.

Buszmegálló, esőbeálló létesítése, átalakítása a Margitsziget hagyományihoz illeszkedő épületekkel.

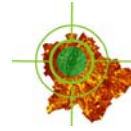
4. TÁJI-, TERMÉSZETI-, KÖRNYEZETI CÉLOK, JAVASLATOK

- *Zöldtömeg mennyiségének minimálisan történő megtartása*

- *Óshonos fajták és különleges, egyedi fajok*

- *Tanösvény és egyedi védelem*

- 4.1 Az előregedő fa-, és cserjeállomány cseréjekor, újratelepítésénél különös figyelmet kell helyezni arra, hogy a **zöldtömeg összes mennyisége ne csökkenjen**, sőt lehetőség szerint növekedjen olyan fajták kiválasztásával, amelyek lombtömege minél nagyobb.
- 4.2 Az újratelepítésnél nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy a Magyarországon **óshonos** fajták élvezzenek prioritást, esetleg egy külön mintakertet kell létesíteni, ahol a kizárólag vagy többségében Magyarországon fellelhető fajok társulását kell bemutatni.
- A Margitsziget hagyományihoz illeszkedve **különleges, egyedi**, esetleg az országban még kevés helyen fellelhető fajokat kell telepíteni.
- 4.3 Javasoljuk egy **tanösvény** létrehozását, amelynek állomásai a különleges, a Margitsziget történelméhez kötődő fajoknál, valamint az épített értékeknél legyenek. A Göncöl Alapítvány alakította ki, és üzemelteti a Váci Ártéri Tanösvényt. A tanösvényen vezetett séták napi gyakorisággal, több nyelven mehetnének.

Egyes növények, elsősorban fák **egyedi védelem** alá helyezése, amelyek különlegességükkel, egyediségükkel, múltjukkal hozzájárultak a Margitsziget imázsához. Ezen egyedek mellett - avagy legendás, de kipusztult példányok korábbi helyén, - **ismeretterjesztő tábla** elhelyezését

javasoljuk, amely az egyedről, valamint a fajról is információt hordoz (pl. a víztorony mellett álló óriás platánfa, amely világviszonylatban is jelentős méretű lombkoronával rendelkezik, vagy a főhercegi nyári lak előtti „hét testvérek fája”). A **Rózsakert visszaállítása**, az egyedek visszatelepítése. A Japánkert mellett a legismertebb, a legnagyobb hagyományú parkrészlet a Rózsakert, amely egyben a Margitsziget történelmének is jelentős állomása. A működő **virágóra** újbóli felépítése, amely teljesen egyedi díszje lehet a Margitszigetnek. Az **állatállomány védelme**, a ragadozók (pl. kóbor macskák) befogása, menhelyen való elhelyezése.

5. INFRASTRUKTÚRÁLIS ÉS KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

- *szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás*

- *közlekedés*

- *belépőjegy és Margitsziget-kártya*

- *közvilágítás és díszvilágítás*

- 5.1 A hulladékgyűjtés egyetlen kezelhető módja a **szelektív hulladékgyűjtés**, amelyet részben közcélúan, a gyalogutak mentén kihelyezett megkülönböztetett színű, feliratú és bedobó-nyílású, de a környezethez illeszkedő, esetleg egyedi gyártású tárolóedényekkel kell elérni. Ugyanilyen fontosságúnak tartjuk, hogy a Margitszigeten szolgáltató cégek, szervezetek belső hulladékuk kezelésére is szelektív hulladékgyűjtést alkalmazzanak.

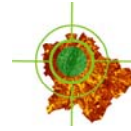
Az intézményeken belüli szelektív hulladékgyűjtés során a keletkező zöldhulladékok külön kezelése, **komposztálásra** való elszállítása.

- 5.2 A **26-os busz színvonalának kiemelése** a budapesti tömegközlekedési szolgáltatásból, hiszen ez a járat gyakorlatilag kizárólag a Margitszigetet szolgálja ki. A környezetszennyezés lehető legnagyobb mértékű visszaszorítása, modellértékű szolgáltatások által, pl. alternatív meghajtású busz, intelligens forgalomfigyelés- és követés (térfigyelő-kamerák felszerelésével, az utasforgalom változásához illeszkedő járatsűrűséggel). Alternatív közlekedési eszközök bevezetése, a hajójáratok mellett. A Margitsziget hagyományaihoz hűen a **lóvasút** visszaállítása.

Az **M5 metró állomásának elhelyezésére alkalmatlan a Margitsziget**. A kiépítés környezetkárosító hatása mellett javasoljuk figyelembe venni azt a tényt is, hogy minél egyszerűbb a megközelíthetőség, minél közvetlenebb a közlekedési kapcsolat, annál nagyobb tömeget vonz az adott terület. Továbbá a „tündérkert” elképzelés bizonyos fokú látogató-összetétel szűrést is magában kell foglaljon, jól megközelíthető legyen, de különleges utazási élményt is jelentsen a Margitsziget-látogatás. A **behajtás** engedélyek szigorú ellenőrzése, a kiadás szigorítása, de figyelembe kell venni, a Margitszigeten működő cégek, szervezetek mindennapjaihoz szükséges behajtási kényszert. Valamint azt is, hogy a beszállítók nehezen alkalmazkodnak a rendszer alapján történő behajtáshoz. Kizárólag az **emberi erővel hajtott** sétaciklik és bringó-hintók engedélyezését javasoljuk. Ezek a járművek azonban 23-28 éve jelen

vannak Margitszigeten, hozzátartoznak annak arculatához. A működtethető járművek darabszáma azonban korlátozható, valamint kötelezni kell a használókat az autótutak használatára.

- 5.3 Átgondolásra javasoljuk a **belépőjegy** visszaállítását. A tömeg- és alternatív közlekedési eszközök használatának árába, a parkolási díjba, a behajtási engedélyek

árába be lehet építeni a belépőjegyet, hagyományosan pl. a hajójegy tartalmazta a belépőjegyet is. A gyalogos, kerékpáros látogatók pedig az újjáépített, illetve az Árpád-hídnál felépített főkapukon keresztül léphetnek a Margitsziget területére. A Margitszigeten dolgozók számára azonban ingyenes bérletet kell biztosítani.

Szintén átgondolásra javasoljuk egy **Margitsziget-kártya** létrehozását, melynek kiváltásával az igénybevevő kedvezményeket élvezhet, de egyben jelenti egy a Margitsziget iránt elkötelezett, felelős látogatói réteg kialakítását is.

- 5.4 A **közvilágítás** javítása: a Japánkert kivilágítása, valamint a Margitsziget belső területeinek kivilágítása. A közvilágítás javítását a **díszkivilágítás** fejlesztésével kell összekötni.

6. PARKHASZNÁLATI, SZABADIDŐS ÉS KÖZBIZTONSÁGI JAVASLATOK

- *Mozgássérült illemhelyek és pelenkázó helyiségek*
- *Kutya WC-k szemeteszsákok*
- *Kávézó, cukrászda kialakítása a víztorony kupolatermében*
- *Gyereknep és nagyrendezvények*

- 6.1 A nyilvános illemhelyek kialakításánál szükséges a **mozgássérült illemhelyek**, valamint egy-egy **pelenkázó helyiség** kialakítása is.

- 6.2 **Kutya WC**-k kialakítása, szemeteszsákok kihelyezése.

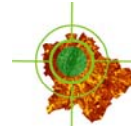
- 6.3 **Kávézó, cukrászda** kialakítása a **víztorony kupolatermében**.

- 6.4 A **Szabadtéri Színpad** intenzívebb hasznosítása során az alábbi szempontokat is kérjük figyelembe venni: **Önálló, tájba, így kiemelten a Víztorony környezetébe illő façade kialakítása elkerülhetetlen a két intézmény egymástól történő függetlenítésének és a színpad tartós vagyonvédelmének megoldása céljából.** Az előadásszám növelése ellentétes a zajterhelési szint csökkentésével, hiszen az előadási napok mellett a próbanapok is jelentős – a szezonális szórakozóhelyeknél jóval nagyobb – zajterheléssel járnak. A Színpad jelentősége eltúlzott, hiszen csak igen rövid időszakban működik (június, július, augusztus), jellegéből adódóan nem is nagyon van mód a szezon kitolására, az előadásszám nem túl nagy (2008-ban összesen 22 napon volt előadás, júniusban 9, júliusban 5, augusztusban 8), a látogatottság pedig jóval alatta van a befogadóképességnek (többnyire harmad-házás előadások voltak). Nyári Fesztiválnak nevezni a programjaikat erősen túlzott, hiszen a fesztiválok alapkövetelménye, hogy összetett, több műfajt felsorakoztató, széles látogatóréteget vonzó programok legyenek.

A Szabadtéri Színpad által szervezett Reneszánsz hétvégék a Domonkos kolostor romjainál az állagmegóvással ellentétes tevékenység – az előadások a romok között zajlottak, a nézők is a romok között voltak (vagy a romokon). Valamint ez a fajta „vásári-multság” jellegű program teljesen ellentétes a romok szellemiségével.

- 6.5 A **nagyrendezvények** számának csökkentése mellett azok átgondoltabb, kisebb terheléssel járó átalakítását javasoljuk: a rendezvények területének kisebb koncentrációja, az egyes rendezvény-elemek a meglévő épületek, kiszolgáló helyiségek mellé telepítése számos előnnyel jár, pl. a zöldfelületek aktívabb védelmével, kevesebb ideiglenes kiszolgálóhelyiség építésével, a rendezvényekre érkező külső beszállítók számának csökkenésével. A Margitszigeten működő szolgáltatások bevonása azzal az előnnyel is jár, hogy a „szigeti-vállalkozók” folyamatosan - gyakran hosszú évek óta - itt tevékenykednek, tehát érdekük a Margitsziget védelme, ezzel szemben a csak egy napra idejövő cégek többsége egyáltalán nem veszi figyelembe a Margitsziget érdekeit. Továbbá ezek a rendezvények a helyszíni cégektől jelentős bevételeket vonnak el. Javasoljuk a nagyrendezvények idejére kiadott behajtási engedélyek csökkentését, valamint a járművekkel való

benntartózkodás megtiltását. Nem egyszer tapasztalható, hogy járműveikkel a fűvön parkolnak, a napi többszöri ki- és behajtáshoz a gyalogutakat használják stb. A **Gyermeknap** központi rendezvénye hagyományosan a Margitszigeten volt, hosszú éveken keresztül a Göncöl Alapítvány szervezte.

7. KÖZBIZTONSÁG

A **közbiztonság** javítása azonnali intézkedést igényel. Javasoljuk a szigeti bejárókhoz (mind a Margit-híd, mind az Árpádhíd felőli oldalon) 1-1 rendőr vagy polgárőr állandó, éjjel-nappali jelenlétét, amely már önmagában is elég a „nem kívánatos elemek” távoltartására. Valamint szükséges a sziget teljes hosszán folyamatosan járőröző rendőr vagy polgárőr jelenléte valamint térfigyelő rendszer kialakítása is. Bűnmegelőző szerepe mellett információs szerepet láthat el a rendőrrel, polgárőrrel együtt járőröző, nyelveket beszélő diák segítő. A 26-os buszok átalakításánál szintén átgondolásra érdemes, hogy kizárólag menetjeggyel, vagy bérlettel a buszvezető által ellenőrizve lehessen felszállni (a Volán buszok mintájára).

8. SZABÁLYOZÁSI, FENNTARTÁSI, KOOPERÁCIÓS JAVASLATOK

8.1 **A Göncöl Alapítvány bevonása a Stratégiai Terv végső változatának elkészítésébe.**

8.2 A fentiekben említetteken kívül javasoljuk a rendszeres, éves egyeztetést, a közös tervezést a Margitszigeten tevékenykedő cégekkel, intézményekkel. A programok, rendezvények közös kialakítását, a tevékenységek összehangolását.

9. LÁTOGATÓLÉTSZÁM BECSLÉS, SZÁMLÁLÁS

9.1 A Szabadtéri Színpad mellett **több szabadidős, kulturális** tevékenységet végző intézmény van. A **Kilátó Galéria** éves látogatottsága eléri a 15-20.000 főt, de meg kell említeni a volt Kaszinó területén működő **Holdudvar Galériát** is, ahol szintén rendszeresek a kiállítások, valamint a szabadtéri filmvetítések.

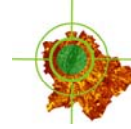
9.2 A Szabadidős jellemzők közé kerüljön fel a Kilátó Galéria látogatottsága.

Készítette: Göncöl Alapítvány

Zalabai Csilla galériavezető, Kilátó Galéria, Margitszigeti víztorony

Molnár Péter alapítványi igazgató, kuratóriumi titkár

Kiszel Vilmos elnök

Kedves Radnóczy Péter alosztályvezető úr!

A keddi napon tartott egyeztetést követően körvonalazódott, hogy a szolgáltatók színvonalas és a Stratégiai Tervnek megfelelő működésével kapcsolatban Önök szívesen fogadják építő együttműködésünket, javaslatainkat. Így jelen levélben felvázolnék néhány elgondolásunkat és már meglévő észrevételünket.

Természetesen az idő rövideje okán nem lehet leveletem a Sziget összes szolgáltatójának terveként értelmezni, erre a szeptember végére meghirdetendő találkozónkat követően kerülhet sor, ahol a közös álláspontunkat kialakítjuk, és közöljük Önökkel.

1. A szolgáltatók az alábbi pontokban összefoglaltak hatékony teljesítése érdekében egy szövetséget kívánnának létrehozni, valószínűleg egyesületi formában. Ez az egyesület alkalmas lenne az Önkormányzattal, a hatóságokkal és civil szervezetekkel való párbeszédre, mely a Stratégiai Terv kivitelezéséhez, és a megvalósítást követő koordináláshoz szükséges. Valamint tagjai felé a színvonalas szolgáltatás nyújtása érdekében meghatározott kötelezettségeket támasztana.

2. A szolgáltatók egységes arculatának kialakítása, amely a Margitsziget környezetéhez és a Stratégiai Tervhez igazodik.

3. A hulladékgazdálkodás terén a szolgáltatók áttérnének a betétes (visszaváltható) étkészletekre (pohár, tányér etc.), a jelenleg alkalmazott hulladékgyűjtő segédmunka fenntartása mellett.

Továbbá szándékunkban áll, hogy az üres műanyag üvegek gazdaságos hulladékszállításához, kis méretű présgépet szereznénk be.

4. Az aktív környezeti terhelést csökkentő intézkedéseinken túl nagyobb hangsúlyt fektetnénk a passzív környezetvédelemre, így: tájékoztató műsorokat szervezhetnénk gyermekeknek; felhívásokat tehetnénk, hogy a vendégek figyelmét a tudatos környezetvédelemre irányítsuk, mely egyben megelőző szerepet is szolgálna a szemetelés problémájára.

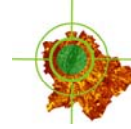
5. A Sziget – egészséges – rekreációs szerepéhez igazodva, az egészséges életmódot támogatva, ilyen igények kielégítésére élelmiszerek illetve üdítőitalok széles választéka kerülne repertoárunkba.

Észrevétel: A Margitsziget látogatóinak társadalmi bázisa színes és széles, ily módon akár a Szigetre látogatók az esti órákat sem vetik meg. Ezért a Tervben már szereplő nyilvános toailettek problémájához azt az észrevételt tenném, hogy a működtetésük nagyobb időintervallumban legyen megoldott, mert a 18 órás zárást követően sajnos a látogatók a „természetes” toailetteket veszik igénybe. Ennek a megoldása érdekében nem zárkoznánk el ezek üzemeltetésétől.

Üdvözlettel,

Való Károly Tamás,

Sétány Büfé Bt.

2008/9/12 sétacikli <setacikli@freemail.hu>
Tisztelt Gábor Péter Úr!
ZÖLDFACSKA KFT.

Örömmel értesültünk arról, hogy elkészült egy régen esedékes Margitsziget Stratégiai Terv, elolvasva és a fórumon meghallgatva a következőket tudnánk hozzáfűzni:

A főutat kivéve a park nagyon gyengén világított, sötétedéstől már veszélyes a belső utakon tartózkodni.

Eső esetén az emberek bőrig áznak, mire fedett helyett találnak. Sok buszmegállóban nincs beálló, a rongálások elkerülése végett lehetne ezeket fából építeni, mint pl. az 56-os villamos vonalán. (Ez talán jobban beleillik a környezetbe.)

Sok évvel ezelőtt begyűjtötték a buszmegállókban álló térképeket, mondván átfestik, később kiásták a tartóoszlopokat is, sose kerültek vissza. A sétálók - főleg a külföldiek - néha még azt sem tudják melyik irányban van a Margit vagy az Árpád-híd.

Az illemhelyek problémája talán megoldásra kerül, főleg októbertől-áprilisig katasztrofális a helyzet.

Kölcsönzőnket 1984-ben elsőként nyitottuk, saját gyártmányú (5db.) családi és kétszemélyes járművekkel, célunk a sportolással egybekötött nyugodt - sétaciklizés - volt. Nem gondoltuk, hogy ilyen népszerűvé válik (különösen a gyermekautóink), mostanáig az Önkormányzat még 7 hasonló jellegű tevékenységre adott engedélyt, így természetesen nagyon elszaporodtak a járművek.

Mindig is kultúrált formában szeretnénk volna végezni munkánkat, sajnos több ötletünket nem engedték megvalósítani, pl. a kölcsönzőnk melletti betonozott, elhanyagolt, használaton kívüli parkolóban, már 1992-ben fából épült esőbeállót terveztünk, a kölcsönzést is innen folytattuk volna. "Kerékpár-közlekedési tanodát" létesítettünk volna 1999-ben.

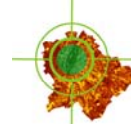
Természetesen a kölcsönzők között is akadnak vandálok - mint pl. a biciklizők, görkorcsolyázók, autósok körében - kezdettől fogva kiírtuk, hogy a sétányokon a gyalogosoké az elsőbbség, tilos a járműveket a fűn és a romoknál használni. 18 éven alul csak szülővel lehet kölcsönözni.

Az igazi megoldást, mint sok külföldi parkban, a kerékpárutak kijelölése jelentené, ezt már több fórumon felvetettük.

Kérjük, a továbbiakban is vegyék fel velünk a kapcsolatot, amiben tudunk rendelkezésükre állunk.

Üdvözlettel:

Grünwald István és Szentpéteri Katalin
VELO Környezetbarát Eszközök Gyártó és Lízingelő Kft.
www.setacikli.hu
Tel: 06 30 966 64 53

H-1138 Budapest, Margitsziget, Hajós Alfréd sétány 1. Tel.: (36-1) 329-2746
Tel./Fax: (36-1) 329-2073 · bringo@bringohinto.hu · www.bringohinto.hu

*1-1 pldt + legp. 2k.
Körny. L. felület 2008. 08. 22.
Szabados A.*

Budapest Főváros Önkormányzata
Városüzemeltetési és Vagyongazdálkodási
Főpolgármester-helyettes
1052 Budapest, Városház utca 9-11.
tel.: 327-1025 ; fax: 327-1820
Hagyó Miklós, főpolgármester-helyettes úr részére

tárgy: együttműködési javaslat
Ikt.szám: FPH-285/8/HM

PH 1424/11/16

BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI		
STATÓSZÁM: <i>50/1057/19/2008</i>		
KÉPZÉSI ÉS KÖZTÉR-TERVEZÉSI		
KÉPZÉSI ÉS KÖZTÉR-TERVEZÉSI		
KÉPZÉSI ÉS KÖZTÉR-TERVEZÉSI		
KÉPZÉSI ÉS KÖZTÉR-TERVEZÉSI		
MELLÉKLET	ÜGYELŐ	ELŐZMÉNY
<i>6</i>	<i>HELVÉNY</i>	<i>+</i>

*Környezeti Újra-
T. Radnóti P. Újra-
T. Radnóti P. Újra-*

Tisztelt Főpolgármester-helyettes Úr!

08.22.

Jó érizzel és közzönettel olvastam együttműködési kezdeményezéséről írott levelét.

Először az eddigi hozzájárulásról számolok be Főpolgármester-helyettes Úrnak. Cégünk nap mint nap munkával és anyagiakkal is 1985 óta elősegíti, hogy a Bringóhintó Kkt. székhelye (Bringóvár) környékén a Margitsziget kiemelkedően szép, tiszta és rendezett legyen.

1991-ben 2,5 millió forint értékben fektettünk be a környezet kialakításába. Ezt annakidején a Fővárosi Önkormányzat - mint közérdekű kötelezettségvállalást - igazolással is dokumentálta. A saját beruházásban létesített 13 darab szemetes kosarat naponta ürítjük, a szemeteszállítás éves költségvetése meghaladja a 200.000 forintot.

A körülöttünk lévő növényeket a Bringóvár felépítése óta saját erőből gondozzuk, ápoljuk, öntözzük. A margitszigeteni közterületen található egyetlen madáretető is saját beruházásban készült el.

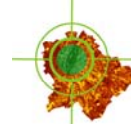
Mindezek mellett további erőforrásokkal is örömmel támogatjuk környezetünket.

Tekintve, hogy naponta körülbelül 50-80 fő kérdez és keres mellékhelységet, szívesen támogatnánk a közelünkben felállított automata WC létesítését, melyhez saját erőforrásból biztosítanánk áramot, vizet és csatornát.

132.105 2008 SZEP 22

1000004178276

Ez ügyben megkeresem a Fővárosi Önkormányzat Kommunális Ügyosztályánál Milyó Mihály munkatársat a WC helyének kijelölésével kapcsolatban.

A Zöld Fácskfa Kft. által küldött „Margitszigeti Stratégiai Tervben” szerepel a XIII. kerületi „Petőfi Sándor” napközis tábor részleges megnyitása a nagyközönség számára. Az esetleg mellettünk épített játszótér folyamatos karbantartását, gondozását, tisztántartását is elvállalnánk.

Remélem, hogy fenti felajánlásainkkal kisvállalkozásunkhoz mértén kellően hozzá tudunk járulni Budapest gyöngyszemének megővéséhez.

Még egyszer megköszönve megtisztelő megkeresését, üdvözlettel:

Budapest, 2008. szeptember 19.

Szabó László
ügyvezető

06-20 9 777-999

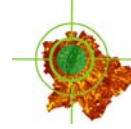
BRINGÓHINTÓ Kkt.

1138 Bp., Hajós Alfréd smy. 1.
Tel.: 329-2746 Fax: 329-2073
Adószám: 29479126-2-41
OTP RT: 11702036-20504898

Adószám: 29479126-2-41
Cégjegyzékszám: 01-03-023989
Bankszámlaszám: 11702036-20504858

**Margitsziget Stratégia Terv
Civil egyeztetés emlékeztetője - 2008. szeptember 9.
Főpolgármesteri Hivatal**

Göncöl alapítvány. A víztorony nincs bene. Miért? A Margitsziget jelképe. Önformációs pont és helytörténeti gyűjtemény funkcióját ellátják.

Szabó László Bringóhíntó kkt: Nagyon nagy szükség lenne WC-re.

Schnier Mária LMCS: Az ötös metró egyik állomását a szigetre tervezik, ez félelemmel tölti el. Ismerve mivel jár egy metró állomás megépítése, hangulatilag sem illik, építési munkák zavaróak, faáldozatokkal is járja. Szétzilálná a Margitsziget területét.

Beteg és veszélyes fák lecserélését úgy kell csinálni, hogy a lombfelület ne csökkenjen. A főváros jelentős szélcsatornája. Ez a szerep ne csökkenjen. 8900 fa szerepel. Ez mi?

Hegedűs Attila Budapesti Városvédő Egyesület: A honlap kellene azonnali intézkedésnek. Monitoringban, adománygyűjtésben segíthet.

Romok környéke intenzíven felütötte a fejét a terepkerékpár. Körülkerítés szükséges. Ahol zöldfelületet kerítenek körül ott finoman kell.

Kovács Eszter: Folyamatosan halad a romfeltárás. Több éves terv vonatkozik az egész terület feltárására, konzerválásra, bemutatásra. További feltárásokkal kapcsolatban a felsoroltakból semmi nem látszik. Van két rom Ferences, Premontrei kolostor feltárása érdekes lenne. 1957-ben készült kutatási program. Nagyközönségnek is többet mutatna. Ha feltárunk valamit konzerválni, karbantartani kell.

Helytörténeti gyűjtemény kibővítéséről egyeztetni kellene, megtalálni ki lehet ennek a fenntartója. Tartós letétekkel ezt bővíteni lehet.

Göncöl Alapítvány: Mérészámok között csak a szabadidős színpad szerepel. Van két további galéria.

Schnier Mária: Aggodalommal szól hozzá a régészeti feltárásokhoz. Mely területeket szeretnék megkutatni? Jelölni kellene. A megkutatások zöldfelület áldozattal járnak. Jelölni kell ezeket, eldönteni, hogy érdemes-e feltárni.

KE BP Történeti Múzeum: maximálisan figyelembe véve a fák helyét húzzák a kutatóárkokat.

Gräff Istvánné: XIII. kerületi ÁNTSZ egy észrevétel: regionális régi fővárosi ÁNTSZ az illetékes a vízbázissal kapcsolatban. Mindennek a szabályozási terv az alapja.

Árvíz esetén a sziget veszélyeztetett.

A zaj probléma, a szigetet terhelő zaj jelent problémát. A szigeten kevés zaj keletkezik.

Margit híd felújítása és a Stratégiai terv között van-e összefüggés. A Margithíd felújítását elnapolták.

FŐKEFE: integrált kezelési rendszer kapcsán kérik az egyeztetést.

Radnóczi Péter: futókör megvilágításra kerül. Objektumok díszvilágítása is szerepel a tervek között.